
Dokument nr. 15:4

(2010–2011)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 601 – 800

20. desember 2010 – 1. februar 2011

Innhold

Spørsmål	Side
601. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. trafikalt grunnkurs i skoletiden, besvart av kunnskapsministeren	15
602. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. pårørendes muligheter til å formidle sine erfaringer med helseforetakene og kommunenes helsetjenester, besvart av helse- og omsorgsministeren	16
603. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. familiegjenforeningssak, besvart av justisministeren	18
604. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. "månelandingen" på Mongstad, besvart av olje- og energiministeren	19
605. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. antidopingarbeidet, besvart av helse- og omsorgsministeren	19
606. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. laserpenner, besvart av helse- og omsorgsministeren	20
607. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. diskriminering av bedrifter, besvart av finansministeren	22
608. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. etterutdanning for yrkessjåfører, besvart av samferdselsministeren	24
609. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. bompengeselskaper, besvart av samferdselsministeren	24
610. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. dødsbo, besvart av kommunal- og regionalministeren	26
611. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. det norsk-danske finanskonsernet Teller som stanser alle kredittkortutbetalinger til varslernetstedet WikiLeaks, besvart av finansministeren	26
612. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. søkere til stillingene som gynekologer ved UNN Narvik, besvart av helse- og omsorgsministeren	28
613. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. tollfri import av fôr for reindriften, besvart av landbruks- og matministeren	28
614. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. rapportering av skader på norske soldater i utenlandstjeneste, besvart av forsvarsministeren	29
615. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. organisasjonen Wild X, besvart av miljø- og utviklingsministeren	30
616. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. nasjonal forskrift for luftbåren transport, besvart av miljø- og utviklingsministeren	31

	Side
617. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. Navs vedtak om bidrag til 18-åring, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	32
618. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. småkraftverk og nettkapasitet, besvart av olje- og energiministeren	33
619. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. handlingsplan for hule eiker, besvart av miljø- og utviklingsministeren	34
620. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bomringen i Bergen, besvart av samferdselsministeren	34
621. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. effektiviseringspotensial i offentlig sektor, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	36
622. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. dagens mal for utforming av rundkjøringer, besvart av samferdselsministeren	37
623. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. postdirrektivene, besvart av samferdselsministeren	38
624. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. levekårsundersøkelse blant dem som har tjenestegjort i utlandet, besvart av forsvarsministeren	38
625. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. kostnadsvurderinger ved valg av medisiner foreskrevet av lege, besvart av helse- og omsorgsministeren	39
626. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. salg av statens SAS-aksjer, besvart av nærings- og handelsministeren	40
627. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. videre utvikling av norsk veinett, besvart av samferdselsministeren	40
628. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. utfordringene i bokbransjen, besvart av kulturministeren	41
629. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. oversikt over trafikkulykkene med alvorlig og dødelig utgang fra 2000-2010, besvart av samferdselsministeren	42
630. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. nye retningslinjer for fagteam i barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	43
631. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. barn på venteliste for institusjonsplass i region Midt- Norge, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	44
632. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. klagemekanismer i FNs barnekonvensjon, besvart av utenriksministeren	45
633. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. eiendomskatt vedrørende I P Huse og Sandøy kommune, besvart av finansministeren	46
634. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. overtidsreglene, besvart av arbeidsministeren	48
635. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. plastposeforbud i Norge, besvart av miljø- og utviklingsministeren	48
636. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. gasskraftverk i Møre og Romsdal, besvart av miljø- og utviklingsministeren	49
637. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. fullskala CO ₂ -rensaneanlegg i Midt Norge., besvart av olje- og energiministeren	50

	Side
638. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. revisorplikt for små aksjeselskap, besvart av finansministeren	51
639. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skatteunndragelse, besvart av finansministeren	52
640. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. E8 mellom Nordkjosbotn og Tromsø, besvart av samferdselsministeren	53
641. Fra stortingsrepresentant Peter N. Myhre, vedr. gangbroen over riksvei 190 mellom Teisen og Ulven, besvart av samferdselsministeren	54
642. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. små kommuner, besvart av kommunal- og regionalministeren	54
643. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. piggdekk, besvart av samferdselsministeren	55
644. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. fengsling av muslimer, besvart av utenriksministeren	56
645. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Høvik jernbanestasjon, besvart av samferdselsministeren	57
646. Fra stortingsrepresentant Thomas Breen, vedr. reduksjon i el-avgift, besvart av finansministeren	57
647. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. fjerning av 1000-lappen, besvart av finansministeren	58
648. Fra stortingsrepresentant Bjørn Lødemel, vedr. den nye 420 kV-linja mellom Ørskog og Fardal i Eid kommune, besvart av olje- og energiministeren	60
649. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. prosjektet ønskebok.no, besvart av kulturministeren	61
650. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. nedleggelse av Sølvsjøttberget, besvart av helse- og omsorgsministeren	61
651. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. omsorgspoeng fordi arbeidsplassen ikke er tilknyttet AFP-ordningen, besvart av arbeidsministeren	62
652. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. kontrollen med dyreforsøk, besvart av landbruks- og matministeren	63
653. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. Amalie-saken i Karmøy, besvart av justisministeren	64
654. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. stiftelsen Psykiatrisk Opplysning, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
655. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. dataproblemer hos Nav, besvart av arbeidsministeren	66
656. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. opptjening av pensjon for kvinner som er født før 1962 og som var enslige mødre som var hjemme med barn under 10 år, besvart av arbeidsministeren	67
657. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. flyrute mellom Tromsø og Narvik, besvart av samferdselsministeren	68
658. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. brudd på barnevernsloven, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	68
659. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. antidumpingtoll på glassfiber, besvart av finansministeren	69

	Side
660. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. tilbudet til innsatte med dobbeltdiagnose innen rus og psykiatri, besvart av justisministeren	70
661. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. EU-utlysning av en anbudskonkurranse for åtte prosjekter for CO ₂ -fangst og lagring, besvart av olje- og energiministeren	72
662. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. problemer innenfor norsk helsevesen, besvart av helse- og omsorgsministeren	73
663. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. kiropraktorutdannig, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	74
664. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. Ullersmo fengsel, besvart av justisministeren	74
665. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. takseringsreglene for eiendomsskatt, besvart av finansministeren	75
666. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. miljøfartsgrenser og piggdekkavgift, besvart av samferdselsministeren	77
667. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. høringsuttalelse om datalagringsdirektivet, besvart av forsvarsministeren	78
668. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. klager på helsetjenestene, besvart av helse- og omsorgsministeren	79
669. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. omsetning av skogseiendommer, besvart av landbruks- og matministeren	79
670. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. strekningen Slomarka - Kongsvinger, besvart av samferdselsministeren	80
671. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. fluorfrie brannskum, besvart av miljø- og utviklingsministeren	81
672. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. studieplasser, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	82
673. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. kundebehandling ved Brønnøysundregistrene, besvart av nærings- og handelsministeren	83
674. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. formuesskatten på produksjonsmidler, besvart av nærings- og handelsministeren	84
675. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. Rusakutten i Bergen, besvart av helse- og omsorgsministeren	85
676. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. opprettelse av et statlig eierstrukturfond, besvart av nærings- og handelsministeren	85
677. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. behandling med tarmspesifikk hypnoterapi, besvart av helse- og omsorgsministeren	86
678. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. internasjonale barnehagene videre drift, besvart av kunnskapsministeren	87
679. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. Extra-spillet, besvart av kulturministeren	88
680. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. utviding av Markagrensen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	89

	Side
681. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. Ironman og Industrikraft Møre prosjektene, besvart av olje- og energiministeren	90
682. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. WTO-prosessen i landbruksmeldingen, besvart av utenriksministeren	90
683. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen, vedr. årlig omsetningsavgift for gjennomsnittsbonden, besvart av landbruks- og matministeren	91
684. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen, vedr. Omsetningsrådet, besvart av landbruks- og matministeren	93
685. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. sikring av norsk eierskap, besvart av finansministeren	94
686. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. hjelp til kommuner ved høye strømreregninger, besvart av finansministeren	95
687. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. ny energimelding, besvart av olje- og energiministeren	95
688. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. kraftlinjesaken i Hardanger, besvart av olje- og energiministeren	96
689. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. voldssak i Vest-Finnmark, besvart av justisministeren	97
690. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. en skutt bjørn i Rendalen, besvart av justisministeren	97
691. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. antall statlige ansatte fra 2006 og til i dag, besvart av arbeidsministeren	98
692. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. barnehager med utvidede åpningstider, besvart av kunnskapsministeren	100
693. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. Fosterhjemforening, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	101
694. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. registrering av ombygde og amatørbygde kjøretøy, besvart av samferdselsministeren	102
695. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. TULT-midler til flere tiltaksplasser, besvart av arbeidsministeren	103
696. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. om jordleie bør kostnadsføres i totalkalkylen for jordbruket, besvart av landbruks- og matministeren	104
697. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. servicehunder, besvart av arbeidsministeren	105
698. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. Forsvarsdepartementets oversikt over de mannskaper som bidrar på utenlandsoperasjoner, besvart av forsvarsministeren	106
699. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. håndtering av ubåten U-864, besvart av fiskeri- og kystministeren	107
700. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. kontantfrie busser, besvart av samferdselsministeren	107
701. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. erstatninger for tap av tamrein, besvart av landbruks- og matministeren	108

	Side
702. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. utsettelsen av byggingen av et nytt sykehus i Molde, besvart av helse- og omsorgsministeren	109
703. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. helheten i bompengesystemet i Norge, besvart av samferdselsministeren	110
704. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. Humant papillomavirus, besvart av helse- og omsorgsministeren	111
705. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. såkornfond i universitetsbyene, besvart av nærings- og handelsministeren	112
706. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. snøscooterløyver i Melhus kommune, besvart av miljø- og utviklingsministeren	113
707. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. utbygging av skogsbilveinettet, besvart av landbruks- og matministeren	114
708. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. saker fordelt på politidistrikt som har ventet på avgjørelse mer enn 12 måneder, besvart av justisministeren	115
709. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. gratis hjelpetelefon som pasienter og pårørende kan ringe for å melde brudd på verdighetsgarantien, besvart av helse- og omsorgsministeren	117
710. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. landets barneansvarlige, besvart av helse- og omsorgsministeren	118
711. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. utredning fra PPT for å få spesialundervisning, besvart av kunnskapsministeren	119
712. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. Tunisia, besvart av utenriksministeren	120
713. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. psykososiale skolemiljø i 2010, besvart av kunnskapsministeren	121
714. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. hjelp til kvinner på singalesisk og tamilsk side, besvart av miljø- og utviklingsministeren	121
715. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. innsigelser fra landets fylkesmannsembeter til kommunale planer, besvart av miljø- og utviklingsministeren	122
716. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. Avinor, besvart av samferdselsministeren	123
717. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. regelverket rundt innvandring, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	124
718. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. få bidrag fra foreldre til tross for tilbud om å bo hjemme, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	125
719. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. selvmord og forsøk av selvmord blant barn som er under barnevernets omsorg, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	125
720. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. fusjonering av tre studieforbund, besvart av kunnskapsministeren	127
721. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. kommunekutt, besvart av kommunal- og regionalministeren	128
722. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. Mongstad, besvart av olje- og energiministeren	129

	Side
723. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. å forby organisasjonen Hizb ut-Tahrir, besvart av justisministeren	129
724. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. den nye boligskatten, besvart av finansministeren	131
725. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. Bankklagenemndas vedtak, besvart av finansministeren	132
726. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. søknad om bil til funksjonshemmede, besvart av arbeidsministeren	133
727. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønnaas Kjos, vedr. mann med mye skjelvinger som flyttet til Spania i 1997, besvart av helse- og omsorgsministeren	134
728. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. konseptvalgutredningen, besvart av fiskeri- og kystministeren	135
729. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. tildeling av spesialisthjempler, besvart av helse- og omsorgsministeren	136
730. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. behandlingstid av E6-trasé gjennom Åkersvika, besvart av miljø- og utviklingsministeren	137
731. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. merverdiavgiftssystemet for leieavtaler for el-biler, besvart av finansministeren	138
732. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. å vurdere det statlige eierskapet i Norsk Tipping, besvart av kulturministeren	139
733. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. utvidet petroleumsvirksomhet i Barentshavet-Lofoten, besvart av miljø- og utviklingsministeren	140
734. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. strømpriser, besvart av olje- og energiministeren	140
735. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Posten Norge, besvart av samferdselsministeren	141
736. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Nav, besvart av arbeidsministeren	141
737. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kurs for brannmenn, besvart av justisministeren	142
738. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. slaktebilen til mobilslakt A/S, besvart av helse- og omsorgsministeren	143
739. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. avtale med fiskeflåten om hvordan de kan bidra inne oljevernberedskapen og slepebåt, besvart av fiskeri- og kystministeren	144
740. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. stimulere norske studenter til å velge studieopphold i Kina, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	145
741. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Bergens utfordringer når det gjelder luftkvalitet, besvart av samferdselsministeren	146
742. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. varslere, besvart av arbeidsministeren	147
743. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. Hålogalandsbrua, besvart av samferdselsministeren	148

	Side
744. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. krisesentertilbud, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	148
745. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. stadnamn, besvart av kulturministeren	150
746. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. omdisponering av timer også med utgangspunkt i en gruppe elever, besvart av kunnskapsministeren	151
747. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. momskompensasjon, besvart av kulturministeren	151
748. Fra stortingsrepresentant Håkon Haugli, vedr. lytte enheten for sentral godkjenning i Statens bygningstekniske etat, besvart av kommunal- og regionalministeren	152
749. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Sellafeld-anlegget, besvart av miljø- og utviklingsministeren	153
750. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. godtgjørelse for lokalpolitiske verv, besvart av arbeidsministeren	154
751. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. statlig driftstilskudd til flyplasser, besvart av samferdselsministeren	155
752. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. glutenfri kost på sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	156
753. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. palliasjon i kreftomsorgen, besvart av helse- og omsorgsministeren	156
754. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. manglende ressurser til Troms politidistrikt, besvart av justisministeren	157
755. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. behandlingsmodellen MultiFunC, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	158
756. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. oppdrettslaks, besvart av fiskeri- og kystministeren	160
757. Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. piratvirksomheten utenfor østkysten av Afrika, besvart av forsvarsministeren	161
758. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. petroleumsvirksomhet, besvart av finansministeren	162
759. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. konsekvensutredning, besvart av olje- og energiministeren	162
760. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. person som har oppholdt seg ulovlig i Norge, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	163
761. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. ulv i Hedmark, besvart av miljø- og utviklingsministeren	164
762. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. norske kjøretøybestemmelser og utenlandske lastebilsjåførere, besvart av samferdselsministeren	165
763. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. bildediagnostiske MR-undersøkelser i Møre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsministeren	166
764. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. en kvinne som ble ufør etter et jobbarrangement, besvart av arbeidsministeren	167

	Side
765. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. forskjellig praksis når det gjelder dekning av tiltak for brukere av Nav, besvart av arbeidsministeren	168
766. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. bedre utforming av meldekortene, besvart av arbeidsministeren	169
767. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. AMS-strømmålere, besvart av olje- og energiministeren	170
768. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. uttaksgraden av jerv, besvart av miljø- og utviklingsministeren	171
769. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. oljeulykken i Mexico-gulften, besvart av miljø- og utviklingsministeren	172
770. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. særfradrag ved kiropraktorbehandling, besvart av finansministeren	172
771. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. forholdene i Egypt, besvart av utenriksministeren	173
772. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. leie av eiendommer i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	174
773. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. E6-trasé gjennom Åkersvika, besvart av miljø- og utviklingsministeren	175
774. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. uavhengig granskningskomite for å vurdere UNE, besvart av justisministeren	175
775. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. innvandringspolitikken følger for skoleelever, besvart av kunnskapsministeren	176
776. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. familievoldsaker, besvart av justisministeren	177
777. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. norske ID-systemer, besvart av justisministeren	178
778. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. lovendringer som vil hjemle stans av offentlige ytelser og barnebidrag ved internasjonal barnebortføring, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	179
779. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. nytt styre i Fond for utøvende kunstnere (FFUK), besvart av kulturministeren	179
780. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. NUFer, besvart av justisministeren	180
781. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. E18 i Indre Østfold, besvart av samferdselsministeren	180
782. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. tilbakebetaling av pensjon til enkemenn, besvart av arbeidsministeren	181
783. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. den nye tolloven, besvart av finansministeren	182
784. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. enkeltmennesker som blir sendt ut av landet, besvart av justisministeren	183
785. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. retningslinjene for bo- og behandlingstilbud av unge rusmiddelavhengige, besvart av helse- og omsorgsministeren	184

	Side
786. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	185
787. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. situasjonen knyttet til Special Olympics Norway og Norges Idrettsforbund, besvart av kulturministeren	186
788. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. opposisjonelle på Vestbredden, besvart av utenriksministeren	187
789. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. sysselsetting fordelt på offentlig og privat sektor, besvart av finansministeren	187
790. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. norsk sikkerhetspolitikk, besvart av forsvarsministeren	188
791. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. dobbeltkommunikasjon fra palestinske myndigheter, besvart av utenriksministeren	189
792. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. familie eller slekt som fosterfamilie ved omsorgsovertakelser der dette er mulig, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	190
793. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. eksamen for dyslektikere, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	191
794. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. internasjonalt regelverk i forbindelse med opphugging av skip, besvart av nærings- og handelsministeren	192
795. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. WTO-forhandlingene for landbruket, besvart av utenriksministeren	192
796. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. Austmannali-tunnelen, besvart av samferdselsministeren	193
797. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. Doha-runden, WTO-avtalen i landbruket, besvart av landbruks- og matministeren	194
798. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. ventetid hos NAV, besvart av arbeidsministeren	195
799. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. rett til omsorgspoeng, besvart av arbeidsministeren	196
800. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. Eidsiva Energi, besvart av olje- og energiministeren	197

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (601 – 800) for sesjonen 2010-2011.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Amundsen, Per-Willy (FrP)	771
Anundsen, Anders (FrP)	677, 708, 719, 760
Asmyhr, Hans Frode Kielland (FrP)	664, 776, 777
Aspaker, Elisabeth (H)	746
Astrup, Nikolai (H)	615, 616, 772
Bakke-Jensen, Frank (H)	683, 684
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	774, 775
Bredvold, Per Roar (FrP)	669, 670, 707, 762, 761
Breen, Thomas (A)	646
Dåvøy, Laila (KrF)	650, 675, 709, 752, 753
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	797
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	624, 698
Eriksson, Robert (FrP)	765, 766, 798, 799
Flåtten, Svein (H)	610, 634, 674, 682, 794, 795
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	689, 716
Giltun, Vigdis (FrP)	656, 697, 770
Gitmark, Peter Skovholt (H)	644
Graham, Sylvi (H)	606
Grande, Trine Skei (V)	601, 649, 713, 714, 778, 779, 783
Grimstad, Oskar J. (FrP)	618, 619, 680, 681, 768, 769
Gundersen, Gunnar (H)	673, 690, 730, 773, 800
Gåsvatn, Jon Jæger (FrP)	729
Hagesæter, Gjermund (FrP)	621, 642, 671, 715, 721
Halleraker, Øyvind (H)	629
Hareide, Knut Arild (KrF)	700, 703
Haugli, Håkon (A)	748
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	630, 631, 658, 705, 706, 755, 756
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	604, 635, 661, 722
Hoksrud, Bård (FrP)	608, 609, 622, 623, 694, 735, 736, 737
Horne, Solveig (FrP)	786, 792
Høglund, Morten (FrP)	788
Høie, Bent (H)	654
Håbrekke, Øyvind (KrF)	605, 692, 693, 732
Isaksen, Torbjørn Røe (H)	750, 751
Jensen, Siv (FrP)	757
Kambe, Arve (H)	617, 653, 667, 718
Kjos, Kari Kjønås (FrP)	710, 727

Korsberg, Øyvind (FrP)	640, 747, 754, 787
Kristiansen, Ivar (H)	626, 717, 740
Leirstein, Ulf (FrP)	731
Lien, Tord (FrP)	672
Lødemel, Bjørn (H)	648
Michaelsen, Åse (FrP)	643
Myhre, Peter N. (FrP)	641
Nesvik, Harald T. (FrP)	633, 676, 702, 739, 763
Nørve, Elisabeth Røbekk (H)	665, 696, 728
Olsen, Per Arne (FrP)	625
Reiertsen, Laila Marie (FrP)	655, 668, 742, 726, 764, 782
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	651, 691, 695
Rytman, Jørund (FrP)	607, 638, 639, 725, 780
Sanner, Jan Tore (H)	724
Schou, Ingjerd (H)	781
Sjøli, Sonja Irene (H)	704
Skumsvoll, Henning (FrP)	687, 688, 767
Solberg, Erna (H)	793
Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	636, 637, 685, 686, 733, 734, 758, 759
Sortevik, Arne (FrP)	620, 627, 666, 699, 741, 749
Stordalen, Morten (FrP)	662
Syversen, Hans Olav (KrF)	611, 647, 723
Søreide, Ine M. Eriksen (H)	614, 632, 712, 790
Tenden, Borghild (V)	602, 603, 645, 659, 784, 785
Thommessen, Olemic (H)	678, 679, 744, 745
Thomsen, Ib (FrP)	628
Thorsen, Bente (FrP)	663, 711, 720, 796
Trældal, Torgeir (FrP)	612, 613, 652, 657, 701, 743, 738
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	789
Vaksdal, Øyvind (FrP)	791
Werp, Anders B. (H)	660

Dokument nr. 15:4

(2010-2011)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 601

Innlevert 20. desember 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 7. januar 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva er statsrådets vurdering av muligheten for skolelever å gjennomføre trafikalt grunnkurs i skoletiden mht. praktiseringen av gratisprinsippet?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere har det på mange skoler vært mulig for elever å gjennomføre trafikalt grunnkurs i regi av skolen. Ordningen har vært slik at skoler frivillig har kunnet sette opp et slikt kurs, men at elevene har betalt en liten egenandel.

Som en følge av gratisprinsippet har det - etter det undertegnede kjenner til - blitt strammet inn på måten en slik ordning har blitt praktisert på. Dette har ført til at mange skoler kutter ut dette tilbudet, og at ungdommer som tidligere har gjennomført kurset nå heller gjør dette i privat regi.

Undertegnede mener gratisprinsippet i norsk skole er et viktig prinsipp, men vil samtidig understreke at det er avgjørende at dette praktiseres på en fleksibel måte.

Svar:

Opplæringsloven § 2-15 slår fast at den offentlige grunnskoleopplæringen skal være gratis for elevene. Det betyr at kommunen ikke kan kreve betaling for verken materiell eller aktiviteter som foregår i skoletiden i skolens regi, som en del av grunnskoleopplæringen. Aktiviteter som blir arrangert av skolen, men som ikke er en del av grunnskoleopplæringen reguleres ikke av bestemmelsen.

I fag og timefordelingen i Kunnskapsløftet er det fastsatt et samlet minstetimetall for hovedtrinn i grunnskolen som elever har rett til, og som skoleeier har plikt til å gi. Alle ordinære skoletimer skal være knyttet til et fag og de kompetansemålene som er satt i det faget. Innenfor denne skoletiden er det derfor ikke rom til å tilby elever trafikalt grunnkurs.

Kommunen står imidlertid fritt til å tilby sine elever trafikalt grunnkurs utenfor skoletiden. Slik virksomhet er ikke en del av grunnskoleopplæringen og omfattes ikke av gratisprinsippet.

SPØRSMÅL NR. 602**Innlevert 21. desember 2010 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 14. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«På hvilken måte sikrer statsråden at helseforetakene og kommunenes helsetjenester tilrettelegger for pårørendes muligheter til å formidle sine erfaringer, slik at erfaringsbasert kunnskap bringes tilbake til tjenestene?»

BEGRUNNELSE:

Undersøkelser tyder på at om lag en sjettedel av den voksne befolkning til enhver tid har en psykisk lidelse og/eller et rusproblem. Psykiske lidelser er anslått å koste det norske samfunnet anslagsvis 70 mrd. kroner per år i form av trygdeutgifter, behandlingsutgifter og sosialutgifter. Flere undersøkelser tyder på at personer med alvorlige psykiske lidelser er blant de som har svakest tilbud i kommunene og dårligst levekår.

En tiårig satsing på psykisk helse er nå fullført i henhold til St. prp. nr 63 (1997-98) Om opptrappingsplan for psykisk helse. Mye er gjort, men det gjenstår store utfordringer når det gjelder innhold og kvalitet i tjenestene. Helse- og omsorgsdepartementet har selv uttalt at en av de største utfordringene i det videre arbeidet for å styrke det psykiske helsearbeidet er å legge mer vekt på bruker- og pårørendeperspektivet.

Pårørende til psykisk syke sitter på spesialkompetanse i forhold til virkemidler og tiltak som kan være hensiktsmessige for å bedre livsvilkårene til psykisk syke. Det er grunn til å tro at denne spesialkompetansen kan medføre en betydelig kvalitetsheving i det psykiske helsetilbudet både i 1. og 2. linjetjenesten. Pårørendekompetansen kan bidra til å øke livskvaliteten til den psykiske syke og de pårørende. I tillegg er det all grunn til å tro at dette er en svært lønnsom økonomisk investering for velferdsstaten. På Helse- og omsorgsdepartementets egne hjemmesider står det:

”Det har vært en satsing på pårørende og brukere blant annet økt støtte til å etablere flere pårørendesentre og det legges vekt på selvhjelpsgrupper. Ivaretagelsen av pårørende i behandlingsapparatet er et kontinuerlig arbeid. Barn av personer med rusmiddelproblemer og psykiske lidelser er en risikogruppe og skal identifiseres og gis hjelp så tidlig som mulig. Det ble i 2010 lovfestet at helsepersonell skal identifisere og ivareta det informasjons- og oppfølgingsbehov mindreårige barn som pårørende har.”

St.meld. nr 47 (2008-2009), Samhandlingsreformen peker på at tidlig identifisering av psykiske problemer i større grad bør skje i kommunen, både gjen-

nom helsetjenesten og i barnehage, skole og andre arenaer. Videre fremhever samhandlingsreformen at det er en stor utfordring at døgnplassene både i DPS og i sykehusavdelingene i for stor grad brukes til personer som egentlig burde ha bo- og tjenestetilbud i kommunene. Manglende tilbud i kommunene er et ressurs spørsmål, men skyldes sannsynligvis også organisering, arbeidsmetoder og samarbeid.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Tenden til at pårørende er en viktig ressurs. Dette er også utgangspunktet for mitt arbeid som helse- og omsorgsminister.

Fokuset på brukere og pårørendes erfaringskompetanse og erkjennelsen av dens betydning, har økt kraftig de siste 10 årene. Arbeidet har i stor grad omhandlet både brukere og pårørende samlet. Jeg vil i svaret omtale sentrale virkemidler, og gi noen eksempler på tiltak og aktiviteter som er satt i gang for å sikre at pårørenderfaringer følges opp.

Gjennom lover, forskrifter, retningslinjer og strategier er det lagt opp til at pårørenderfaringer skal bidra til kvalitetsforbedring i tjenestene. Tjenestene er gjennom oppdragsbrev og dokumenter med mål for tjenestene forutsatt å bedre pårørendes muligheter til medvirkning.

Pårørendes rettslige stilling er begrunnet ut fra synet på pårørende som en ressurs.

De kan ivareta pasientens interesser og bidra i dialogen med helsetjenesten. Videre kan de formidle viktige erfaringer tilbake til helsetjenesten selv og til klage/tilsynsmyndigheter. Forholdet mellom pasient og pårørende, type lidelse, omfang av symptomer, grad av funksjonssvikt og hvorvidt samtykke foreligger vil ha betydning for hvordan pårørende skal involveres i enkeltsaker. På grunn av den rettslige stilling pårørende kan ha, forutsettes det at helsepersonellet har kunnskap om pårørenderarbeid.

All helsetjeneste skal drive systematisk internkontroll. I forskrift om internkontroll i sosial- og helsetjenesten framkommer det at virksomhetene skal gjøre bruk av erfaringer fra pårørende til forbedring av virksomheten.

Jeg har ved opprettelsen av Utrykningsgruppen i Statens helsetilsyn understreket viktigheten av at man i tilsynssaker raskt kommer i dialog med de som er involvert og berørt, herunder pårørende. Opplysninger fra pårørende kan være nyttig i de aktuelle sakene og bidra til avdekking av hendelsesforløp, læring og fremtidig forbedring av tjenesten.

På bakgrunn av lovendringene om plikten til å identifisere og sørge for oppfølging av barn som pårørende, ble det i 2009 utgitt et rundskriv om barn som pårørende. Satsingen på barn av psykisk syke og rusmiddelavhengige har pågått i en del år og ble i forbindelse med lovendringene i 2009 utvidet til også å gjelde barn av alvorlig somatisk syke og skadde.

Kunnskapen om hvilke tilbud som er til hjelp for barn som pårørende er sparsom.

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2011 sluttet Stortinget seg til mitt forslag om å opprette et eget strategisk forskningsområde om barn som pårørende. Forskingen skal forankres i et barne- og familieperspektiv.

Jeg vil i 2011 komme til Stortinget med forslag til ny kommunal helse- og omsorgslov.

I forberedelsene til dette er det diskutert et forslag om krav til systematisk arbeid med kvalitet og pasientsikkerhet i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten. Et slikt lovkrav kan understøtte helse- og omsorgstjenestens ansvar for kvalitetsforbedringsarbeid, herunder å innhente brukere og pårørendes erfaringer som grunnlag for kvalitetsforbedring.

Et sentralt virkemiddel for å sikre bruk av pårøndererfaring er å sørge for at personellet har den kunnskap som er nødvendig, sørge for forskning på feltet og pedagogiske tiltak som veiledning og metodeutvikling for innhenting og systematisering av erfaring.

Nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende samler, systematiserer og sprer kunnskap og erfaringer til tjenestene. Det er bl.a. utarbeidet opplæringsprogram for barne-ansvarlige, etablert forskernettverk, nettverk for brukerorganisasjoner og en erfaringskompetansebank.

Veilederen "Pårørende – en ressurs" om samarbeid med pårørende innen psykiske helsetjenester skal bidra til at virksomhetene både i første- og andrelinjetjenesten etablerer gode rutiner som sikrer at pårørendes rettigheter, ønsker og behov ivaretas på en god måte. Veilederen omtaler bruk av pårørende som forelesere ved opplæringstiltak, brukerundersøkelser som inkluderer pårørendes erfaringer og representasjon av pårørende i Brukerrådet. Veilederen er spredd til en rekke helseforetak, kommuner, organisasjoner og andre interesserte. Konkret brukes veilederen i utviklingsarbeid i regi av de regionale helseforetakene.

Helsedirektoratet etablerer i 2011 en pårørendeportal for pårørende til mennesker med rusproblemer og psykiske lidelser. Portalen skal bidra til at pårørende lett skal finne frem i forhold til hjelpeapparatet og hvilke rettigheter de har. I tillegg vil portalen bidra til at pårørende kan spre og dele sine erfaringer. Pårørendeorganisasjonene vil bidra til utviklingen av portalen.

Helsedirektoratet vil i samarbeid med lærings- og mestringsentrene, pårørendeorganisasjoner og fagfolk på psykisk helsefeltet og rusfeltet utarbeide en opplæringspakke i pårørenderarbeid i løpet av 2011. Målgruppen for denne opplæringspakken er ansatte i tiltaksapparatet innenfor psykisk helse og rusfeltet. I tillegg er det tenkt at opplæringspakken bør bli en integrert del av undervisningen innenfor helse- og sosialfaglig utdanning.

Nasjonalt strategi for kvalitetsforbedring i sosial- og helsetjenesten «...og bedre skal det bli!» beskriver seks kjennetegn ved en helsetjeneste av god kvalitet. Å involvere brukerne og gi dem innflytelse inngår som ett av kjennetegnene. Med brukere menes i strategien personer som mottar tjenester direkte eller blir berørt av tjenestene indirekte som pårørende eller barn. Brukerne opplever hvordan tjenesten fungerer i praksis og kan derfor ofte komme med gode forslag til forbedringer av systemet. Systematisk innhenting av brukererfaringer er derfor et viktig verktøy.

Det gjennomføres nasjonale brukererfaringundersøkelser av Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten. I 2011 skal det gjennomføres nasjonale brukererfaringundersøkelser for kreftpasienter og innen svangerskap/føde/barsel. De nasjonale brukererfaringundersøkelsene blir fulgt opp som styringsparametere i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2011.

Bruker-, pasient- og pårørendeorganisasjoner spiller en viktig rolle som pådrivere med hensyn til tjenesteutvikling, behandlingstilbud og kunnskap hos brukere, beslutningstakere og tjenesteutøvere. I både kommuner og helseforetak spiller brukerorganisasjoner en viktig rolle, både gjennom etablerte brukerråd og brukerutvalg, samt brukerundersøkelser.

Tilskuddsordningene for bruker- og pårørendeorganisasjoner har som formål å styrke bruker- og pårørendeorganisasjonenes drift og informasjonsvirksomhet slik at de kan fremme økt brukermedvirkning individuelt og på systemnivå, i utforming av tilbud og tjenester.

Nasjonalt senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse har som mandat å styrke bruker- og pårørendekunnskapen. Senteret skal være en brobygger i møtet mellom erfaringskompetanse og fagkunnskap innen psykisk helse. Ny kunnskap gjøres tilgjengelig for helsesektoren gjennom å samle og spre erfaringer og fakta.

I 2010 etablerte jeg et eget kontaktforum for brukere av helsetjenesten, som blant annet skal sikre at pasienter/brukere og pårørende blir hørt i den nasjonale styringen av helsetjenesten. Departementet har jevnlig møter med forumet, og jeg har fast to årlige møter med forumet.

Jeg vil diskutere med forumet hva som er viktigst for å sikre bruken av pårørendes erfaringer best mulig.

SPØRSMÅL NR. 603**Innlevert 21. desember 2010 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 4. januar 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Mener statsråden at det er brudd på Barnekonvensjonen at et ti måneder gammelt barn frarøves sin far, og hvor UDI begrunner avslaget med at barnet kan holde kontakt med sin far gjennom telefon og brev, uten å gi noen garantier for en rask saksbehandling ved fremsettelse av ny søknad?»

BEGRUNNELSE:

NN fra UDI har uttalt at det tas hensyn til at søkere har barn, men at det alltid vil være en konkret vurdering av den situasjonen som familien befinner seg i. Stortinget har tydelig presisert at barns situasjon skal tillegges stor vekt i behandlingen av familiegjenforeningssaker. Da må det være slik at barns behov for kontakt med begge foreldre tillegges stor betydning når man behandler saken. Det er vanskelig å tro at barnas beste er et tungtveiende hensyn når en barnefar som er gift med en norsk kvinne og har et ti måneder gammelt barn med henne, må reise ut av landet for å søke om familiegjenforening.

I tillegg har ikke familien fått noen garanti på rask saksbehandlingstid fra UDI. Det betyr at søker risikerer å vente flere år på få søknaden sin om familiegjenforening behandlet. Venstre har vært i kontakt med flere som har ventet i nesten tre år på å få behandlet familiegjenforeningssaken sin. Det er veldig lang tid i et barns liv. Barnet er i dag 10 måneder. I avslaget på sin søknad om familiegjenforening mener UDI at far kan holde kontakt med barnet per telefon og brev.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør saker og klager etter utlendingsloven. Jeg har ikke myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke kommentere den konkrete saken det refereres til.

Generelt vil jeg understreke at den nye utlendingsloven og -forskriften har styrket barns rettsstilling. Hensynet til barnets beste og familiens enhet står helt sentralt i bestemmelsene om familieinnvandring. Regelverket skal imidlertid også ivareta en rekke andre hensyn, herunder innvandringsregulerende hensyn. At også andre hensyn kan tillegges vekt, er i tråd med barnekonvensjonen; Konvensjonen forplikter statene til å vurdere hensynet til barnets beste, ikke som det eneste relevante hensynet, men som et grunnleggende hensyn. Det er overlatt til statene å foreta den nærmere avveiningen i de situasjoner hvor hensynet til barnets beste må veies mot andre samfunnsinteresser.

Når det gjelder saksbehandlingstiden i UDI, bemerker jeg at det høye antallet asylsøkere i perioden 2008-2009 har skapt et stort press på UDIs saksbehandlingsskapasitet. Det arbeides imidlertid kontinuerlig med tiltak for å få redusert saksbehandlingstiden. Den pågående satsingen på IKT-løsninger innenfor utlendingsforvaltningen (EFFEKT-programmet) og ny organisering av førstelinjen i utlendingssaker (det såkalte førstelinjeprosjektet) er sentrale tiltak for å få til mer effektiv ressursbruk, hurtigere saksbehandling og bedre service for brukerne.

SPØRSMÅL NR. 604**Innlevert 21. desember 2010 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 17. januar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Var statsråden våren 2008 kjent med Statoils holdning til månelandingen på Mongstad slik den ble fremstilt i møter med den amerikanske ambassaden, og videreformidlet til amerikanske myndigheter, eller var dette en informasjon som først tilfløt statsråden og regjeringen våren 2010, slik Stortinget tidligere har blitt forsikret om?»

BEGRUNNELSE:

Bergens Tidende skriver tirsdag 21. desember at USAs daværende ambassadør i Oslo, Benson Whitney, i 2008 skrev flere notater til det amerikanske utenriks- og energidepartementet som berørte den såkalte månelandingen på Mongstad. Av notatene, som er offentliggjort av WikiLeaks, fremgår det at direktører fra StatoilHydro i møter med ambassadøren

«...tok avstand fra regjeringspolitikere som offentlig har fastsatt ferdigstillelse av Mongstad til 2014, og de avfeier politiske føringer og uttaler at prosjektet bare blir videreført hvis det er forretningsmessig fornuftig.»

Svar:

Miljøverndepartementets utlippstillatelse og gjennomføringsavtalen mellom staten og Statoil om

håndtering av CO₂ på Mongstad danner utgangspunktet for planlegging, bygging og drift av fullskala anlegg for CO₂-håndtering på Mongstad. I tråd med utlippstillatelsen og gjennomføringsavtalen, oversendte Statoil i februar 2009 en overordnet utredning av fremtidig fangst av CO₂ fra de største utlippene på Mongstad ("masterplanen") til Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet. Utredningen var offentlig.

Masterplanen identifiserer aktuelle kilder for fangst av CO₂ på Mongstad, og viser at det er teknologisk mulig å etablere fullskala CO₂-fangst ved kraftvarmeverket og krakkeranlegget ved raffineriet. Det fremkommer at vurderingene som gjøres i utredningen er i en tidlig fase av prosjektgjennomføringen. I utredningen fra Statoil skisseres et behov for 2-3 års prosjektplanlegging for en aminbasert løsning for kraftvarmeverket. Forventet utbyggingstid anslås til om lag 4 år fra investeringsbeslutning. Disse vurderingene er også omtalt i Prop. 125 S (2009-2010). Statoils utredning ble fulgt opp i et samarbeid mellom Statoil og Gassnova for å kartlegge og vurdere mulige alternativer til løsningene som beskrives i Statoils utredning. Dette arbeidet er redegjort for i Prop. 125 S (2009-2010).

SPØRSMÅL NR. 605**Innlevert 22. desember 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 12. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvordan arbeider departementet med å intensivere antidopingarbeidet utenfor den organiserte idretten, og hva gjør man med behovet for å drive mer effektiv testing på treningssentra?»

BEGRUNNELSE:

Doping innenfor idretten er en velkjent utfordring. Det er imidlertid også vel anerkjent at dopingmisbruk er et betydelig helseproblem som også øker

faren for vold og aggressiv atferd. Treningssentrene ønsker å tilby sunne og dopingfrie miljøer til sine medlemmer. Treningssentre som vil drive testing må ha en avtale med Antidoping Norge, dernest må de ha konsesjon av Datatilsynet som det i seg selv tar lang tid å få, videre må de ha samtykke av det enkelte medlem for at de skal kunne la seg teste. Dette siste svekker åpenbart muligheten til å drive aktiv bekjemping av dopingmisbruk i treningssentrene. Personvern hensyn blir anført som argument mot mer effektiv testing. I Danmark har man etablert avtaler som

sikrer muligheter til bedre kontroll med doping i treningssentra.

Idrettsorganisasjonene forteller at mange slutter i aktiv idrett mot slutten av tenårene for så å fortsette å trene på treningssentre. Økt fokus på utseende, kropp og vellykkethet skaper et press som kan friste unge til å benytte snarveier via dopingmidler.

Svar:

Årsakene til at ungdom velger å bruke dopingmidler er sammensatte og individuelle.

Det er derfor nødvendig med en bred tilnærming både for å forebygge bruk og for å behandle skader.

Bruk av doping har flere likhetstrekk med bruk av rusmidler, og undersøkelser viser at 60-70 % av de som har forsøkt anabole androgene steroider også har

forsøkt narkotika, og at de oftere har vært involvert i voldsepisoder. Jeg ønsker derfor å se disse utfordringene i sammenheng med de utfordringer vi står overfor i forhold til rusmidler generelt. Doping vil derfor inngå i stortingsmeldingen om rusmiddelpolitikken som regjeringen vil legge fram i løpet av året. Her vil vi legge til rette for god dialog med sentrale aktører som Antidoping Norge og Oslo universitetssykehus (Aker). Vi vil dessuten gjøre oss kjent med erfaringer i våre naboland som har valgt ulike løsninger på dopingspørsmålet.

Jeg ønsker å se alle virkemidler i sammenheng og finner det ikke hensiktsmessig å isolere og behandle dette spørsmål særskilt på nåværende tidspunkt. Dette gjelder også spørsmålet om eventuell testing på treningssentrene.

SPØRSMÅL NR. 606

Innlevert 22. desember 2010 av stortingsrepresentant Sylvi Graham

Besvart 7. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Det har kommet reaksjoner på at innstrammningene for bruk av laserpenner i Strålevernforskriften ikke er tilstrekkelige for å få bukt med økende misbruk med øyeskader og trafikkrisiko som konsekvens.

Mener statsråden at den nye forskriften er tilstrekkelig for å få bukt med problemer knyttet til misbruk av laserpenn, og hvilken plan har statsråden for å sette inn øvrige tiltak og ytterligere innstramminger for å hindre alvorlige konsekvenser fra misbruk av laserpenner?»

BEGRUNNELSE:

I statsråd den 29.10.2010 ble ny strålevernforskrift vedtatt av regjeringen. Forskriften iverksettes fra 1.1.2011. I denne ble det vedtatt innstramminger for bruk av laserpenner, som en oppfølging av økende problemer knyttet til misbruk av og skader knyttet til disse.

Mange av dagens laserpenner, som også selges i Norge, er av en slik styrke at de kan sprekke ballonger, skjære i plast og sette fyr på papir, melder Blindeforbundet. Dette gjør at de også kan skape forbrenningsskade på netthinnen, noe som kan ødelegge synet for dem som utsettes for det.

Vi er allerede kjent med at misbruk av kraftige la-

serpenner mot himmelen, setter liv i fare ved å treffe flygere. Luftfartstilsynet har meldt om en rekke tilfeller hvor piloter er blendet av laserpenner. Det samme har skjedd med bil- og båtførere. Helse- og omsorgsdepartementet har i pressemelding av 29.10.2010, i.f.m. vedtak av ny strålevernforskrift, opplyst at det er kjent med at blanding av bilførere og piloter er et økende problem.

I et brev til Helse- og omsorgsdepartementet opplyser Blindeforbundet om at Statens Strålevern er kjent med minst ti tilfeller av øyeskader som følge av bruk av laserpenn. Senest 3. november i år meldte NRK om to gutter fra Hedmark som har fått varige øyeskader på grunn av laserpenner, og hvis skade på sentralsynet vil hindre dem i å kunne lese igjen. Men, som forsker Terje Christensen ved SSV sier til NRK 3.11, er det ingen oversikt over hvor mange som dette egentlig gjelder. Mørketallene er trolig store p.g.a. manglende rapportering, også fordi ikke alle problemer vil knyttes til laserpenner, selv der dette er årsaken.

Blindeforbundet har reagert på at den varslede innstrammningen av reglementet for laserpenner, ikke vil være tilstrekkelig for å få bukt med dette problemet.

Blant annet knytter dette seg til at kravet om godkjenning for besittelse og bruk av laserpenner (klasse

3R, 3B eller 4) i offentlig rom, ser bort fra at mange av disse skadene vil være knyttet til privat bruk. Selv om salg av sterke laserpenner vil begrenses med ny forskrift, vil mange eldre penner fortsatt være i om-løp. Det er også usikkert om foreldre er tilstrekkelig klar over den risiko bruk av laserpenner medfører for mange barn.

Svar:

Helsemyndighetene er opptatt av å få stoppet den farlige leken med kraftige laserpekere. Fra 1. januar 2011 må derfor virksomheter og privates besittelse og bruk av laserpekere klasse 3R, 3B eller 4 i offentlig rom, inkludert skoler, veier, åpne plasser, parker, skog og mark ha godkjenning fra Statens strålevern. Dette er laserpekere som er så sterke at de kan gi øy-skader og i verste fall føre til varig tap av syn. Det er med dette forbudt å bruke sterke laserpekere i offentlig rom fra 1. januar 2011, såfremt man ikke har en godkjenning. Forbudet inkluderer også om man står i sitt eget hus og bruker laserpekeren ut i offentlig rom, slik at noen kan rammes av laserstrålen der ute.

Et generelt krav i strålevernloven er at bruk av strålekilder skal være berettiget, det vil si at fordelene ved å tillate stråling skal være større enn ulempene. Dette kravet vil aldri være oppfylt der laserpekere benyttes i lek eller for å blende andre. De nye, strenge kravene gir politiet hjemmel til å inndra laserpekere.

Vi har i dag et forbud mot å selge leketøy med sterke laserpekere. Forskrift om leketøy § 11 forbyr leker som inneholder ”radioaktive stoffer eller andre komponenter som avgir stråling i en slik form eller mengde at det kan være skadelig for barns helse.”

Statens strålevern har en oversikt på sin hjemmeside over produkter og leker som ikke tilfredsstiller kravene i strålevernregelverket, og som er meldt inn i et internasjonalt varslingsystem.

Produsent/leverandør av laserpekere har plikt til

å informere om sikkerhetsaspekter, deriblant godkjenningsplikten, fordi bestemmelsene i laserstandarden skal følges (jf. strålevernforskriften § 35). Sikkerhetsaspekter som det skal informeres om, skal omfatte det som er relevant for den aktuelle typen laser. Strålevernloven § 5 krever at overdragelse skal skje på en forsvarlig måte. Forhandlere av godkjenningspliktige laserpekere er derfor forpliktet til å etterspørre relevant godkjenning før overdragelse av en slik laser.

Laserpekere er fremdeles tillatt å omsette i mange EU-land, og det antas at kjøp og import til privatpersoner i Norge skjer i relativt stor utstrekning.

Strålevernmyndighetene er i dialog med Tollvesenet i spørsmålet om hvor langt de kan gå i å inndra laserpekere til private allerede i importleddet. Norske strålevernmyndigheter har sammen med finske, islandske og svenske strålevernmyndigheter lagt frem et forslag om at EU-kommisjonen bør forby kraftige laserpekere som brukes av allmennheten. Det er i tillegg foreslått at EU bør innføre restriksjoner på import av kraftige laserpekere. Den norske godkjenningsordningen er derfor et viktig første skritt.

Strålevernet planlegger en informasjonskampanje som skal gjennomføres i skolene.

Videre har Strålevernet på sine hjemmesider informasjon til foreldre og lærere om laserpekere. Der bes foreldre og lærere om å påse at ikke mindreårige er i besittelse av farlige laserpekere og leketøy som inneholder lasere. Strålevernet har også lagt ut tegn man som forelder og lærer kan se etter, for å avgjøre om en laser er av den farlige typen som blir forbudt fra 1. januar. I tillegg har Strålevernet laget en veileder om godkjenning av laserpekere med informasjon om risiko ved bruk av slike.

Det vurderes å etablere en innsamlingsordning for å få gamle laserpekere ut av omløp.

SPØRSMÅL NR. 607**Innlevert 23. desember 2010 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 7. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Det norske finansselskapet Teller har i den siste tiden vært i søkelyset pga. uregelmessigheter med hensyn til ulike former for diskriminering av bedrifter. Forrige måned kom det frem at selskapet diskriminerer NUF-selskap og nektet dem som kunde p.g.a. selskapsformen, og nå i fokus pga. de har nektet pengeoverføringer til en kunde uten å kunne henviser til lovlig grunn.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at bedrifter ikke diskrimineres av norske kortselskaper?»

BEGRUNNELSE:

Teller AS er et datterselskap av Nets AS (som bl.a. eies av DnB NOR, Sparebank 1, Nordea, Fokus bank, Terrabankene og andre mindre banker) som sørger for innløsning av internasjonale betalingskort. Det vil si kortinnløsning for butikker, restauranter, hoteller og mange andre virksomheter for betalinger som skjer ved bruk av betalingskort.

Det islandske parlamentet har åpnet undersøkelser mot det norsk-danske selskapet Teller, Visa Europa og Mastercard etter at donasjoner til Wikileaks har stoppet. Jusprofessor Olav Torvund har uttalt at han er i sterkt tvil om det Teller gjør er lovlig.

Det interessante i denne sak er ikke bare at det forekommer diskriminering av kunder (uten at kundene er domfelt), men også det prinsipielle i at kortselskapene her (og kanskje en gang i fremtiden staten?) demonstrer at man kan bestemme hvem kundene skal få lov til å gjøre transaksjoner med. Samtidig er vi kjent med at fra nyttår blir innført ny særnorsk lov gjør folk flest medansvarlige i skatteunndragelser hvis man betaler mottaker (leverandør av tjenester/produkter) kontant ved betaling av over 10.000 kroner, og at norske myndigheter på den måten vil stimulere og "tvinge" nordmenn til å betale elektronisk. Det gjør det hele betenkelig.

I saken med at Teller har stoppet utbetalinger til firmaet Datacell, så ser det ut for undertegnede at selskapet har brutt finansavtalelovens paragraf 14.

I saken der Teller har nektet NUF-selskaper å bli kunde, er også et typisk eksempel på at Teller diskriminerer selskaper. Det påstås at dette nå har endret seg og de nå åpner opp for NUF-selskaper som kunder etter noen negative medieoppslag. Imidlertid så vil jeg fortsatt si at det er en diskriminering når man ser nærmere på betingelsene Teller har for sine kunder. Når det gjelder betingelser for nettavtale med Teller skal de ha 2,5 % i provisjon for MASTER-

CARD og VISA. Oppgjørstid 7 dager. Når det gjelder betingelser for NUF-selskap gjelder andre tall. Da er det provisjon på 3 % og en oppgjørstid på 30 dager. Mao. fortsatt en diskriminering av bedrifter fordi Teller tydeligvis ikke liker organisasjonsformen. Det kunne vært interessant om statsråden og evt. Finanstilsynet deler dette synspunktet.

Samtidig vil undertegnede be om en vurdering om det er reel konkurranse i dette markedet. Og om bankene oppgir informasjon til sine kunder hvem som er tilbydere, eller om de har lov til å gi misvisende råd (d.v.s. kun gi informasjon om egne tilbud via datterselskap), og om det finnes regler om dette.

Forstår at konkurrentene til Teller er:

- Evalon
- Nordea
- FokusBank
- Swedbank
- Handelsbanken

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at representant Hans Olav Syversen har stilt et tilsvarende spørsmål til departementet. Svar på dette spørsmålet (spørsmål 610) er gitt i brev av 7. januar 2011 til Stortingets presidentskap. Jeg viser for øvrig til at Justisministerens kommentar i dette brevet er utvidet i forhold til svaret som ble gitt til representant Syversen i lys av spørsmålet om NUFers kundeforhold.

Teller AS er et norsk datterselskap av det danske selskapet Nets Holding A/S. Nets Holding A/S er eid av norske og danske banker, og er resultatet av en fusjon mellom det tidligere danske betalingstjenesteselskapet PBS Holding A/S og det norske selskapet Nordito AS. Nets Holding A/S eier også det danske selskapet Teller A/S (tidligere PBS International A/S), som er et søsterselskap av det norske selskapet Teller AS.

Teller AS er en norsk finansinstitusjon, med konsesjon i Norge som finansieringsforetak, jf. finansieringsvirksomhetsloven § 3-3. Selskapet er således underlagt norske virksomhetsregler, herunder betalingssystemloven og finansieringsvirksomhetsloven. Etter det jeg er kjent med er spørsmålet i denne saken om en leverandør av betalingstjenester kan nekte en kunde i å utført betalingsordre. Denne problemstillingen, som er et forhold mellom en finansinstitusjon og en kunde, er regulert av finansavtaleloven, som hører inn under Justisdepartementets ansvarsområde. Jeg har derfor forelagt spørsmålet for Justisministeren, som har følgende kommentar:

«Finansavtaleloven § 14 og § 26 b har regler som begrenser muligheten for å avvise kunder og betalingsordre. Hvordan det konkrete saksforholdet forholder seg til disse reglene, er det ikke naturlig for departementet å gå nærmere inn på. På generelt grunnlag kan det sies at avvisinger av kunder fra å få opprettet et kundeforhold med en institusjon mer generelt, for eksempel ved opprettelse av en konto, reguleres av § 14. Finansavtaleloven § 26 b regulerer avvising av konkrete betalingsordre.

Paragraf 26 b fjerde ledd, som gjennomfører Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF av 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked artikkel 65 nr. 2, bestemmer at institusjonen (ifølge direktivet artikkel 65 nr. 2 “betalerens yter av betalingstjenester”) ikke kan nekte å gjennomføre en autorisert betalingsordre hvis alle vilkårene i betalerens rammeavtale er oppfylt, med mindre noe annet er fastsatt i lov eller i medhold av lov.

Når det gjelder spørsmål om NUFers kundeforhold kan det opplyses at EFTAs overvåkingsorgan (ESA) i 2009 på bakgrunn av en klage tok opp spørsmål om NUFer ble diskriminert av norske finansinstitusjoner. I svaret til ESA ble det opplyst at Finanstilsynet ikke hadde informasjon vedrørende nektelser om å åpne bankkonto eller yte kreditt til selskaper etablert i annen EØS-stat. Det ble opplyst at Finanstilsynet ikke hadde mottatt noen klager om diskriminering foretatt av norske finansinstitusjoner med bakgrunn i at selskapet som ønsket finansielle tjenester var etablert i utlandet. Videre ble det gjort kort rede for norsk rett (særlig finansavtaleloven § 14). Det kan opplyses at ESA etter dette lukket saken.»

Jeg har også forsikret meg om at Finanstilsynet, som fører tilsyn med at norske finansinstitusjoner, herunder Teller AS, «virker på hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter», jf. finansstilsynsloven § 3, har fulgt opp saken. Finanstilsynet fører tilsyn med at institusjoner underlagt tilsyn følger reglene som er gitt i norsk lovgivning, herunder finansavtaleloven.

På bakgrunn av mistanke om brudd på plikten til å utføre betalingstjenester i finansavtaleloven § 14, ba derfor Finanstilsynet 23. desember 2010 Teller AS om en redegjørelse for saken. Det fremgår av redegjørelsen fra Teller AS 31. desember 2010 til Finanstilsynet at det er det danske selskapet Teller A/S (tidl. PBS International A/S) som har avtale om korttinnløsning med det islandske selskapet DataCell. Det norske selskapet Teller AS er ikke involvert i sa-

ken. Siden denne saken ikke involverer noen norske selskaper som part, er forholdet ikke regulert av norsk rett, og det faller derfor også utenfor det norske Finanstilsynets myndighetsområde. Finanstilsynet har orientert danske tilsynsmyndigheter om forholdet, og har bedt om å bli holdt underrettet om det danske Finanstilsynet vil foreta seg noe i sakens anledning.

Alle land i EU har bestemmelser tilsvarende den norske finansavtaleloven § 26 b, som skal sikre at i tilfeller der alle vilkår som er fastsatt i betalerens rammekontrakt er oppfylt, skal betalerens yter av betalingstjenester ikke kunne avslå å utføre en godkjent betalingsordre. Dette følger som nevnt av Justisministeren av betalingstjenestedirektivet artikkel 65. Dette direktivet er også gjennomført i Danmark.

Norske myndigheter vil følge med på saken, og Finanstilsynet fører tilsyn med at norske finansinstitusjoner overholder sine forpliktelser både etter virksomhetsreglene i blant annet finansieringsvirksomhetsloven og de særlige avtalereglene for finansinstitusjoner i finansavtaleloven.

Når det gjelder konkurransesituasjonen i markedet for betalingstjenester, viser jeg til at det er gitt generelle regler om markedsaktørens atferd i konkurranseloven, som Konkurransetilsynet fører tilsyn med. I tillegg er det i betalingssystemloven gitt særlige bestemmelser om adgangen for leverandører av betalingstjenester til å delta i betalingssystemer på ikke-diskriminerende vilkår.

Konkurransetilsynet vurderte konkurransesituasjonen i markedet for betalingstjenester blant annet i forbindelse med at det 22. desember 2006 ble besluttet foretakssammenslutning mellom BBS AS og Teller AS. Konkurransetilsynet vedtok 4. juli 2007 med hjemmel i konkurranseloven en rekke vilkår i forbindelse med at sammenslutningen mellom BBS og Teller ble godkjent av.

Videre har Finansdepartementet og Konkurransetilsynet vurdert konkurransesituasjonen i markedet for betalingstjenester i forbindelse med fusjonen 9. september 2010 mellom PBS Holding A/S og Nordito AS (som tidligere eide Teller AS og BBS AS). Finanstilsynet samarbeider med Konkurransetilsynet for å ivareta konkurransen i alle deler av markedet for betalingstjenester.

SPØRSMÅL NR. 608**Innlevert 28. desember 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 12. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Flere er bekymret over kostnadene i forbindelse med nye krav til etterutdanning for yrkessjåfører. I den forbindelse valgte Norge en omfattende opplæring, og i svar til meg på spørsmål nr 15:452 hevder statsråden at de nye norske kravene ikke vil medføre forskjellsbehandling.

Kan jeg derfor be om en oversikt over hvilke krav i forhold til denne etterutdanningen de forskjellige EU-landene har vedtatt å innføre både i forhold til omfang og antall timer?»

Svar:

Yrkessjåførdirektivet (direktiv 2003/59/EF) stiller krav om at medlemsstatene skal innføre en etterutdanningsordning for yrkessjåfører. Etter direktivets vedlegg I del 4 skal etterutdanningen ha en varighet på 35 timer hvert 5 år og avholdes over perioder på minst 7 timer. Det er ingen valgfrihet innenfor direktivets rammer for så vidt gjelder etterutdanningens omfang. Det vil si at alle landene må stille krav om 35 timer etterutdanning for å oppfylle direktivets krav. Det foreligger derfor heller ingen oversikt over timetallet som er innført i de ulike EU-landene fordi kravet om 35 timer etterutdanning er et absolutt krav for alle medlemsstatene.

Innholdet i etterutdanningen varierer imidlertid

noe både nasjonalt og fra land til land. Dette skyldes at det er transportørene selv som skal definere sitt opplæringsbehov, innenfor hovedmålene i grunnutdanningen. Det skal for eksempel tas hensyn til de forskjellige oppgaver og funksjoner sjåføren har, for å få mest mulig utbytte av etterutdanningen.

Gjennom yrkessjåførforskriften § 50 har Norge gjennomført direktivets krav til etterutdanning, ved å kreve at alle yrkessjåfører gjennomfører 35 timer etterutdanning hvert femte år. Etterutdanningen må fullføres innen 6 måneder etter at den er påbegynt. På den måten sikres en kontinuitet i opplæringen som antas å gi et bedre lærings- utbytte. Noen land har lagt til grunn at det er anledning til å splitte opp de 35 timene innenfor 5 års perioden, ved at det tas for eksempel 7 timer hvert år. The Professional Drivers Training Committee i EU har uttrykkelig sagt at det ikke er anledning til å tolke direktivet i retning av en oppsplitting innenfor femårsperioden, nettopp av de hensyn som Norge har lagt vekt på.

I den grad noen land på tross av dette likevel har lagt seg på en ordning med å splitte opp etterutdanningen, skal det totale omfanget uansett være 35 timer i løpet av en femårsperiode. Jeg kan derfor ikke se at dette medfører noen forskjellsbehandling mellom norske og utenlandske sjåfører når det gjelder omfanget av etterutdanningen.

SPØRSMÅL NR. 609**Innlevert 28. desember 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 12. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«I Riksrevisjonens årlige rapport dok.1 2010-2011, så kommer det frem at bompengeselskapenes gjeld varierer fra ca 4 % til opp mot 8 %. Riksrevisjonen peker videre på at det for flere år siden skulle vært utarbeidet ny avtalemal for bompengeavtaler. Jeg ber derfor om å få en oversikt over alle bompengeselskapene, og hvilke rentebetingelser de forskjellige selskapene har.

I tillegg kan jeg be om å få en kopi av gjeldende mal for bompengeavtaler?»

Svar:

I tabellen under er det gitt en oversikt over rentebetingelsene pr. 31.12.2009 til bompengeselskap med lån. Det kan være nye bompengeprojekter der det er tatt opp lån pr. 31.12.2009, men der rapporteringen til VD først starter i 2010. Disse er ikke med i

oversikten. En del av selskapene hadde rentebetingelser som er dårligere en dagens markedsrente. Dette skyldes inngåtte avtaler om fastrenter for å ta høyde for risikoen i rentemarkedet. For en rekke prosjekter er det stilt krav om fastrenteavtaler i bompengeproposisjonen.

Selskap	Gjennomsnittlig lånerente pr. 31.12.2009
Østfold bompengeselskap	3,0 %
Svinesundsforbindelsen	5,1 %
E6 Gardermoen - Moelv	2,2 %
Rv 2 Kongsvingervegen	2,3 %
Fjellinjen	2,7 %
Rv 255 Gausdalsvegen	2,0 %
Hadelandsvegen	2,1 %
Fredrikstad-distriktets vegfinansiering	5,1 %
Oppland bompengeselskap	2,4 %
E18 Vestfold	2,2 %
Horten Bompengeselskap	4,0 %
Oslofjordfordtunnelen	2,4 %
Tønsberg hovedvegfinans	2,4 %
Aust-Agder vegfinans	2,6 %
Setesdal vegfinans	2,1 %
Lister bompengeselskap	2,3 %
Kristiansand bompengeselskap	2,0 %
Finnfast	4,2 %
Gjesdal bompengeselskap	2,1 %
Bergen bompengeselskap	2,2 %
Sunnhordaland bru- og tunnelselskap	2,2 %
Følgefonntunnelen	6,1 %
Osterøy bruselskap	4,2 %

Selskap	Gjennomsnittlig lånerente pr. 31.12.2009
E134 Rullestadvjuvet (Hordaland fylkeskommune)	2,0 %
Fastlandssamband Halsnøy	2,1 %
Austevoll bruselskap	3,3 %
Hardangerbrua	2,3 %
Fjærlandsvegen	2,2 %
Fatlatunnelen	2,5 %
Ålesund tunnel og bruselskap	4,1 %
Atlantehavstunnelen	4,1 %
Eiksundsambandet	3,5 %
Sykkylvsbrua	5,0 %
Skodjebrua	3,0 %
Imarfinans	5,6 %
Trøndelag bomveiselskap	1,9 %
Bomvegselskapet E39	
Thamshavn-Øysand	2,9 %
Namdal bomvegselskap	3,2 %
Ryaforbindelsen	4,1 %
Tromsø veg	1,9 %
Vegpakke Salten	
– rv 17	5,6 %
– rv 80	5,0 %
Nordkapp bompengeselskap	2,1 %

Vedlagt følger kopi av gjeldende mal for Statens vegvesens bompengavtaler med bompengeselskapene.'

Vedlegg til svar:

<http://www.stortinget.no/dok15-201011-609-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 610**Innlevert 29. desember 2010 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 7. januar 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Det er umulig å se at skatteberegningemetoden i Jahres dødsbo har noe med selve avslutnings - og utlodningstidspunktet av boet å gjøre.

Når statsråden vet at kommunen har et tvingende behov for å få forutsigbarhet i sin langsiktige budsjettering, hvor denne skatteinntekten inngår, hvorfor kobles da avgjørelsen av beregningsmetoden til selve oppgjørstidspunktet?»

BEGRUNNELSE:

Avslutningen og utlodningen fra Anders Jahres dødsbo vil bli foretatt først om halvannet år ifølge bo-styret, men boets størrelse er allerede klarlagt.

Sandefjord kommune er en av skattekreditorene og beregningsmåten av deres skattekrav vil være av vesentlig betydning. Det sentrale er om man vil bruke beregningsmåten for skyldig skatt i boet basert på skatteregler som gjaldt for Jahre mens han levde og foretok sine disposisjoner, eller om det vil bli beregnet etter dagens regelverk. Sandefjord kommune har i sin langtidsbudsjettering regnet med at deres skattekrav og dermed deres utlodning fra boet blir basert på de skatteregler som gjaldt på det tidspunkt Jahres disposisjoner ble foretatt. Hvis dagens regler blir benyttet vil kommunen få en betydelig svikt i grunnlaget

for de investeringer i velferdstilbudet som er planlagt fra 2012 og fremover. Det er derfor selvsagt helt avgjørende raskest mulig å få en avklaring på hvordan dette vil bli håndtert når boet gjøres opp.

Svar:

Gjennom utjevningmekanismene i inntektssystemet legges det til rette for et likeverdig tjenestetilbud i kommuner og fylkeskommuner. Mens det i prinsippet er full utgiftsutjevning, utjevnes skatteinntektene bare delvis. Ordningen er basert på omfordeling kommunene imellom, det som noen kommuner får i inntektsutjevningstilskudd trekkes fra andre kommuner. Dette er en ordning som også Sandefjord nyter godt av.

Praksis er at løpende inntektsutjevning foretas på grunnlag av offisielle tall fra SSB over innbetalte skatter. Avvik fra offisielle skattetall gjøres kun helt unntaksvis, og da i utgangspunktet bare hvis det forekommer datafeil i tallgrunnlaget og slike feil blir beredt av Skattedirektoratet.

Jeg har merket meg at Sandefjord kommune har skissert ulike løsninger for behandling av inntektene fra Anders Jahres dødsbo. Oppgjøret av Anders Jahres dødsbo vil ventelig skje i 2012 og endelig saksbehandling vil derfor først kunne foretas etter dette.

SPØRSMÅL NR. 611**Innlevert 3. januar 2011 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 7. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Det norsk-danske finanskonsernet Teller stanser nå alle kredittkortutbetalinger til varslernettstedet WikiLeaks på vegne av kortselskapene Visa og Mastercard ifølge Dagens Næringsliv. Dette skjer uten at det foreligger dokumentasjon på at WikiLeaks har gjort noe straffbart.

Med hvilken hjemmel i loven kan Teller gjøre dette, og vil statsråden foreta seg noe for å sikre at Teller ikke misbruker sin markedsrett?»

BEGRUNNELSE:

Visa kunngjorde 7. desember at de hadde "tatt steg for å suspendere Visa -betalinger gjennom WikiLeaks hjemmeside i påvente av videre undersøkelser rundt forretningsdriften", som det het i pressemeldingen.

Det er det norsk-danske selskapet Tiller som faktisk har blokkert utbetalingene til WikiLeaks. De står for betalingsformidlingene mellom brukerstedene i Skandinavia.

Datacell på Island er ett av disse brukerstedene,

og det er de som siden i høst har tatt seg av WikiLeaks` donasjoner over hele verden.

Lørdag ble det kjent at også Bank of America stanset alle transaksjoner til nettstedet Wikileaks. Det har vært spekulert i om banken blir tema for varslingsnettstedets neste avsløring.

Svar:

Teller AS er et norsk datterselskap av det danske selskapet Nets Holding A/S. Nets Holding A/S er eid av norske og danske banker, og er resultatet av en fusjon mellom det tidligere danske betalingstjenesteselskapet PBS Holding A/S og det norske selskapet Nordito AS. Nets Holding A/S eier også det danske selskapet Teller A/S (tidligere PBS International A/S), som er et søsterselskap av det norske selskapet Teller AS.

Teller AS er en norsk finansinstitusjon, med konsesjon i Norge som finansieringsforetak, jf. finansieringsvirksomhetsloven § 3-3. Selskapet er således underlagt norske virksomhetsregler, herunder betalingssystemloven og finansieringsvirksomhetsloven. Etter det jeg er kjent med er spørsmålet i denne saken om en leverandør av betalingstjenester kan nekte en kunde i å utført betalingsordre. Denne problemstillingen, som er et forhold mellom en finansinstitusjon og en kunde, er regulert av finansavtaleloven, som hører inn under Justisdepartementets ansvarsområde. Jeg har derfor forelagt spørsmålet for Justisministeren, som har følgende kommentar:

«Finansavtaleloven § 14 og § 26 b har regler som begrenser muligheten for å avvise kunder og betalingsordre. Hvordan det konkrete saksforholdet forholder seg til disse reglene, er det ikke naturlig for departementet å gå nærmere inn på. På generelt grunnlag kan det sies at avvisninger av kunder fra å få opprettet et kundeforhold med en institusjon mer generelt, for eksempel ved opprettelse av en konto, reguleres av § 14. Finansavtaleloven § 26 b regulerer avvisning av konkrete betalingsordre.

Paragraf 26 b fjerde ledd, som gjennomfører Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF av 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked artikkel 65 nr. 2, bestemmer at institusjonen (ifølge direktivet artikkel 65 nr. 2 «betalerens yter av betalingstjenester») ikke kan nekte å gjennomføre en auto-

risert betalingsordre hvis alle vilkårene i betalerens rammeavtale er oppfylt, med mindre noe annet er fastsatt i lov eller i medhold av lov.»

Jeg har også forsikret meg om at Finanstilsynet, som fører tilsyn med at norske finansinstitusjoner, herunder Teller AS, «virker på hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter», jf. finanstilsynsloven § 3, har fulgt opp saken. Finanstilsynet fører tilsyn med at institusjoner underlagt tilsyn følger reglene som er gitt i norsk lovgivning, herunder finansavtaleloven.

På bakgrunn av mistanke om brudd på plikten til å utføre betalingstjenester i finansavtaleloven § 14, ba derfor Finanstilsynet 23. desember 2010 Teller AS om en redegjørelse for saken. Det fremgår av redegjørelsen fra Teller AS 31. desember 2010 til Finanstilsynet at det er det danske selskapet Teller A/S (tidl. PBS International A/S) som har avtale om kortinnløsning med det islandske selskapet DataCell. Det norske selskapet Teller AS er ikke involvert i saken. Siden denne saken ikke involverer noen norske selskaper som part, er forholdet ikke regulert av norsk rett, og det faller derfor også utenfor det norske Finanstilsynets myndighetsområde. Finanstilsynet har orientert danske tilsynsmyndigheter om forholdet, og har bedt om å bli holdt underrettet om det danske Finanstilsynet vil foreta seg noe i sakens anledning.

Alle land i EU har bestemmelser tilsvarende den norske finansavtaleloven § 26 b, som skal sikre at i tilfeller der alle vilkår som er fastsatt i betalerens rammekontrakt er oppfylt, skal betalerens yter av betalingstjenester ikke kunne avslå å utføre en godkjent betalingsordre. Dette følger som nevnt av Justisministeren av betalingstjenestedirektivet artikkel 65. Dette direktivet er også gjennomført i Danmark.

Norske myndigheter vil følge med på saken, og Finanstilsynet fører tilsyn med at norske finansinstitusjoner overholder sine forpliktelser både etter virksomhetsreglene i blant annet finansieringsvirksomhetsloven og de særlige avtalereglene for finansinstitusjoner i finansavtaleloven.

SPØRSMÅL NR. 612**Innlevert 3. januar 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 7. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I dagsavisa Fremover 29.12.10. kan vi lese at hovedtillitsvalgt for overlegene ved UNN Narvik påpeker at godt kvalifiserte søkere til stillingene som gynekologer ikke engang får svar på sine søknader fra klinikkledelsen i Tromsø. Dette skjer samtidig som et tilsyn ved fødeavdelingen i Narvik, der det fremkommer opplysninger om at det ikke har vært søkere til stillinger i Narvik.

Vil statsråden gripe inn mot ledelsen i UNN slik at stillingene ved fødeavdelingen kan tilsettes?»

Svar:

Som representanten vel er kjent med, er både de regionale helseforetakene og helseforetakene egne rettssubjekter med arbeidsgiveransvar for sine ansatte. Dette innebærer at ansettelse og ansettelsesvilkår besluttes i det enkelte foretak.

Helse Nord RHF har orientert meg om at Universitetssykehuset Nord Norge HF (UNN) har utlyst ledige stillinger for gynekologer med tjenestested i Narvik. UNN har opplyst at det er søkere til stillingene, og at det pågår en prosess for å få ansatt gynekologer i stillingene.

En ansettelse betinger at søkeren er kvalifisert for stillingen (kompetanse, erfaring, egnethet) - og at det innenfor gjeldende avtale- og lovverk oppnås enighet mellom søkeren og UNN om ansettelsesvilkår.

SPØRSMÅL NR. 613**Innlevert 3. januar 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 7. januar 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Statsråden har som strakstiltak for reindriften innført tollfri import av fôr.

Hvor mye koster dette og hvordan finansierer statsråden dette?»

Svar:

Den vanskelige markeds- og slakterisituasjonen i reindriftsnæringen, kombinert med dårlige høstbeiter, har medført behov for tilførsel av fôr til næringen. Som følge av avlingssvikt i deler av Nord-Norge har det vært begrensede muligheter til å skaffe fôr fra andre deler av landsdelen.

For å dekke det umiddelbare fôrbehovet i reindriftsnæringen er det således behov for å importere fôr. Norge har i dag en tollfri importkvote for høy fra EU på 35.000 tonn. Ved avlingssvikt eller svikt i leveranser av høy fra norske produsenter, kan det søkes om andel av denne importkvoten. Importen av fôr til Finnmark vil skje innenfor denne kvoten. Utnyttelsesgraden av kvoten har de siste årene vært begrenset slik at det er rikelig rom for importen til Finnmark.

Importen innenfor kvoten på 35.000 tonn er som nevnt tollfri i henhold til EU-avtalen. Dette innebærer at det ikke er noe provenytnap for staten ved den aktuelle importen av fôr til reindriftsnæringen i Finnmark.

SPØRSMÅL NR. 614**Innlevert 3. januar 2011 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide****Besvart 13. januar 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Hvilke rutiner - i alle ledd - gjelder for rapportering av skader på norske soldater i utenlandstjeneste; hvordan brukes disse opplysningene, og hva vil forsvarsministeren konkret foreta seg for å skaffe seg en totaloversikt og påse at disse rutinene utbedres?»

BEGRUNNELSE:

Et oppslag i VG 3. januar 2011 tyder på at Forsvaret ikke har oversikt over skadene norske soldater er påført i Afghanistan. Forsvarets virksomhet, både hjemme og i utenlandsoperasjoner, er beheftet med risiko. Det er derfor av stor betydning med gode rapporteringsrutiner i alle ledd for å klarlegge hendelsesforløp og risiko, og dermed begrense muligheten for at tilsvarende hendelser oppstår. Videre er det avgjørende med korrekt rapportering for å kunne ivareta skadde veteraner.

Problemet med manglende data om skader, og manglende kvalitet på de dataene som samles inn, har vært tilbakevendende i flere år. Se i denne sammenheng særlig NOU 2008:11 Yrkessykdommer s. 211 og 213. Det har også vært flere medieoppslag om dette problemet, som også er kommentert av Forsvarsdepartementet, og departementet tør være meget godt kjent med problemet. Det er derfor overraskende at rapporteringsrutiner og oversikt fortsatt mangler i stort omfang.

Svar:

Forsvaret opplyser at det, ved skader i en utenlandsoperasjon, er etablert rutiner for rapportering internt i Forsvaret. Skader og hendelser rapporteres imidlertid i flere systemer. Skader som oppstår i utenlandsoperasjoner rapporteres til Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) som operativ ansvarlig. FOH rapporterer videre til Forsvarsstaben. Alle hendelser rapporteres i tillegg i stridsjournalen, og helsepersonell dokumenterer medisinsk behandling i pasientjournalssystemet. I tillegg har man, gjennom Forsvarets helseregister, informasjon om en rekke forhold knyttet til helse og tjenestegjøring. Forsvaret har med andre ord gode systemer for registrering og rapportering av skade på enkeltindivider, og kan ved forespørsel bistå med å dokumentere tidligere skader.

I dag har Forsvaret ikke et enhetlig elektronisk verktøy som kan gi en statistisk fremstilling av det totale skadeomfanget. Forsvaret er i gang med å utvikle et nytt rapporteringsverktøy for å kunne håndtere det-

te. Verktøyet skal ivareta elektronisk registrering av alle yrkesskader, og skal bidra til at statistikkgrunnlaget for skader til enhver tid er oppdatert. Arbeidet med å utvikle verktøyet er intensivert.

Rapporter fra skader og hendelser danner et grunnlag i det løpende helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet i Forsvaret. Dette arbeidet er sentralt for å hindre at nye ulykker/skader finner sted. På bakgrunn av rapporterte hendelser er det iverksatt tiltak for å forbedre sikkerheten for våre soldater i forhold til blant annet rutiner og materiell. Ved skader i utenlandsoperasjoner kan det nedsettes såkalte erfaringsgrupper for å kartlegge hendelsene og for å se om rutinene ble fulgt.

I henhold til forsvarssjefens Direktiv og veiledning for håndtering og oppfølging av ulykker involverende Forsvaret plikter arbeidsgiver snarest å sende skademelding til NAV når personell er blitt påført skade eller sykdom som kan gi rett til yrkesskadedekning etter folketryktdloven. Forsvaret har også et direktiv, Krav til sikkerhetsstyring i Forsvaret, som gir regler for hvordan ulykker og alvorlige hendelser skal håndteres i Forsvaret.

Forsvarsdepartementet har så langt gitt Forsvaret i oppdrag å utarbeide en historisk oversikt over personell skadet i Afghanistan. Det er også gitt oppdrag om å etablere et eget kodeverk, som skal gjøre det mulig for Forsvaret å hente ut statistikk over skader på personell som tjenestegjør i utenlandsoperasjoner. Forsvarsdepartementet har bedt om en jevnlig statusoppdatering på arbeidet.

I henhold til forsvarspersonelloven § 13 kommer ikke arbeidsmiljøloven (aml.) til anvendelse under tjenestegjøring i internasjonale operasjoner. Forsvaret har imidlertid lagt til grunn at de allmenne prinsippene bak aml. skal gjelde så langt det er praktisk mulig. For å sikre at dette følges opp, har forsvarssjefen fastsatt et eget direktiv for helse, miljø og sikkerhet for operativ virksomhet. Direktivet pålegger blant annet alle sjefer å kunne dokumentere skade og/eller sykdom som er oppstått under tjenesten.

Stortinget har sluttet seg til regjeringens veteranmelding, jf. Innst. S. nr. 298 (2008-2009) til St. meld. nr. 34 (2008-2009). Det arbeides nå med en egen handlingsplan som oppfølging. Et sentralt område i planen er å forbedre rutinene ved registrering, statistikkføring og rapportering i forbindelse med tjeneste i utenlandsoperasjoner.

Regjeringen har siden 2005 hatt et særlig fokus på personell som har tjenestegjort og tjenestegjør i

utenlandsoperasjoner. Selv om mye er gjort, er det fortsatt mye å utrette. Forsvarsdepartementet har derfor styrket sitt arbeid for at gode løsninger kan kom-

me raskt på plass. Dette er et saksfelt som har, og vil fortsette å ha, høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 615

Innlevert 4. januar 2011 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 11. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre organisasjonen Wild X, som driver friluftaktiviteter for minoritetsungdom i Oslo, videre driftsbevilgninger fra det offentlige?»

BEGRUNNELSE:

Organisasjonen Wild X driver et godt og aktivt arbeid med å introdusere minoritetsungdom til jakt, fiske og friluftsliv. Organisasjonen driver noe arbeid rettet inn mot mindreårige asylsøkere, men primært mot vanlig minoritetsungdom i Oslo.

Hvert år tilbyr Wild X friluftaktiviteter til rundt 400 barn og ungdommer. Aktivitetene drives av 5 0 frivillige ledere, og målgruppen er urban minoritetsungdom og enslige, mindreårige asylsøkere.

Wild X har tidligere fått penger fra Direktoratet for Naturforvaltning, men direktoratet vil ikke lenger bevilge midler til organisasjonen. Direktoratet har i stedet henvist Wild X til å søke støtte hos Friluftslivets fellesorganisasjon (Frifo) i fremtiden. Det er imidlertid slik at det er lite å hente fra Frifos budsjett-post til drift av Wild X sine tiltak. Uten en grunnbevilgning fra DN er Wild X i ferd med å falle mellom to stoler i forhold til offentlige bevilgninger som de tidligere har fått en del av.

I statsbudsjettet for 2011 ble det vedtatt å øke bevilgningen til kap. 427, post 74 Tilskudd til friluftstiltak med 3 mill. kroner utover regjeringens forslag, og flertallet i energi- og miljøkomiteen sa at pengene skulle brukes til etniske minoriteter og funksjonshemmede.

Wild X er en organisasjon som driver nettopp innen dette området som stortingsflertallet ville prioritere.

Svar:

Wild X har i form av et pilotprosjekt i perioden 2006-2010 lagt til rette for friluftsliv for ungdom med minoritetsbakgrunn. Jeg mener at dette er et

spennende tiltak og det har gode resultater å vise til. Det er et viktig ledd i integreringsarbeidet å gjøre minoritetsungdom fortrolig med friluftsliv.

Prosjektet var ment å vare i tre år, men ble på bakgrunn av de gode resultatene utvidet til fem år. Pilotprosjekt er nå avsluttet og Wild X ble i løpet av 2010 en del av Norges Jeger- og Fiskerforbunds fylkeslag i Oslo.

Pilotprosjektet er i hovedsak finansiert ved statlig støtte på 4,85 mill. kroner fra Miljøverndepartementets budsjett fra kapittel 1427 post 74 Tilskudd til friluftslivstiltak.

Støtte til pilotprosjekter gis når det ikke er gjort noe tilsvarende på fagområdet tidligere, og det er ønskelig å få fram erfaringer som kan være til nytte for andre tiltak på det aktuelle området.

I prosjektperioden er det forventet at prosjektet utvikles bl. a. gjennom å bygge kontaktnett og får på plass de aktuelle aktivitetene. Det er normalt en forutsetning at prosjekteier etter avsluttet prosjektperiode tar ansvar for å videreføre tiltaket, noe som blant annet kan gjøres ved å søke om tilskuddsmidler til aktivitetene på ordinær måte.

Fordelingen av bevilgningen over kapittel 1427 post 74 Tilskudd til friluftslivstiltak skjer i flere trinn: Direktoratet for naturforvaltning fordeler størstedelen av bevilgningen til fylkeskommunene og Friluftslivets Fellesorganisasjon (FRIFO) til videre fordeling etter søknader. Den konkrete fordelingen skjer ved at søknader fra lokale/regionale lag og organisasjoner behandles av fylkeskommunen i det fylket søknaden gjelder, søknader fra FRIFO sine medlemsorganisasjoner behandles av FRIFO, mens søknader fra øvrige landsdekkende friluftslivsorganisasjoner behandles av direktoratet.

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) er medlem i FRIFO, og søknader om statlig støtte skal derfor i tråd med saksbehandlingsprosedyrene sendes til FRIFO. NJFF-Oslo kan som et lokalt/regionalt lag også søke Oslo kommune (som fylkeskommune) om støtte fra post 74.

Midlene på post 74 for 2011 er ennå ikke fordelt. Det er likevel klart at tildelingen til fylkeskommunene og FRIFO i år vil bli større enn tidligere, i hovedsak som følge av økningen av bevilgningen med 3 millioner kroner for 2011, jf. Innst. 2 S (2010-2011). Stortinget har gitt føringer om at de økte midlene skal brukes til å gi barn og unge fra minoritetsgrupper og

barn og unge med funksjonsnedsettelse ferie- og fritidsmuligheter. Samarbeid med eksisterende organisasjoner er viktig.

Jeg finner det ikke riktig å ta standpunkt til hvilke midler Wild X kan tildeles i 2011, men jeg kan forsikre om at Stortingets føringer vil bli formidlet til de instanser som skal fordele midlene.

SPØRSMÅL NR. 616

Innlevert 4. januar 2011 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 11. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I påvente av den tidligere varslede revisjonen av Lov om motorferdsel i utmark, vil departementet fremme en nasjonal forskrift for luftbåren transport som gir klare og entydige statlige rammebetingelser for småflytrafikk i utmark, slik at næringen vet hva den kan forholde seg til?»

BEGRUNNELSE:

Kommersielle selskaper som driver luftbåren transport med småfly i utmark må forholde seg til en rekke lover og forskrifter, blant annet Lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag og Naturmangfoldloven, som begge hører inn under Miljøverndepartementets ansvarsområde. De samlede lover og forskrifter og etablerte kommunale regler er ikke satt sammen i sin helhet og legger grunnlag for ulike tolkninger og håndhevelser. Dette gir utfordringer for småflyselskapene der uklare rammebetingelser har ført til anmeldelser for ulovlig flyging og bøtelegging av selskapene. Det etterlyses derfor en nasjonal forskrift som gir klare og entydige statlige rammebetingelser for småflytrafikk i utmark.

Svar:

I den politiske plattformen for flertallsregjeringen (Soria Moria II) står det at regjeringen vil fullføre

gjennomgangen av lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. I dette ligger at det ikke skal utarbeides en ny lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, men at det skal foretas en vurdering av behov for eventuelle endringer i eksisterende lov og forskrifter basert på forslagene i Direktoratet for naturforvaltnings tilråding fra 2008 og resultatene av barmarksprosjektet i Finnmark som sluttføres i februar 2011.

Som ledd i gjennomgangen ble det i juni 2009 gjort enkelte endringer i forskrift 15. mai 1988 nr 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Blant annet ble det utvidet adgang til bruk av motorkjøretøy ved transport av materiell og utstyr til utmarksnæring, til gruppeturer med snøscootere for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner m.v. og for kommunalt organiserte akuttiltak for å redusere påkjørselsrisiko for elg og annet hjortevilt ved vei eller jernbane.

Som ledd i de vurderinger som nå gjøres om behovet for eventuelle endringer i regelverket vil også de forhold som er spilt inn knyttet til lufttransport i utmark bli vurdert.

I den grad det blir foreslått og vedtatt endringer i gjeldende regelverk for motorferdsel i utmark og vassdrag vil dette blir fulgt opp med revisjon av gjeldende rundskriv slik at forståelsen av regelverket blir klart og forutsigbart.

SPØRSMÅL NR. 617**Innlevert 5. januar 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 13. januar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Et ektepar i Kopervik har havnet i en noe spesiell situasjon. Deres datter på 18 år som går på videregående skole har flyttet ut og blitt samboer med sin kvinnelige forlovede. De har kontaktet NAV for å få foreldrene til betale bidrag slik at de har råd til leilighet og livsopphold og NAV har bestemt at foreldrene skal betale noe over kr. 8.000.- per måned.

Hvordan vurderer statsråden konsekvensen av NAV sitt vedtak, og vil hun bidra til at NAV endrer sitt vedtak og deretter tolkningspraksis, eventuelt endre lov og forskrift?»

BEGRUNNELSE:

Datteren og hennes samboer og forlovede har bodd i kjelleren hos foreldrene frem til medio oktober da de bestemte seg for og flytte i egen leilighet.

De hadde gratis leilighet, med egen inngang, fri mat, strøm og internett hjemme hos foreldrene.

Siden begge går på skole så har de ikke egen inntekt. Derfor tok de kontakt med NAV i Kopervik og ville at foreldrene skal betale bidrag slik at de kan betale for leiligheten og livsopphold.

I slutten på desember fikk foreldrene brev fra NAV at de må betale i overkant av 8000 kr pr mnd pluss etterbetale for månedene oktober, november og desember. NAV referer til lov av 8. april 1981 nr 7 om barn og foreldre paragraf 67 jamfør paragraf 66, pluss paragraf 68 andre ledd.

Ifølge NAV så sier disse paragrafene at barn under videregående utdanning har rett på bidrag hvis de velger å flytte, så lenge de er under utdanning, dette skal også ifølge NAV gjelde hvis de har et tilbud om boplass i sitt hjem under utdanningen.

Jeg kan ikke tenke meg det er lovgivers intensjon at myndige barn i ordinære videregående utdanningsløp skal kunne kreve sine foreldre for bidrag når de har et reelt forsørgeralternativ hos sine biologiske foreldre. I denne saken er de biologiske foreldre gift, og har et reelt tilbud til sin datter om å bo hjemme og bli forsørget av dem.

Jeg forstår at NAV har få slike bidragssaker, og i denne saken er det oppgitt at det ikke er spesielle omstendigheter som ligger til grunn for vedtaket fra NAV.

Det innebærer at myndige barn som går på videregående skole, kan velge å flytte for seg selv, selv om de ikke har en krone til egen forsørgelse, og at de kan gå til NAV og kreve underholdsbidrag fra sine foreldre frem til de har sluttført videregående opplæring.

I denne saken vil det koste foreldrene til den unge bidragskrever nærmere kr. 150 000,- frem til sommeren 2012. En slik praksis vil de aller fleste familier ikke ha råd til å dekke. Hvis dette blir en kjent praksis, vil dette utløse mange økonomiske utfordringer for svært mange tenåringsfamilier.

Utgifter til forsørgelse av datteren ville familien uansett hatt om hun hadde bodd hjemme, men med vesentlige lavere kostnader.

NAV pålegger dessuten i tillegg begge foreldre å måtte betale standard utregningskostnad på nærmere kr. 900,- hver for at NAV skal foreta bidragsberegning. Det virker urimelig at et ektepar skal bli pålagt "dobbel" utgift for at NAV skal foreta utregningen.

Jeg kan ikke tenke meg at NAV tolker dette riktig og hvordan vurderer statsråden konsekvensen av at barn med støtte av NAV kan kreve foreldre for slike utgifter.

Svar:

Jeg gjør innledningsvis oppmerksom på at jeg ikke kjenner til saken representanten Kambe refererer til. Jeg uttaler meg derfor på generelt grunnlag.

Det følger av lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barneloven) § 66 at begge foreldrene har plikt til å bære utgiftene til barnets forsørgelse og utdanning etter deres økonomiske evne, når barnet selv ikke har midler til det. Foreldre har forsørgingsplikt for barna uavhengig av om de bor sammen med dem eller ikke. Dersom den ene eller begge foreldrene ikke bor sammen med barnet, oppfylles forsørgingsplikten ved at faste pengetilskudd betales til barnet, jf. barneloven § 67. Det er fastslått i barneloven at ingen kan gi avkall på den retten barnet har til forsørgelse.

Underholdsplikten varer som hovedregel ut den kalendermåneden barnet fyller 18 år med mindre annet er avtalt eller fastsatt. Det følger direkte av lovens § 68 andre ledd at dersom barnet etter fylte 18 år vil fortsette med vanlig skolegang, har det krav på pengetilskudd for tiden skolegangen varer. Bestemmelsen henger sammen med retten til videregående opplæring etter lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 3-1. Jeg legger til at bidrag etter fylte 18 år skal tidsbegrenses, noe som vanligvis vil være til og med den måneden barnet har fullført skolegangen. Bidrag utover fylte 18 år fastsettes således i praksis som oftest for en periode på ikke lengre enn mellom ett til to år. Bidrag utover fylte 18 år må ikke forstås slik at det

bare er spørsmål om å dekke kostnadene knyttet til selve utdannelsen, som for eksempel utgifter til lærebøker mv. – reglene omfatter generelt bidrag til å dekke utgifter i anledning av utdanning, herunder utgifter til livsopphold som mat, klær, bolig etc. Prinsippet om at foreldrene har plikt til å forsørge barna sine under vanlig skolegang har lang historie, fra lovgivningen av 1915 og frem til i dag (se blant annet NOU 1977: 35, Ot.prp. nr. 57 (1973-74) og Ot.prp.43 (2000-2001)). Jeg legger til at adgangen til å fastsette eller avtale bidrag utover fylte 18 år for øvrig er en alminnelig ordning også etter andre lands lovgivning, blant annet de nordiske landene.

Plikten til å underholde sitt barn også etter fylte 18 år gjelder således uavhengig av om barnet bor hjemme og utgiftene dekkes gjennom det daglige underholdet, eller om barnet bor for seg selv. Når barnet

fyller 18 år, er det barnet selv som er part i bidragssaken, jf. barneloven § 70 fjerde ledd. Det innebærer at barnet selv kan gjøre avtale om bidrag med den ene eller begge av foreldrene, eller be om offentlige fastsettelse av bidrag utover fylte 18 år fra den ene eller begge av foreldrene. NAV har således i henhold til gjeldende rett kompetanse til å fastsette barnebidrag når en av partene – foreldrene eller 18-åringen, ber om det.

Den konkrete saken som representanten Kambe viser til, dersom den er riktig framstilt, gir imidlertid grunnlag for å vurdere om dagens regler fungerer etter hensikten og om de er i tråd med den generelle rettsoppfatningen. Jeg vil derfor ta initiativ til en gjennomgang av regelverket og praksis for på den bakgrunn vurdere om det bør gjøres endringer i dette.

SPØRSMÅL NR. 618

Innlevert 5. januar 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 17. januar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Undertegnede er gjort kjent med at noen småkraftverk som har fått konsesjoner har måttet utsette byggestart pga manglende nettkapasitet. Samtidig opplever man at nettselskapenes "søsterselskap" får starte opp bygging av småkraftverk i samme "nett-område."»

Kan statsråden gjøre rede for praksis vedrørende hvordan et nettselskap skal prioritere konsesjonsgitte kraftprosjekter når det er manglende kapasitet i nettet, for å hindre at små/private aktører forbigås av offentlig eide kraftaktører?»

Svar:

Regjeringen foreslo i Ot.prp. 62 (2008-2009) å innføre tilknytningsplikt for produksjon på alle nettnivå og Stortinget sluttet seg til forslaget i juni 2009. Energiloven ble endret fra 1.1.2010. Tilknytningsplikten gir kraftprodusenter en rett til å bli tilknyttet nettet, dersom produksjons- og nettprosjektet samlet sett er samfunnsmessig rasjonelt.

Departementet understreket i proposisjonen at dersom et samfunnsmessig rasjonelt produksjonspro-

sjekt krever nettinvesteringer, plikter nettselskapet å utrede, melde, omsøke og eventuelt bygge nett uten ugrunnet opphold, slik at det så snart som mulig blir driftsmessig forsvarlig å tilknytte produksjonsprosjektet.

I tilfeller der det er driftsmessig forsvarlig å tilknytte nye produksjonsenheter, er hovedprinsippet at den som først får avklart sitt tilknytningsforhold (for eksempel inngår bindende tilknytningsavtale) er den som først får tilknytte seg nettet. Det er ikke tillatt å reservere fremtidig plass i nettet. Alle tilknytningsavtaler som et nettselskap inngår med potensielle utbyggere skal begrenses tidsmessig, slik at prosjekter som ikke er realisert innen rimelig tid ikke skal forhindre andre aktørers tilknytning.

Alle nettselskap har en plikt til å sørge for tilgang til nett på ikke-diskriminerende og objektive vilkår. Nettselskapene har ikke anledning til å prioritere produksjon fra enkelte selskaper fremfor andre.

For øvrig kan jeg opplyse om at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er klageinstans vedrørende eventuelle brudd på tilknytningsplikten.

SPØRSMÅL NR. 619**Innlevert 5. januar 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 11. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Handlingsplan for hule eiker har vært ute på høring. I følge Direktoratet for naturforvaltning avventer man trykking av ferdig rapport til det er bestemt om dette blir en såkalt utvalgt naturtype etter den nye naturmangfoldloven, slik at man kan avstemme den endelige planen mot vedtatt forskrift.

Deler statsråden denne beskrivelsen av saken, og når kan man forvente at en slik avklaring vil finne sted?»

Svar:

Det pågår nå et arbeid med en forskrift om utvalgte naturtyper. Utvalgte naturtyper er et sentralt og nytt virkemiddel i naturmangfoldloven. Slike naturtyper skal sikres gjennom bærekraftig bruk, og det skal tas særskilt hensyn til dem i forvaltningen etter plan- og bygningsloven og ulike sektorlover. Dermed er det de ulike sektorer og kommunene som vil ha et hovedansvar for å sikre utvalgte naturtyper for fremtiden.

For utvalgte naturtyper der aktiv skjøtsel eller andre typer tiltak er en forutsetning for ivaretagelse av naturtypen, er staten pålagt å utarbeide en handlingsplan for å sikre naturtypen. En slik plan og de tiltak som følger av den må være i samsvar med forskriften for den aktuelle naturtypen. Det er derfor naturlig at endelig ferdigstilling av en handlingsplan for hule eiker avventer en eventuell vedtakelse av forskriften. Det vil sikre at det er samsvar mellom forskriften og de føringer som følger av den og det som følger av handlingsplanen.

For 2011 er det satt av 14 millioner kroner som skal brukes til aktiv skjøtsel eller andre typer tiltak som medvirker til å ta vare på forekomster av utvalgte naturtyper.

Et forslag til en forskrift om utvalgte naturtyper, som omfatter blant annet hule eiker, har vært på en bred, alminnelig høring i 2010. Arbeidet med forskriften er nå i slutfasen. Forskriften vil bli vedtatt av Kongen i statsråd.

SPØRSMÅL NR. 620**Innlevert 5. januar 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 17. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«For 25 år siden ble Bomringen i Bergen åpnet den 2.1.1986. Tidsrammen var satt til 15 år. Daværende ordfører fra H omtalte bompengene som "ekstra skatt" men lovet at dette skulle gjøres "en gang og aldri mer". Dessverre ser det foreløpig ut som om Bomringen videreføres pga regjeringens manglende satsing på transport i de største byene.

Kan statsråden legge frem en oversikt over bruttoinnbetaling, finanskostnader og innkrevingskostnader betalt av bilistene og bruk av netto bompengbidrag til ulike hovedformål?»

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om at bruk spesifiseres på veiltak, g/s-prosjekter, trafikkisikringstiltak, miljøtiltak og kollektivtiltak.

Svar:

Jeg har tidligere gjort rede for det meste av det som etterspørres i dette spørsmålet, jf. mitt svar på spørsmål nr. 257 (2009-2010) med utfyllende informasjon i brev av 19. mars 2010, samt mitt svar på spørsmål nr. 971 (2009-2010). I tillegg er det gjort rede for oppfølging av Bergensprogrammet i Prop. 108 S (2009-2010). Mitt svar er basert på denne informasjonen.

Gjennom behandlingen av St.prp. nr. 118 (1984-85) sluttet Stortinget seg til at det ble etablert en bompengordning i Bergen der hovedmålet var å bygge ut et tjenlig hovedvegnett. Gjennom behandlingen av St.prp. nr. 76 (2001-2002) sluttet Stortinget seg til hovedlinjene i Bergensprogrammet for transport, byutvikling og miljø. Det ble lagt opp til å redusere biltrafikken, styrke kollektivtrafikken, ruste opp sen-

trumsom- råder som er blitt avlastet for biltrafikk og etablere et sammenhengende gang- og sykkelvegnett. Gjennom behandlingen av St.prp. nr. 75 (2004-2005) sluttet Stortinget seg til en revidert bompengeordning med finansiering av bl.a. første etappe av Bybanen og Ringveg vest. Gjennom behandlingen av Prop. 108 S (2009-2010) sluttet Stortinget seg til et opplegg for utvidelse av Bergensprogrammet, med finansiering av bl.a. andre etappe av Bybanen og Ringveg vest, samt tiltak innenfor programområdene. De utvidelsene av Bergensprogrammet som er gjennomført, har vært basert på nye lokalpolitiske vedtak før nye vedtak i Stortinget.

Bruttoinnbetaling

Fra innkrevingen startet i januar 1986 og fram til utgangen av 2010 er det innbetalt om lag 5 mrd. kr i bompenger, omregnet til 2010-prisnivå. For regnskapsåret 2010 er det lagt til grunn foreløpige regnskapstall.

Finansieringskostnader

Først ved behandlingen av St.prp. nr. 75 (2004-2005), jf. Innst. S nr. 94 (2005-2006), ble det ble gitt anledning til låneopptak for Bergensprogrammet. Dette ble gjort for å sikre parallell utbygging av Bybanen og Ringveg vest. Først i 2008 var det behov for å ta opp lån. Totale finansieringskostnader (lånerenter) til og med 2010 utgjør om lag 85 mill. 2010-kr.

Jeg gjør oppmerksom på at det i vedlegg til ovennevnte brev av 19. mars 2010 ble oppgitt feil beløp for 2008. Det var meldt inn brutto finansieringskostnader på 115 mill. kr, mens regnskapet viser 11,5 mill. kr. Netto finansieringskostnader i 2008 utgjorde følgelig 6,6 mill. kr; ikke 110,3 mill. kr som tidligere opplyst.

Innkrevingskostnader

Det foreligger oversikter over innkrevingskostnader fra og med 1995. Fram til utgangen av 2010 utgjør samlede innkrevingskostnader om lag 530 mill. 2010-kr. Dette er om lag 13 pst. av brutto innbetalte bompenger i denne perioden.

Bruk av bompenger

I perioden 1986-2001 ble om lag 1,6 mrd. kr av gjennomførte investeringstiltak finansiert med bompenger. Som tidligere omtalt, foreligger det ikke slike oversikter som etterspørres av stortingsrepresentant Arne Sortevik for denne perioden. Hovedformålet med denne ordningen var imidlertid å utvikle et tjenlig hovedvegnett i Bergen, noe som innebærer at bompengene i all hovedsak ble benyttet til store prosjekter. Statens vegvesen har anslått at det ble benyttet om lag 50 mill. kr i bompenger til tiltak for miljø og kollektivtrafikktiltak i 2001, jf. mitt svar på spørsmål nr. 971.

I perioden 2002-2009 ble om lag 4,3 mrd. 2010-kr av gjennomførte investeringstiltak finansiert med bompenger, jf. mitt brev av 19. mars 2010. Fordelingen på hovedformål framgår av etterfølgende tabell.

Bompenger.

Store prosjekter	1 350
Mindre utbedringer	100
Gang- og sykkelveger	200
Trafikksikkerhetstiltak	360
Miljø- og servicetiltak	50
Kollektivtrafikktiltak	2 140
Planlegging	110
Sum investeringer	4 310

Endelig regnskap for 2010 foreligger ikke, men bompengene er i all hovedsak benyttet til prosjektene Bybanen og Ringveg vest.

SPØRSMÅL NR. 621**Innlevert 5. januar 2011 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 21. januar 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Ifølge E24.no i dag 5/1-11 uttaler tidligere SP-statsråd Eivind Reiten følgende: "Jeg tror det er et enormt effektiviseringspotensial i offentlig sektor. Det er definitivt rom for å utfordre deler av staten med mer konkurranse. Dette vil kunne stimulere både privat og offentlig sektor til å gjøre det bedre."

Er kommunalministeren enig eller uenig i denne uttalelsen?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse fra representanten Hagesæter av 5. januar, mottatt her 10. januar. Siden spørsmålet gjelder forhold i staten, besvares det av meg som fornyings-, administrasjons- og kirkeminister.

Jeg er enig i at det er potensial for effektivisering av offentlig sektor. Derfor arbeider både regjeringen og statlige etater med effektivisering og bedring av oppgaveløsningen. Et viktig virkemiddel i effektiviseringen er bruk av IKT. Jeg kan nevne en rekke eksempler:

- Tall fra Skattetaten indikerer at kostnadene ved manuell behandling av mva-skjemaer er ni ganger så høy som for dem som rapporterer elektronisk. Gjennom bruk av IKT frigjøres således ressurser til andre oppgaver. Skatteetaten har også erfart at brukerne ønsker digitale løsninger. Elektronisk bestilling av skattekort har økt fra ca 20 prosent i 2003 til nærmere 60 prosent i 2008. Mens 20 prosent av næringsdrivende leverte selvangivelse på nett i 2002, var dette tallet i 2008 økt til over 80 prosent. Etter at Skatteetaten begynte å tilby forhåndstutfyllt selvangivelse på nett, har de spart inn ca 800 årsverk på dette området.
- Gjennom gode nettjenester og andre fornyingstiltak har Lånekassen halvert behandlingstiden fra 16 til 8 dager. I dag får 65 prosent av alle kunder svar på søknaden sin etter ett døgn. Antall telefonhenvendelser er redusert fra 1,5 millioner i året til om lag 450 000. Lånekassen har redusert bemanningen med nærmere 20 prosent – fra 390 til 320 ansatte på fire år, og dermed spart inn om lag 50 millioner årlig på driftsbudsjettet.
- Et annet eksempel er automatisk frikort for egenandeler på helsetjenester, som ble innført 1. juni 2010. Ordningen skal gi store besparelser for forvaltningen. Brukerne får automatisk tilsendt fri-

kort til folkeregistrert adresse når de har betalt egenandeler over egenandelstaket. I løpet av 3 til 5 år vil tiltaket gi en gevinst på 150 årsverk.

- Ny nettjeneste for anmeldelse av tyveri skal bidra til mer tilgjengelige tjenester og mer effektiv ressursbruk i politiet.
- Sesjon til militæret kan nå gjennomføres på nettet. I januar 2010 valgte 97 prosent av 1992-kullet å bruke nettjenesten. Dette gir store besparelser for forsvaret.
- Fra 1. juli i år skal alle statlige virksomheter være i stand til å motta elektronisk faktura på standardformat. Nåverdien av denne endringen er beregnet til 1,1 mrd kroner i et 10-årsperspektiv. For leverandørene viser analysen en positiv nåverdi beregnet til om lag 178 mill. kroner i en tilsvarende periode. Analysen viser at det også kan oppnås betydelige positive virkninger både i staten og i næringslivet. I tillegg kommer trolig vesentlige potensielle gevinster for kommunesektoren og deres leverandører dersom et slikt krav også skulle omfatte kommunene.
- Helsedirektoratet har startet utprøvingen av elektroniske resepter ved legekontorer og apotek. I dag sendes 27 millioner resepter på papir og faks. Det antas at ordningen vil gi kvalitetsmessige og samfunnsøkonomiske gevinster.

Jeg er derimot ikke enig i at å utfordre staten med mer konkurranse i dag, nødvendigvis er det beste eller det eneste svaret på behovet for å effektivisere oppgaveløsningen i staten. Jeg vil minne om at de fleste oppgaver som statlige etater i dag har ansvaret for, er myndighetsutøvelse. Etter mitt syn vil det ikke være en god løsning å konkurranseutsette slike oppgaver.

Oppgaver som også markedet kan løse, er i dag i stor grad enten overlatt til markedet eller eksponert for konkurranse. Dette gjelder for eksempel telekommunikasjonssektoren og kraftsektoren. Førstnevnte er et eksempel på oppløsning av et tidligere offentlig monopol. Der har en i dag et fritt marked med en rekke private aktører. Kraftsektoren er eksempel på at en har foretatt reguleringsreform som har bidratt til konkurranse mellom en rekke i hovedsak offentlige eide aktører der disse tidligere hadde monopol i lokale geografiske markeder.

Den norske modellen bygger på et utstrakt samspill mellom offentlig og privat sektor. Jeg vil minne om at det offentlige i 2009 kjøpte varer og tjenester

for 386 mrd. kroner (hvorav oljesektoren sto for 58 mrd. kroner).

På en del områder er konkurranse lite egnet. Det framgår av Soria Moria 2-erklæringen at Regjeringen ikke vil privatisere eller kommersialisere grunnleggende velferdstjenester. For mange velferds- og omsorgstjenester gjør både sosiale fordelingshensyn og

hensynet til den enkelte bruker at det offentlige bør ha ansvaret for grunnleggende tjenester. Innenfor flere av disse områdene samarbeider det offentlige med private aktører og ideelle organisasjoner. Ideelle organisasjoner har høy kompetanse og stort engasjement, og kan presentere nye løsninger på velferdsutfordringene.

SPØRSMÅL NR. 622

Innlevert 5. januar 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 17. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Utfordringen med mange av rundkjøringene som er bygget de senere årene er at de er så store og veien rundt så smal at det er vanskelig å komme rundt med lastebiler, trailere og busser.

Mener statsråden at dagens mal for utforming av rundkjøringer er gode nok, eller vil statsråden be vegdirektoratet se nærmere på utformingen rundkjøringer, og er det en ønsket utvikling med stadig flere rundkjøringer på stamnettet som lager store utfordringer for lastebilnæringen?»

BEGRUNNELSE:

Flere av de mest trafikkerte europaveiene i Norge har rundkjøringer. Rundkjøringen på E18 øst for Sørlandsporten er beryktet for å være et mislykket monument over en tidligere samferdselsminister, og det finnes flere tilsvarende rundkjøringer på E-134 i blant annet på strekningen mellom Drammen og Notodden. I tillegg vet vi at det har vært mange klager fra yrkessjåfører på rundkjøringer i Skien, Odda samt en rekke andre steder i landet. Bakgrunnen for mange av klagen er at det skaper store utfordringer for lastebiler, trailere og busser å komme forbi eller rundt disse rundkjøringene på grunn av hvordan rundkjøringene og veien rundt rundkjøringene er utformet.

Svar:

Rundkjøring er en trafikksikker krysstype, nesten like sikker som planskilte kryss. Hvis rundkjøringen skal være sikker og fungere etter hensikten, må den bygges etter vegnormalene, med god avbøyning slik at farten blir lav. I en rundkjøring med dårlig avbøyning kan det være mulig for personbiler å kjøre en direkte linje med høy fart. En riktig utformet rundkjøring innebærer at tungtransporten må kjøre langsomt gjennom rundkjøringen, noe som kan være i konflikt med tungtransportens ønsker om jevn fart.

En riktig utformet rundkjøring dimensjonert etter vegnormalene skal likevel ikke være uframkommelig for store kjøretøyer. Statens vegvesen vil gå gjennom de rundkjøringene som er nevnt i begrunnelsen til spørsmålet.

Rundkjøring er ikke en normert løsning på de mest trafikkerte vegene, unntatt der to overordnede veger møtes eller der den overordnede vegen går gjennom tettsted/by og rundkjøringen fungerer som en inngangsportal til tettstedet/byen. Unntak fra denne regelen er gjort på noen få av de mest trafikkerte vegene med bakgrunn i arealknapphet og/eller økonomi.

SPØRSMÅL NR. 623**Innlevert 5. januar 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 17. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Norge har allerede innført både EUs første postdirektiv (97/67/EF) og EUs andre postdirektiv (2002/39/EF). Dette har blant annet medført fri konkurranse om levering av postpakker. EUs tredje postdirektiv (2008/06/EF) innebærer det siste skrittet i retning av full liberalisering av postmarkedet og fri konkurranse uavhengig av antall gram på forsendelsen. Dette direktivet skulle ha vært innført i Norge 31. desember 2010.

Hvor står denne saken nå?»

BEGRUNNELSE:

Norge hadde tidligere monopoler innenfor telekommunikasjon, TV-sendinger og strømproduksjon, men norske forbrukere kan nå velge mellom en rekke ulike mobiloperatører, tv-kanaler og kraftselskaper. I begynnelsen sto FrP alene om forslag om å utsette Televerket, NRK og kraftselskapene for konkurranse, men det er i dag så vidt jeg vet ingen av de andre partiene som ønsker å gå tilbake til gårsdagens monopoler.

I Norge har allerede forbrukerne hatt stor glede av fri konkurranse på postpakker i henhold til de to første postdirektivene, men Posten Norge AS har fortsatt enerett/monopol på brev under 50 gram. Sverige liberaliserte postmarkedet så tidlig som i 1993, og det er på høy tid at Norge gjør det samme. Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre fremmet derfor felles

forslag om å avvikle eneretten til Posten Norge AS allerede 6. mai 2008 i Innst. S. nr. 210 (2007-2008) i henhold til EUs tredje postdirektiv. Fremskrittspartiet gjentok dette forslaget i forbindelse med statsbudsjettet 2011, jf. Innst. 13 S (2010–2011). Det har oppstått en rekke myter om postdirektivet, men fakta er at både enhetsportoene om postomdeling 6 dager i uken i hele landet vil kunne opprettholdes gjennom statlige kjøp av posttjenester.

Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget har tett dialog med Posten Norge, og selskapet sier selv at de er i stand til å konkurrere med utenlandske konkurrenter ved en liberalisering av all brevpost. Årsaken er høye etablerings- og driftskostnader hos eventuelle konkurrenter.

Svar:

I Soria Moria II står det om postdirektivet at regjeringen skal utsette implementeringen av direktivet, samt innhente kunnskap og utrede konsekvenser av en eventuell implementering.

Fra sommeren 2009 og fram til i dag har departementet innhentet fem rapporter for å belyse konsekvenser og muligheter knyttet til innføringen av EUs tredje postdirektiv. Alle rapporter er offentlige.

Direktivet og utredningene er nå til behandling i departementet. Jeg vil legge saken frem for Stortinget så snart regjeringen har tatt stilling til liberaliseringsspørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 624**Innlevert 5. januar 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 18. januar 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Under debatter om norske veteraner kom det frem påstander om at FFI skulle foreta en form for levekårsundersøkelse blant dem som har tjenestegjort i utlandet. Da FrP foreslo å gjennomføre en slik undersøkelse før jul ble dette avvist av de rød-grønne partiene.

Kan statsråden nå bekrefte at FFI er tildelt et slikt oppdrag, og i så fall når ble det gitt og hvilken tidsfrist for ferdigstilling er det?»

Svar:

Forsvarets forskningsinstitutt har ikke fått i oppdrag å gjennomføre en særskilt levekårsundersøkelse

blant dem som har tjenestegjort i utenlandsoperasjoner. Det er imidlertid igangsatt forskningsprosjekt der levekårsvariabler anvendes som grunnlag for arbeidet. Forsvarets sanitet har innledet et forskningsprosjekt som har som mål å få oversikt over hvor mange veteraner som har helseproblemer etter utlandstjeneste. Dette prosjektet, som omhandler ulike sider ved veteraners livssituasjon, har flere elementer av levekårsvariabler.

Forsvarsdepartementet etablerte i 2010 et eget programområde for forskning som skal gi økt innsikt i veteranenes helse- og livssituasjon. Det er ikke tatt

endelig stilling til de konkrete forskningsprosjektene innen dette programområdet. Det planlegges imidlertid med at tema som helse, tilknytning til arbeidslivet, samt veteraners sosioøkonomiske situasjon vil inngå i forskningen. Hvorvidt en egen levekårsundersøkelse skal gjennomføres, vil bli vurdert blant annet i forbindelse med utarbeidelsen av handlingsplanen for veteraner, som lanseres 8. mai.

Utover dette er departementet i dialog med Statistisk sentralbyrå med tanke på å få til en ordning der spørsmål knyttet til veteraner inngår i regulære og bredt anlagte levekårsundersøkelser.

SPØRSMÅL NR. 625

Innlevert 6. januar 2011 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen

Besvart 17. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere en gjennomgang av vurderingene som ligger til grunn for foretrukket legemiddel, slik at antistoffproblematikken blir tyngre vektet i fremtiden til det beste for pasienter med ulikt sykdomsomsfang?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom dagens ordning med anbefaling av bruk av legemidler blir leger oppfordret til å bruke medisin basert på kostnadsvurderinger som er foretatt. Dette medfører eksempelvis at medisin som har høy risiko for antistoffer blir foretrukket fremfor medisiner med lavere risiko. Dette er tilfelle eksempelvis innenfor bremsemedisiner til MS, ifølge MS-forbundet.

Svar:

Jeg oppfatter ditt spørsmål slik at du mener at dagens anskaffelsesprosess for legemidler i helseforetakene i for stor grad tar hensyn til kostnader, og ikke til at ulike legemidler kan ha ulik effekt. Som eksempel vises det til en bremsemedisin mot MS som ifølge MS-forbundet gir høyere risiko for utvikling av antistoffer enn andre konkurrerende legemidler. Jeg kan

ikke gå inn i medisinske vurderinger i denne enkelt-saken, men på generelt grunnlag vil jeg presisere at anbefalinger om bruk av legemidler baserer seg både på legemidlets effekt, bivirkningsprofil og kostnader forbundet med bruken.

Formålet for helseforetakenes Legemiddelinnkjøpssamarbeid (LIS) er å legge grunnlag for avtaler om kjøp og levering av legemidler og andre apotekvarer og dermed redusere kostnader for disse produktene. LIS innhenter tilbud på alle legemidler som anvendes i helseforetakene. Ordningen har ført til betydelige prisreduksjoner og har frigjort midler som kan brukes til andre gode helseformål.

Det er viktig at valg av bruk av legemidler i helseforetakene baserer seg på en helhetlig vurdering av effekt og kostnader, og at anbefalingene har god faglig forankring. I internetthøringen av Nasjonal helse- og omsorgsplan presenteres forslag til system for å vurdere innføring av nye og kostnadskrevenne metoder i helsetjenesten. Dette forslaget åpner for at helseøkonomiske vurderinger i enda større grad skal legges til grunn i anskaffelsesprosessen for legemidler i helseforetakene. Dette vil legge til rette for mer systematisk vurdering av effekt, bivirkninger og kostnader og gi et bedre kunnskapsgrunnlag for anbefalinger om bruk av blant annet legemidler.

SPØRSMÅL NR. 626**Innlevert 6. januar 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 19. januar 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Etter at også den norske regjering har signalisert salg av statens SAS-aksjer, både spekuleres det og forventes et oppkjøp av flyselskapet.

Hva vil statsråden foreta seg for å forhindre at selskapet Widerøe blir en del av et eventuelt SAS-salg, og hva gjøres av forberedelser for at Widerøe kan forbli et norsk selskap?»

BEGRUNNELSE:

Flere analytikere forventer at flyselskapet SAS kjøpes opp innen relativt kort tid. Enten av et britisk, tysk eller fransk-nederlandsk selskap. Dersom det ikke søkes forhindret, vil også Widerøe bli en del av et slikt oppkjøp. Widerøe har i dag sitt hovedkontor i Bodø, og utfører en livsviktig tjeneste i særlig grad i kyst- og distriktsnorge. Et oppkjøp vil medføre en sannsynlig risiko for at selskapet vil bli styrt fra utlandet og en rekke servicefunksjoner som i dag drifter selskapet kan i verste fall bli flyttet utenlands. Widerøe er i dag kjent som kanskje verdens beste selskap innenfor sin nisje, og et oppkjøp av SAS vil derfor kunne få som konsekvens at uerstattelig kompetanse i Norge kan gå tapt.

Svar:

SAS AB er et børsnotert selskap, og Widerøe er igjen et datterselskap av SAS. Den norske staten eier 14,3 pst. av aksjene i SAS og har ingen direkte eierandel i Widerøe.

I St.meld. nr. 13 (2006-2007) Et aktivt og lang-siktig eierskap, er SAS kategorisert som et selskap der staten har rene forretningsmessige mål. Selskapet har imidlertid en viktig rolle i norsk samferdsel, og leverer gjennom samspillet mellom SAS Norge og Widerøe et sømløst rutetilbud innenriks i Norge og mellom Norge og utlandet. De samferdselspolitiske konsekvensene var med i regjeringens vurdering i forbindelse med kapitalutvidelsene i SAS i 2009 og 2010, men det har vært en forutsetning at en investering skulle gi en tilfredsstillende markedsmessig avkastning. Når det gjelder eventuelle virkemidler for å sikre flytilbudet i Norge må jeg vise til samferdselsministeren som har ansvar for rammevilkårene for luftfarten i Norge.

Det viktigste for å sikre videreføring av den aktuelle virksomheten er imidlertid at styret og de ansatte fortsetter arbeidet med å tilpasse tilbudet og kostnadene slik at konkurransekraften i SAS styrkes. Dette står sentralt i Nærings- og handelsdepartementets oppfølging av eierskapet i SAS.

SPØRSMÅL NR. 627**Innlevert 6. januar 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 17. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Samferdselsministeren har satt ned en hurtigarbeidende gruppe for videre utvikling av norsk jernbane. Hovedutfordringene er nedslitt infrastruktur og mye gammelt materiell. Utfordringene innenfor veisektoren i Norge er den samme; nedslitt infrastruktur som innebærer dårlige, farlige og miljøfiendtlige veier. Også innenfor veinettet trengs fornyelse i organisering, kompetanse, regelverk og verktøy.

Vil statsråden sette ned en hurtigarbeidende gruppe for videre utvikling av norsk veinett?»

BEGRUNNELSE:

Målinger viser at den delen av norsk infrastruktur som innbyggerne er lite fornøyd med er veinettet i Norge. Undersøkelser om norsk konkurransekraft viser også at norske veier trekker ned i internasjonale sammenligninger. Det nasjonale veinettet har stor betydning for folk flest og for verdiskapingen i næringslivet. En utvikling og en fornyelse av norsk veinett er derfor nødvendig. Målet må være det samme som statsråden og SD oppgir for videre utvikling av norsk jernbane; økt punktlighet og fornøyde bru-

kere. Da må veikvaliteten forbedres og derfor må nye tiltak brukes for å få dette til uten å bruke 50 - 70 år slik regjeringens NTP for 2010 - 2019 legger opp til.

Svar:

Det er riktig at infrastrukturens tilstand både på veg og bane representerer en hoved- utfordring. Dette er godt kjent og er ikke årsaken til opprettelse av arbeidsgruppen for jernbane.

Nåværende situasjon i vegsektoren og jernbanesektoren skiller seg fra hverandre på vesentlige punkter. Dette gjelder blant annet organisatoriske forhold knyttet til myndighetsfordeling og til rolle- og ansvarsmessige forhold mellom de ulike aktørene i sektoren. En annen viktig forskjell gjelder ressurs- og kompetansemessige forhold. Et tredje område kan være regelverksutvikling og regelverksforståelse.

På disse og andre områder har jernbanen utfordringer som i dagens situasjon framstår som vesentlig mer komplekse og sammensatte enn tilsvarende på vegsiden. Derfor mener jeg at det er et særskilt behov for at hovedutfordringene i jernbanesektoren blir utredet av sentrale aktører i sektoren. Det er ikke behov for en tilsvarende utredning for vegsektoren. Jeg vil derfor ikke opprette en egen arbeidsgruppe for veg.

Oppfølging av rapporten fra arbeidsgruppen vil bli konkretisert i de ordinære beslutningsprosessene. I denne forbindelse står arbeidet med Nasjonal transport- plan(NTP) sentralt. Som kjent vil regjeringen i NTP analysere utfordringer og utvikling både for veg, bane og andre transportgrener som grunnlag for framtidig samferdselspolitikk.

SPØRSMÅL NR. 628

Innlevert 6. januar 2011 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 14. januar 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Ser statsråden de utfordringene som melder seg i bokbransjen i dagens situasjon, og hva vil statsråden gjøre for å sikre best mulig konkurranseforhold og distribusjon av litteratur?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten 6. januar presenterer en sak som tar for seg hvordan Norges største bokklubb kun presenterer bøker fra egne eierforlag på hovedlisten for våren 2011. Et slikt evt. samarbeid er til kraftig hinder for fri konkurranse og formidling av bredde i litteraturen og nyheten har fått både Forfatterforeningen og mindre forlag til å reagere, siden listen med stort bestselgerpotensiale nå blir forbeholdt eierforlagene. Dersom dette viser seg å være en trend som følge av maktentraliseringen innen bokbransjen er det forfatterne og forbrukerne som til syvende og sist blir de skadelidende, og vi kan risikere at titler aldri blir utgitt pga. ulønnsomhet utelukkende fordi de publiseres hos "feil" forlag. Spørsmålsstilleren håper statsråden har orientert seg om denne saken, og ser frem til hvilke løsningsforslag som kan presenteres.

Svar:

Konkurranselovgivningen skal sikre best mulig konkurransevilkår i markedet og det er Konkurransetilsynet som fører tilsyn med at så skjer. Bokbransjen har fått unntak fra konkurranseloven § 10 for samarbeid ved omsetning av bøker (i forskrift av 29. april 2005 nr. 367). Dette unntaket er blant annet begrunnet med at regjeringen vil legge til rette for bredde, mangfold og god tilgjengelighet på litteraturfeltet. Med hjemmel i denne forskriften har bokbransjen gjennom Bokavtalen inngått avtale om fastpris på bøker. Fastprisordningen på bøker innebærer at den prisen forlaget har satt på en bok, først kan endres ved utløpet av fastprisperioden (utgivelsesåret og ut april påfølgende år). Ordningen gir forlagene økonomisk forutsigbarhet i en gitt periode, og de kan dermed ta risikoen ved å utgi titler med antatt mindre salgspotensial. Slik bidrar fastprisordningen til å sikre et mangfold av bokutgivelser.

Bokavtalen fra 2009 omfatter sammen med adgangen til fastpris også litteraturabonnement, som skal sikre god spredning av ny litteratur. Blant annet betyr dette at 300 bokhandler skal tilby samtlige bøker utgitt av medlemsforlagene som er oppmeldt til innkjøpsordningen. Dette gjør at man rundt i landet har tilgang på de samme bøkene og til lik pris.

Unntaksforskriften til konkurranseloven gir ad-

gang til lik rabatt i alle salgskanaler, i Bokavtalen oppad begrenset til 12,5 pst. Før 2005 hadde bokklubbene enerett til å tilby rabatterte bøker i fastprisperioden. Denne endringen har ført til at bokklubbene i mindre grad enn tidligere definerer lesningen i landet.

Av begrunnelsen fremgår at stortingsrepresentant Thomsen tar utgangspunkt i avisoppslag om Bokklubben Nye Bøkers liste over hovedbøker våren 2011. Når det gjelder bokklubbenes valg av hoved-

bøker er dette et redaksjonelt valg som den enkelte bokklubb selv står ansvarlig for. Å legge politiske føringer på slike valg vil være galt.

Utviklingen i bokbransjen, både den teknologiske utviklingen og utviklingen i markedet, gjør at vi løpende vurderer hvordan virkemidlene på feltet fungerer. Dette betyr at vi også vurderer behovet for justeringer for å oppnå de litteratur- og språkpolitiske målsetningene.

SPØRSMÅL NR. 629

Innlevert 6. januar 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 17. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kan samferdselsministeren gi en tydelig oversikt over trafikkulykkene med alvorlig- og dødelig utgang fra år 2000-2010, fordelt på strekninger og år?»

Svar:

Vedlegg til svar:

Oversikt viser alle drepte og hardt skadde på riksvegnettet i perioden 2000-2010

Ulykker på riksvegnettet i perioden 2000 - 2010

Vedlagte oversikt viser alle drepte og hardt skadde på riksvegnettet i perioden

2000-2010 fordelt på riksvegruter og år. De endelige ulykkestallene for 2010 vil ikke foreligge før i mars/april 2011. Ulykkestallene for siste år kan derfor fortsatt endre seg noe.

D=Drept HS=Hardt skadd

Korridor / rute	"Lengde (km)"	Totalt		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010*)	
		D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS
<i>1. Oslo - Svinesund/Kornsjø</i>																									
E6 Riksgrensen/Svinesund - Oslo med tilknytninger	341,4	57	208	6	32	11	20	6	19	9	28	2	16	3	28	4	15	4	16	5	11	3	16	4	7
<i>2. Oslo - Ørje/Magnor</i>																									
E18 Riksgrensen/Ørje - Oslo	102,1	18	48	0	9	2	6	5	3	2	3	1	11	0	1	0	3	2	4	3	6	1	2	2	0
Rv 2 Riksgrensen/Magnor - Kløfta og rv 35 Jessheim - Hokksund med tilknytninger	462,5	71	204	4	26	5	17	11	19	4	22	3	18	7	9	7	19	8	21	10	18	5	21	7	14
<i>3. Oslo - Grenland - Kristiansand - Stavanger</i>																									
E18 Oslo - Kristiansand og E39 Kristiansand - Stavanger med tilknytninger	880,1	189	533	22	58	23	57	15	59	22	58	13	54	15	43	14	37	18	32	15	55	18	47	14	33
<i>4. Stavanger - Bergen - Ålesund - Trondheim</i>																									
E39 Stavanger - Bergen - Ålesund med tilknytninger	614,9	61	219	9	22	4	26	3	16	3	15	6	28	5	21	6	19	7	13	5	18	5	28	8	13
E39 Ålesund - Trondheim	269,6	29	77	4	7	2	11	4	8	4	5	0	4	1	9	6	7	3	6	1	15	1	2	3	3
"Rv 9 Kristiansand - Haukeligrend og rv 13/rv 55 Jøsandal - Voss - Hella - Sogndal"	447,1	25	85	2	5	1	8	5	5	5	14	3	8	1	7	1	7	1	11	1	6	3	6	2	8

Korridor / rute	"Lengde (km)"	Totalt		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010*)	
		D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS	D	HS
<i>5. Oslo - Bergen/Haugesund med arm via Sogn til Florø</i>																									
E134 Drammen - Haugesund med tilknytninger	943,5	86	269	7	26	10	18	8	31	5	22	11	35	8	31	6	28	7	15	14	25	4	20	6	18
Rv 7 Hønefoss - Brimnes og rv 52 Gol - Borlaug	362,5	51	115	5	13	5	9	7	19	8	7	3	14	4	10	5	15	4	5	3	5	3	6	4	12
E16 Sandvika - Bergen med tilknytninger	668,2	65	217	8	33	3	19	3	13	3	16	7	26	8	23	3	24	8	18	12	17	5	15	5	13
<i>6. Oslo - Trondheim med armer til Måløy, Ålesund og Kristiansund</i>																									
E6 Oslo - Trondheim med tilknytninger	900,5	198	555	20	61	13	51	21	68	34	56	14	53	23	51	15	50	26	53	10	36	12	38	10	38
Rv 3 Kolomoen - Ulsberg med tilknytninger	314,4	47	108	2	4	2	10	3	11	2	10	8	7	3	9	9	15	3	8	5	13	7	16	3	5
Rv 15 Otta - Måløy	280,6	23	69	1	2	0	4	1	8	2	10	3	4	0	4	4	4	3	9	3	6	2	8	4	10
E136 Dombås - Ålesund med tilknytninger	197,2	19	50	0	6	3	4	0	5	0	5	1	8	2	3	7	3	1	6	2	2	1	4	2	4
Rv 70 Oppdal - Kristiansund med tilknytninger	164,0	14	56	2	11	2	9	0	4	0	5	1	9	1	2	3	3	0	4	4	6	1	3	0	0
<i>7. Trondheim - Bodø med armer mot Sverige</i>																									
E6 Trondheim - Fauske med tilknytninger	936,8	88	238	12	26	3	22	9	25	3	22	9	23	7	19	13	19	5	22	10	25	7	16	10	19
<i>8. Bodø - Narvik - Tromsø - Kirkenes med armer til Lofoten og mot Sverige, Finland og Russland</i>																									
E6 Fauske - Nordkjosbotn med tilknytninger	985,2	91	202	5	28	10	27	12	17	7	19	17	22	9	22	6	16	6	15	5	16	7	7	7	13
E6 Nordkjosbotn - Kirkenes med tilknytninger	1 571,2	47	138	4	8	7	18	4	7	5	9	6	13	3	11	5	16	1	17	8	17	2	11	2	11
Totalt	10 441,8	1 179	3 391	113	377	106	336	117	337	118	326	108	353	100	303	114	300	107	275	116	297	87	266	93	221
*) Ikke alle ulykkene i perioden oktober - desember 2010 er lagt inn per januar 2011. Ulykkestallene for 2010 må derfor forventes å øke noe når de endelige tallene foreligger i mars/april 2011.																									
Vegdirektoratet, 13. januar 2011	113	377	106	336	41	295	117	337	118	326	108	353	100	303	114	300	107	275	116	297	87	266	93	221	

SPØRSMÅL NR. 630**Innlevert 7. januar 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 17. januar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Kan statsråden begrunne hvorfor regjeringen har godkjent nye retningslinjer for fagteam i barnevernet som ytterligere styrker det statlige barnevernets myndighet over den kommunale barnevernstjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Nye retningslinjer for fagteam er sendt ut fra Bufetat i oktober 2010 og disse styrker fagteamenes myndighet over den kommunale barnevernstjenesten. Fagteamene skal motta alle søknader om bistand fra Bufetat fra kommunal barneverntjeneste og er delegert myndighet til å tildele tiltak. Fagteamene skal gi råd, veiledning og bistand etter forespørsel fra kom-

munal barneverntjeneste. Fagteamene skal sørge for et målrettet og forpliktende samarbeid med kommunal barneverntjeneste, bidra til riktig tiltaksvalg, formidle tiltak og sikre fremdrift i oppfølgingen av det enkelte barn. Detaljeringsgraden i de nye retningslinjene er høy og viser liten tillit til den kommunale barnevernstjenesten. Dette mener spørsmålsstilleren er urovekkende da man innledningsvis i de samme retningslinjene stadfester at kommuner som har en høy andel kommunale tiltak har en mindre andel statlige tiltak og omvendt. Forskningen viser at det kommunale barnevernet ofte føler seg overkjørt av fagteamene og de nye retningslinjene bidrar til å forsterke dette.

Svar:

Bakgrunnen for at Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har tatt initiativ til utarbeidelse av retningslinjer for fagteamene, er at fagteamene har hatt en svært ulik praksis i sitt arbeid. Dette har rokket ved målet om et likeverdig barnevern uavhengig av bosted. Retningslinjene har ikke vært behandlet i regjeringen.

Retningslinjene tar utgangspunkt i barnevernloven, Rundskriv Q-19/2003 Strategidokument Statlig overtagelse av fylkeskommunale oppgaver, barnevern og familievern og Rundskriv Q-06/2007 Oppgave- og ansvarsfordeling mellom kommuner og statlige barnevernmyndigheter – herunder om betalingsordninger i barnevernet. Fagteamene har ikke myndighet over den kommunale barneverntjenesten og de nye retningslinjene for fagteamenes arbeid i Bufetat endrer ikke arbeidsdelingen mellom statlig og kommunalt barnevern.

Retningslinjene skal bidra til å gi hjelp av god kvalitet fra statlig barnevern. Kommunalt barnevern henvender seg til fagteamene ved behov for bistand

fra statlig barnevern. Fagteamene er derfor sentrale aktører i arbeidet med å sikre at barn og ungdom mottar likeverdige tjenester fra Bufetat. Fagteamordningen har tidligere blitt evaluert, og det viste seg at det var store variasjoner i fagteamenes praksis. Målet med retningslinjene er at det statlige barnevernet skal bli mer forutsigbart – både for brukere og for samarbeidsparter i og utenfor kommunene.

I retningslinjene fremheves behovet for et godt samarbeid mellom statlig og kommunalt barnevern både før, under og ved avslutning av statlig tiltak for det enkelte barn. Dette vil kunne bidra til bedre tilrettede statlige tjenester for barnet.

I forordet til retningslinjene har Bufdir vært tydelige på at retningslinjene er å betrakte som en første versjon som skal evalueres i 2011 og deretter bli revidert. Både kommuner, KS, fagteam og enheter i Bufetat vil bli involvert i denne evalueringen. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vil legge stor vekt på erfaringer som de ulike parter gjør seg gjennom fagteamenes bruk av retningslinjene.

SPØRSMÅL NR. 631

Innlevert 7. januar 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 17. januar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Hva er årsaken til at det står 39 barn på venteliste for institusjonsplass i region Midt- Norge (23) og region Vest (16 stk.) per oktober 2010?»

BEGRUNNELSE:

I svar fra departementet i forbindelse med statsbudsjett for 2011 ble det oppgitt at det sto 39 barn på venteliste for plassering i institusjon. På bakgrunn av statsrådens holdning til de private barnevernsinstitusjonene er spørsmålsstilleren bekymret for at årsaken til at disse barna ikke har fått institusjonsplass skyldes målsettingen om å redusere bruken av private barnevernsinstitusjoner. Spørsmålsstilleren ønsker derfor å få vite årsakene til hvorfor det er ventelister i to regioner når det er ledig kapasitet i institusjonene.

Svar:

Bufetat har ansvaret for at alle barn som har behov for en plass i en barneverninstitusjon får et for-

svarlig institusjonstilbud i tråd med det enkelte barns behov. Barnets beste skal alltid ligge til grunn ved valg av institusjon.

Innledningsvis vil jeg påpeke at det totalt sett er flere institusjonsplasser tilgjengelig enn behovet for plasser. Tallene representanten viser til er et uttrykk for at det kan gå noe tid fra det er fattet beslutning om plassering til det er mulig å tilby plass ved den institusjonen som er best egnet for barnet. Det kan være mange årsaker til dette. Det kan for eksempel være at Bufetat kan tilby en godt egnet institusjonsplass umiddelbart, men at hensynet til geografisk nærhet til hjemsted gjør at det totalt sett er bedre for barnet å vente til en institusjonsplass nærmere hjemstedet blir ledig. Det kan også være at det ikke er ledig kapasitet ved den aktuelle institusjonen, men man vet at ett av barna på institusjonen skal flytte om kort tid. Vurderingen av hvor lenge et barn kan vente, vil alltid skje i samråd med kommunen.

Fagteamene skal forsikre seg om at institusjonen faglig og materielt kan tilby ungdommen tilfredsstil-

lende hjelp ut fra formålet med plasseringen. Innenfor disse føringene skal fagteamene alltid søke å benytte statlige tiltak framfor kjøp av private tiltak. Dersom det ikke er en egnet plass i eget tiltaksapparat, vil fagteamene søke å finne plass i en privat insti-

tusjon. Private institusjoner er et viktig supplement til de statlige institusjonsplassene og blir også brukt i utstrakt grad. Private institusjonsplasseringer utgjør i dag om lag halvparten av institusjonsplasseringene.

SPØRSMÅL NR. 632

Innlevert 7. januar 2011 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide

Besvart 18. januar 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Jeg viser til Dokument nr. 15:322 (2009-10) spørsmål fra representanten André O. Dahl, og Dokument nr. 15:348 (2010-2011) spørsmål fra representanten Øyvind Håbrekke. Begge spørsmål gjelder klagemekanismer i FNs barnekonvensjon. Utenriksministeren begrunner Norges motstand mot disse klagemekanismene med at de representerer en "innsnevring av det nasjonale demokratiske handlingsrommet".

På hvilken måte vil klagemekanismene konkret innsnevre det nasjonale demokratiske handlingsrommet for Norge?»

BEGRUNNELSE:

Barnekonvensjonens regler allerede er inkorporert i norsk lov gjennom lov om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett, § 2 nr 4. Lovens formål er iflg. § 1 å styrke menneskerettighetenes stilling i norsk rett, og § 3 gir anvisning på at konvensjonens og protokollens bestemmelser gis forrang ved motstrid mellom disse bestemmelsene og nasjonal lovgivning. Spørsmålet er hvordan vil derfor tilleggsprotokollen om klagemekanismene ytterligere begrense det nasjonale demokratiske handlingsrommet.

Svar:

I mitt svar i Dokument nr. 15:348 (2010-2011) til spørsmålet fra representanten Håbrekke (KrF) viste jeg til prosessen knyttet til forhandlingene i 2008 om klageordningen til FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK) og påpekte at regjeringen var i tvil om hvor egnet ØSK-rettighetene var for en internasjonal klageordning. Jeg fremholdt at mange av problemstillingene knyttet til en klageordning til ØSK også vil gjøre seg gjeldende for en klageordning til barnekonvensjonen.

Før jeg går videre inn på dette vil jeg understreke at vi står overfor et komplekst og krevende saksfelt, preget av en rekke kryssende hensyn. Regjeringen legger til grunn at utviklingen av internasjonale regler og overvåkningsmekanismer er et grunnleggende element i en internasjonal rettsorden som Norge er tjent med. Jeg vil også understreke at regjeringen fortsatt ikke har tatt stilling til spørsmål om ratifikasjon, verken når det gjelder den aktuelle tilleggsprotokollen om en klageordning til Barnekonvensjonen, som er under utarbeidelse, eller tilleggsprotokollen til ØSK. Når det gjelder sistnevnte har regjeringen igangsatt et arbeid for å for å innhente en juridisk analyse for å belyse konsekvenser av en eventuell norsk tilslutning. Det vil ikke bli tatt stilling til spørsmål om norsk tiltredelse før en slik vurdering foreligger.

Under forhandlingene om klageordningen til barnekonvensjonen som fant sted i Genève i forrige måned ga flere nærstående land, inkludert Sverige og Storbritannia, uttrykk for synspunkter som i stor grad var i tråd med våre. De viste bl.a. til behovet for å tydeliggjøre statenes handlingsrom i valg av virkemidler for gjennomføring av rettighetene som er nedfelt i konvensjonen.

Det er viktig å merke seg, som representanten Søreide (H) også påpeker, at barnekonvensjonen, i likhet med ØSK, allerede er inkorporert i norsk lovgivning og gitt forrang i tilfelle motstrid med annen norsk lov. Det er således adgang til å få prøvet rettighetene i barnekonvensjonen i norske domstoler. Norge ligger i front når det gjelder ivaretagelse av disse rettighetene, også juridisk. Stortinget og regjeringen har ansvaret for å sikre at konvensjonens bestemmelse blir fulgt, og norske domstoler har ansvar for å gi klar beskjed dersom konvensjonen brytes. Vi leverer periodiske rapporter til konvensjonens overvåkningsorgan og blir eksaminert av barnekomiteen i åpne møter. På den måten er vi allerede underlagt

regelmessig vurdering av vår oppfølging av rettighetene som er nedfelt i konvensjonen.

En tilslutning til en klageordning innebærer at et internasjonalt organ vil kunne overprøve vedtak, inkludert lovvedtak, fattet av norske folkevalgte. Selv om organets uttalelser ikke i seg selv vil være rettslig bindende, vil uttalelsene kunne ha betydelig vekt som rettskilde. Problemstillingen knytter seg altså til den avståelse av myndighet som klageordningen innebærer – en overføring av myndighet til et overnasjonalt organ, kombinert med tilsvarende innsnevring av norske politiske organers handlingsfrihet. Flere av bestemmelsene i konvensjonen er vide og formålspregede, og kan gjennomføres på ulike måte og med ulike virkemidler. Ulike fortolkninger av kon-

vensjonsteksten vil kunne gjøre seg gjeldende. Retten til for eksempel helse og velferd er formulert som såkalte progressive rettigheter, hvilket innebærer at statene har plikt til å sikre at rettighetene blir gradvis gjennomført, basert på statenes tilgjengelige ressurser. Enkelt saker som fremmes gjennom rettsvesenet vil dermed kunne dreie seg om hvordan samfunnets ressurser bør fordeles mellom mange og legitime formål. Dette er beslutninger som i Norge tradisjonelt forestas av folkevalgte organer. Slike avveininger er et sentralt aspekt ved det nasjonale demokratiske handlingsrom, som vil kunne innsnevres dersom de forestas av et internasjonalt organ på grunnlag av enkelt saker.

SPØRSMÅL NR. 633

Innlevert 7. januar 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 19. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Mener statsråden at på bakgrunn av dom i Romsdal tingrett i sak om fastsettelse av eiendomsskatt mellom I P Huse AS og Sandøy kommune, må eiere av næringsbygg i distriktene forvente å bli ilagt høyere eiendomsskatt enn i sentrale strøk, på grunn av beliggenhet og størrelse av bygg som anses vanskelig å omsette i et ordinært marked, og i lys av saken, hva vil statsråden gjøre for å sikre de samme rammevilkår for næringsetablering og -utvikling i hele Norge?»

BEGRUNNELSE:

Lov 6.juni 1975 nr 29 om eignedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova) åpner blant annet for utskriving av eiendomsskatt på verker og bruk.

Sandøy kommune har vedtatt å skrive ut eiendomsskatt på verker og bruk i kommunen (eigedomsskattelova § 3 bokstav c)).

Romsdal tingrett avsa 20.desember 2010 dom i sak om fastsettelse av eiendomsskatt mellom I P Huse AS og Sandøy kommune.

Ved verdifastsettelsen ble det i dommen lagt vekt på at det gjaldt "anlegg som på grunn av beliggenhet og størrelse er vanskelig å omsette. Retten kan ikke se at det i regionen fins et omsetningsmarked eller et leie marked som kan være retningsgivende ved verdifastsettelsen."

Mekanisk industri som den I P Huse AS representerer, er i stor grad lokalisert i utkantstrøk.

Eigedomsskatteloven § 8 fastsetter at ligningsverdien for eiendommer skal legges til grunn ved fastsettelsen av eiendomsskatt. Imidlertid er ikke bestemmelsen trådt i kraft, noe som medfører at verdien av eiendommen fastsettes etter en skjønnsmessig omsetningsverdi.

Fremskrittspartiet er av den formening at dommen i tingretten åpner for en betydelig forskjellsbehandling i verdifastsettelsen av næringsseiendommer, både mellom kommuner og internt i kommunene.

I lys av dommen, ønsker Fremskrittspartiet en vurdering om hva dette vil innebære for næringsaktørers vilje til å satse på næringsetablering- og utvikling i distrikts-Norge.

Fremskrittspartiet ønsker en redegjørelse for hva statsråden vil gjøre for å rette opp i forskjellsbehandlingen dommen åpner for, og sikre de samme rammevilkår for næringsaktører for næringsetablering og -utvikling i hele Norge uavhengig av hvor aktørene ønsker å drive sin virksomhet.

Svar:

Innledningsvis vil jeg nevne at dom 20. desember 2010 fra Romsdal tingrett, som stortingsrepresentant Nesvik viser til, ikke er rettskraftig. Jeg ønsker ikke å kommentere en konkret sak om eiendomsskatt som

er til behandling i rettsapparatet. Jeg kan imidlertid gi en generell beskrivelse av prinsippene for eiendomsskattetaksering av verk og bruk. Med verk og bruk menes typisk industrielle anlegg.

Etter eidegdomsskattelova § 8 første ledd skal eiendomsskatten regnes ut etter den formuesverdi (ligningsverdi) som er fastsatt for eiendommen i året før skatteåret. Bestemmelsen er imidlertid ikke satt i generelt i kraft. For annen eiendom enn kraftproduksjonsanlegg skal takseringen bygge på reglene i byskatteloven av 18. august 1911 nr. 9 § 4 og § 5.

Byskatteloven § 5 første ledd lyder:

”Ved takseringen ansættes eiendommens takstverdi til det beløp, som eiendommen etter sin beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet antages å kunne avhændes for under sedvanlige omsætningsforhold ved frit salg.”

Innholdet i bestemmelsen er nærmere utviklet blant annet gjennom en rekke høyesterettsdommer. I høyesterettsdom inntatt i Rt. 2007 side 149 gir førstvoterende følgende beskrivelse av hovedprinsippene for taksering av verk og bruk:

“(41) Loven regulerer ikke hvordan verdsettelsen nærmere skal skje, men prinsipper for dette er utviklet i praksis:

(42) Taksten skal gi uttrykk for eiendommens objektiviserte omsetningsverdi. Dette ble første gang uttalt av Høyesterett i Rt-1912-501 - som også gjaldt LKABs anlegg i Narvik - og er gjentatt en rekke ganger senere, blant annet i Statnett-dommen i Rt-1999-192. Eiendomsskatten skal følgelig knytte seg til verdien av eiendommen objektivt sett og ikke til den verdi eiendommen har for den aktuelle eier.

(43) Som hovedregel skal verdsettelsen skje på grunnlag av substansverdien. Dette har kommet til uttrykk i en rekke avgjørelser av Høyesterett, jf. særlig Rt-1912-501, Rt-1919-73, Rt-1974-332, Rt-1987-1290, Rt-1991-98 og Rt-1999-192. Ved verdsettelse etter substansverdien tas det utgangspunkt i den tekniske verdien, dvs. gjenanskaffelsesverdien med fradrag for slit, elde og eventuell utidsmessighet.

(44) Begrunnelsen for at substansverdien som hovedregel legges til grunn, er at det er svært vanskelig

å beregne salgsverdien av et industrianlegg ved hjelp av prognoser over driftsresultatene, jf. Hydro-dommen i Rt-1974-332. Avkastningsverdien vil kunne variere sterkt fra tid til annen og etter hvilken beregningsmodell man anvender og er vanskelig å vurdere uavhengig av den aktuelle eiers drift. Substansverdien er derimot mer fast og knyttet til den enkelte eiendom.”

Videre framgår det av eidegdomsskattelova § 4 annet ledd at man skal medta i taksten gjenstander og utstyr som er knyttet til bygningene på en slik måte at det vil innebære uforholdsmessige kostnader å flytte disse. Som påpekt i mitt svar til representanten Svein Flåtten 13. oktober i fjor må det foretas en konkret vurdering med hensyn til dette. Det er ikke uvanlig at verdien av tilbehøret langt overstiger verdien av selve bygningene.

Prinsippene for verdsettelsen gjelder generelt, og vil derfor være retningsgivende for taksering av alle verk og bruk i kommuner som skriver ut eiendomsskatt på slik eiendom. Jeg kan derfor ikke se at rettsreglene på dette området innebærer en urimelig forskjellsbehandling ved verdifastsetting av verk og bruk innenfor en kommune, eller mellom kommuner. Høyesterett har i sitatet ovenfor pekt på at bruk av substansverdi virker mer stabilt ved svingninger i markedet. Det kan ikke utelukkes at bruk av substansverdi har en tilsvarende effekt ved sammenligning mellom kommuner, kanskje særlig i forhold til verk og bruk hvor verdien er høy som følge av verdifullt tilbehør.

Jeg kan også legge til at Høyesterett snart vil avsi dom i en sak vedrørende taksering av et verk og bruk i Sør-Varanger kommune. I denne saken er det reist spørsmål om man kan anvende substansverdi i et tilfelle hvor eiendommen senere ble omsatt til en langt lavere pris. Jeg utelukker ikke at endelig dom i saken kan videreutvikle prinsippene for taksering av verk og bruk. Utfallet i saken kan derfor få betydning for andre saker om verdifastsetting for eiendomsskatteformål.

SPØRSMÅL NR. 634**Innlevert 7. januar 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 17. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Arbeidstilsynet har lagt om sin forvaltningspraksis og vil fra og med årsoppgjøret 2011 kreve at hvert enkelt revisjons- og regnskapsførerforetak selv må søke om dispensasjon fra overtidsreglene i motsetning til tidligere hvor bransjeorganisasjonene søkte på vegne av medlemmene. Det betyr at tusenvis av enkeltsselskaper må sende inn hver sin søknad.

Mener statsråden at dette er en fornuftig ressursbruk for det offentlige og for bedriftene?»

Svar:

Den norske Revisorforening og Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening har gjennom en årrekke sendt felles søknader om dispensasjon fra arbeidsmiljølovens regler om overtid for sine medlemsvirksomheter. Arbeidstilsynet har kollektivt innvilget disse med begrunnelse i behovet for ferdigstilling av årsregnskap mv. innen første halvår. Ved behandlingen av foreningenes søknader for 2010 vurderte Arbeidstilsynet det slik at søknadene ikke var tilstrekkelig individualiserte, slik at forvaltningslovens vilkår for å fatte enkeltvedtak ikke var oppfylt. Følgelig ble søknadene ikke tatt til behandling.

På denne bakgrunn ble det avholdt et møte mellom departementet og Den norske Revisorforening, Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening og Økonomiforbundet 8. mars 2010, hvor foreningene la fram sitt syn på saken.

Departementet har hatt saken til vurdering, og konkluderte i brev 17. november 2010 med at foreningene og deres medlemmer fremdeles vil kunne få søknader om utvidede rammer for overtid behandlet felles ved at søknadene om dispensasjon individualiseres tilstrekkelig. Dette vil etter departementets syn kunne oppfylles ved at det fremgår av søknadene hvilke virksomheter som søker.

Etter min vurdering er det altså ikke noe i veien for at foreningene fremdeles sender én felles søknad, så lenge det fremkommer hvilke virksomheter som søker og at disse har gjennomført drøftinger med de tillitsvalgte slik loven krever.

Denne ordningen vil innebære noe mer arbeid for virksomhetene og deres foreninger enn de tidligere har vært vant til. Jeg legger likevel til grunn at det ikke vil være urimelig byrdefullt å kreve at virksomhetene en gang i året vurderer behovet for bruk av overtid sammen med de tillitsvalgte, og at dette kan dokumenteres overfor Arbeidstilsynet. Jeg vil minne om at unntakene som innvilges er vidtgående, og kan medføre en betydelig arbeidsbelastning på den enkelte arbeidstaker.

Jeg kan for øvrig nevne at jeg nylig også har fått en henvendelse fra Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening og Den norske Revisorforening om dette, og at departementet på den bakgrunn vil gå i ny dialog med foreningene om saken.

SPØRSMÅL NR. 635**Innlevert 7. januar 2011 av stortingsrepresentant Line Henriette Hemdal****Besvart 17. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I Italia ble det innført totalforbud mot bruk og produksjon av plastposer fra 1. januar 2011. Italia har ligget på toppen i Europa når det gjelder forbruk av plastposer. Hver italiener forbrukte i gjennomsnitt minst 330 poser i året. I forrige stortingsperiode fremmet KrF et forslag i Stortinget om plastposeforbud i Norge, men miljøverndepartementet satte den gang foten ned for forslaget.

Hvilke faglige begrunnelser er det Italia har brukt som ikke også er gyldig i Norge?»

Svar:

Jeg er opptatt av at plastposer og andre bæreposer ikke skal utgjøre et miljøproblem i Norge.

Forbudet i Italia mot handleposer i plast ble innført med virkning fra 1. januar 2011. Italienske butikker kan dermed kun tilby sine kunder poser i tøy, pa-

pir eller biologisk nedbrytbar plast. Formålet med forbudet er oppgitt å være en reduksjon av CO₂-utslipp til atmosfæren, styrking av beskyttelsen av miljøet og støtte til den agro-industrielle sektoren innen biomaterialer. Den italienske Miljøvernministeren Stefania Prestigiacomo har uttalt at initiativet markerer et steg videre i kampen mot forurensing og gjør alle mer ansvarlige for resirkulering. Jeg har også registrert at det skal være et problem i Italia at ikke-nedbrytbare poser forurenser og ødelegger strender, elver og hav. Italia skal også ha et særlig høyt forbruk av plastposer per capita og det hevdes at italienerne står for 1/5 av det totale europeiske forbruket.

I Norge gjennomførte Klima- og forurensningsdirektoratet i 2008 en miljøkonsekvensvurdering av forskjellige typer bæreposer. Utredningen viste at vi bruker om lag 1 milliard plastbæreposer i året, og at ca. 80 % av disse brukes som emballasje av avfall fra husholdningene. De resterende plastbæreposene går til materialgjenvinning og restavfall, og undersøkelser viser at posene utgjør et ubetydelig forsøplingsproblem her i landet. Utredningen viser også at plastbæreposer i et livsløpsperspektiv kommer bedre ut miljømessig enn papirposer. Det vises også at bionedbrytbare poser skaper problemer i plastretursystemet fordi de forringer sluttproduktet hvis innslaget av dem blir for stort. Utredningen viser samtidig at det vil være en viss miljøgevinst å erstatte noen av posene med bærenett av plast eller tekstiler.

På grunnlag av utredningen fra Klima- og forurensningsdirektoratet har jeg tidligere vurdert at det ikke er hensiktsmessig å innføre et forbud mot plastbæreposer i Norge. Det har vært vanskelig å få detaljert informasjon om bakgrunnen for det italienske forbudet, men slik jeg forstår det er situasjonen i Norge en annen enn i Italia. Plastposer her i landet utgjør ikke et veldig stort forsøplingsproblem og de fleste plastposer spiller en viktig rolle i dagens system for avfallshåndtering. Tiltak som er innført for å begrense bruken av plastposer i andre land, er i hovedsak rettet mot poser som er tynnere og lettere enn dem som brukes i Norge. Årsaken er stort sett problemer knyttet til forsøpling og tilstopping av avløpssystemer.

I Norge har vi dessuten et lavere plastposeforbruk per capita enn i Italia. Selv om det er ønskelig at flere går over til å bruke handlenett til flergangsbruk også her, vurderer vi ikke papirposer som et bedre miljømessig alternativ enn poser i plast. Heller ikke en overgang til poser av nedbrytbar plast er uproblematisk. Begge disse posetypene vil med det nye italienske forbudet bli viktige alternativer til den ikke-nedbrytbare plastposen.

Jeg følger imidlertid utviklingen i plastposeforbruket i Norge og vil kontinuerlig vurdere behov for nye virkemidler.

SPØRSMÅL NR. 636

Innlevert 7. januar 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 17. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I Romsdals Budstikke 12.08.10 omtales et møte mellom miljøvernministeren og IndustriEnergi om et gasskraftverk i Møre og Romsdal. De lokale aktørene uttalte etter møtet at de opplevde møtet som positivt og at miljøvernministeren hadde lovet å se på saken på nytt. Problemet er som kjent at krav om CO₂-rensing ved oppstart er teknologisk utfordrende og svært kostbart.

Har statsråden sett på saken på nytt, og hvordan vil regjeringen eventuelt bidra for at prosjektet kan innfri utslippstillatelsen som er gitt?»

Svar:

Som tidligere påpekt i brev som ble sendt IndustriEnergi den 17. desember 2010 så har regjeringen en klar politikk når det gjelder krav om CO₂-håndtering ved nye gasskraftverk. Det framgår blant annet av regjeringens politiske plattform for perioden 2009-2013 at ”regjeringen vil at alle nye gasskraftkonsepsjoner skal basere seg på rensing og deponering av CO₂ ved oppstart”. Denne politiske plattformen står ved lag.

For å nå de nasjonale klimamålene, må det gjennomføres tiltak og virkemidler i de fleste sektorer. Etablering av nye gasskraftverk uten rensing vil gjøre det vanskeligere å nå de nasjonale målene.

Regjeringen har kontinuerlig uttrykt en positiv

holdning til nye kraftverk med rensing. Det har likevel aldri vært forutsetningen at Regjeringen skal finansiere eventuelle rens tiltak. Teknologi for CO₂-fangster er i kontinuerlig utvikling og det forventes at nye og mer effektive løsninger vil bli utviklet de nærmeste årene.

Jeg mener de umiddelbare utfordringene i Midt-Norge primært bør møtes med økt fokus på energieffektivisering og fornybar energi. Dette vil bidra til å oppfylle Norges langsiktige målsetting om å bli et lavutslippssamfunn (jfr. St. meld. nr. 34 (2006-2007) om norsk klimapolitikk).

SPØRSMÅL NR. 637

Innlevert 7. januar 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 24. januar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I Soria Moria I erklæringen stod det at "Gjennom økonomiske virkemidler og satsing på ny teknologi vil vi sørge for at nye konsesjoner til gasskraft skal basere seg på CO₂-fjerning." I Stortinget 16.12.10 avviste statsråden at regjeringen vil bidra med en krone til å realisere et fullskala CO₂-renseanlegg i Midt Norge.

Er det en holdning som gjelder alle mulige fullskala CO₂-renseprosjekter utover prosjektet på Mongstad, og hvis nei - hva gjør at Industrikraft Møre er ekskludert fra "økonomiske virkemidler"?»

Svar:

I tråd med Soria Moria I og II vil Regjeringen bidra til å utvikle framtdsrettede og effektive teknologier slik at CO₂-håndtering realiseres nasjonalt og internasjonalt. Hovedstrategien for å oppnå dette er å opparbeide kunnskap og erfaring fra etablering av prosjekter i Norge, samt å satse på forskning og utvikling. Norge ønsker på denne måten å være et foregangsland.

For nye gasskraftverk i Norge, følger det av Soria Moria II at regjeringen vil gi konsesjoner basert på CO₂-håndtering fra oppstart. Norsk klimapolitikk er tuftet på et grunnprinsipp om at forurenser betaler. Når regjeringen likevel bruker betydelige ressurser på utvikling av CO₂-håndteringsteknologi på Mongstad, så innebærer dette en erkjennelse av at myndighetene må bidra i utviklingen av ny teknologi i en tidlig fase.

Det pågår et omfattende arbeid med å utvikle og legge til rette for løsninger for fangst, transport og

lagring av CO₂ i Norge. Som stortinget er kjent med, er det i statsbudsjettet for 2011 bevilget i underkant av 2,7 mrd. kroner til CO₂-håndtering. Dette omfatter arbeidet med prosjektene på Mongstad, forskning og teknologiutvikling, internasjonalt arbeid med CO₂-håndtering, Gassnova SF og ekstern bistand knyttet til kvalitetssikring og juridiske problemstillinger. Det ligger ikke inne midler til Industrikraft Møre i statsbudsjettet for 2011.

Hoveddelen av den norske satsingen skjer på Mongstad. I samsvar med Gjennomføringsavtalen mellom staten og Statoil fra 2006, skal fangst, transport og lagring av CO₂ på Mongstad skje stegvis. Teknologiseret for CO₂-fangst som nå er under bygging, er første steg i denne satsingen. Andre steg i satsingen på Mongstad innebærer etablering av fullskala fangst, transport og lagring av CO₂ fra kraftvarmeverket. Planleggingen av fullskalaanlegget pågår.

Teknologier for CO₂-fangst fra kraftproduksjon er fortsatt uprøvd i større skala, også på verdensbasis. Realisering av slike prosjekter er teknisk komplekst og kostnadskrevede. Selv om byggearbeidet er i full gang på teknologiseret og planlegging av fullskala fangst pågår på Mongstad, er den konkrete satsingen fremdeles i en innledende fase. Det er således viktig å kunne dra nytte av de konkrete erfaringene fra den eksisterende satsingen på Mongstad. I tillegg til arbeidet på Mongstad, vil kunnskap og erfaringene fra transport- og lagringsarbeidet og fra CLIMITs satsing på forskning og utvikling av fangsteknologi utgjøre basisen for videre utvikling av arbeidet med CO₂-håndtering i Norge.

SPØRSMÅL NR. 638**Innlevert 10. januar 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 13. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Regjeringen foreslår nå at små aksjeselskap unntas revisorplikt, noe Fremskrittspartiet har foreslått i mange år. Forslaget innebærer en vesentlig lettelse i administrative kostnader for de små selskapene. Statsråden sier imidlertid ingenting om de små stiftelsene.

Vil statsråden vurdere å gi unntak for de aller minste stiftelsene i Norge for revisorplikt?»

BEGRUNNELSE:

Revisorplikten gjelder dersom man har regnskapsplikt etter regnskapsloven.

Viser til lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) Kap. 1 og lov om revisjon og revisorer (revisorloven) Kap. 2.

Revisorplikt gjelder foreninger i den grad de er pålagt regnskapsplikt (foreninger med allmennyttige formål: krav til eiendeler med en verdi over 20 mill. kroner eller over 20 årsverk). Regnskapsloven § 1-2 første ledd nr 9.

For stiftelser er det regnskapsplikt/revisjonsplikt fra første krone. Regnskapsloven § 1-2 første ledd nr 10.

Revisorloven Kap. 2 § 2-1 første ledd nr. 5.

Ved utgangen av 2008 var det registrert 8.530 stiftelser i Stiftelsesregisteret.

Tall fra 2007 viser at:

- 3.288 stiftelser hadde en egenkapital med over 1 mill. kr.
- 1.205 stiftelser med egenkapital mellom 500.000 kr og 1 mill. kr.
- 1.439 stiftelser med egenkapital mellom 200.000 kr og 500.000 kr.
- 856 stiftelser med egenkapital mellom 100.000 kr og 200.000 kr og
- 1.686 stiftelser med egenkapital under 100.000 kr.

Det ønskes opplyst om hva som er bakgrunnen for at stiftelser med egenkapital under 100.000 kr og kanskje liten omsetning (få eller ingen ansatte) er lovpålagt med revisorkrav.

Svar:

Regjeringen la 17. desember 2010 fram Prop. 51 L (2010-2011) Endringer i revisorloven og enkelte andre lover (unntak fra revisjonsplikt for små aksje-

selskaper). Her foreslår regjeringen at aksjeselskaper kan velge bort revisjon dersom de oppfyller følgende tre kumulative terskelverdier:

- har omsetning under 5 mill. kroner
- har balansesum under 20 mill. kroner
- antallet ansatte ikke utfører mer enn gjennomsnittlig 10 årsverk

Forslaget innebærer en vesentlig lettelse i administrative kostnader for de små aksjeselskapene, samtidig som vi ivaretar hensynet til skatte- og avgiftskontrollen og bekjempelse av økonomisk kriminalitet ved å foreslå at skatte- og avgiftsmyndighetene får adgang til å pålegge aksjeselskap som har fravalgt revisjon revisjonsplikt i inntil tre år når nærmere vilkår er oppfylt. Forslaget innebærer også at norske aksjeselskaper og NUFer med begrenset ansvar likestilles når det gjelder krav til revisjon.

Når det gjelder øvrige foretaksformer, er det med regjeringens forslag foreslått å videreføre dagens regler, men med enkelte tilpasninger basert på de foreslåtte nye reglene for aksjeselskaper. Spørsmålet om revisjonsplikten for små stiftelser ble vurdert i revisjonspliktutvalgets utredning i NOU 2008: 12. Utvalget anfører i kapittel 7 bl.a. at

«Stiftelsenes særlige kjennetegn taler etter utvalgets oppfatning for å opprettholde den eksisterende revisjonsplikten for å utøve kontroll med stiftelser. Som selveiende rettssubjekter har ikke stiftelser eiere, som ellers kan bidra til å sikre en forsvarlig forvaltning av virksomhetens midler og utdeling av midler i henhold til vedtektene. Det er dermed en økt risiko for at enkeltpersoner beriker seg enten gjennom, eller på bekostning av, stiftelsen dersom revisors kontroll av forvaltningen og utdelingene bortfaller.

Det særlige kontrollbehovet som gjør seg gjeldende for stiftelser er delvis søkt kompensert ved Stiftelsestilsynets kontroll. Arten og omfanget av Stiftelsestilsynets oppgaver ble imidlertid fastsatt under forutsetning av at alle stiftelser hadde revisjonsplikt. Stiftelsestilsynet er, som påpekt i brevet fra Stiftelsestilsynet, et relativt nyopprettet offentlig tilsyn med ca. 11 ansatte. Disse fører tilsyn med de rundt 9 000 stiftelsene som finnes i Norge. Stiftelsestilsynets tilsyn vil derfor i utgangspunktet være å undersøke misligheter som blir avdekket, ikke å føre en løpende kontroll av samtlige stiftelser. Mange stiftelser er dessuten fritatt for skatteplikt på inntekter som følge av deres ideelle formål, og vil derfor ikke underlegges den kontroll som skattemyndighetene gjennomfører i andre foretak.

(...)

Utvalget har lagt avgjørende vekt på de særlige kontrollbehov som gjør seg gjeldende overfor stiftel-

ser, og Stiftelsestilsynets uttalelser. Utvalget foreslår derfor ikke unntak fra revisjonsplikten for stiftelser.»

I Prop. 51 L (2010-2011) slutter regjeringen seg til utvalgets vurdering av revisjonsplikten for øvrige foretaksformer, herunder stiftelser. I proposisjonens kapittel 7 om «Revisjonsplikt for enkelte andre foretaksformer» står det følgende i punkt 7.3.2.3:

«Utvalget har i utredningens kapittel 7 også vurdert endringer i revisjonsplikt for allmennaksjeselskaper, enkeltpersonforetak, partrederier, statsforetak og interkommunale selskaper, eierseksjonssameier, borettslag og boligbyggelag, samvirkeforetak og foreninger. Utvalget har ikke foreslått endringer i revisjonsplikten for disse foretaksformene. Departementet slutter seg til utvalgets vurderinger på dette punktet, og viser til NOU 2008: 12 kapittel 7.»

Vurderingen på dette punktet omfatter også stiftelser, da disse er omfattet av henvisningen til NOU 2008: 12 kapittel 7. Ved en inkurie har imidlertid den eksplisitte henvisningen til stiftelser falt ut av opplistingen av andre foretaksformer i proposisjonen punkt 7.3.2.3.

Spørsmålet om unntak fra revisjonsplikt for små stiftelser ble med andre ord vurdert i forbindelse med oppfølgingen av revisjonspliktutvalgets utredning, NOU 2008: 12. I Prop. 51 L (2010-2011) Endringer i revisorloven og enkelte andre lover (unntak fra revisjonsplikt for små aksjeselskaper) har regjeringen, i tråd med utvalgets vurdering, foreslått å videreføre gjeldende revisjonsplikt for stiftelser. Den manglende henvisningen har ingen konsekvenser for regjeringens lovforslag, som er riktig utformet.

SPØRSMÅL NR. 639

Innlevert 10. januar 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 14. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I forbindelse de med nye reglene for kjøp av tjenester (og varer kjøpt sammen med tjeneste) favoriserer man elektronisk betaling fremfor kontantbetaling. Man kan bli gjort medansvarlig for skatteunndragelser hvis man har betalt kontant. Beløpsgrensen på 10.000 kr gjelder ikke bare enkeltkjøp, men gjelder også samlet over tid.

Vil det si at man kan bli gjort ansvarlig for skatteunndragelse hvis man legger igjen over 10 000 kr i løpet av 1 år hos sin stamcafé, stamrestaurant, stam-pub eller sin faste frisør eller tannlege?»

BEGRUNNELSE:

Kjøper man tjenester (og varer kjøpt sammen med tjeneste) med over 10.000 kroner i kontanter, kan nordmenn fra og med i år bli gjort medansvarlig hvis vedkommende (selger) unndrar skatt og avgifter. Man oppfordres derfor sterkt å betale alle tjenester elektronisk.

Selv om kjøper har fått kvittering for tjenesten. Dette selv om kjøper ikke vet eller har noe mistanke om at selger har til hensikt å unndra skatt, trygdeavgift eller merverdiavgift. Ansvarer gjelder kjøp (og varer kjøpt sammen med tjeneste).

Svar:

Etter skattebetalingsloven § 16-50 kan den som kjøper tjenester, eller varer sammen med tjenester, gjøres medansvarlig for inntektsskatt, trygdeavgift og merverdiavgift som den næringsdrivende har unndratt, dersom vederlaget overstiger 10 000 kroner og ikke er betalt via bank eller annet foretak med rett til å drive betalingsformidling.

Det fremgår av forarbeidene til denne bestemmelsen i Prop. 1 L (2009-2010) side 44 at det skal foretas en samlet vurdering av om beløpsgrensen på 10 000 kroner er nådd dersom flere fakturaer er innbyrdes forbundet og dermed samlet må antas å være oppgjør for ett og samme tjenesteoppdrag. I proposisjonen ble det lagt til grunn at bestemmelsen omfatter løpende tjenesteytelser og periodiske avtaler, for eksempel betaling for faste ukentlige rengjøringstjenester selv om det enkelte deloppgjør er mindre enn 10 000 kroner. Det ble videre forutsatt fastsatt nærmere retningslinjer om beregningen av løpende tjenester i forskrift.

I skattebetalingsforskriften § 16-50-3 er det innført en bestemmelse som presiserer at flere betalinger som gjelder vederlag for samme tjeneste, eller varer sammen med tjenester, skal vurderes som én betaling ved anvendelsen av beløpsgrensen. Ved løpende eller

periodiske ytelser skal flere betalinger i samme kalenderår ses samlet.

Det fremgår videre av bestemmelsen at betalinger for andre gjentatte kjøp fra samme næringsdrivende skal vurderes hver for seg ved anvendelsen av beløpsgrensen. Med dette menes at det ikke skal foretas en samlet vurdering av beløpsgrensen ved kjøp fra samme selger når fakturaene ikke er innbyrdes for-

bundet eller ikke knyttet til løpende tjenesteytelser og periodiske avtaler.

Dette innebærer at man, som følge av gjentatte kontantkjøp, i slike tilfeller som det vises til i spørsmålet, ikke kan bli medansvarlig for skatteunndragelse med mindre det dreier seg om et løpende kontraktsforhold.

SPØRSMÅL NR. 640

Innlevert 10. januar 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 17. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«E8 mellom Nordkjosbotn og Tromsø er en av de mest ulykkesbelastede veistrekninger i landet med over 20 drepte siden år 2000. Bare i Lavangsdalen isolert sett er det 11 som har omkommet de siste 7 årene. Svært mange av disse alvorlige ulykkene er møteulykker, bl.a. fredag 7. januar i år da 5 mennesker omkom. Et svært godt virkemiddel for å hindre møteulykker er midtskille eller veideler.

Hva vil statsråden konkret gjøre for raskt forbedre trafikksikkerheten på denne veistrekningen?»

Svar:

Det er riktig at E8 mellom Tromsø og Nordkjosbotn er ulykkesbelastet. Siden høsten 2001, da parsellene mellom Nordkjosbotn og Laksvatnbukt stod ferdig, har hele 19 mennesker mistet livet på denne vegen. I tillegg har mer enn 200 personer blitt skadet

i de ca 130 ulykkene politiet har registrert i løpet av disse 10 årene. Særlig er det møte- og utforkjøringsulykker som preger ulykkesbildet.

Etter en dødsulykke i oktober 2010 ble det satt ned en arbeidsgruppe i Statens vegvesen for å se spesielt på de mange ulykkene på E8, og foreslå tiltak på kort og lang sikt. Dette arbeidet er intensivert etter den tragiske ulykken i Lavangsdalen 7. januar, og Statens vegvesen vil avgi rapport i løpet av februar. Det er for tidlig å konkludere hvilke tiltak som vil bli iverksatt, men midtrekkverk vil bli vurdert. Økt kontrollaktivitet, særlig rettet mot fart og bilbeltebruk, vil også være aktuelt.

Jeg kan opplyse at jeg vil gjøre hva jeg kan for å få iverksatt tiltak, på kort og lang sikt, som kan medvirke til å få ned ulykkestallene også på denne ulykkesstrekningen.

SPØRSMÅL NR. 641**Innlevert 10. januar 2011 av stortingsrepresentant Peter N. Myhre****Besvart 18. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren sørge for å skifte ut den gamle, midlertidige gangbroen over riksvei 190 mellom Teisen og Ulven med en ny, permanent bro?»

BEGRUNNELSE:

Rv 190 er en del av hovedveinettet i Oslo. På 1980-tallet ble veien utvidet til firefelts vei med midtdeler. Da ble det også bygget en gangbro for å gjøre det mulig for fotgjengere og syklister å krysse rv 190 mellom Teisenveien og Ulvenveien. Gangbroen som ble satt opp var av midlertidig karakter, men har nå stått der i ca 25 år. Den er ikke akkurat noen pryd for øyet, for å si det mildt. Dessuten er deler av gangbroen nå stengt på grunn av at deler av brodekket er blitt ødelagt. Dermed er det ikke lenger mulig for f. eks. rullestolbrukere å bruke broen. Broen er svært mye brukt, og er eneste brukbare adkomst for barn fra Ulven som skal til og fra Bryn skole.

Svar:

Statens vegvesen opplyser at det ikke foreligger planer om utskifting av gangbrua over arm av E6 (tidligere rv 190) ved Teisen. Brua var opprinnelig bygget som en midlertidig konstruksjon, men vurderes fortsatt som teknisk forsvarlig. Deler til reparasjon av brudekket er bestilt. Forutsatt levering av delene som avtalt, er det ventet at hele brua skal kunne åpnes for trafikk i løpet av februar 2011.

Oppgradering av brua, evt. ny gangbru, må vurderes på linje med andre aktuelle prosjekter i forbindelse med Nasjonal transportplan 2014-2023 og påfølgende handlingsprogram. Prosjekter og tiltak i Oslo inngår i Oslopakke 3, der prioriteringene forutsettes løpende vurdert (porteføljestyling). Jeg forutsetter derfor at styringsgruppen for Oslopakke 3 vurderer evt. prioritering av ny gangbru ved Teisen i sitt videre arbeid med forslag til prioriteringer innenfor pakken, som grunnlag for vedtak i bystyret i Oslo, fylkestinget i Akershus og Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 642**Innlevert 10. januar 2011 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 20. januar 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I en studie i Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift viser det seg at det er penger som er årsaken til innbyggernes tilfredshet med tjenestetilbudet i små kommuner.

Er statsråden enig i at større overføringer per innbygger til små kommuner er avgjørende for innbyggernes tilfredshet med sin kommunes tjenestetilbud, eller tar statsråden avstand fra konklusjonene i studien?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag i Aftenposten 10. januar 2011 presenteres studien "Smått og godt? Kommunestørrelse, ressurser og tilfredshet med det kommunale tjenestetilbudet", som ble publisert i Norsk Statsvitenskape-

lig Tidsskrift, nr. 4 2010. I studien fremlegger forfatterne Lars Chr. Monkerud og Rune J. Sørensen analyser som viser at tilfredshet med kommunale tjenestetilbud ikke nødvendigvis henger sterkt sammen med kommunestørrelse. Tvert i mot viser de at utdanningsnivå, alderssammensetning og nivået på kommunenes inntekter er betydelig viktigere for å forklare innbyggernes tilfredshet med de kommunale tjenestetilbudene.

Videre viser Monkeruds og Sørensens analyser at sammenslåinger av kommuner vil øke befolkningens samlede tilfredshet med kommunale tjenester, og at dette skyldes at sammenslåing vil medføre overføring av inntekt fra kommuner med høye inntekter til kommuner med lave inntekter, og at kommunenes kjøpekraft vil øke på grunn av stordriftsfordeler.

Det kan synes som om forestillingen om at inn-

byggere fra grisgrendte strøk er mer fornøyde med kommunenes tjenester fordi små forhold skaper god kvalitet, står for fall.

Det er derfor behov for en gjennomgang av finansieringen av landets kommuner, da sammenhengen mellom kommunale inntekter, nivået på det kommunale tjenestetilbudet og innbyggernes tilfredshet, er sterk. Dette er også viktig ettersom det er bred politisk enighet om å sørge for et likest mulig kommunalt tjenestetilbud uavhengig av hvilke postadresse man måtte ha.

Svar:

Jeg stiller ikke spørsmål ved konklusjonen i artikkelen fra Monkerud og Sørensen. Deres artikkel konkluderer med at utdanningsnivå, alderssammensetning og nivået på kommunens inntekter er betydelig viktigere for innbyggernes tilfredshet med kommunale tjenester enn folketallet i seg selv. Dette tar jeg til etterretning, og verken kan eller ønsker å så tvil om deres akademiske analyser.

Men jeg mener at det er noen egenskaper ved små kommuner som denne typen undersøkelser ikke fanger opp fullt ut – nærhet, oversikt, små forhold, korte avstander, at folk kjenner hverandre og at små organisasjoner kan "snu seg fort rundt" ved behov. Dette skaper trygghet for innbyggerne og er en verdi i seg selv.

Regjeringen har lyktes med å legge til rette for frihet til å bosette seg der man vil og at kommuner av ulik størrelse er gode samfunn for innbyggerne sine. Gjennom regionalpolitiske tilskudd er nettopp hensikten å bidra til å opprettholde bosettingsmønsteret ved at kommuner med særskilte behov blir tilført mer penger for å kunne gi et godt tilbud til sine innbyggere. En slik politikk har det hittil vært bred politisk enighet om. Det har også vært bred enighet om at kommunene skal være helt sentrale i å tilby innbyggerne offentlige velferdstjenester. I dag står kommunene for om lag 70 prosent av disse tjenestene. Disse leverer kommunene i all hovedsak på en god måte.

Norge er et langstrakt land med nær 1200 fjorder og rundt 1000 fjell. Selvsagt koster det å holde landet i hevd. Det er et politisk valg regjeringen mener er samfunnsøkonomisk fornuftig. Vi ønsker å legge til rette for verdiskaping, gjennom god forvaltning av de ressursene naturen og menneskene representerer. Dette gjør det også mulig for innbyggerne å realisere sine liv utenfor de mest urbane områdene. En for sterk sentralisering er ikke noe vi ønsker.

Derfor spør jeg om det er et problem at innbyggerne i små kommune er mer fornøyde med tjenestene enn de som bor i større kommuner. Det kan ikke være noe galt i at politikken virker.

SPØRSMÅL NR. 643

Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 24. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Vil justisministeren vurdere å sette krav vintertid til piggdekk, samt forevisning av kjettinger ved grensepassering, for utenlandske trailere som kjører transport på norske veier?»

BEGRUNNELSE:

I år som tidligere år er det store problemer med å få bukt med utenlandske trailere som kjører på sommerdekk og uten kjettinger på Norske veier. Særlig store utfordringer har det vært på strekningen E-39 Kristiansand-Stavanger ved snøfall. Trailerne kommer til Kristiansand havn med ferje fra Danmark, og er ofte dårlig skodd på norsk vinterføre. Selv om vei-vesenet i samarbeid med tollvesenet gjør en god jobb med å informere og stoppe disse, ser vi at det allike-

vel er full stans i bakkene. Trafikken blir stående i timevis og koster samfunnet penger og ressurser. UP har uttalt seg positive til å vurdere dette som et virkemiddel.

Svar:

Jeg er kjent med at for dårlig skodde kjøretøy utgjør et problem på norske vinterveger, og at en del av disse er vogntog av utenlandsk opprinnelse. Det kan imidlertid ikke gis regler som utelukkende retter seg mot utenlandske kjøretøy, da slike regler vil være i strid med våre EØS-rettslige forpliktelser. Dette gjelder både for krav om piggdekk og for kontroll av kjøretøy.

Et generelt krav om piggdekk vil vanskeliggjøre internasjonal transport, da eksempelvis tyske veg-

myndigheter forbyr bruken av slike dekk på sine ve-
ger.

Jeg vil understreke at trafikksikkerhets- og frem-
kommelighetsproblemer på norske vinterveger knyt-
ter seg ikke spesielt til utenlandske vogntog. Alle
som ferdes på norske veier har til enhver tid et ansvar
for å være skodd slik at tilstrekkelig veggrep i forhold
til føret er sikret.

Statens vegvesen har for øvrig allerede rutiner
som skal ivareta fremkommeligheten på vinterføre.
Vegvesenets vinterberedskap innebærer bl.a. at det
settes inn ekstra ressurser til kontroll av kjettinger

mv. når det er varslet dårlig vær, for eksempel ved
kontrollen av tunge kjøretøy som ankommer med fer-
jene fra Tyskland og Danmark, og ved grensepasse-
ringer.

Jeg vil også minne om at vegtrafikkloven nylig
ble endret slik at Statens vegvesen nå har hjemmel til
selv å fjerne kjøretøy som har kjørt seg fast og er til
hinder for fremkommeligheten. Tidligere var det
bare politiet som hadde denne myndigheten. Det blir
nå enklere for vegmyndighetene å gjenopprette frem-
kommeligheten på våre veier.

SPØRSMÅL NR. 644

Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 18. januar 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«85 medlemmer av Ahmadiyya Muslim Jama'at
ble fengsel før jul i Bangkok. Av disse er en rekke
kvinner og barn. Mange av dem hadde allerede fått
flyktingstatus etter de hadde forlatt sitt hjemland på
grunn av trusler og vold, de resterende er asylsøkere.
En deportasjon tilbake til Pakistan vil utvilsomt med-
føre ytterligere diskriminering og forfølgelse.

Vil utenriksministeren ta saken opp med thai-
landsk UD for å bidra til at internasjonale lover og
konvensjoner overholdes?»

Svar:

Norske myndigheter er kjent med fengslingen av
pakistanske Ahmadiyya-flyktninger i Bangkok. Far-
en for returnering til Pakistan gir grunnlag for be-
kymring gitt at mange Ahmadiyya-medlemmer utset-
tes for diskriminering og forfølgelse.

Selv om Thailand siden 1970-tallet har mottatt et
stort antall flyktninger, er landet ikke part i FNs flykt-
ningkonvensjon. Til tross for dette har Thailand gjen-
nom de siste årtier mottatt og sørget for å bidra til
livsopphold for om lag 1,3 millioner flyktninger fra
nabolandene. Det befinner seg for tiden om lag
100.000 registrerte og 50.000 uregistrerte flyktninger
fra Myanmar i leire på thailandsk side av grensen.
Ifølge UNHCR vil flyktingespørsmål trolig fortsette
å være lavt prioritert fra thailandsk side, og landets
flyktingepolitikk vil fortsette å være formet av sik-
kerhetshensyn og hensynet til bilaterale forbindelser.

Ahmadiyya-saken er dessverre ikke enestående,

og vi må kunne stille spørsmål om Thailands regje-
ring bryter prinsippet om non-refoulement, et grunn-
leggende prinsipp i FNs Flyktingkonvensjon hvor
landene er forpliktet til ikke å returnere personer til et
sted hvor vedkommende risikerer forfølgelse. Det
har i løpet av de siste årene vært saker av liknende ka-
rakter i Thailand, inkludert Rohingya- og Karen-
flyktninger fra Burma og Hmong-flyktninger fra La-
os.

Til tross for at Thailand ikke har underskrevet
FNs Flyktingkonvensjon, forventer vi at landet re-
spekterer flyktingenes status og behov for beskyt-
telse. Situasjonen for flyktninger i Thailand er derfor
et naturlig tema for Norge å ta opp i ulike møter med
thailandske myndigheter på flere nivåer. Gjennom
ambassaden i Bangkok har vi flere ganger reist disse
spørsmålene.

Når det gjelder denne konkrete saken, er ambas-
saden i ferd med å samle sammen flere opplysninger.
I den forbindelse møtte ambassaden 14. januar
(2011) en fremtredende leder av Ahmadiyya-musli-
mene. Han har besøkt senteret der de internerte hol-
des, og han fremholdt at alle de internerte hadde re-
gistreringsbevis fra UNHCR, og noen av dem hadde
også fått innvilget flyktingstatus. Det er i følge den-
ne kilden grunn til å tro at flyktingene hadde blitt
anholdt av formelle grunner – som at visumets gyl-
dighet var utløpt – og ikke av politiske/religiøse årsaker.

Gjennom ambassaden vil norske myndigheter vi-
dere vurdere hvordan saken kan tas videre, i samråd
med UNHCR i Bangkok og likesinnede land.

SPØRSMÅL NR. 645**Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 18. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hva skjer med Høvik jernbanestasjon?»

BEGRUNNELSE:

Det er et tverrpolitisk ønske om å begrense bilbruken i og inn mot de store byene våre. De siste vintrere med lokal luftforurensing i byområder stiller oss overfor store utfordringer som kun kan løses ved at flere reiser kollektivt. For å få til dette må forholdene legges bedre tilrette ved hyppigere avganger, et gunstig prisnivå og at folk finner det attraktivt å reise kollektivt. Dette dreier seg også om hvordan jernbanestasjonene våre oppgraderes og vedlikeholdes. Jeg har tatt opp dette med Samferdselsministeren før og nevnte da Høvik stasjon som et grelt eksempel på forfall ved at det ikke fantes dører, at rampen for barnevogner og for funksjonshemmede var gått i stykker og at det var skittent og nedtagget. Lystavlen som viser evnet forsinkelser var tatt ned og det stod en ubrukelig billettregistreringsmaskin. Etter oppslag i lokale medier ble det satt inn nye dører, og det er bra og selvsagt nødvendig, men fortsatt er forholdene ved denne stasjonen under enhver kritikk og lite trivelig for de reisende. Mange reisende lurer nå på hva som skjer med denne stasjonen. Det er heller ikke lagt til-

rette for pendlerparkering, noe som kunne avhjelpe trengselen på E18.

Svar:

Stasjonsbygget på Høvik stasjon ble malt innvendig (tak og vegger) for ca. 1 år siden. I den forbindelse skiftet man også ut alle inngangsdører med automatiske skyvedører.

Dagens anvisere er tatt ned p.g.a. hærverk og vil innen midten av februar bli erstattet av en monitor av samme type som står på Oslo S.

Jernbaneverket har rutiner for kontinuerlig å fjerne tagging og reparere skader på rampene når dette blir oppdaget. Innvendig blir stasjonen på Høvik stasjon vasket 3 ganger i uken.

Som kjent vil innføring av ny grunnrute, slik denne så langt er planlagt, medføre behov for å etablere vende- og hensettingsanlegg på Høvik. For å få dette til vil eksisterende stasjonsbygning rives og det vil bli etablert en ny stasjon på samme sted, med nye atkomster, nye plattformer og en innfartsparkering tett opptil på ca. 80 parkeringsplasser. I tillegg planlegges det 125 sykkelparkeringsplasser. Stasjonen blir universelt utformet.

SPØRSMÅL NR. 646**Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Thomas Breen****Besvart 19. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva er provenyrtapet for staten og besparelsen for en familie per år ved en reduksjon i el-avgiften på 1 øre, og en reduksjon i veibruksavgiften på 1 krone/liter for bensin og diesel med utgangspunkt i Norges mest solgte bil i 2010 og gjennomsnittlig kjørelengde for 2010?»

Svar:

Dagens generelle avgiftssats på elektrisk kraft er på 11,21 øre per kWh. En reduksjon i avgiften på 1

øre per kWh er anslått å gi et provenyrtap for staten på om lag 665 mill. kroner påløpt og 500 mill. kroner bokført i 2011 i forhold til gjeldende avgiftsnivå.

Ifølge Statistisk sentralbyrå var det omtrent 2,1 millioner husholdninger som var avgiftspliktige i 2010 (husholdninger i Finnmark og enkelte kommuner i Troms er fritatt for avgiften). Videre kan det anslås at om lag 55 prosent av el-avgiften betales av husholdninger. Den påløpte provenyvirkningen av husholdningenes forbruk er dermed på rundt 365 mill. kroner. Hvis redusert mva-belastning gir tilsvarende lavere pris, innebærer forslaget en lettelse på

omtrent 215 kroner årlig for en gjennomsnittlig husholdning. Anslagene er usikre, men kan antas å være maksimalt mulige lettelse, siden gevinsten av avgiftsreduksjoner normalt fordeles på forbruker og produsent.

Merk at beregningen bygger på en forutsetning om at avgiftslettelsen overveltes fullt ut i pris til forbruker. En avgiftsreduksjon vil imidlertid kunne presse de underliggende markedsprisene opp, slik at også produsentene tjener på avgiftsreduksjonen. Dette innebærer at utgiftsreduksjonen for husholdningene blir lavere enn regnestykket ovenfor tilsier.

En reduksjon i veibruksavgiften på drivstoff med 1 krone per liter bensin og diesel er anslått å gi et provenytnytap på om lag 3,8 mrd. kroner påløpt og 3,5 mrd. kroner bokført i 2011 i forhold til gjeldende satser. I

denne beregningen er det lagt til grunn at satsen for biodiesel reduseres slik at den fremdeles utgjør halv avgift sett i forhold til fossil diesel.

Ifølge Opplysningsrådet for veitrafikk (OFV) er den mest solgte bilvarianten i 2010 Volkswagen Golf 1,6 105 D. Bilen har et slagvolum på 1,6 liter, 105 hk og dieselmotor. Ifølge OFV utgjør drivstoffbruket for denne bilen om lag 0,41 liter per mil. Gjennomsnittlig kjørelengde for personbiler kan antas å utgjøre 13 500 km årlig. Den årlige besparelsen for en eier av denne biltypen med en årlig kjørelengde på 13 500 km vil dermed beløpe seg til om lag 550 kroner.

Merk at også denne beregningen bygger på en forutsetning om at avgiftslettelsen overveltes fullt ut i prisene på drivstoff.

SPØRSMÅL NR. 647

Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 18. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Finansdepartementet ba i fjor Norges Bank om å vurdere virkningen av å fjerne 1000-lappen. Banken konkluderer med at fjerning ikke vil bidra til redusert økonomisk kriminalitet, til tross for at Finansforbundet, Finanstilsynet og Økokrim mener det motsatte. KrF mener at fjerning av 1000-lappen er viktig for å redusere økonomisk kriminalitet.

Vil statsråden foreta seg noe for at 1000-lappen fjernes?»

BEGRUNNELSE:

Norges Bank fastslo i 2001 at 70 pst. av sedlene med høyest valør brukes til formuesoppbevaring som i hovedsak er knyttet til skatteunndragelse og kriminell aktivitet. KrF ønsker derfor i likhet med Finansforbundet, Finanstilsynet og Økokrim at 1000-lappen fjernes, så lenge så mange av disse sedlene er i kriminelles hender og en fjerning vil bidra til å redusere økonomisk kriminalitet.

KrF mener en slik fjerning vil gjøre økonomisk kriminalitet vanskeligere og øke sikkerheten for dem som arbeider med penger.

Svar:

Norges Bank treffer bestemmelse om sedlenes og myntenenes pålydende og utforming, jf. sentralbanklo-

ven § 13 annet ledd. Før Norges Bank kan treffe vedtak om dette, skal saken være forelagt Finansdepartementet, jf. sentralbankloven § 2 annet ledd. Dette er også presisert i forarbeidene til sentralbankloven, jf. Ot.prp. nr. 25 (1984-85) s. 91 første spalte, som en samlet finanskomité sluttet seg til i Innst. O. nr. 50 (1984-85).

Med bakgrunn i at det fra flere hold, i ulike sammenhenger og i forbindelse med bekjempelse av ulike typer av økonomisk kriminalitet er tatt til orde for å avskaffe tusenkroneseddelen, ba Finansdepartementet i brev til Kredittilsynet (nå Finanstilsynet) i januar 2009 om en vurdering av fjerning av tusenkroneseddelen som ledd i bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Finansdepartementet mente at det burde foretas en vurdering av nytten av å beholde tusenkroneseddelen som betalingsmiddel opp mot ønsket om å gjøre kriminell aktivitet vanskeligere. Finanstilsynet ble også bedt om å innhente Økokrims syn på denne saken.

I brev fra Kredittilsynet 30. april 2009 antar Kredittilsynet at en fjerning av tusenkroneseddelen i noen grad vil kunne gjøre det vanskeligere å oppbevare og formidle resultatene av økonomisk kriminalitet og således gi et visst bidrag i kampen om økonomisk kriminalitet. Kredittilsynet antar videre at det neppe er særlig tungtveiende grunner som taler mot å fjerne tusenkroneseddelen. Kredittilsynet presiserer

imidlertid at tilsynet i sin tilsyns- og forvaltningsvirksomhet har liten befatning med økonomisk kriminalitet som knytter seg til bruk av tusenkroneseddelen. Kredittilsynet viser videre til at både FNH/Sparebankforeningen og HSH synes å ha moderate forventninger til hvilke positive effekter det vil ha å fjerne tusenkroneseddelen. Kredittilsynet påpeker også at det foreløpig ikke synes å være sterke holdpunkter for å tro at fjerning av tusenkroneseddelen alene vil være et effektivt virkemiddel i bekjempelsen av økonomisk kriminalitet.

I brev fra Økokrim til Kredittilsynet 9. mars 2009 skriver Økokrim at det er Økokrims klare oppfatning at et slikt tiltak generelt vil kunne virke forebyggende og dempende på de kriminalitetsområder hvor kontanter er en nødvendig faktor, samtidig som transporten og overføringen av pengene rent praktisk blir vanskeliggjort når den største seddelen tas bort. Økokrim tar imidlertid forbehold om at det er vanskelig å anslå særlig konkret hvilke virkninger en fjerning av tusenkroneseddelen vil ha på ulike kriminalitetsområder.

I brev til Norges Bank 14. juni 2010 ba Finansdepartementet om Norges Banks merknader til Finanstilsynets og Økokrims vurderinger, samt Norges Banks synspunkter på behovet for å beholde tusenkroneseddelen, og om – og i tilfellet når – denne i tilfellet kan fjernes.

I brev til departementet 6. oktober 2010 uttalte Norges Bank at det etter Norges Banks vurdering ikke er grunnlag for å konkludere med at fjerning av tusenkroneseddelen vil gi en positiv effekt i form av redusert kriminalitet som vil oppveie den negative effekten i form av mindre effektivitet i den lovmessige bruken av kontanter og den mulige formuesoverføringen til europeiske land. Norges Bank peker blant annet på at tusenkroneseddelen er en effektiv valør til

verdioppbevaring og til betaling av større beløp ved for eksempel oppgjør av kjøp og salg av biler og andre gjenstander mellom privatpersoner der en ønsker samtidighet mellom overlevering av gjenstanden og betalingen. Norges Bank er videre enige i at det ikke er grunn til å betvile at tusenkronesedlene brukes i kriminell aktivitet fordi transaksjonene ikke er sporbare, men peker på at dette er egenskaper som ikke bare er knyttet til tusenkroneseddelen, men vil gjelde alle valører av sedler. Etter Norges Banks syn bør bekjempelse av kriminell virksomhet ut fra det foreliggende materialet heller skje ved tiltak rettet inn mot å avsløre og stoppe de ulovlige transaksjonene. Norges Banks brev ble 2. desember 2010 oversendt til Økokrim og Finanstilsynet til orientering og for eventuelle merknader.

Finansforbundet sendte 5. januar 2011 brev til departementet der Finansforbundet imøtegår Norges Banks vurdering i brev 6. oktober 2010. Jeg har i dag oversendt dette brevet til Norges Bank, hvor jeg ber om Norges Banks kommentarer. I denne forbindelse har jeg også tatt opp følgende i brevet til Norges Bank:

«Finansdepartementet viser videre til at etter skattebetalingsloven § 16-50, som trådte i kraft 1. januar 2011, kan den som kjøper tjenester, eller varer sammen med tjenester, gjøres medansvarlig for inntektsskatt, trygdeavgift og merverdiavgift som den næringsdrivende har unndratt, dersom vederlaget overstiger 10 000 kroner og ikke er betalt via bank eller annet foretak med rett til å drive betalingsformidling. Etter departementets syn vil dette isolert sett kunne redusere bruken av kontanter som betalingsmiddel, herunder behovet for sedler med høy valør.»

Jeg vil vurdere saken nærmere etter å ha mottatt svar fra Norges Bank.

SPØRSMÅL NR. 648**Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Bjørn Lødemel****Besvart 20. januar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Ei av dei kommunane som blir sterkast råka av den nye 420 kV-linja er Eid kommune i Nordfjord. Dei har heile tida vore svært kritisk til traseane som er planlagde gjennom kommunen. Eit samrøystes kommunestyre gjorde før jul vedtak om at linja kjem for nær busetnad og næringsverksemd på Nor/Vedvik, og krev at traseane 4.15 og 1.4.7 på austsida av Movatnet vert valt. Ein liten del av denne traseen er tidlegare vurdert men ikkje konsesjonssøkt.

Vil statsråden legge til rette for at dette alternativet blir vurdert og valt?»

GRUNNGJEVING:

Ein er no i sluttfasen av planarbeidet med den nye 420 kV-linja mellom Ørskog og Fardal. Eid kommune er svært uroa over dei negative konsekvensar den nye 420 kV linja vil ha å seie for trivsel, oppvekstmiljø i naturen i Eid kommune. Derfor har Eid kommune arbeida for at den nye linja skulle kome i sjøkabel på heile eller deler av strekninga mellom Ørskog og Fardal.

Eid kommune har gjennom alle høyringsuttaler vist til at ingen av dei traseane som er føreslegne vil vere tenelege for innbygarane i kommunen, og at dei negative konsekvensane for dei innbygarane som vert råka blir for store. Derfor har heller ikkje Eid kommune gjort vedtak om val av trase for linja før på kommunestyremøtet før jul i 2010.

På møte i OED 22.11.2010 kom det fram at det ikkje lenger er tid til å vurdere andre løysingar enn dei to traseane gjennom kommunen som allereie er søkt konsesjon på. Eid kommune kan ikkje akseptere at tidspress siste tida før det skal takast endeleg avgjerd fører til at ein ikkje får valt den løysinga som er minst til skade for innbygarane i Eid kommune. Derfor gjorde også eit samrøystes kommunestyre vedtak om traseen 4.15 og 1.4.7. som går lenger aust, og som har god avstand til fastbuande.

Ein mindre del av denne strekninga har tidlegare blitt vurdert, men det er ikkje søkt om konsesjon for deler av strekninga.

Likevel ber kommunen om at denne strekninga blir vurdert på linje med dei andre traseane gjennom kommunen, og at statsråden sørgjer for at det vert gjeve konsesjon for bygging av linja langs denne traseen. Eid kommune ser ikkje at dette vil forsinke bygging av linja, og ønskjer å medverke til at nødvendige vedtak kan gjerast om det er behov for det. Dei ber om at statsråden lyttar til dei råd som kjem frå eit samrøystes kommunestyre i Eid kommune.

Svar:

Det er viktig for meg å understreke at kraftfremføringen mellom Ørskog og Sogndal er avgjørende for å få en bedring av kraftsituasjonen i Midt-Norge. I tillegg er ledningen nødvendig for å få utløst ny produksjon av fornybar kraft; spesielt i Sogn og Fjordane. Jeg er derfor opptatt av at klagebehandlingen i departementet holder den nødvendige fremdriften. Av den grunn er det nå behov for å fatte delvedtak og slutføre konsesjonsbehandlingen for deler av kraftledningen. De aktuelle strekningene er fra Sogndal til Moskog og fra Haugen i Ørsta gjennom Eid til sørsiden av Hundvikfjorden i Bremanger. Av hensyn til å få bedret kraftsituasjonen i Midt-Norge så snart råd er, tas det sikte på at disse konsesjonsvedtakene for delstreknin-gene foreligger så tidlig som mulig denne vinteren.

Behandlingen av kraftledning mellom Ørskog og Sogndal har vært en svært grundig og åpen prosess med betydelig rom for innspill fra blant annet berørte kommuner, grunneiere og interesseorganisasjoner. I mitt departement har saken allerede vært under klagebehandling i om lag 1 ½ år etter en omfattende førsteinstansbehandling i NVE. Det har derfor vært god anledning for kommunene til å komme med forslag til alternative traseer tidligere i denne konsesjonsprosessen.

Statnett har vurdert, utredet og omsøkt forskjellige traséalternativer for kraftfremføringen. NVE har under sin behandling av konsesjonssaken sørget for at Statnett har utarbeidet flere tilleggsutredninger og lagt fram tilleggssøknader. Det er derfor en grundig og bred prosess som har funnet sted gjennom planleggingsarbeidet i Statnett, og konsesjonsbehandlingen i NVE.

Som en del av klagebehandlingen gjennomførte Olje- og energidepartementet en omfattende befarings-tur høsten 2009. Høsten 2010 avholdt jeg rådslag i Førde med de berørte ordførerne og fylkesordførerne hvor de ga uttrykk for sine syn på kraftfremføringen.

Skal den nødvendige fremdriften holdes for å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge må dermed delvedtak for kraftledningen gjennom Eid foreligge denne vinteren. Det er derfor ikke mulig nå å vurdere andre traséalternativer enn de luftledningstraséene som allerede er omsøkt gjennom kommunen. I tillegg vil det være høve til å foreta mindre tilpasninger innenfor de omsøkte alternativer for å finne løsninger som er til beste for de som blir berørt av kraftledningsfremføringen. Jeg skal ha møte med Eid kommune i sakens anledning i begynnelsen av februar.

SPØRSMÅL NR. 649**Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 18. januar 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva er status for prosjektet ønskebok.no, og på hvilken måte vil statsråden sikre at arbeidet som er lagt ned i forbindelse med ønskebok.no kan videreutvikles og benyttes selv etter at nettstedet eventuelt er lagt ned?»

BEGRUNNELSE:

Prosjektet ønskebok.no ble etablert i 2005 i regi av ABM-utvikling etter modell fra en tilsvarende tjeneste i England. Siden 2009 har Aust-Agder bibliotek og kulturformidling hatt ansvaret for tjenesten.

Etter det undertegnede kjenner til har nå Nasjonalbiblioteket – som har overtatt en rekke oppgaver fra AMB-utvikling – varslet at tjenesten skal legges ned. Begrunnelsen skal blant annet være at nettstedet blir brukt for lite i forhold til driftutgiftene. Samtidig varsles det om gode erfaringer ift. bruken av nettstedet.

Svar:

Ønskebok.no ble etablert i 2005 som et prøveprosjekt i et samarbeid mellom Norsk Kulturråd og ABM-utvikling. Fra 1. juni 2009 ble prosjektet drevet av Aust-Agder bibliotek og kulturformidling med kontrakt fra ABM-utvikling.

Prosjektperioden er nå avsluttet. Nasjonalbiblioteket – som har fått overført ansvaret på bibliotekområdet som tidligere var lagt til ABM-utvikling – vil derfor få prosjektet evaluert.

Som prøveprosjekt hadde Ønskebok.no en statlig støtte på 1,2 mill. kroner årlig. Aust-Agder bibliotek og kulturformidling som har drevet prosjektet, søkte for 2011 om 2,5 mill. kroner til prosjektet. Nettstedet inneholder pr dato 2 740 bøker. Da tjenesten ble lansert var det stor interesse med 13 800 besøk og 96 674 sidehenvisninger pr. måned i den første tiden. Tallene er nå gått ned og har stabilisert seg på ca. 2 600 besøk og 12 000 sidehenvisninger pr. måned. Nasjonalbiblioteket vil sørge for at nettstedet fremdeles er tilgjengelig for brukerne mens tjenesten er under evaluering. Evalueringen planlegges ferdigstilt i løpet av første halvår 2011.

Gjennom oppdraget gitt i bibliotek- og digitaliseringsmeldingene i 2009 om å være nasjonalt ansvarlig for utvikling av digitale bibliotektenester, etablerer Nasjonalbiblioteket nå en digital infrastruktur for tjenesteutvikling i norske bibliotek. I den forbindelse har Nasjonalbiblioteket sett på eksisterende digitale formidlingsprosjekt, og vil vurdere hvordan disse kan passe inn i en mer helhetlig satsing. Erfaringene fra Ønskebok.no vil bli tatt med i denne vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 650**Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Dævøy****Besvart 18. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til mitt tidligere spørsmål om Sølvskottberget. Institusjonen har nå fått endelig avslag på sin anke fra Helse Sør-Øst og må gå til avvikling. Et unikt tilbud forsvinner. Her har pasienter hatt tilpasset opphold på inntil 6 uker. Det finnes ingen tilsvarende tiltak. Senest i går fikk Sølvskottberget inn søknader om behandling av ME-pasienter, innvilget av Helse Sør-Øst. Disse pasientene vil nå få melding om at de likevel ikke kan få opphold.

Hvilke behandlingstilbud skal erstatte Sølvskottberget?»

Svar:

Jeg viser til tidligere svar på spørsmål til skriftlig besvarelse til Stortingets president vedrørende tilbudet til ME-pasienter ved Sølvskottberget datert 23.11, 24.11, 29.11, 30.11 og 23.12.2010.

Helse Sør-Øst RHF avsluttet før jul anbudsrunder innenfor rehabiliteringsområdet.

I den forbindelse ble det inngått avtale med flere institusjoner om levering av tjenester innen området kroniske muskel- og bløtdelssmerte og utmattelsestilstander, herunder ME. De inngåtte avtalene skal i perioden 2011-2014 dekke behovet for rehabiliteringsplasser for denne gruppen. Tilbudet til pasienter med CFS/ME skal i denne perioden blant annet gis ved Vikersund kurbad, Sørlandets rehabiliteringssenter og CatoSenteret.

Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at de har vært i dialog med Sølvsjøttberget vedrørende tilbud til pasienter som er henvist i den tidligere avtaleperioden, men som ikke har fått gjennomført sin behandling. Når det gjelder pasienter som er henvist og har ventet på opphold ved Sølvsjøttberget, vil Helse Sør-Øst RHF i en overgangsperiode dekke utgiftene slik at disse kan få gjennomført sin behandling ved institusjonen.

SPØRSMÅL NR. 651

Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 19. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«I forbindelse med den nye pensjonsordningen er mange forvirret. Et av spørsmålene som forvirrer er knyttet til opptjening av omsorgspoeng i privat sektor. Slik regelen er i dag vil en person født før 1954 som har jobbet i privat sektor utenfor AFP-ordningen ikke kunne få godkjent omsorgspoeng for omsorg for egne barn.

Mener statsråden det er rettferdig at kvinner og menn som har hatt omsorgsansvar for egne barn ikke skal få omsorgspoeng fordi arbeidsplassen ikke er tilknyttet AFP-ordningen?»

Svar:

I lønnsoppgjøret 2008 avtalte partene i arbeidslivet at ny AFP i privat sektor skal beregnes på grunnlag av alle år (fram til 61 år) med pensjonsgivende inntekt i folketrygden, og annen pensjonsopptjening blant annet på grunnlag av ulønnet omsorg for år fra og med 1992. Det ble også avtalt at ulønnet omsorgsarbeid utført før 1992 for barn under syv år skulle gi pensjonsopptjening, og inngå i beregningen av ny AFP for årskull fra og med 1948- årskullet.

Ordningen med omsorgspoeng i folketrygden ble innført i 1992, og det godskrives poeng tidligst fra samme år. For årene 1992 til 2009 godskrives det 3,00 pensjonspoeng årlig ved omsorg for barn under syv år og ved pleie av syke, funksjonshemmede og eldre. Fra og med 2010 økes poengtallet til 3,50, som tilsvarer en inntekt på 4,5 ganger grunnbeløpet.

I ny alderspensjon tjenes inntektpensjon opp på grunnlag av alle år med inntekt (alleårsregel), eller annen pensjonsopptjening som omsorgsopptjening. De nye opptjeningsreglene gjelder fullt ut for personer født fra og med 1963. Personer født 1954-1962

får pensjonen med andeler fra dagens og ny alderspensjon. Personer født før 1954 får alderspensjonen fullt ut beregnet etter dagens regler, det vil si med grunnpensjon og tilleggspensjon. Tilleggspensjonen er fullt opptjent etter 40 år og beregnes på grunnlag av de 20 beste årene (besteårsregel).

Perioder med mindre tilknytning til arbeidslivet får større konsekvenser for de som helt eller delvis er omfattet av ny alderspensjon (alleårsregel) enn i dag, der pensjonen beregnes på grunnlag av de 20 beste årene. I ny alderspensjon (inntektpensjon) gis det derfor pensjonsopptjening for år med omsorg for små barn også før 1992 (tilbakevirkende omsorgsopptjening).

Ansatte i private bedrifter som er tilsluttet en AFP-ordning vil kunne ha rett til AFP.

Ny AFP i privat sektor er utformet som et påslag til alderspensjon fra folketrygden og skal gjelde for personer født i 1948 eller senere som tar ut pensjon etter 2010. Påslaget beregnes på grunnlag av alle år med inntekt. I beregningen av dette AFP-påslaget medregnes derfor år med omsorg for barn også for år før 1992.

Alle født før 1954 får utelukkende medregnet opptjente omsorgspoeng for år fra og med 1992 i folketrygdens alderspensjon. Dette gjelder selv om man har rett til privat AFP der omsorgsår før 1992 blir regnet med i AFP-påslaget.

De nye reglene innebærer at de som tar ut ny AFP i privat sektor og pensjon fra folketrygden beregnet helt eller delvis på grunnlag av alle år med inntekt, behandles likt i forhold til tilbakevirkende omsorgsopptjening for år før 1992. Etter mitt syn er dette rimelig siden år med ingen eller lav inntekt får større betydning i det nye systemet med alleårsopptjening enn i et system med besteårsregel.

SPØRSMÅL NR. 652**Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trædal****Besvart 18. januar 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Har landbruks- og matministeren den nødvendige kontrollen med dyreforsøk i landet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med at forsøksdyrutvalget har nå for sjetten år på rad gjort mattilsynet og Landbruks- og matdepartementet klar over sin uholdbare ressurs-situasjon. Manglede ressurser gjør blant annet at forsøksdyravdelinger med levende dyr ikke blir inspirert. Mattilsynet har nå overtatt oppgaven med å inspisere forsøksdyravdelinger på vegne av Forsøksdyrutvalget, men dyreforsøk med ville dyr i naturen blir ikke inspisert av hverken Mattilsynet eller Forsøksdyrutvalget. Også arbeidet for å fremme alternativer til dyreforsøk er nedprioritert. Norges nasjonale plattform for alternativer til dyreforsøk har kun midler til en halv stilling. Jeg er kjent med at det planlegges en revisjon av forskrift om bruk av forsøksdyr, og at dette er nødvendig som følge av Norges EØS-forpliktelse ettersom EU nå har vedtatt nytt forsøksdyrdirektiv. Dette arbeidet er viktig å starte opp, men kan ikke oppveie manglende ressurser til å kontrollere at lovverket overholdes. Også opplæringen av forskere som skal utføre dyreforsøk, er mangelfull. Ifølge forsøksdyrforskriften skal personer som planlegger eller utfører forsøk med dyr har gjennomgått opplæring etter opplegg godkjent av Mattilsynet. Til tross for en rekke oppfordringer fra Forsøksdyrutvalget, over flere år, finnes det fremdeles ingen enhetlig godkjeningsordning for slike kurs. Dagens kurs har dermed ulik kvalitet, lengde og pensum. Enkelte kurs blir kritisert av Forsøksdyrutvalget, og de færreste oppfyller internasjonale godkjente standarder. Dette er ikke bare et problem for forsøksdyrenes rettsikkerhet, men også for forskernes arbeidssituasjon og tiltro til systemet.

Svar:

Jeg har fått opplyst at det til sammen ble behandlet 763 søknader om forsøk med dyr i 2009, hvorav 19 ble avslått eller avvist og 744 (97,5 %) ble godkjent.

Forsøksdyrforskriften angir kravene for at forsøk skal kunne godkjennes. Videre vurderes (behovsprøves) dyreforsøk opp mot prinsippet om de 3 R'ene, et prinsipp som allerede ble introdusert internasjonalt på slutten av femtitallet. 3R-prinsippet setter krav om at det for hvert enkelt forsøk skal:

- Vurderes om bruk av dyr kan erstattes av alternative metoder (Replacement)
- Vurderes om antall dyr i forsøket kan reduseres (Reduction)
- Vurderes om det bør gjøres forbedringer i utstyr og metoder for best mulig å redusere lidelse samt øke dyrenes velferd og forsøkernes nytteverdi (Refinement)

Det settes strenge krav til detaljeringsnivået i en søknad om forsøk med dyr. Alle prosedyrer for gjennomføringen av forsøket skal beskrives i søknaden eller i vedlagt forsøksprotokoll. Hvis det oppstår behov for å endre et allerede godkjent forsøk, skal det søkes om det.

Dyreforsøk gjøres med henblikk på å søke ny kunnskap. Resultatene av forsøkene publiseres i rapporter eller i vitenskapelige tidsskrifter. I vitenskapelige tidsskrifter må en gi en beskrivelse av metoder og prosedyrer som er brukt i forsøket, herunder stell, oppstalling av dyrene osv.

Mattilsynet startet arbeidet med en ny tilsynsmodell for forsøksdyr i 2006/2007, men dette ble utsatt i påvente av den nye dyrevelferdsloven som trådte i kraft i 2010, samt nytt forsøksdyrdirektiv som var under utarbeidelse i EU. Dette direktivet er nå vedtatt i EU og skal tre i kraft fra 2013. Flere av Mattilsynets lokale inspektører har imidlertid gjennomgått opplæring i 2009, og sammen med Forsøksdyrutvalget skal Mattilsynet ha gjennomført inspeksjoner i over 30 % av landets forsøksdyravdelinger.

Tilsyn med forsøk med ville dyr ute i naturen er en utfordring. Gjennom arbeidet med ny tilsynsmodell for forsøksdyr og gjennom utarbeidelse av ny forsøksdyrforskrift som bl.a. vil implementere EUs forsøksdyrdirektiv, vil det bli innført krav til kontroll med slike forsøk.

Godkjeningsordning for kurs vil også bli regulert av bestemmelser om kompetanse som følger av implementeringen av EUs forsøksdyrdirektiv.

Når det gjelder arbeidet for å fremme alternativer til dyreforsøk, er dette ikke nedprioritert. Jeg vil i den forbindelse vise til at nasjonal plattform for alternativer til dyreforsøk, NORECOPA, gjennom budsjett-fremlegget for 2011 er sikret ressurser, gjennom en videreføring av Veterinærinstituttets sekretariatsfunksjon.

SPØRSMÅL NR. 653**Innlevert 11. januar 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 19. januar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Den såkalte Amalie-saken i Karmøy kommune har vist utfordringer for hvordan samfunnet skal bidra til å håndtere situasjoner når barn åpenlyst trakasseres. Tingretten har flere ganger ilagt besøksforbud og det har fremkommet flere brudd på besøksforbudet. Det har vært lokal og nasjonal debatt om problemstillingen etter at det fremkommer at problemet for barnet og familien fortsetter.

Hvilken rett til beskyttelse mener statsråden barn har, og hvilke andre muligheter har myndighetene til å gripe inn i slike saker?»

BEGRUNNELSE:

For to og et halvt år siden eskalerte situasjonen slik at Politiet besluttet å ilegge naboen besøksforbud. Besøksforbudet ble siden forlenget av Haugaland tingrett.

Naboen og hans advokat avviser problemstillingen og viser til at det er naturlig å møtes utenfor når man er naboer og at det ikke er noe straffbart i dette.

Jeg er også kjent med at saken har vært på justisministerens bord tidligere og også Barneombudet har engasjert seg i saken. Saken hadde også bred dekning på TV2-nyhetene i oktober 2009.

Ettersom dette er en enkeltsak skal vi være forsiktige med å være for konkret, men familien opplever fortsatt situasjonen som ikke tilfredsstillende.

Antallet anmeldelser for brudd på besøksforbud er økt fra 428 første halvår 2006 til 829 første halvår 2010. Brudd på besøksforbud er straffbart etter straffeloven § 342 første ledd, bokstav c. Straffen er bøter eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler. Dersom vedkommende tidligere er straffet for tilsvarende forseelse øker strafferammen til 2 års fengsel. Det vil også være interessant å høre statsrådets erfaringer med dette.

Derfor er det på sin plass å utfordre statsråden i hvilke tiltak statsråden ser for seg for at slike tilfeller skal håndteres på en betryggende måte for alle involverte i fremtiden.

Det kan være nyttig med en gjennomgang av hvilke virkemidler myndigheter har til rådighet i slike saker som dette.

Svar:

Innledningsvis vil jeg få understreke at barnas trygghet er noe av det viktigste vi kan jobbe for! Ar-

beidet mot vold og overgrep mot barn har vært og er et av denne regjeringens viktigste satsningsområder.

Når det gjelder denne konkrete saken stortingsrepresentanten refererer til i sitt spørsmål, viser jeg til at jeg ikke har anledning til å uttale meg om enkeltsaker og at strafforfølgning tilligger påtalemyndighetens ansvarsområde.

La meg imidlertid få understreke at det ikke kan aksepteres at personer gjentatte ganger trakasseres, truer og plager andre mennesker. Politiet skal forebygge og motvirke kriminalitet og beskytte personer mot kriminelle handlinger.

I gjeldende rett er det i dag et forbud mot å bryte privatlivets fred, jf. straffeloven 1902 § 390 a. Bestemmelsen rammer den som ved skremmende eller plagsom opptreden, eller annen hensynsløs atferd krenker en annens fred. Et fellesvilkår for å falle inn under denne bestemmelsen er at adferden er "hensynsløs". Dette er en ganske sterk karakteristikk og forutsetter en adferd som er klart forkastelig. At den er utøvd overfor et barn, taler imidlertid for at det skal mindre til. Det at fornærmede er et barn vil også være en straffskjerpene omstendighet. Overtredelse av bestemmelsen kan straffes med bøter eller fengsel inntil 2 år. Normalt vil slike saker kunne løses ved at politiet iverksetter relevante beskyttelsestiltak, som for eksempel å ilegge besøksforbud eller tilby voldsalarm. Kontaktforbud etter straffelovens § 33 forutsetter derimot at det er avholdt straffesak hvor den tiltalte er funnet skyldig i en straffbar handling.

Brudd på besøksforbud etter straffeprosessloven § 222a er straffbart etter straffeloven 1902 § 342 første ledd, bokstav c. Straffen er bøter eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler. Dersom vedkommende tidligere er straffet for brudd på besøksforbud øker strafferammen til 2 års fengsel.

Det er en nær forbindelse mellom straffeloven 1902 § 390 a og straffeloven 1902 § 227 om trusler. Et vilkår for å falle inn under den strengere regelen i straffeloven 1902 § 227 er imidlertid at privatlivets fred krenkes ved bruk av trusler om å foreta en straffbar handling som kan medføre straff av fengsel i mer enn 6 måneder. Mer alminnelige trusler som "å ta noen", faller utenfor. Trussel må videre "objektivt sett" være egnet til å fremkalle "alvorlig" frykt. Straffeloven 1902 § 227 er således en strengere bestemmelse som retter seg mot grovere handlinger enn straffeloven 1902 § 390 a.

Justisdepartementet tar sikte på å sende på høring et forslag til en ny bestemmelse som skal ramme mer

målrettet og truende personforfølgelse over tid. Dette arbeidet utestår i påvente av ferdigstilling av et pågående arbeid i Europarådet med en konvensjon om bekjempelse og forebygging av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner.

Utilregnelige personer som begår ellers straffbare handlinger, kan ikke straffes, jf. straffeloven § 44. Unntaksvis kan utilregnelige som begår farlig kriminalitet etter nærmere vilkår idømmes strafferettslige særreaksjoner, som tvungen overføring til psykisk helsevern (for personer som på handlingstiden var psykotiske eller bevisstløse) eller tvungen omsorg (for personer som på handlingstiden var psykisk utviklingshemmet i høy grad). Spørsmålet om å utvide de strafferettslige særreaksjonene slik at de også omfatter mindre alvorlige lovbrudd, har vært på høring. I høringsnotat fra desember 2008 ble det bedt om hø-

ringssinstansenes syn på en slik utvidelse. I høringsnotat fra oktober 2010 er det opplyst at departementet tar sikte på en snever utvidelse av de gjeldende særreaksjoner (overføring til tvungent psykisk helsevern og tvungen omsorg), slik at de også vil omfatte kriminalitet som har karakter av integritetskrenkelser og som gjentatt rammer samme person på en slik måte at det har karakter av systematisk forfølgelse. I tillegg er det foreslått en ny særreaksjon, tidsbegrenset tvungent opphold i psykisk helsevern, for utilregnelige som begår vedvarende og samfunnsskadelig kriminalitet. Høringsfristen er 1. februar. Begge høringsnotatene er utarbeidet av Helse- og omsorgsdepartementet og Justisdepartementet i fellesskap. Når høringsfristen er ute, vil departementene arbeide videre med oppfølgingen av høringsforslaget, med sikte på å fremlegge en lovproposisjon for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 654

Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 20. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning har fått avslag på både søknaden om økonomisk støtte for å gjennomføre Schizofrenidagene 2011 og for å gjennomføre Pårørendeseminaret (Solaseminaret).

Kan statsråden bidra til at disse to viktige arrangementene også får støtte i 2011?»

BEGRUNNELSE:

Schizofrenidagene har vært arrangert hvert år siden 1989. I 2010 var det ca. 1100 deltakere på årets fagseminar og nærmere 5000 besøkende i løpet av Schizofreniuken. Seminaret er etablert som den viktigste faglige konferansen som institusjoner, sykehus og fagmiljøene sender sine ansatte til. Samtidig har dagene bidratt til åpenhet og samfunnsengasjement rundt psykiatrisk sykdom. Statens sitt bidrag har ikke vært mer en kr. 300 000,-. Men dette bidraget er viktig som økonomisk fundament for seminaret.

Solaseminaret har siden 1995 vært tilrettelagt for pårørende innen psykiatri og fagfolk innen psykisk helsevern. Konferansen arrangeres annet hvert år, med ulike tema. Frem til nå har Direktoratet støtte konferansen som er svært viktig som møteplass mellom pårørende og fagfolk.

Staten får svært mye igjen på klart definerte politiske målområder innenfor psykiatri ved å støtte disse

to seminarene. Jeg håper Statsråden kan bidra til at disse to viktige arrangementene får støtte på samme nivå videre.

Svar:

Regjeringen har etter utløpet av Opptrappingsplanen for psykisk helse prioritert arbeidet med kompetanse- og kunnskapsutvikling i tjenestene til mennesker med psykiske problemer og lidelser. Vi har i tillegg lagt stor vekt på å styrke og ivareta brukere og pårørende, samt bidra til åpenhet og kunnskap om psykiske problemer i befolkningen.

Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning er en av mange aktører som bidrar til kompetansespredning, kunnskapsutvikling og gir tilbud til pårørende innenfor dette feltet.

Jeg har på bakgrunn av representanten Høies spørsmål undersøkt saken med Helsedirektoratet. Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning mottok i 2010 til sammen 2,35 mill. kroner i tilskudd knyttet til spesifikke tiltak. Helsedirektoratet vurderer at både Schizofrenidagene og Pårørendeseminaret (Solaseminaret) tidligere år har vært gode tiltak. Helsedirektoratet opplyser at de nå vil vurdere søknadene på ny i forhold til tilskudd i 2011 og forsøke å finne en god løsning.

SPØRSMÅL NR. 655**Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 20. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Det har vært gjentatte oppslag om dataproblemer hos Nav den siste tiden. FrP mener at en må gå inn med strakstiltak i form av økonomiske virkemidler for at brukere og ansatte skal ha en god hverdag og ikke slik som nå en hverdag av stress og usikkerhet og lite effektivt.

Vil statsråden gå inn for å løse dataproblemene for Nav umiddelbart med økte økonomiske midler?»

BEGRUNNELSE:

Datasystemene hos Nav er gamle og utdaterte samt at de ikke kommuniserer seg i mellom. Det er satt av midler til dette fra regjeringen sin side men alt for lite og alt for sent. Det viser seg nå at dette skaper stor frustrasjon og stress både for brukerne og ikke minst for de ansatte. FrP har satt av midler på sitt budsjett for 2011. Det er svært leit at ikke regjeringen ser viktigheten av å gjøre noe snarlig, men velger altså at ansatte i Nav og brukerne igjen blir skadelidende, noe en nå etter hvert har hatt nok av på ulike områder i systemet.

Svar:

La meg først understreke at god IKT-støtte for å understøtte saksbehandlingen i Arbeids- og velferdsetaten, kontakten med brukere og samarbeidspartnere er høyt prioritert. Flere av de utfordringer som etaten står overfor på disse områdene, krever modernisering av dagens IKT-løsninger. Samtidig er det nødvendig å være oppmerksom på at IKT-modernisering i Arbeids- og velferdsetaten er et omfattende, komplisert og langsiktig arbeid.

Strategien for IKT-modernisering i Arbeids- og velferdsetaten ble lagt i St.prp. nr. 46 (2004-2005) Ny arbeids- og velferdsforvaltning. Denne sluttet Stortinget seg til. Her ble det lagt til grunn at IKT-utviklingen skulle gjennomføres i to faser: En basisplattform for IKT-løsninger skulle være tilgjengelig ved etableringen av den nye arbeids- og velferdsforvaltningen i fase 1. Fase 2 innebærer utviklingen av mer fullverdig og integrert IKT-støtte for saksbehandlingen.

Siden etableringen av Arbeids- og velferdsetaten 1. juli 2006 har det pågått et omfattende og krevende reformarbeid med parallell gjennomføring av NAV-reformen, pensjonsreformen og helserefusjonsreformen. Gjennomføringen av disse reformene har krevd en betydelig innsats fra etaten. Fase 1 av IKT-utviklingen (basisplattformen) var ferdigstilt ved utgangen av 2009. Dette var i henhold til planlagt tidsramme, og kostnadene var innenfor vedtatt budsjett. I tillegg har Arbeids- og velferdsetaten utviklet og implementert nye IKT-løsninger på pensjonsområdet som følge av pensjonsreformen. Det har i denne perioden ikke vært kapasitet i organisasjonen for flere større utviklingsprosjekter for modernisering av etatens IKT-systemer.

På oppdrag fra Arbeidsdepartementet startet Arbeids- og velferdsdirektoratet våren 2010 å utarbeide et planverk for IKT-modernisering i etaten. For å sikre et best mulig grunnlag for beslutninger, styring, kontroll og budsjettering har det vært forutsatt at planverket for IKT-moderniseringen skal kvalitetssikres i tråd med Finansdepartementets kvalitetssikringsregime (KS1 og KS2) før utviklingen av nye IKT-systemer kunne begynne. KS1 pågår nå. Det er bevilget 10 mill. kroner til planleggingsarbeid i 2011.

Siden slutten av november har det vært tekniske problemer i ett av etatens saksbehandlingssystemer (Arena). Arbeids- og velferdsdirektøren har informert meg om at feilen oppstod som følge av programvareoppgradering av databasen for Arena. Disse problemene har bl.a. medført begrenset kapasitet som har ført til at færre av etatens saksbehandlere enn normalt kunne bruke systemet samtidig. Direktoratet har videre informert meg om at situasjonen nå er stabil, og at det ikke lenger er problemer knyttet til driften av Arena. Problemet som har oppstått er m.a.o. av teknisk karakter og kan ikke tilskrives begrensede driftsrammer i etaten.

Departementet vil selvsagt vie arbeidet med videre utvikling av Arbeids- og velferdsetatens IKT-systemer stor oppmerksomhet i tiden fremover. Jeg legger opp til at Stortinget vil bli orientert om arbeidet på ordinært vis, primært gjennom budsjettokumentene.

SPØRSMÅL NR. 656**Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 19. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Mange av de som er født før 1962 var enslige mødre som var hjemme med barn under 10 år, og mottok morstrygd.

På hvilken måte får disse kvinnene beregnet sin opptjening av pensjon i forhold til opptjening av antall år og pensjonspoeng for den perioden de hadde trygden som hovedinntekt, og ikke tjente mer enn tillett beløp?»

BEGRUNNELSE:

På 70 og 80-tallet var mange enslige mødre hjemme i inntil 10 år med mindreårige barn og mottok morstygd (overgangsstønad) som hovedinntekt. De hadde kun lov til å tjene et lite årlig beløp i tillegg. Når man benytter pensjonskalkulatoren på Navs hjemmeside ser det ut som om disse årene ikke regnes med. Dette var i en tid hvor det var vanlig at mange kvinner var hjemmeværende, og barnehagetilbudet var dårlig utbygd, men de som mottok morstrygd hadde ofte ikke noe valg. Hvis disse kvinnene skal få mulighet til å ta ut pensjon tidlig kan det se ut som om disse årene må regnes med når det gjelder opptjeningstid.

I bladet Industri Energi utgave 5- 2010 side 10 til 12 blir en annen situasjon beskrevet. En kvinne som i dag er 61 år kan sannsynligvis ikke gå av med AFP på grunn av for lav inntekt. I den artikkelen tolker jeg av uttalelsen til Forbundssekretær Sonja Meek i Industri Energi at de som er født fra 1948 til 1962 har rett på omsorgspoeng for tiden de var hjemme med mindreårige barn, og at tiden hun var hjemme med små barn kan medføre at hun allikevel får ta ut AFP. Det er uheldig hvis det er slik at serviceberegningen fra NAV ikke fanger opp omsorgspoengene eller poeng som er opptjent på bakgrunn av en stønadsperiode, og mange er nå usikre på hvilke rettigheter de har.

Svar:

Overgangsstønad gis til enslig forsørger som midlertidig er ute av stand til å forsørge seg selv ved eget arbeid. Overgangsstønad regnes ikke som pensjonsgivende inntekt og stønaden gir derfor ikke pensjonopptjening i folketrygden, verken etter dagens eller nye opptjeningsregler.

Ordningen med omsorgspoeng i folketrygden ble innført i 1992, og det godskrives poeng tidligst fra

samme år. For årene 1992-2009 godskrives det 3,00 pensjonspoeng årlig ved omsorg for barn under 7 år og ved pleie av syke, funksjonshemmede og eldre. Fra og med 2010 økes poengtallet til 3,50, som tilsvarer en inntekt på 4,5 ganger grunnbeløpet.

I ny alderspensjon tjenes inntektpensjon opp på grunnlag av alle år med inntekt (alleårsregel), eller annen pensjonopptjening som omsorgsopptjening. De nye opptjeningsreglene gjelder fullt ut for personer født fra og med 1963. Personer født 1954-1962 får pensjonen med andeler fra dagens og ny alderspensjon. Personer født før 1954 får alderspensjonen fullt ut beregnet etter dagens regler, det vil si med grunnpensjon og tilleggspensjon. Tilleggspensjonen er fullt opptjent etter 40 år og beregnes på grunnlag av de 20 beste årene (besteårsregel).

Perioder med mindre tilknytning til arbeidslivet får større konsekvenser for de som helt eller delvis er omfattet av ny alderspensjon (alleårsregel) enn i dag der pensjonen beregnes på grunnlag av de 20 beste årene. I ny alderspensjon (inntektpensjon) gis det derfor pensjonopptjening for år med omsorg for små barn også før 1992 (tilbakevirkende omsorgsopptjening).

Godskriving av omsorgsopptjeningen tilbake i tid må gjøres på grunnlag av data i offentlige registre som folkeregisteret og barnetrygdregisteret. Jeg kan opplyse at Arbeids- og velferdsetaten vil gjøre dette i løpet av 2011. Så snart dette er på plass, vil slik opptjening framgå når man benytter pensjonskalkulatoren på etatens hjemmeside.

Ansatte i private bedrifter som er tilsluttet en AFP-ordning vil kunne ha rett til AFP.

Ny AFP i privat sektor er utformet som et påslag til alderspensjon fra folketrygden og skal gjelde for personer født i 1948 eller senere som tar ut pensjon etter 2010. Påslaget beregnes på grunnlag av alle år med inntekt. I beregningen av dette AFP-påslaget medregnes derfor år med omsorg for barn også for år før 1992. Godskriving av tilbakevirkende omsorgsopptjening for personer som omfattes av ny AFP i privat sektor (født i 1948 eller senere) foretas samtidig med søknad om AFP.

For å kunne ta ut folketrygdens alderspensjon før 67 år, må pensjonen ved 67 år minst tilsvare minste pensjonsnivå. I denne vurderingen medregnes den livsvarige delen av AFP-påslaget.

SPØRSMÅL NR. 657**Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 21. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil statsråden nå ta kontakt med samferdselsministeren, og påse at en flyrute mellom Tromsø og Narvik opprettes, slik at pasienter og ansatte ved UNN kan få en trygg og bedre transport mellom byene?»

BEGRUNNELSE:

I dagsavisen Fremover 12.01. ber administrerende direktør i Helse Nord om at det opprettes en flyrute mellom Narvik - Tromsø. Direktøren minner om at det bare er to transportmuligheter mellom de to byene, landevei eller fly. Jeg tok opp dette spørsmålet om helsebussen med statsråden i spørsmål 15:1217. Jeg har også tatt opp problemet med at Hålogalands regionen ikke har dekning på ambulanshelikopter i spørsmål 15:1010. Statsråden ville ikke tilrettelegge for en god beredskap for regionen. Avstanden er stor i Nord Norge, og veinettet er i dårlig forfatning. Behovet for en trygg og rask transport av pasienter og ansatte i UNN må prioriteres. Dette fikk vi dessverre en påminnelse om etter den tragiske ulykken sist fredag.

Svar:

Jeg har merket meg innspillet fra Helse Nord RHF i forbindelse med den tragiske ulykken på E6 i Lavangsdalen 7. januar.

Norge har et åpent og deregulert luftfartsmarked og alle flyselskaper hjemmehørende i EØS-området har i utgangspunktet fri adgang til å etablere flyruter innenfor markedet på kommersielle vilkår. For å sikre et flyrutetilbud der markedet ellers ikke ville gitt et tilfredsstillende tilbud, gir Samferdselsdepartementet tilskudd til drift av et stort antall regionale flyruter. Slike tilskudd kan bare gis gjennom at Samferdselsdepartementet pålegger forpliktelser til offentlig tjenesteytelse på de aktuelle rutene og deretter kjøper flyrutetraffikk etter anbudskonkurranse. Det er i dag ikke offentlig kjøp på flyruten mellom Narvik og Tromsø.

Samferdselsdepartementet er i ferd med å utarbeide nytt anbud for kjøp av regionale flyruter i Norge som skal gjelde fra 1. april 2012. I den forbindelse vil departementet også vurdere rutenettet som skal omfattes av statlig kjøp. Det har vært gjennomført en høring høsten 2010 der det har kommet innspill fra berørte fylkeskommuner, som igjen har innhentet synspunkt fra bl.a. berørte kommuner og regionale helseforetak.

Jeg vil vurdere rutetilbudet som skal omfattes av offentlig kjøp, herunder også om det skal tas inn nye ruter i ordningen, i forbindelse med utformingen av nytt anbud på regionale ruteflyginger i Norge som skal gjelde fra 1. april 2012.

SPØRSMÅL NR. 658**Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 21. januar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Kan det regnes som brudd på barnevernsloven § 3.2 og § 4.3 når kommuner, hvor en familie som er gjenstand for undersøkelse av barnevernet, ikke videreformidler uavsluttede meldinger/undersøkelser når familien bytter bostedskommune?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom medias fokus på blant annet barnevernsaken i Alvdal har det fremkommet at kommunen ved barnevernstjenesten ikke er pliktig til å informere ny bostedskommune om uavsluttede barnevernsundersøkelser eller meldinger. Dette fører til at enkelte blir såkalte "barnevernsflyktninger" som flytter til ny kommune når barnevernet blir koblet inn

og på den måten unngår å få tiltak/vedtak fra barnevernstjenesten da de flytter før undersøkelsen er gjennomført. Når de flytter til en ny kommune tar det igjen tid før det offentlige eller andre melder ifra om forhold og på den måten kan det gå lang tid før omsorgsvikt oppdages og nødvendige tiltak blir iverksatt. Dette rammer særlig de mest utsatte barna da disse foreldrene til disse barna bevisst unngår barnevernet.

I følge barnevernloven er barnevernet er forpliktet til å foreta undersøkelser på vegne av det enkelte barn når de har kommet inn bekymringsmelding (§4.3). Samtidig stadfester loven at barnevernet skal samarbeide med andre deler av forvaltningen (§ 3.2) til barns beste.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at jeg i likhet med representant Hofstad Helleland er opptatt av at barneverntjenestene i de ulike kommunene samarbeider og formidler nødvendige opplysninger seg i mellom i konkrete barnevernssaker.

Offentlige myndigheter har plikt til å gi opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, samt når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker, jf. barnevernloven § 6-4. Opplysningsplikten gjelder både av eget tiltak og etter pålegg fra myndigheter som er ansvarlige for gjennomføringen av barnevernloven.

Jeg legger til grunn at også barneverntjenesten selv omfattes av denne opplysningsplikten. Dette innebærer at barneverntjenesten i én kommune har plikt til å melde fra til barneverntjenesten i en annen kommune ved alvorlig bekymring for et barns videre omsorgssituasjon. Dette kan for eksempel være aktuelt i tilfeller der en familie flytter til en annen kommune i forbindelse med gjennomføringen av en undersøkelsessak etter barnevernloven § 4-3.

Barneverntjenestens hovedoppgave er å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, jf. barnevernloven § 1-1. Ut fra dette ansvaret bør barneverntjenesten også utover opplysningsplikten vurdere å kontakte barnets nye oppholdskommune i tilfeller der barneverntjenesten ut fra sin faglige vurdering mener at barnet og familien kan ha behov for videre bistand fra barnevernet. Taushetsplikten er ikke et hinder for at barneverntjenesten i en kommune gir familiens nye oppholdskommune opplysninger ved bekymring for barnets videre omsorgssituasjon.

Jeg vil avslutningsvis opplyse at departementet skal oppdatere rundskrivet Saksbehandling i barneverntjenesten (Q-1036), og vil i den forbindelse gi en nærmere omtale av barneverntjenestens håndtering av saker der familien flytter til fra en kommune til en annen.

SPØRSMÅL NR. 659

Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 21. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hvis EU-kommisjonens forslag om en antidumpingtoll på glassfiber på 18,8 prosent går igjennom, hva vil være de eventuelle konsekvensene for Norge?»

BEGRUNNELSE:

I Teknisk Ukeblad på nett den 10.01.2011 kan man lese at EU-kommisjonen har foreslått å innføre en antidumpingtoll på glassfiber på 18,8 prosent. Dette vil ramme vindmølleindustrien i Europa, siden glassfiber er en betydelig innsatskomponent ved bygging av vindmøller. Med forbehold om at dette blir

vedtatt, kan dette få konsekvenser for Norge, enten ved at vi velger å gjøre det samme som EU, eller at vi ikke gjør det og gjør det mer attraktivt for vindmølleindustri i Norge.

Svar:

Etter klage fra europeiske glassfiberprodusenter initierte EU kommisjonen i desember 2009 en antidumping undersøkelse vedrørende spesielle typer glassfiber importert fra Kina. Undersøkelsen resulterte i at kinesiske produsenter av disse typene glassfiber, med virkning fra 17. september 2010, ble ilagt en vernetoll på opp til 43,6 pst. ved eksport til EU for

en midlertidig periode på 6 måneder. I følge The European Wind Energy Association (EWEA) og European Composites Industry Association (EuCIA) har EU-kommisjonen nå foreslått en definitiv antidumpingtoll på 13,8 pst. på disse varene. Endelig vedtak i EU om denne saken er så vidt meg bekjent ennå ikke fattet.

Antidumpingtiltak kan i henhold til WTOs regelverk etter nærmere undersøkelser, innføres mot skadevoldende dumpingimport. Norge har ikke benyttet antidumpingtoll siden 1980-tallet. I samme periode har andre land iverksatt slike handelstiltak mot norske eksportører, blant annet på norsk laks. Norske myndigheter har bistått næringene i arbeidet for å hindre slike handelstiltak, eller bringe dem til opphør, blant annet gjennom tvisteløsning i WTO. Begrunnelsen for at det fra norsk side ikke benyttes antidumpingtoll som virkemiddel i handelspolitikken, er dels at vi ikke ser oss tjent med å stenge importen ute, og dels at vi mener det internasjonale rammeverket

åpner for vilkårligheter og bør strammes inn. Norge har derfor i de pågående WTO-forhandlingene arbeidet for innstramminger i det internasjonale regelverket. I Norges frihandelsavtaleforhandlinger, herunder med Kina, arbeides det for å enes om et generelt forbud mot bruk av antidumpingtiltak.

Glassfiber benyttes i bladene til vindmøller. I følge EWEA utgjør kostnadene for slike blader om lag en femtedel av de totale turbinkostnadene. Hvis den foreslåtte antidumpingtollen fører til økt pris på glassfiber i EU innebærer det med andre ord at produksjonskostnadene for turbiner i EU også øker. Hvor mye prisen på glassfiber eventuelt vil øke, samt hvor mye av økningen i glassfiberpriser som kan skyves over i salgsprisen på turbiner er imidlertid ikke klart. Dette vil bl.a. avhenge av konkurranseforholdene i markedet. Det er derfor vanskelig å si noe om hvilke konsekvenser en eventuell antidumpingtoll på kinesisk glassfiber eksportert til EU vil få for Norge.

SPØRSMÅL NR. 660

Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Anders B. Werp

Besvart 20. januar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hvordan vurderer justisministeren tilbudet til innsatte med dobbeltdiagnose innen rus og psykiatri, og hvordan kan behandlingstilbudet for disse eventuelt tilrettelegges gjennom et samarbeid mellom kriminalomsorgen og institusjoner utenfor soningsanstaltene?»

BEGRUNNELSE:

Kriminalomsorgen må daglig håndtere et svært bredt spekter av faglige oppdrag og utfordringer. Gjennomføring av fangers soning, med rehabilitering og tilbakeføring til samfunnet etter soning er hovedoppgavene. Innen dette brede spekteret av oppgaver må man også møte noen innsatte med dobbeltdiagnose innen rus og psykiatri. Dette er en krevende gruppe å håndtere, både faglig og medmenneskelig. Derfor er det viktig at disse innsatte gis et faglig forsvarlig tilbud som i størst mulig grad legger til rette for vellykket tilbakeføring etter soning. Det finnes et tilbud til disse såkalte § 12 pasientene ved et begrenset antall institusjoner, som for eksempel Manifestsenteret i Røyken.

Svar:

I likhet med representanten Werp er jeg opptatt av at innsatte med psykiske lidelser og rusmiddelproblemer skal få den hjelpen de har behov for. Det er noe av bakgrunnen for at Helse- og omsorgsdepartementet og Justisdepartementet i 2006 utarbeidet et eget rundskriv "Samarbeidet mellom kommunehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten, kommunenes sosialtjeneste og kriminalomsorgen overfor innsatte og domfelte rusmiddelavhengige". Formålet med rundskrivet er å bidra til bedre samhandling og styrke samarbeidet mellom tjenestene regionalt og lokalt.

Jeg er meget tilfreds med at det de senere årene er etablert et tett samarbeid mellom våre to departementer. Dette legger til rette for at vi i samarbeid kan videreutvikle de helhetlige tjenestene for innsatte, herunder å videreutvikle tilbudene til innsatte i forhold til psykisk helsevern og rusbehandling.

På bakgrunn av representanten Werp sitt spørsmål har jeg vært i kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet. De understreker at innsatte har de samme pasientrettigheter som befolkningen for øvrig. Videre opplyses at det er de regionale helseforetake-

ne der fengslene geografisk er plassert som er ansvarlig for å tilby spesialisthelsetjenester til innsatte med psykiske lidelser og rusmiddelavhengighet. Helse- og omsorgsdepartementet opplyser også om at det er kommunehelsetjenesten i den kommunen der fengslet ligger som har ansvar for å tilby innsatte allmennhelsetjenester.

Psykotiske innsatte blir vurdert av spesialisthelsetjenesten dersom det er grunnlag for innleggelse i det psykiske helsevernet på egnet avdeling. Kriminalomsorgen har ansvar for å ivareta personer som ikke har en alvorlig sinnslidelse, herunder å forebygge at det utvikler seg til slike tilstander som følge av fengselsoppholdet.

Tiltak for innsatte rusmiddelavhengige med psykiske lidelser er forankret i Regjeringens opptrappingsplan for rusfeltet (2008-1012). Tiltak som omhandler bedre samordning mellom tjenestene, øke antall § 12 overføringer, etablere flere rusmestringsenheter, styrke samordningen mellom tjenestene ved løslatelse, jf regjeringens tilbakeføringsgaranti, øke antall individuelle planer samt prøveordningen med Narkotikaprogram med Domstolskontroll i Oslo og Bergen, er alle forankret i opptrappingsplanen for rusfeltet.

Mange innsatte med psykiske lidelser og rusproblemer har behov for omfattende behandling som ikke kan gis i fengsel. Straffegjennomføringsloven § 12 gir innsatte mulighet for å sone i behandlingstilstand i stedet for fengsel. En stor andel av § 12 overføringene er innsatte som får rett til tverrfaglig spesialisert rusbehandling i spesialisthelsetjenesten. I 2008 ble 505 personer overført til soning i medhold av straffegjennomføringsloven § 12. I 2009 var antallet øket til 541 personer. Det er et uttalt mål at langt flere innsatte enn i dag skal få dette tilbudet. Etter at kriminalomsorgen overtok ansvaret for innkalling til soning, er det bedre mulighet for å informere om og planlegge oppstart av § 12 tidlig i soningen.

Det er nå etablert 11 rusmestringsenheter i samarbeid mellom Helse- og omsorgsdepartementet og

Justisdepartementet. I 2011 budsjettet foreslås det å etablere ytterligere to nye enheter ved Tromsø og Telemark fengsel, avdeling Skien. Rusmestringsenhet er et rehabiliteringstilbud til innsatte rusmiddelavhengige med rett til tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Spesialisthelsetjenesten for rus- og psykiatri tilbyr behandling samtidig som kriminalomsorgens personell er styrket for å kunne gi bedre rehabilitering. I løpet av 2011 vil det være etablert 13 rusmestringsenheter i fengslene i perioden 2007-2011. I tillegg tilbys rusbehandling ved Stifinneravdelinger i Oslo fengsel og Bredtveit kvinnefengsel.

Det er mange utfordringer knyttet til gruppen innsatte med dobbeltdiagnoser. Kompetansesenteret for sikkerhets- fengsels- og rettspsykiatri gjennomfører nå en landsdekkende epidemiologisk undersøkelse av psykiske lidelser hos innsatte i fengsel, som vil kunne gi økt kunnskap om innsatte med blant annet dobbeltdiagnoser.

Det er fortsatt behov for å styrke det polikliniske tilbudet innen det psykiske helsevernet for innsatte. Det er i dag seks fengsler der spesialisthelsetjenesten har etablert egne polikliniske tilbud innen det psykiske helsevern. De øvrige fengslene benytter seg av de ordinære tilbudene i spesialisthelsetjenesten utenfor fengslene.

Jeg vil avslutningsvis vise til høringsutkastet dattert 24.11.2010 om Helsedirektoratets nasjonale faglige retningslinjer for utredning, behandling og oppfølging av personer med samtidig rus- og psykiske lidelser. Der foreslås det å bedre utredning, screening, diagnostisering, behandling og oppfølging av personer med dobbeltdiagnoser. Det foreslås at de psykiatriske poliklinikkene skal styrke arbeidet med rusavhengighet og at ruspoliklinikkene skal styrke kompetansen om psykiske lidelser. Videre foreslås at samordningen mellom de kommunale tjenester og helseforetak skal styrkes. Slike tiltak vil kunne styrke behandlingstilbudet og tilbakeføringsarbeidet med denne gruppen innsatte som løslates fra fengsel.

SPØRSMÅL NR. 661**Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 25. januar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Aftenposten skrev 11. januar at EU utlyser en anbudskonkurranse for åtte prosjekter for CO₂-fangst og lagring som vil stå ferdig i 2015. EU konsentrerer seg om rensing av kullkraft, siden Norge satser på gasskraft. Regjeringens prosjekt for CO₂-rensing på Mongstad (månelandingen) skulle stå ferdig i 2014 men står i stampe. Mye tyder på månelandingen ikke vil skje før etter 2020.

Vil statsråden nå gjøre som EU, og utlyse anbud for CO₂-rensing på Mongstad, Kårstø eller et ved et nytt anlegg på Fræna, for å sikre raskere fremdrift?»

Svar:

Regjeringen ønsker at Norge skal være et foregangsland på fangst og lagring av CO₂, og bidra til teknologiutvikling og reduserte kostnader for slik teknologi. Sammen med byggingen og driften av teknologiseret, vil arbeidet med planlegging og forberedelse av fullskalaanlegget på Mongstad stå sentralt i regjeringens innsats for å utvikle og realisere fangst og lagring av CO₂ i årene som kommer. Et omfattende arbeid er satt i gang på Mongstad. Regjeringen tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med en nærmere gjennomgang av det videre arbeidet med CO₂-håndtering på Mongstad tidlig i år.

Teknologiseret på Mongstad er under bygging, og vil kunne bidra til at teknologiene som testes ut også kan benyttes i utlandet. Det er stor internasjonal interesse for teknologiseret. Dette viser at det vi gjør på Mongstad både er relevant og tidlig ute i internasjonal sammenheng.

I tillegg til arbeidet på Mongstad, vil kunnskap og erfaringene fra arbeidet med transport og lagring av CO₂ og fra CLIMITs satsing på forskning og utvikling, utgjøre et godt grunnlag for videre utvikling av arbeidet med CO₂-håndtering i Norge.

Det er positivt at EU, som Norge, satser sterkt på fangst og lagring av CO₂. I henhold til det reviderte kvotedirektivet er det satt av en kvoterreserve til demonstrasjonsprosjekter innenfor karbonfangst og -lagring og innovative prosjekter innenfor teknologi for fornybar energi. Reserven består av totalt 300 millioner kvoter. Salget av disse kvotene gir EU et finansielt instrument som skal stimulere til utbygging av demonstrasjonsprosjekter. EU-kommisjonen stiller flere krav til hvilke CCS-prosjekter som kan søke på reserven. Blant annet skal prosjektene inkludere både fangst, transport og lagring, og prosjektene må demonstrere en troverdig forventning om drift fra 31. desember 2015, forutsatt at de får en tildeling før 31. desember 2011. Det vil være gledelig for arbeidet med CO₂-håndtering om prosjektene EU gir støtte til klarer denne tidsfristen.

I tillegg til støtteordningen som nå er lyst ut, har EU også gitt støtte til seks CO₂-håndteringsprosjekter gjennom deres økonomiske stimuleringspakke etter finanskrisen. Dette illustrerer nødvendigheten av statlig støtte for å få realisert de første prosjektene.

Norske myndigheter har en god dialog med EU og industrien samarbeider også med EU om dette spørsmålet. Norge deltar aktivt i EUs rammeprogrammer, og det er avsatt omlag 1,3 milliarder kroner under EØS-midlene til CO₂-håndtering.

SPØRSMÅL NR. 662**Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 20. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Gjennom media og henvendelser får vi stadig presentert gripende historier om uheldige hendelser i helsevesenet. Pasienter blir ofte tapere mellom leger som må forholde seg til økonomiske innsparingsrammer, pasientene blir som følge av dette dessverre skyvd mellom ulike instanser. Det dør ca. 2000 mennesker som følge av uheldige hendelser innenfor helsevesenet hvert år, i tillegg er det ca. 15 000 som får varige skader, ofte som følge av lange behandlingsskjer.

Hva vil helseministeren konkret gjøre med dette?»

BEGRUNNELSE:

Det kan se ut for at pasienter som trenger medisinske undersøkelser og behandlingshjelp alt for ofte risikerer å bli stående i en endeløs kø som følge av økonomiske rammer. Dagens finansieringssystem og de økonomiske rammene resulterer i at det alt for ofte foregår en prioritering innenfor helsevesenet som følge av økonomiske hensyn. Dette har legeföreningen også tatt til orde for i sine uttalelser knyttet til dette temaet. Taperne er alle de pasienter som opplever og måtte stå i lange køer og bli kasteballer i et system som ikke tar hensyn til pasienten. Pasienter er med dette helt avhengige av at de selv er sterke eller har en familie som har ressurser til å nå gjennom et slikt system. Legeföreningen har også uttrykt at det er lettere å si ja til de pasienter som selv står på eller pårørende som kjemper pasientens kamp for å få en behandling.

Svar:

Tilgangen til likeverdige og nødvendige spesialisthelsetjenester skal være basert på en individuell medisinsk vurdering uavhengig av alder, bosted og personlig økonomi. Pasientene har krav på helsetjenester som er forsvarlige og av god kvalitet. Det er et klart ledelsesansvar å organisere tjenestene for å understøtte dette. Sykehusenes oppgave er å sikre at pasienten blir tatt i mot på en god måte, og får riktig diagnose og riktig behandling. Det store flertallet av pasienter opplever dette.

Samtidig vet vi at det i helsetjenesten skjer uønskede hendelser som kan relateres til svikt i behandling eller behandlingsforløp. Helsetjenesten er gjen-

nom forskrift om internkontroll pålagt å ha oversikt over risikoområder, dvs. områder med fare for svikt. Ett av flere risikoområder er forsinkelser i behandling og diagnostikk.

Vi er kjent med at det er utfordringer blant annet på kreftområdet. Helsetilsynets risikorapport om norsk kreftbehandling ble publisert i 2010. Helsetilsynet påpeker i sin rapport at den viktigste risikofaktoren er forsinkelser i diagnostikk, og at dette kan ha fatale konsekvenser for enkeltpasienter. Rapporten er et viktig bidrag i arbeidet med å bedre kvaliteten i tjenesten. I både revidert oppdragsdokument 2010 og i oppdragsdokument 2011 er de regionale helseforetakene bedt om å legge denne rapporten til grunn for det videre kvalitetsarbeidet.

De siste årene har det vært en sterk økning i aktiviteten ved sykehusene, samtidig som den gjennomsnittlige ventetiden til behandling i spesialisthelsetjenesten har økt. Jeg er ikke fornøyd med at mange pasienter har lange ventetider til behandling og har derfor i oppdragsdokument 2011 stilt krav om at ventetidene til utredning og behandling skal reduseres. De regionale helseforetakene er bedt om å iverksette tiltak for å redusere ventetidene. Aktuelle tiltak kan være økt utredningskapasitet og bruk av private aktører der dette bidrar til å redusere ventetidene på en kostnadseffektiv måte. Budsjettet for 2011 legger til rette for en vekst i pasientbehandlingen tilsvarende en økning på 970 mill kroner fra 2010.

Vi følger opp de regionale helseforetakenes arbeid med å redusere ventetidene og intensiverer oppfølgingen av dette. De regionale helseforetakene skal derfor fra 2011 rapportere ventetider månedlig.

Jeg får fra tid til annen brev fra pasienter som forteller meg at de har opplevd å bli trukket inn i spørsmål om kostnader i sitt møte med helsetjenesten. Slik skal ikke systemet fungere. Den enkelte pasient skal ha trygghet for at behandlingen har god kvalitet.

I arbeidet med ny Nasjonal helse- og omsorgsplan har jeg hatt på høring en rekke forslag med overordnet formål å sikre en sammenhengende helse- og omsorgstjeneste av god kvalitet. Netthøringen har blant annet hatt pasientsikkerhet, kvalitet og læringskultur og tilgjengelighet som egne tema. På bakgrunn av høringsinnspillene er planen å legge fram stortingsmelding om ny Nasjonal Helse- og omsorgsplan innen påske 2011.

SPØRSMÅL NR. 663**Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 17. januar 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spørsmål om kiropraktorutdannig besvart av ministeren den 24.03.2010. I svaret vises det til at et ekspertpanel skal evaluere den nasjonale forskningen innenfor muskel- og skjelettlidelser, avgrenset til feltet som er knyttet til kiropraktisk fagfelt. Evalueringen skal foreligge innen 2010 og skal danne grunnlag for avgjøring av opprettelse av kiropraktikk utdanning.

Når kommer ministeren med avgjørelse om kiropraktorutdanning slik at UIS og SUS får avklaring med tanke på det videre arbeidet?»

Svar:

Jeg viser til skriftlig spørsmål fra representanten Bente Thorsen om opprettelsen av kiropraktorutdanning i Norge, der hun refererer til ekspertpanelet som ble nedsatt av Kunnskapsdepartementet for å danne et kunnskapsgrunnlag for arbeidet med å opprette en utdanning på masternivå rettet mot en yrkespraksis for kiropraktor.

Ekspertpanelet oversendte evalueringen av norske forskningsmiljøer innen muskel- og skjelettlidelser til Kunnskapsdepartementet i begynnelsen av januar 2011. Jeg har den nå til vurdering, men det er for tidlig å si når og hvordan jeg vil komme tilbake til Stortinget om saken. Jeg vil imidlertid vise til at generelt skjer eventuell oppretting og finansiering av studieplasser fra departementets side gjennom de ordinære budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 664**Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 19. januar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Ullersmo fengsel står overfor en større rehabilitering i de nærmeste årene. Det er synliggjort at det i tillegg kan bygges nye fengselsplasser innenfor de eksisterende fengselsmurene. En slik utbygging synes fornuftig fordi man da får utnyttet fengselsområdet bedre enn i dag. En slik utbygging kan også bidra til å få flere nødvendige varetektsplasser i Oslo-området.

Hvordan stiller statsråden seg til en slik fremtidig utbygging av Ullersmo fengsel?»

Svar:

Ullersmo fengsel ble åpnet i 1970. Etter over 40 års drift har fengslet et stort oppgraderingsbehov og et vedlikeholdsetterslep som har bygget seg opp over flere år. Det er i de senere år satt av betydelige midler til ekstraordinære vedlikeholdstiltak ved fengslet. Regjeringen har dessuten økt vedlikeholdsinnsatsen og overført eiendomsforvaltningen av fengslene til

Statsbygg. Dette legger til rette for profesjonell eiendomsforvaltning og et verdibevarende vedlikehold ved Ullersmo fengsel.

Ullersmo fengsel er viktig for fengselskapasiteten i Østlandsområdet, og Regjeringen har høye ambisjoner for fengslet. Justisdepartementet har vurdert ulike alternativer for hvordan fengslet kan tilrettelegges for fremtiden. Vurderingen er gjort i tråd med krav om kvalitetssikring av store, statlige investeringer. Regjeringen har besluttet at Ullersmo fengsel skal prosjekteres ut fra et moderniseringsalternativ hvor dagens kapasitet beholdes, og at bygg som skole, aktivitetsrom og celleavdelinger moderniseres. Gjennom modernisering har Ullersmo fengsel et stort potensial til å bli et fullverdig fengsel i tråd med Regjeringens ambisjoner for moderne straffegjennomføring i St.meld. nr. 37 (2007-2008) Straff som virker "mindre kriminalitet" tryggere samfunn (kriminalomsorgsmelding).

Ullersmo fengsel har i dag 250 fengselsplasser,

inkludert fengselsplasser med lavere sikkerhetsnivå ved avdeling Kroksrud. Det er mulig å utvide kapasiteten ved fengslet. I planleggingen av fremtidig Ullersmo fengsel legges det til rette for en mulig kapasitetsutvidelse ved fengslet.

Fra 2006 er straffegjennomføringskapasiteten i kriminalomsorgen økt med nær 800 plasser. Økt kapasitet har bidratt til at kriminalomsorgen i dag kan stille langt flere varetekstplasser til disposisjon for politiet enn i 2006, samtidig som soningskøen er håndtert. I 2011 økes kapasiteten ytterligere ved at

ordningen med elektronisk kontroll utvides til bl.a. Hordaland, samt opprettelse av åtte nye plasser ved Hustad fengsel. Halden fengsel vil dessuten være i full drift. Justisdepartementet vurderer fortløpende behovet for ytterligere kapasitetsutvidelser i Oslo og i Østlandsområdet. I den forbindelse vurderes også en mulig kapasitetsutvidelse ved Ullersmo fengsel. Justisdepartementet vil komme tilbake til en eventuell kapasitetsutvidelse ved Ullersmo fengsel i den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 665

Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 19. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Takseringsreglene for eiendomsskatt på verk og bruk sier at markedsverdi skal brukes der det finnes, og substansverdi skal som hovedregel brukes der hvor det ikke er et fungerende marked. Dette innebærer en høyere eiendomsskatt for næringseiendom i utkantstrøk og fraflyttingsområder.

Vil statsråden se på hvordan denne urimeligheten kan fjernes?»

BEGRUNNELSE:

En ny undersøkelse (DN 11/1-11) viser at så mye som 40 % av norske kommuner har pålagt eller akter å pålegge eiendomsskatt på næringseiendommer uten å beskatte annen type eiendommer. Ifølge DN er motstanden mot eiendomsskatt størst i østlandsområdet, mens iveren etter å innføre skatt på næringseiendom er størst i utkantkommuner, der ofte hjørnesteinsbedrifter i et lokalsamfunn rammes ekstra hardt. Dette stiller store krav til korrekt taksering av eiendomsskattegrunnlaget ettersom verdien på næringslokaler og tilhørende driftsutstyr i distriktene ikke kan måles på linje med tilsvarende i mer urbane strøk. Skattes en bedrift i hjel i en utkantkommune, rammes arbeidsplasser og en mister trygghet for familiens økonomi. Det fører ofte til fraflytting og andre negative ringvirkninger for lokalsamfunnet. På Østlandet og andre steder der en har et velfungerende eiendomsmarked, brukes markedsverdier ved taksering og salg av eiendommer, mens en i utkantstrøk uten et fungerende marked, bruker substansverdi som her kan være langt høyere enn reell markedsverdi.

Meldinger fra bedrifter mange steder og senest IP. Huse-dommen i Romsdal tingrett viser at takseringen skjer svært tilfeldig. Flere rettsaker forskjellige steder i landet er også varslet. Byskatteloven har et 100 år gammelt regelverk som hver enkelt kommune skal forholde seg til og det bør være en politisk oppgave å sentralt klargjøre retningslinjer for hvordan loven skal praktiseres i forhold til taksering av eiendommene. Statsråden har tidligere i Stortingets spørretime 13/10 som svar til representanten Svein Flåtten fra Høyre sagt at han vil vurdere lovendringer hvis det kommer tilbakemeldinger om praktiseringen som tilsier slikt behov. I sitt svar til Svein Flåtten sa statsråden følgende:

"Men dersom det skulle vise seg at det er ulik praksis og at det er noe som skjer i mange tilfeller, og det også kan dokumenteres at det her kan ha utviklet seg en praksis som er i strid med intensjonen i bl.a. Bøckmann-dommen, så skal jeg selvsagt se på saken."

Svar:

Innledningsvis vil jeg nevne at dom 20. desember 2010 fra Romsdal tingrett, som stortingsrepresentant Røbekk Nørve viser til, ikke er rettskraftig. Jeg ønsker ikke å kommentere en konkret sak om eiendomsskatt som er til behandling i rettsapparatet. Jeg kan imidlertid gi en generell beskrivelse av prinsippene for eiendomsskattetaksering av verk og bruk. Med verk og bruk menes typisk industrielle anlegg.

Etter eidegdomsskatte-lova § 8 første ledd skal eiendomsskatten regnes ut etter den formuesverdi (ligningsverdi) som er fastsatt for eiendommen i året

før skatteåret. Bestemmelsen er imidlertid ikke satt i kraft på generelt grunnlag. For annen eiendom enn kraftproduksjonsanlegg skal takseringen bygge på reglene i byskatteloven av 18. august 1911 nr. 9 § 4 og § 5.

Byskatteloven § 5 første ledd lyder:

"Ved takseringen ansættes eiendommens takstverdi til det beløp, som eiendommen efter sin beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet antages at kunne avhændes for under sedvanlige omsætningsforhold ved frit salg."

Innholdet i bestemmelsen er nærmere utviklet blant annet gjennom en rekke høyesterettsdommer. I høyesterettsdom inntatt i Rt. 2007 side 149 gir førstvoterende følgende beskrivelse av hovedprinsippene for taksering av verk og bruk:

"(41) Loven regulerer ikke hvordan verdsettelsen nærmere skal skje, men prinsipper for dette er utviklet i praksis:

(42) Taksten skal gi uttrykk for eiendommens objektiviserte omsetningsverdi. Dette ble første gang uttalt av Høyesterett i Rt-1912-501 - som også gjaldt LKABs anlegg i Narvik - og er gjentatt en rekke ganger senere, blant annet i Statnett-dommen i Rt-1999-192. Eiendomsskatten skal følgelig knytte seg til verdien av eiendommen objektivt sett og ikke til den verdi eiendommen har for den aktuelle eier.

(43) Som hovedregel skal verdsettelsen skje på grunnlag av substansverdien. Dette har kommet til uttrykk i en rekke avgjørelser av Høyesterett, jf. særlig Rt-1912-501, Rt-1919-73, Rt-1974-332, Rt-1987-1290, Rt-1991-98 og Rt-1999-192. Ved verdsettelse etter substansverdien tas det utgangspunkt i den tekniske verdien, dvs. gjenanskaffelsesverdien med fradrag for slit, elde og eventuell utidsmessighet.

(44) Begrunnelsen for at substansverdien som hovedregel legges til grunn, er at det er svært vanskelig å beregne salgsværdien av et industrianlegg ved hjelp av prognoser over driftsresultatene, jf. Hydro-dommen i Rt-1974-332. Avkastningsverdien vil kunne variere sterkt fra tid til annen og etter hvilken beregningsmodell man anvender og er vanskelig å vurdere

uavhengig av den aktuelle eiers drift. Substansverdien er derimot mer fast og knyttet til den enkelte eiendom."

Videre framgår det av eiedomsskattelova § 4 annet ledd og tilhørende rettspraksis at man skal medta i taksten gjenstander og utstyr som er knyttet til bygningene på en slik måte at det blant annet vil innebære uforholdsmessige kostnader å flytte disse. Som påpekt i mitt svar til representanten Svein Flåtten 13. oktober i fjor må det foretas en konkret vurdering med hensyn til dette. Det er ikke uvanlig at verdien av tilbehøret langt overstiger verdien av selve bygningene.

Prinsippene for verdsettelsen gjelder generelt, og vil derfor være retningsgivende for taksering av alle verk og bruk i kommuner som skriver ut eiendomskatt på slik eiendom. Jeg kan derfor ikke se at rettsreglene på dette området innebærer en urimelig forskjellsbehandling ved verdifastsetting av verk og bruk innenfor en kommune, eller mellom kommuner. Høyesterett har i sitatet ovenfor pekt på at bruk av substansverdi virker mer stabilt ved svingninger i markedet. Det kan ikke utelukkes at bruk av substansverdi har en tilsvarende effekt ved sammenligning mellom kommuner, kanskje særlig i forhold til verk og bruk hvor verdien er høy som følge av verdifullt tilbehør.

Jeg kan også legge til at Høyesterett snart vil avsi dom i en sak vedrørende taksering av et verk og bruk i Sør-Varanger kommune. I denne saken er det reist spørsmål om man kan anvende substansverdi i et tilfelle hvor eiendommen senere ble omsatt til en langt lavere pris. Jeg utelukker ikke at endelig dom i saken kan videreutvikle prinsippene for taksering av verk og bruk. Utfallet i saken kan derfor få betydning for andre saker om verdifastsetting for eiendomsskatteformål.

SPØRSMÅL NR. 666**Innlevert 12. januar 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 20. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Legespesialister har nylig pekt på at miljøfartsgrense og piggdekkavgift gir liten helsemessig gevinst. De mener myndighetene skyver medisinske argumenter foran seg når de skal begrense slitasjen på norske veier. De mener piggfritt er farligere enn pigger og at det er lite støv langs veiene på vinterstid. De peker på at det kan skyldes EU-krav at norske myndigheter setter unødvendige begrensninger på støv.

Vi statsråden på bakgrunn av uttalelsene se nærmere på bruk av tiltak som miljøfartsgrenser og piggdekkavgift?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til følgende oppslag på NRK 25.12.2010 med tittel

"Dette gir ingen helseeffekt:

Myndighetene begrunner miljøfartsgrensene med helsemessige årsaker. Dette avviser imidlertid eksperter. Miljøfartsgrense og piggdekkavgift gir liten helsemessig gevinst, sier flere legespesialister. De mener myndighetene skyver medisinske argumenter foran seg når de skal begrense slitasjen på norske veier.

Piggfritt er farligere enn pigger. Dessuten skal piggdekkavgiften gjøre at flere velger piggfrie dekk, noe myndighetene mener skal redusere svevestøvet. Men de får ikke støtte av ekspertene. Sjefslege Thor Arne Grønnerød ved Klinikk for allergi- og luftveissykdommer kjører selv på piggdekk - og mener piggfritt er farligere enn pigger. Vi vet hvilke partikler som går nedover i luftveiene, og hvilke som ikke gjør det. En veldig stor del av svevepartiklene fra piggdekk er så store at de ikke går ned i luftveiene, sier Grønnerød til NRK. – Dessuten gjør gummiblandingen i piggfrie vinterdekk at de avgir mer skadelig svevestøv enn vanlige piggdekk, legger han til.

Det er bevist at det blir mindre svevestøv når vi kjører sakte, men det er ikke like stor enighet om at det faktisk gir bedre helse. Det man virvler opp langs veien, er store partikler, og de har vanligvis liten betydning for helsen, sier Sverre Langård, toksikolog og overlege ved Ullevål universitetssykehus.

At det er om vinteren fartsgrensene senkes til såkalte miljøfartsgrenser, støtter heller ikke myndighetenes helseargument, mener Langård. Da salter vi, og det er litt snø, så da er det veldig lite støv langs veien. EU krever at vi holder oss under et visst støvnivå. Det kan være årsaken til at det settes opp skilt med lavere fartsgrenser, og det innføres piggdekkavgift, tiltak som kalles for helsefremmende. Piggdekk sliter mye asfalt, og det koster en del. Det kan kanskje være et medvirkende motiv. For helsemessige motiver for dette, er det få av, sier Langård."

Svar:

I Norge er svevestøvkonsentrasjonene høyest i vinterhalvåret og vegtrafikk er en viktig kilde sammen med vedfyring i de større byene. Støv fra vegtrafikken består både av større partikler fra vegbanen og mindre partikler fra eksos.

Forurensningsforskriften har siden 2002 hatt krav til svevestøv, såkalt PM10, som omfatter både grove og fine støvpartikler. Kravene bygger på EU-direktiv og internasjonal kunnskap om helseeffekter av dårlig luftkvalitet. Det er gjennom forurensningsforskriften krav om overvåkning av luftkvaliteten, og data rapporteres til EU gjennom ESA. Data fra målestasjoner som både dekker nivåer nær vegene og bakgrunnsnivå registreres løpende i mange byer i Norge.

Det er dokumentert at det er helseeffekter både av grove og fine partikler fra svevestøv. Finpartikler (PM2,5) stammer, som de nevnte legespesialister påpeker, i hovedsak fra forbrenning, delvis fra bilmotorer, men også fra vedfyring. EU har derfor satt krav til finpartikler (PM2,5) og disse kravene vil bli implementert gjennom revisjon av forurensningsforskriften. Målinger som gjennomføres på PM2,5 tyder på at Norge i hovedsak ikke vil ha noen problemer med å tilfredsstille de foreslåtte kravene.

Den viktigste kilden til svevestøvkonsentrasjonen som måles særlig om vinteren, er slitasjepartikler fra vegbanen forårsaket av piggdekk. Mengden slitasjepartikler øker både med økende piggdekkandel og økende kjørefart. Partikler fra eksos bidrar også til svevestøvkonsentrasjoner, men langt mindre enn vegslitasjen. Laboratorietester har vist at piggdekk genererer mellom 30 – 40 ganger mer partikler enn sommerdekk og piggfrie dekk ved 70 km/t (Snilsberg 2008). Piggdekkavgift i de store byene har derfor vært et viktig tiltak for å få ned støvkonsentrasjonen ved å redusere andelen piggdekkbrukere.

Statens vegvesen innførte i 2004 miljøfartsgrense på Rv 4 i vintersesongen som et prøveprosjekt på bakgrunn av en utredning fra TØI av tiltak for å redusere svevestøvkonsentrasjoner i Oslo. Det ble gjennomført grundige målinger av både svevestøv og NO_x før og etter innføringen av tiltaket og sammenlignet med tilsvarende målinger fra andre vegstrekninger og bakgrunnsområder i byen. Resultatene fra prosjektet var at miljøfartsgrense reduserer svevestøvkonsentrasjonene betydelig, opp mot 40 % (NILU 2005). Reduksjonen er hovedsakelig knyttet til de største partiklene, dvs. hovedsakelig vegslitasjepartikler og ikke eksospartikler. Dette bygger på at

redusert hastighet gir redusert mekanisk slitasje av vegdekket både ved våt og tørr vegbane. Lavere hastighet gir også redusert oppvirvling ved tørr vegbane. Laboratorieforsøk bygger opp under dette og som viser at svevestøvkonsentrasjonen (PM10) reduseres med 30 – 50 % ved hastighetsreduksjon fra 70 til 50 km/t (Snilsberg 2008).

Trafikkmålinger som Statens vegvesen har gjennomført og tilbakemeldinger fra trafikantene har vist at det ikke ble mer kø som følge av tiltaket. Dette er også i tråd med gjeldende kunnskap om at best trafikkavvikling skjer i fartsintervallet 60 – 70 km/t. Det er også gledelig å registrere at etter innføring av miljøfartsgrenser i Oslo er det registrert færre ulykker på

de aktuelle strekningene og det er målt lavere støynivå ved nærliggende bebyggelse.

Statens vegvesen samarbeider med kommunene om planer for nødvendige tiltak for å redusere luftforurensningen i tråd med forurensningslovens krav. Tiltakene som er gjennomført bygger på lokalpolitiske vedtak. Det er med unntak av Trondheim ikke vært registret overskridelser av forurensningslovens krav til svevestøv etter at tiltakene ble gjennomført.

På bakgrunn av dette ser jeg ikke grunn til å endre dagens politikk med hensyn til den mulighet kommunene og Statens vegvesen har til å bruke lavere fartsgrense og piggedekkgift for å redusere lokal luftforurensning.

SPØRSMÅL NR. 667

Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 20. januar 2011 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Flere røster i debatten rundt datalagringsdirektivet mener, på feilaktig grunnlag etter mitt syn, at Forsvarsdepartementets høringsuttalelse fra 14.04.2010 om datalagringsdirektivet heller mot et nei-standpunkt. Det er uheldig at det er skapt et inntrykk av at departementet advarer mot direktivet dersom dette ikke er tilfelle.

Ettersom saken nå ligger til behandling i Stortinget synes jeg det er på sin plass å få vite hva Forsvarsdepartementet mener om forslaget og om det kan ytterligere forbedres?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 14. januar i år med spørsmål fra stortingsrepresentant Arve Kambe om ovennevnte.

Jeg ønsker å være tydelig på at Forsvarsdepartementet støtter implementering av datalagringsdirektivet i norsk rett i samsvar med forslaget i Prop. 49 L (2010-2011). Dette ble også klart presisert i desember i fjor i en egen nettsak.

Forsvarsdepartementet er opptatt av at sensitiv informasjon skjermes på en god måte ved lagring av data, og ga innspill til dette i høringsuttalelsen. Departementet er trygg på at de utfordringene som ble tatt opp i høringsuttalelsen vil bli ivaretatt gjennom den foreslåtte implementeringen av direktivet.

SPØRSMÅL NR. 668**Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 20. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Med bakgrunn i tall, som en kan lese på Fylkesmannen i Hordaland sine nettsider, er det rekord mange klager på helsetjenestene for 2010, noe som er svært urovekkende.

Hva mener statsråden om denne utviklingen, og vil statsråden gjøre noen tiltak i forhold til å forbedre helsetjenestene i Hordaland?»

BEGRUNNELSE:

På fylkesmannen i Hordaland sine nettsider kan en lese om rekordmange klager på helsetjenestene i 2010. Dette er urovekkende. Klagene i enkelte grupper har hatt en økning på over 50 pst. Alt i fra administrative reaksjoner mot enkeltpersoner, pasientreiser og retten til pleie og omsorgstjenester er en del ut av klagebilde. Også innen psykiatrien har det aldri vært flere klager enn nå, og da spesielt i forhold til tvangsmedisinering. Det at også flere og flere får medhold i forhold til tvang i psykiatrien er også en endring i forhold til før.

Svar:

Det er riktig at Helsetilsynet i Hordaland på sine hjemmesider rapporterer om rekordmange klager på helsetjenesten i 2010. Det rapporteres videre om en økning av klager som fordeler seg jevnt på kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Som en

følge av det økte antall klagesaker, har også antall tilsynssaker økt med 36 prosent i 2010 i forhold til 2009. Dette rapporteres også å ha vært en tendens de siste fire årene.

Det fremkommer imidlertid av samme rapport at Helsetilsynet i Hordaland er usikker på hva som kan forklare økningen i klagesaker. Helsetilsynet i fylket antar imidlertid at en viktig forklaring kan være bedre informasjon om klageadgangen og økt oppmerksomhet fra media på alvorlige tilsynssaker.

Det foreligger enda ikke noen tilsynsrapport for 2010, og jeg kan derfor ikke trekke noen slutninger på bakgrunn av de tall som så langt foreligger. Jeg har imidlertid lyst til å peke på at Statens helsetilsyn ved flere anledninger har pekt på at antall klagesaker tidvis er lavt, og at det derfor bør være en oppgave å stimulere folk til å klage på manglende tjenestetilbud. Gjennom denne type klagesaksbehandling kan Helsetilsynet som tilsynsmyndighet oppdage mangler og systemfeil ved tjenestetilbudet. Tilsynsmyndigheten vil gjøre virksomhetseier oppmerksom på feil og mangler slik at dette blir rettet opp. Det økte antall klagesaker i Hordaland kan derfor i seg selv ha en positiv effekt for utviklingen av tjenestetilbudet i regionen.

Dersom det skulle være særskilte forhold i Hordaland som jeg som helse- og omsorgsminister bør være oppmerksom på, forutsetter jeg å bli informert om dette av Statens helsetilsyn.

SPØRSMÅL NR. 669**Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 19. januar 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Ser statsråden for seg at det blir fri omsetning av skogseiendommer, herunder pris og hvem som man selger til, i nærmeste fremtid?»

Svar:

Regjeringen har som mål at hele landet skal tas i bruk for å øke verdiskapningen og styrke lokalsamfunnene. Virkemidlene innen eiendoms- og bosettingspolitikken er sentrale elementer som støtter opp under dette. Jeg er derfor opptatt av å ha et lovverk som sikrer en langsiktig forvaltning av ressursene, og

som ikke legger til rette for at det uten videre skal være mulig å ta ut kortsiktige gevinster. For å sikre rekrutteringen av aktive yrkesutøvere er jeg også opptatt av at prisnivået på landbrukseiendommer ikke er høyere enn det som reflekterer verdien av eiendommens driftsgrunnlag og den verdi som eiendommen har som bosted der dette er aktuelt. Samtidig må det ikke stilles krav om en urimelig høy egenkapital.

Våren 2009 la Regjeringen fram forslag til betydelige endringer i eiendomslovgivningen i landbruket. Målet med endringene var bl.a. å legge til rette for utvikling og framtid i bygde-Norge gjennom større forutsigbarhet og raskere avgjørelser. Forslagene som ble vedtatt av Stortinget sommeren 2009 viste at det var et klart flertall som ønsket de reglene som vi

har i dag, dvs. at skogeiendommer ikke kan erverves uten konsesjon dersom ervervet ikke faller inn under unntaksbestemmelsene i konsesjonsloven §§ 4 og 5, og at priskontrollen skulle bestå. Høringen viste også at det var bred enighet om dagens regler.

Ved behandlingen av endringsforslagene uttalte et flertall i næringskomiteen i Stortinget at det bør gis mulighet til å heve boverdien for å øke omsetningstakten på landbrukseiendommer. Jeg er enig i denne vurderingen og departementet har derfor i 2010 hevet øvre ramme for tillegg av boverdi fra kr. 500 000 til kr. 1 500 000.

Jeg er opptatt av at lovverket til enhver tid er tilpasset de utfordringer vi står overfor. Jeg finner imidlertid ikke grunn til å foreta endringer i konsesjonsloven slik representanten spør om i nærmeste framtid.

SPØRSMÅL NR. 670

Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 21. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Når blir det anleggsstart og ferdigstilling av strekningen Slomarka - Kongsvinger i Hedmark?»

Svar:

Det har vært nødvendig med nye lokalpolitiske vedtak i saken. Proposisjon vil bli lagt fram så fort som mulig etter at nødvendige vedtak foreligger og

saken er oversendt fra Vegdirektoratet. Det må påregnes om lag 6 måneder fra Stortinget gir sin tilslutning til prosjektet til anleggsarbeidene kan starte. Dette innebærer at dersom prosjektet blir vedtatt av Stortinget i løpet av vårsesjonen 2011, kan det bli anleggsstart høsten 2011. Strekningen forventes i så fall åpnet for trafikk høsten 2014.

SPØRSMÅL NR. 671**Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 21. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Viser til skriftlige spørsmål nr. 15:1255 (2008-2009) der statsråden bl.a. svarer følgende: "Statens forurensingstilsyn vil kartlegge en rekke av erstatningsstoffene for PFOS i miljøet for å se hvorvidt stoffene kan gjenfinnes i naturen. De første dataene ventes tidlig i 2010 og vil være viktige for å vurdere hvorvidt ytterligere tiltak knyttet til brannskum skal settes i gang.»

Kan statsråden svare hva disse dataene har gitt til svar og om ytterligere tiltak knyttet til brannskum er/ blir vurdert?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for dette spørsmålet er at flere selskaper har utviklet helt fluorfrie brannskum med alle nødvendige godkjenninger og sertifiseringer som er 100 % nedbrytbare. Slikt brannskum er tatt i bruk i stor skala over hele verden. Også i Norge har lokale brannvesen noen få steder gått over til nytt fluorfritt skum (bl.a. Lindås og Mæland brannvesen i Nordhordland). På grunn av kostnadene vedrørende utskiftning og destruering av nåværende skum, vegrer imidlertid mange store firmaer seg så lenge det nåværende "erstatningsskummet" enda er tillatt.

Det er derfor ønskelig med en tilbakemelding fra statsråden hva som er gjort på dette området så langt og en vurdering av hva som vil bli gjort i tiden fremover.

Svar:

Norge innførte i 1997 forbud mot å bruke PFOS-holdig brannskum. I EU er det tillatt å bruke slikt brannskum fram til 27. juni 2011. Denne typen brannskum er i dag hovedsakelig erstattet av brannskum som inneholder andre perfluorerte forbindelser.

Perfluorerte forbindelser er en stor gruppe kjemiske stoffer, der kunnskapen om helse- og miljøegenskapene fortsatt er mangelfull for de fleste forbindelsene. Restriksjoner i ulike land har først og fremst omfattet miljøgiften PFOS.

Produktkontrollloven § 3a pålegger virksomheter som bruker produkt som kan medføre helseskade el-

ler miljøforstyrrelse en selvstendig plikt til å vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for helse- eller miljøskade. Dersom det finnes et slikt alternativ, skal virksomheten velge dette alternativet hvis dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe. Industrien skal være kjent med fluorfrie alternativer, men de arbeider med ytterligere testing og risikovurderinger før de mener at fluorfrie alternativer kan erstatte fluorbasert brannskum.

Klima- og forurensingsdirektoratets kartlegging av forekomst av erstatningsstoffer i brannskum fra 2009, viser nivåer i jord og vann av noen perfluorerte forbindelser, først og fremst et stoff som kalles "6:2 FTS", som er minst like høye. Mengdene i jord er vesentlig lavere enn nivåene hvor man mener å se effekter i naturen, men det mangler samtidig fortsatt i stor grad studier som gjør det mulig å sammenligne mengdene vi finner i miljøet med nivåer hvor det er nødvendig å gjøre tiltak.

Det nye europeiske kjemikalierregelverket REACH forventes å være et viktig virkemiddel for å øke kunnskapsnivået om og sikkerheten rundt perfluorerte forbindelser. REACH pålegger industrien å registrere egenskaper, bruk og farlighet ved kjemikalier og forventes å gi økt kunnskap om hvorvidt det er behov for ytterligere risikoreducerende tiltak ved stoffer vi har fokus på.

For det mest brukte erstatningsstoffet i brannskum (6:2 FTS) var det i følge Det europeiske kjemikaliebyrået registreringsfrist 1. desember 2010, og miljøvernmyndighetene vil få tilgang til slik informasjon i løpet av 1. halvår 2011. Klima- og forurensningsdirektoratet vil vurdere informasjonen opp mot dataene som finnes om forekomst av stoffet i miljøet. Dette vil danne grunnlag for å vurdere om det er nødvendig å innføre ytterligere tiltak for erstatningsstoffene i brannskum.

Jeg mener at det er viktig å vurdere tiltak mot erstatningsstoffer for miljøgiften PFOS om det viser seg at også de kan utgjøre en helse- eller miljørisiko. Kunnskapsgrunnlaget har hittil ikke vært tilstrekkelig for å iverksette konkrete tiltak, men ny informasjon vil forhåpentligvis gjøre det mulig å vurdere dette bedre i løpet av kort tid.

SPØRSMÅL NR. 672**Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 19. januar 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Hvor mange fullfinansierte studieplasser i de forskjellige kategoriene legger Kunnskapsdepartementet til grunn av universitetene i Bergen og Oslo har?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge flere oppslag i student- og universitetsmedia tilknyttet universitetene i Oslo og Bergen har Kunnskapsdepartementet gjort det klart for universitetene i de to byene at dersom de ikke tar opp det antallet nye studenter som regjeringen har lagt til grunn for sin beregning av økningen i bevilgningene så vil det få konsekvenser for de to universitetene. Det er imidlertid noe uklart hvor mange fullfinansierte studieplasser de to universitetene legges til grunn å ha.

Svar:

Kunnskapsdepartementet opererer ikke med begrepet fullfinansierte eller ikke fullfinansierte studieplasser. Bakgrunnen for dette er at universiteter og høyskoler er rammefinansierte. Rammebevilgningen omfatter både de langsiktige og strategiske bevilgningene, som er fastsatt på bakgrunn av særskilte prioriteringer over tid for de ulike institusjonene, og resultatbasert uttelling gjennom utdannings- og forskningsinsentivene. Det er opp til den enkelte institusjonens styre å forvalte og prioritere den samlede rammebevilgningen best mulig for å oppnå de overordnede målene som er satt for sektoren innenfor bl.a. utdanning og forskning.

Det er imidlertid slik at ved tildelinger av nye studieplasser til universiteter og høyskoler over Kunnskapsdepartementets budsjett, får institusjonene ved opprettelse 60 pst. av gjeldende sats for studiet i strategisk bevilgning. Resterende 40 pst. av finansieringen får institusjonene gjennom utdanningsinsentivene om lag to år senere, på grunnlag av avlagte studiepoeng.

Universiteter og høyskoler har autonomi til selv å kunne bestemme opprettelse og nedleggelse av studietilbud og studieplasser ved egen institusjon. Dersom en institusjon oppretter flere plasser enn den hadde ved innføringen av finansieringssystemet, vil institusjonen motta 40 pst. av gjeldende sats for studiet etter tidligst to år, men ingen langsiktig strategisk bevilgning. Siden innføringen av finansieringssystemet har mange universiteter og høyskoler valgt

å ta opp flere studenter enn det de hadde ved innføringen.

For universitetene i Bergen (UiB) og Oslo (UiO) har imidlertid tendensen vært motsatt. Fra 2000 til 2009 har antall studenter blitt redusert ved begge institusjonene, med hhv. om lag 2 300 (UiB) og 4 000 (UiO). Studenttallene viste en oppgang igjen i 2009, dvs. etter at regjeringen hadde bevilget midler til nye studieplasser i revidert nasjonalbudsjett.

I den samme perioden har antall avlagte studiepoeng ved UiB og UiO økt betraktelig. Dermed har de også økt sin uttelling i utdanningsinsentivene betydelig: UiB har økt uttelling med om lag 100 mill. kroner, mens UiO har økt med om lag 54 mill. kroner. Økningen i utdanningsinsentivene skyldes altså ikke at antall studenter har økt, men kan forklares ved økt effektivitet gjennom økt gjennomstrømning. Det bør også nevnes at universiteter og høyskoler fikk økt varig bevilgning ifm. innføringen av Kvalitetsreformen. Av totalt 1,144 mrd. kroner til sektoren fikk UiB 129 mill. kroner til dette formålet mens UiO fikk 235 mill. kroner. Dette var midler som skulle benyttes til tettere oppfølging av studentene, i tråd med intensjonene med reformen.

Universitetene i Bergen og Oslo mottar mao. i dag større bevilgninger enn ved innføringen av finansieringssystemet, samtidig som de har et vesentlig færre antall studenter.

Bakgrunnen for regjeringens forslag om bevilgninger til opprettelse av 2 200 flere studieplasser i budsjettet for 2011 var å kunne sette universiteter og høyskoler i stand til å ta imot den kommende økningen i antall søkere og opprettholde kvaliteten i høyere utdanning. Stortinget har sluttet seg til dette.

Universitetene i Bergen og Oslo følger ikke opp Stortingets vedtak dersom de ikke øker opptaket. Bevilgningene vil da ikke komme nye studenter til gode. Jeg forventer derfor at disse universitetene høsten 2011 kan vise til en økning ift. opptaket året før, som tilsvarer minst det antall nye studieplasser som de har mottatt bevilgninger for.

På bakgrunn av dette er det i tildelingsbrevene til universitetene i Bergen og Oslo derfor understreket at institusjonene ikke kan regne med å få bevilgninger til nye studieplasser i budsjettet for 2012 og at flerårige studieplasser gitt i 2011-budsjettet vil bli vurdert omgjort til ettårige studieplasser dersom forutsetningene for bevilgningene til nye studieplasser ikke blir fulgt opp.

Vedlegg til svar:

Utvikling i antall studenter ved universitetene i Bergen og Oslo

Universitetet i Bergen:

Antall studenter:

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Differanse 2000-09
16 320	16 509	16 418	17 034	16 162	15 297	15 549	14 439	13 972	13 989	-2 331

Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

Universitetet i Oslo:

Antall studenter:

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Differanse 2000-09
30 861	30 856	31 275	28 310	28 833	28 814	28 709	26 441	26 096	26 854	-4 006

Tilleggssvar 1. februar 2011:

Presisering av svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 672 fra stortingsrepresentant Tord Lien angående fullfinansierte studieplasser ved universitetene i Bergen og Oslo.

Jeg viser til mitt svar av 19. januar 2011 på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 672 fra representanten Tord Lien angående fullfinansierte studieplasser ved universitetene i Bergen og Oslo.

Ved en inkurie har det i svaret blitt oppgitt tall for uttelling i utdanningsinsentivene for Universitetet i Bergen (UiB) og Universitetet i Oslo (UiO) som ikke er sammenlignbare. Tallene for UiB var basert på reell utvikling og tallene for UiO var basert på nominell utvikling. Videre var det tatt utgangspunkt i en-

dringstall fra 2002, da utdanningsinsentivene var en beregnet størrelse som følge av innføringen av finansieringssystemet. Jeg mener at den mest dekkende framstillingen av dette forholdet for de to institusjonene gis ved å se på den reelle økningen som den resultatbaserte uttellingen for utdanning har hatt fra 2003 til 2011. Legger man dette til grunn har UiB hatt en reell økning på om lag 83,7 millioner kroner i perioden, mens den reelle økningen for UiO har vært på om lag 98,7 millioner kroner.

Konklusjonen om at begge universitetene har hatt en økning i utdanningsinsentivene som ikke skyldes en økning i antall studenter, men som kan forklares ved økt effektivitet gjennom økt gjennomstrømning, står fortsatt ved lag.

SPØRSMÅL NR. 673

Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 27. januar 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Tingnes Spiseri er en liten bedrift i Ringsaker. De var registrert som DA, men ville endre selskapsform til AS. Brønnøysundregistrene rykket inn en annonse i 2 lokalaviser der det ble annonsert at driften var oppløst uten å si noe om at driften fortsatte som før, men i et AS. I ettertid har Brønnøysundregistrene skjovet skylden over på avisene og fraskrevet seg ansvar.

Vil statsråden ta initiativ overfor Brønnøysundregistrene for å forsikre seg om en mer ydmyk kundebehandling i framtiden?»

BEGRUNNELSE:

Brønnøysundregistrene har en sentral rolle i forhold til å holde orden på og følge opp alle norske selskaper. Jo mindre oppmerksomhet og jo mindre støy det skaper for et næringsliv i daglig funksjon, jo bedre er det. Oppløsning av et selskap og kunngjøringen av dette er en av oppgavene og da må det gjøres kjent for allmennheten. Når selskapet fortsetter driften, men i en annen form, bør dette opplyses.

For Tingnes Spiseri må det ha skjedd en glipp. Eierne fikk en tekst til gjennomlesing der det sto at "driften fortsetter som før". Dette falt ut da annonsen

kom i avisene og skapte mye vanskeligheter for eierne og de opplevde at folk også ringte for å avbestille arrangement. De måtte ut i media og forsikre sine kunder om at de lever i beste velgående.

I en etterfølgende mail-korrespondanse legger registrene skylden over på avisene, men det synes usannsynlig at 2 aviser har gjort nøyaktig samme feil. Brønnøysundregistrene er et serviceorgan og dette - verken kunngjøringen eller ansvarsfraskrivelsen - er i tråd med god kundebehandling.

Svar:

Jeg er opptatt av at Brønnøysundregistrene skal være en tillitskapende registerfører som skal yte god service overfor næringslivet. Det er viktig at registrene har kort saksbehandlingstid og høy kvalitet på arbeidet. Høy kvalitet er særlig viktig for å skape tillit blant brukerne.

Tingnes Spiseri DA meldte i forbindelse med be-

slutning om oppløsning at de skulle fortsette i annen organisasjonsform. Oppløsningsbeslutningen ble registrert og kunngjort 13.10.2010. Slik kunngjøringen var formulert fra Brønnøysundregistrenes side, var det inntatt en opplysning om at selskapet skulle fortsette i annen organisasjonsform. Denne teksten skulle ha vært med i aviskunngjøringene. Etter at bedriften gjorde Brønnøysundregistrene oppmerksom på forholdet, har Brønnøysundregistrene rettet årsaken til at feilen oppstod og laget ny aviskunngjøring som ble rykket inn 14.1.2011. Denne kunngjøringen vil bli rykket inn én gang til.

Brønnøysundregistrene har gått nøye inn i saken og hatt en løpende dialog med kunden, Tingnes Spiser AS, og sin distributør av annonser til landets lokalaviser. Det viser seg at feilen var av teknisk art og har sammenheng med bytte av distributør.

For meg er det viktig at tjenestene til Brønnøysundregistrene skal være enkle å bruke og uten feil.

SPØRSMÅL NR. 674

Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 7. februar 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva er statsrådets næringsfaglige begrunnelser for ønsket om å fjerne formuesskatten på produksjonsmidler?»

Svar:

Både regjeringen generelt og jeg, som nærings- og handelsminister, er opptatt av næringslivets rammebetingelser. Skatte- og avgiftssystemet er en vik-

tig del av disse rammebetingelsene. Som nærings- og handelsminister vil jeg fortsette å reise debatt om rammebetingelser som sikrer nyskaping, arbeid til alle, god finansiering av velferdsstaten og en rettferdig fordeling.

Spørsmål fra Stortinget om regjeringens politikk må rettes til den statsråd som er ansvarlig for det fagområdet som tas opp.

SPØRSMÅL NR. 675**Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 24. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Rusakutten i Bergen har hatt 183 pasienter innlagt til nå. Av disse er 155 utskrevet til hjemmet, uten rehabiliteringsopplegg. Hensikten med rusakutten har hele tiden vært et dette skulle være første steg på veien og at de som hadde behov for det, skulle få videre oppfølging. Det er flott at rusakutten til nå ikke har avvist noen, men desto verre at så få får hjelp utover de to døgnene de kan være der.

Når kan vi forvente at alle pasienter som trenger mer enn avrusing får et tilbud videre?»

Svar:

Som representanten Dāvøy er også jeg svært tilfreds med at rusakutten ved Bergen Legevakt ble etablert så raskt. Jeg var selv sammen med statsministeren sist høst og åpnet rusakutten. I den forbindelse fikk jeg også anledning til å se nærmere på de fine lokalene og på hvilket godt tilbud rusakutten innebærer for rusmiddelavhengige i Bergensområdet.

På grunnlag av representanten Dāvøy sitt spørsmål, har jeg fått en orientering av Helse Vest. Av denne fremgår at alle som blir lagt inn ved rusakutten ved Bergen Legevakt, blir vurdert i forhold til beho-

vet for videre oppfølging i spesialisthelsetjenesten eller i kommunale tiltak. Av de 183 pasientene som ble innlagt var det 28 som etter oppholdet ved legevaktens rusmottak ble vurdert å ha behov for videre oppfølging umiddelbart.

Av de 155 pasientene som er nevnt i spørsmålet og som ble utskrevet til hjemmet, har mange pasienter allerede tiltak etablert for sin rusmiddelavhengighet. Noen av pasientene har også i etterkant fått tilbud om nye tiltak. Avdeling for rusmedisin ved Helse Bergen HF har for samtlige av disse pasientene enten hatt direkte kontakt eller drøftet saken med personalet ved Akuttposten ved Bergen legevakt. I hvert tilfelle er det gjort en vurdering av behovet for tiltak.

Videre fremgår det av orienteringen fra Helse Vest at noen få pasienter som blir lagt inn ved Akuttposten ved Bergen legevakt får direkte tilbud om nye tiltak, også om døgninstitusjon i spesialisthelsetjenesten. Både i Helse Bergen og ved Stiftelsen Bergens-klinikkene økes kapasiteten og tilpasses behandlingstilbudet for at man på en enkel måte og ved behov kan henvise pasienter til videre rusbehandling innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige (TSB).

SPØRSMÅL NR. 676**Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 21. januar 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«I kjølvannet av Orklas salg av Elkem til kinesiske interesser har det dukket opp en debatt knyttet til om det bør opprettes et statlig eierstrukturfond som skal kunne investere i norske bedrifter. Jeg har gjennom mediene merket meg at personer både fra LO og statsråden selv har kommet med uttalelser om at dette er noe man vil se videre på. På denne bakgrunn vil jeg be om at statsråden utdyper om hva han tenker i så henseende.

Er dette noe Regjeringen jobber med, og i så tilfelle hvordan er det man da tenker dette organisert?»

Svar:

Regjeringen har en løpende diskusjon om hvordan det statlige eierskapet bør innrettes for å bidra til langsiktig vekst og industriell utvikling. I Soria Moria 2-erklæringen heter det at det statlige eierskapet skal opprettholdes på omtrent samme nivå. Gitt denne føringen er jeg opptatt av at staten skal ha god fleksibilitet i sin eierskapsutøvelse. Regjeringen vil komme tilbake til disse spørsmålene i den varslede stortingsmeldingen om statens eierskap.

SPØRSMÅL NR. 677**Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 24. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at pasienter som har mage/tarmlidelse og som kan ha god nytte av behandling med tarmspesifikk hypnoterapi, får tilgang til adekvat behandling i utlandet så lenge tilsvarende behandling ikke kan gis i Norge, og hvordan mener statsråden pasienten skal akseptere at myndighetene hindrer ham i å få behandling som i følge både norsk og brittisk ekspertise kan gjøre ham frisk?»

BEGRUNNELSE:

I henhold til rundskriv 1-8/99 fra Sosial og helsedepartementet kan det utstedes et såkalt E-112 for pasienter som trenger behandling i annet land enn Norge. Vilkaaret er imidlertid at tilsvarende behandling tilbys i Norge. I følge et konkret vedtak fra HELFO region sør:

"Bruker har søkt om dekning av utgifter til reise og opphold for å få hypnoterapibehandling i England for sin mage/tarmlidelse. Denne behandlingen tilbys imidlertid ikke i Norge, og vilkaaret for å få utstedt E-112 er derfor ikke oppfylt."

Klagenemnda for behandling i utlandet skriver i vedtak om samme sak 4. september 2009 følgende:

"Nemnda har kommet til at det finnes kompetanse til forsvarlig vurdering og behandling av klageren i Norge."

Helsemyndighetene mener altså to ulike ting i samme sak, med det som resultat at pasienten står uten behandlingstilbud. Det er på det rene at det gis et tilbud i England, nærmere bestemt ved universitetssykehuset i Manchester hvor professor Whorwell har hatt stor suksess med behandlingsmåten på den typen pasient det her er snakk om. Utsiktene til full helbredelse skal være gode.

Det er i dette bildet ganske vanskelig å forstå at norske helsemyndigheter motarbeider en løsning for pasienten, fremfor å bidra til å gjennomføre en behandling som i beste fall kan resultere i at pasienten kan gå fra uføretrygd over i helt eller delvis arbeid.

Helsevesenet skal opptre på en slik måte at pasienter blir tatt på alvor og gis det best mulige behandlingstilbudet for å gjøre pasienten frisk i den grad det er mulig. I enkelte tilfeller er det behov for at pasienter reiser til andre land for å få tilfredsstillende behandling fordi tilsvarende ikke tilbys i Norge.

Tarmspesifikk hypnoterapi er en behandlings-

form som ikke tilbys i Norge, til tross for at denne behandlingsformen har vist seg å være svært vellykket for pasienter med bestemte mage/tarmproblemer.

Svar:

Helsetjenestens oppgave er å sikre at pasienter blir tatt på alvor og gis et best mulig behandlingstilbud. Det er også slik at enkelte ganger kan det norske helsevesenet ikke gi et adekvat behandlingstilbud, og pasienter må da henvises til utlandet for behandling.

Som det fremgår av spørsmålet, kan behandling i utlandet på det offentliges regning gis i medhold av to ulike regelverk. Pasienten har søkt om dekning av utgifter til behandling i utlandet etter henholdsvis EØS-rettslige bestemmelser og pasientrettighetsloven. Disse regelverkene har ulike vilkår for rett til dekning.

Trygdeforordning 1408/71 gir på nærmere angitte vilkår rett til helsehjelp under midlertidig opphold i annet EØS-land. Rett til planlagt medisinsk behandling krever forhåndsstillatelse fra Norge, og det er en forutsetning at man har krav på den aktuelle helsehjelpen i Norge. Tillatelse kan ikke nektes dersom den aktuelle behandling er en av de tjenester som vanligvis ytes i Norge og behandlingen ikke kan gis innen den frist som normalt er nødvendig for å få slik behandling. Tillatelsen dokumenteres ved utstedelse av E 112. Søknader etter dette regelverket behandles av HELFO.

Pasientrettighetsloven § 2-1 inneholder bl.a. bestemmelser om rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. En pasient med rett til nødvendig helsehjelp har rett til behandling i utlandet dersom det ikke finnes et adekvat medisinsk tilbud i Norge. Dette er nærmere regulert i prioriteringsforskriften, og det sentrale er om det foreligger manglende kompetanse i Norge. Videre er det en forutsetning at helsehjelpen kan utføres forsvarlig av tjenesteyter i utlandet etter akseptert metode. Eksperimentell eller utprøvende behandling omfattes som hovedregel ikke av bestemmelsen. Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for behandling i utlandet på grunn av manglende kompetanse. Avslag her kan påklages til Klagenemnda for behandling i utlandet.

Etter sistnevnte regelverk er det avgjørende om det finnes kompetanse for forsvarlig vurdering og behandling av pasientens mage/tarmlidelse i Norge. Dette gjelder selv om det skulle være utviklet en annen type behandlingstilbud i utlandet. Dersom det foreligger manglende kompetanse i Norge må det så

vurderes om den omsøkte behandlingen i utlandet er å anse som medisinsk forsvarlig etter akseptert metode, vurdert opp mot pasientens diagnose.

Etter det jeg er kjent med, har vi i Norge et forsvarlig behandlingstilbud til den aktuelle pasientgruppen. Dette behandlingstilbudet er i samsvar med

det som praktiseres i andre land det er naturlig å sammenlikne seg med. Jeg oppfatter det også slik at det ikke er tilstrekkelig vitenskapelig dokumentasjon for at denne pasientgruppen vil få bedret sin helsetilstand ved hjelp av hypnoterapi.

SPØRSMÅL NR. 678

Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 24. januar 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Har statsråden sett på mulige endringer i regelverket for å sikre et fortsatt mangfold i barnehagesektoren og klargjøring av regelverket i forhold til å sikre de internasjonale barnehagene videre drift?»

BEGRUNNELSE:

Det finnes flere internasjonale barnehager i Norge. Høyre mener mangfold i barnehagesektoren er positivt. I svar til representant Jan Tore Sanner 01.06.2010 svarer Kunnskapsministeren på spørsmål om opptakskriterier og opptakskrets for særlig de internasjonale barnehagene. Internasjonale barnehager er ikke særskilt omtalt i regelverket og samme regler for opptakskriterier gjelder derfor også for dem. Det har også versert andre uklarheter om hvorvidt de internasjonale barnehagene bryter med rammeplanen hva gjelder bruk av norsk språk og språkutvikling. I svar til sivilombudsmannen sier departementet at kravet om bruk av norsk språk i barnehagen har en uklar hjemmel i barnehageloven. Kunnskapsministeren sier avslutningsvis i svaret til representanten Sanner at det kan være grunnlag for å se på regelverket.

Svar:

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver gir føringer for arbeidet med språk, og henviser blant annet til at barnehagene i sitt arbeid skal fremme barnas norskspråklige kompetanse. Kravet til bruk av norsk språk i barnehagen er samtidig ikke regulert i en egen lovbestemmelse, og kan derfor sies å ha en uklar regulering i dagens barnehagelov. På denne bakgrunn kan det være grunnlag for å se nærmere på regelverket.

Etter vedtagelsen av ny formålsbestemmelse i barnehageloven har fokuset vært å innarbeide nødvendige endringer i rammeplanen for å harmonisere rammeplanen til den nye formålsbestemmelsen. Disse endringene i rammeplanen trer i kraft i disse dager. Det følger av St.meld. nr. 41 (2008-2009) Kvalitet i barnehagen at rammeplanen skal ytterligere revideres. Som varslet i meldingen har regjeringen dessuten oppnevnt et offentlig utvalg, det såkalte Brustad-utvalget, som skal gjennomgå og vurdere behovet for endringer i lovverket for å sikre at reglene er tilpasset fremtidens barnehagesektor. Jeg mener at det i det videre arbeidet med rammeplanen og i oppfølgingen av Brustad-utvalgets innstilling vil være naturlig å se nærmere på spørsmålet om bruk av norsk språk i barnehagene.

SPØRSMÅL NR. 679**Innlevert 13. januar 2011 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 24. januar 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva er begrunnelsen for at Extra-spillet ikke kan gis lengre konsesjonsperiode, økt omsetningsramme og mulighet til å ta ut høyere gevinst?»

BEGRUNNELSE:

Extrastiftelsen Helse- og rehabilitering har som formål å tildele midler fra TV spillet Extra til helseprosjekter i regi av frivillige organisasjoner, innenfor områdene forebygging, rehabilitering og forskning. Fra 1997 har stiftelsen delt ut over 2,5 milliarder kroner. Extra-spillet står i en særstilling i norsk lovgiving og drives gjennom en treårig konsesjon gitt av Kulturdepartementet som fastsetter rammevilkårene for spillet. Extra-spillet fremmer ikke spilleavhengighet i følge lotteritilsynet. Omsetningsrammen er på 20 millioner kroner pr. uke og maks gevinst er på kroner 2 millioner. I søknad om ny konsesjon fra 2010 ønsket man å heve omsetningsrammen til 25 millioner for å bedre konkurransebetingelsene i forhold til de andre spillene fra norsk tipping som blant annet har vesentlig høyere gevinsttak. Extra-spillet fikk ikke økt omsetningsramme ved sist konsesjonstildeling. Kulturdepartementet sier selv at det er viktig at Norsk tipping får videreutvikle sin spillportefølje for å bedre sine konkurransefortrinn opp mot for eksempel de utenlandske nettselskapene, det samme prinsippet bør gjelde for Extra-spillet i sin konkurranse med spillene fra Norsk Tipping.

Svar:

Det er stiftelsen Helse- og Rehabilitering som eier rettighetene til tallspillet Extra. Norsk Tipping er operatør for spillet. Spillet Extra avholdes med hjemmel i lotteriloven mens de øvrige spillene som Norsk Tipping er operatør for avholdes med hjemmel i pengespiloven.

Extra-spillet har hatt en positiv inntektsutvikling fra oppstarten i 1996 og til nå. I 1996 var omsetningen 140 millioner, i 2006 var den nærmere 773 millioner mens den for 2009 oversteg 950 millioner kro-

ner. Overskuddsutdelingen til Helse- og Rehabilitering var 36,5 millioner kroner i 1996, i overkant av 198 millioner i 2006 og nærmere 232 millioner i 2009.

Den prosentvise omsetningsøkningen har vært mye høyere for Extra-spillet enn for eksempel tallspillet Lotto, som fremdeles er Norsk Tippings mest innbringende spill. Ser man på omsetningsøkningen i prosent på disse to spillene fra 2006 til 2009, økte Lotto med under 1 %, mens Extra økte sin omsetning med nesten 19 %.

Av omsetningen i Extra skal minimum 50 % gå til premier. Denne gevinstprosenten er den samme som den som gjelder for Lotto og Joker.

Den 10. juli 2009 søkte stiftelsen Helse- og Rehabilitering om en utvidelse av konsesjonstiden fra 3 til 5 år og en økning av omsetningsrammene fra 20 millioner til 25 millioner pr. uke.

Kulturdepartementet valgte i 2009 ikke å utvide omsetningsrammene for Extra, og beholdt derfor også en konsesjonstid på 3 år. Hovedbegrunnelsen for ikke å gjøre endringer i 2009 var at Extras spillrammer og overskudd har økt mer enn snittet for Norsk Tippings spill de senere år, og at det blant annet av den grunn bør skje en gjennomgang av NTs øvrige spill (som pågår nå) før det tas stilling til om Extra skal utvikles ytterligere.

Fordelingen av overskuddet fra det norske lotteri- og pengespillmarkedet må sees under ett. Selv om stiftelsen Helse- og Rehabilitering ivaretar et viktig samfunnsformål og Extra-spillet naturlig føyer seg inn i Norsk Tippings portefølje av ansvarlige og attraktive spill, er det mange lotterier og pengespill i Norge som har et like forsvarlig og viktig samfunnsformål. I mange sammenhenger konkurrerer lotteriformålene om de samme kronene, og det er viktig for Kulturdepartementet å utforme en helhetlig og konsistent politikk på spillområdet.

Departementet vil imidlertid se nærmere på omsetningsrammene og konsesjonstiden for spillet Extra når gjeldende konsesjonsperiode løper ut i 2012.

SPØRSMÅL NR. 680**Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 19. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Er miljøvernministeren komfortabel med den uavklarte situasjonen kommuner og næringsdrivende er kommet opp i etter at NOA har fremma nytt forslag på utviding av Markagrensen, uten at det etter stortingets lovbehandling ikke er kommet på plass omforent forvaltning av området trass stort lokalt ønske om dette, og ser statsråden det formålstjenlig å prioritere arbeidet med enkeltforslag før forvaltninga er avklart?»

BEGRUNNELSE:

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) har sendt forslag om utvidelse av Markagrensen i brev av 28 sept 2010. Nabokommuner og Markarådet er svært kritisk til dette forslaget og viser til at en etter stortingets lovbehandling burde prioriteres å få på plass en fremtidsretta forvaltning i tråd med Markaloven. Saken fremstår som om det er viktigere å få utviding av freda områder, fremfor å få en god forvaltning på plass. En slik hastebehandling på saken slik den nå fremstår skaper kun konflikter og gir ikke legitimitet til denne type vern. For fremtidig frivillig vern vil den også være svært skadelig.

Svar:

Etter markaloven § 2 er det anledning til å justere Markas grenser gjennom forskrift. I tråd med dette har flere kommuner og andre anmodet Miljøverndepartementet om endring av Markagrensen. Dette gjelder primært forslag om å ta områder ut av Marka,

selv om flere kommuner også foreslår å legge enkelte mindre områder inn i Marka. Som representant Grimstad viser til, har også Naturvernforbundet i Oslo og Akershus anmodet Miljøverndepartementet om endring av Markas grenser, gjennom forslag om å utvide Marka til å omfatte 12 nye områder.

Miljøverndepartementet har avholdt enkeltvise møter med alle kommunene og andre som har fremmet forslag om grensejusteringer, inkludert Naturvernforbundet i Oslo og Akershus. På møtene har forslagsstillerne fått anledning til å informere nærmere om sine forslag. Møtet med Naturvernforbundet ble avholdt 11. januar 2011. Til dette møtet inviterte vi også berørte kommuner, slik at de fikk anledning til å gi sine synspunkter på forslagene.

Departementet planlegger på bakgrunn av innkomne forslag å sende ut et høringsbrev med forslag til justeringer av Markas grenser i løpet av februar 2011. Forslagene fra Naturvernforbundet vil imidlertid ikke tas med i denne høringsrunden. Forslagene innebærer at forholdsvis store nye områder vil bli omfattet av markaloven, og dette vil få konsekvenser for grunneiere, kommuner mfl. En eventuell innlemming av disse områdene i Marka vil derfor kreve en grundig prosess. Ut over at forslagene fra Naturvernforbundet ikke vil omfattes av den kommende høringsrunden, har jeg ennå ikke tatt stilling til hvordan det skal arbeides videre med forslagene.

Jeg er for øvrig enig med representanten Grimstad i at det er viktig å få på plass en god forvaltning av Marka, og det synes jeg vi er på god vei til å få til.

SPØRSMÅL NR. 681**Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 25. januar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Hvilke planer og tiltak vil bli eller er satt i gang for å kunne lagre de betydelige mengder CO₂ som eks Ironman og Industrikraft Møre prosjektene vil kunne ha behov for å deponere i forhold til renskravene regjeringen har pålagt?»

BEGRUNNELSE:

I Møre og Romsdal er der flere industrielle prosjekt som ønskes igangsatt og blant disse er Ironman prosjektet på Kjeldbergodden og Industrikraft Møre i Fræna kommune. Ved en realisering av disse prosjekta med dagens renskrav vil det stille store krav til deponeringsmuligheter av CO₂. I Møre og Romsdal sees disse prosjekta som meget viktige både i kraftproduksjon og sysselsettingsammenheng, og har bred støtte lokalt og regionalt.

Svar:

Det pågår et omfattende arbeid med å utvikle og legge til rette for løsninger for fangst, transport og lagring av CO₂ i Norge. I statsbudsjettet for 2011 bevilger Regjeringen i underkant av 2,7 mrd. kroner til CO₂-håndtering.

En forutsetning for å ta i bruk CO₂-håndtering innebærer at miljømessig sikre CO₂-deponier kartlegges og modnes frem. Det er behov for økt forståelse av hva som kan være lagringspotensialet i alle

åpnede deler av norsk sokkel. Derfor har Regjeringen økt satsingen innenfor kartlegging av potensielle lagringsområder i Norge. Siden 2009 har Oljedirektoratet trappet opp dette arbeidet gjennom særlige årlige bevilgninger.

OD arbeider nå med en kartmessig framstilling av lagringsmulighetene, som skal presenteres i form av et CO₂-lagringsatlas. OD vil her karakterisere reservoarene og potensialene. Det legges opp til en første versjon av atlasen med fokus på Nordsjøen innen utgangen av 2011. Det planlegges å utvide atlasen mot slutten av 2012 med Norskehavet.

Videre jobber Olje- og energidepartementet med en ny forskrift for transport og lagring av CO₂. Forskriften forventes sendt på offentlig høring i løpet av inneværende halvår. For det videre arbeidet med transport og lagring av CO₂ er det svært viktig å få et slikt juridisk rammeverk på plass.

For å sikre et best mulig beslutningsgrunnlag og tilrettelegge for at en løsning for CO₂-lagring er på plass ved oppstart av det planlagte CO₂-fangstanlegget på Mongstad, er planleggingsarbeidet med transport og lagring av CO₂ fra Mongstad samordnet med fremdriftsplanen for det planlagte CO₂-fangstanlegget. I dette arbeidet vurderes også muligheten for eventuell transport og lagring av CO₂ fra andre utslippspunkter. Regjeringen har varslet at den vil presentere en gjennomgang av arbeidet med CO₂-håndtering på Mongstad for Stortinget tidlig inneværende år.

SPØRSMÅL NR. 682**Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 20. januar 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvilken betydning vil det få for ulike deler av norsk næringsliv, og særskilt for norsk landbruk, om de såkalte idégruppens skisser legges til grunn i de videre WTO-forhandlinger, og hvordan vil regjeringen håndtere og omtale WTO-prosessen i landbruksmeldingen som er varslet til Stortinget denne våren?»

BEGRUNNELSE:

Utenriksdepartementet sendte 16. desember 2010 ut en pressemelding med følgende tittel: Doha-runden – mot "the final countdown"?

Det fremkommer her at G5 (USA, EU, Brasil, Kina og India) i sommer tok initiativet til en prosess der ambassadørene i Genève holdt uformelle idéudgaver i små grupper på de ulike forhandlingsområde-

ne. Norge deltok i gruppene som drøftet fiskerisubsidier, landbruk, tjenester, handel og miljø og regelverk.

Det fremgår videre at smågruppene arbeid er avsluttet, og at arbeidet videreføres i det ordinære forhandlingsapparatet. 10. januar starter forhandlinger i gruppene for regelverk, handelsforenkling, handel og miljø, TRIPS (immaterielle rettigheter) og handel og utvikling. Fra 17. januar, følger forhandlingene på landbruk, industrivarer (inkludert fisk), tjenester og tvisteløsning.

Den uttalte målsettingen om å slutføre Doharunden i 2011, innebærer i realiteten at nye forhandlingstekster må utarbeides i løpet av våren på alle forhandlingsområder.

Svar:

Representant Flåtten viser i sitt spørsmål til de såkalte idégruppene skisser. Dette må bero på en misforståelse. Det foreligger ingen nye skisser til avtale for noen av forhandlingsområdene. Det som har foregått er at ulike smågrupper av ambassadører i fjor høst holdt idédugnader om hvordan man kan komme

videre med forhandlingene innen de forskjellige områdene. Det foreligger altså ingen nye utkast til avtaler, hverken på landbruk eller andre områder. Dette betyr at for landbruk er det fortsatt utkastet til avtale fra desember 2008, som er utgangspunktet for forhandlingene. Likeledes er tekstutkastet fra 2008 utgangspunktet for forhandlingene om industrivarer og fisk.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan regjeringen vil håndtere og omtale WTO-prosessen i landbruksmeldingen, er det for tidlig å gi endelig svar på dette nå. Meldingen vil først foreligge senere i våresesjonen, og vil da redegjøre for forhandlingene slik de fremstår på det tidspunktet den legges frem.

Avslutningsvis vil jeg legge til at Norge spiller en konstruktiv og aktiv rolle i forhandlingene innen alle forhandlingsområdene, med det siktemål å oppnå enighet om en avtale som sikrer både egne, men også utviklingslandenes interesser. Våre prioriteringer ligger fast, og det er en klar norsk målsetting å komme frem til en avtale som gir oss handlingsrom til å opprettholde et levedyktig landbruk over hele landet.

SPØRSMÅL NR. 683

Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen

Besvart 26. januar 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at det bør være et mål å redusere utgiftene for norske bønder, og kan statsråden redegjøre for hvor mye en gjennomsnittsbonde for de ulike produksjonsslagene betaler årlig i omsetningsavgift?»

BEGRUNNELSE:

Markedsregleringen skal balansere tilførselen av jordbruksråvarer til markedet gjennom ulike tiltak. Markedsreguleringen blir finansiert av omsetningsavgiften, som betales av bøndene.

Det er hevdet til fordel for markedsreguleringene at de pålegger markedsregulator mottakspått, og at dette er nødvendig for norsk landbruk og norske bønder.

Vi vet at Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund har en egen Mottaksgaranti.

Vi vet også at det ikke er signifikante forskjeller

mellom samvirke og uavhengige slakteri, når det gjelder avstandene mellom bonde og slakteri. Samvirke henter 96,7 % i avstander under 200 km, mens private henter 97,5 %. Over 200 km henter samvirke 3,2 %, mens private henter 2,5 %.

Meierier trenger som andre aktører råvarer, og praksisen fra private meierier viser at høyere pris til bonden må til for å tiltrekke seg leverandører.

Svar:

Markedsreguleringen er knyttet til produsent- og forbrukerinteresser og har som formål å:

- Stabilisere prisene for produsentene og bidra til noenlunde ens priser over hele landet
- Sikre avsetningsmuligheter for produsentene
- Sikre forsyninger i alle forbruksområder til en noenlunde ens pris
- Bidra til at produsentene oppnår priser mest mulig i samsvar med jordbruksavtalens forutsetnin-

ger, samtidig som prisen i markedet skal holdes på eller under avtalt nivå, som gjennomsnitt for året

Formålet med markedsreguleringen er å stabilisere markedet til beste for både produsenter og forbrukere. Et stabilt marked gir trygg forsyning av varer til stabile priser, og et alternativ med ustabile priser ville være til ugunst for både produsenter og forbrukere.

Balansering av matvaremarkedene er en hovedutfordring i landbrukspolitikken, og overproduksjon har ofte vært et problem i mange land. I Norge har vi et markedssystem for førstehåndsomsetningen av jordbruksvarer som gir jordbruket rett til å forhandle om målpriser som deres samvirkeorganisasjoner har ansvar for å søke å oppnå i markedet.

I dette ligger det at jordbruket har økonomisk ansvar for overproduksjon. Ansvar for overproduksjon er lagt til bøndernes organisasjoner. Fra den midlertidige omsetningsloven ble vedtatt i 1930 har jordbrukets faglige og økonomiske organisasjoner hatt flertall i Omsetningsrådet. Som jordbrukets faglige organisasjoner regnes Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Med jordbrukets økonomiske organisasjoner menes de samvirkeorganiserte virksomhetene som er eid av bøndene selv.

Dette systemet skiller seg fra de fleste andre land, bl.a. EU, hvor offentlige myndigheter ofte garanterer en minstepris (intervensjonspris) og selv har det økonomiske ansvar for reguleringstiltakene. Jeg mener det norske markedssystemet har stor betydning for å hindre at tilbudsoverskudd oppstår. Systemet er samlet sett til fordel for forbrukerne, og for landbruket.

Grunnlaget for den norske markedsreguleringen er hjemlet i omsetningsloven (lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror). Regjeringen har myndighet til å fastsette avgift på omsetnin-

gen av jordbruksvarer. Omsetningsrådet forestår innkrevingen og styrer bruken av avgiftsmidlene. Innenfor retningslinjer fastsatt av Omsetningsrådet har landbrukssamvirket myndighet til å iverksette reguleringstiltak på vegne av totalmarkedet for å sikre et prisnivå i samsvar med jordbruksavtalens målpriser. Denne myndigheten følges av forpliktelser i forhold til både produsenter og forbrukere, herunder mottakspått og forsyningspått. For markedsregulator er dette rettigheter og pått som utgjør en helhet.

Jeg vil vise til at jordbruksavtalepartene har nedsett en arbeidsgruppe med følgende mandat:

”Partene er enige om å foreta en gjennomgang av markedsregulatorrollen, med hovedvekt på innholdet i mottakspått. Gjennomgangen skal omfatte alle jordbrukssektorer med markedsregulering. Det nedsettes en partssammensatt arbeidsgruppe som framlegger rapport til jordbruksoppgjøret 2011.”

Som nevnt, har Norge har et system for markedsreguleringen som legger ansvaret for en eventuell overproduksjon på produsentene. Jeg mener dette systemet gir de beste insentiver til at utgiftene for produsentene blir så lave som mulig.

Omsetningsavgiften finansierer i hovedsak reguleringstiltak, men også faglige tiltak rettet mot bonden og opplysningsvirksomhet rettet mot forbrukeren. Avgiftene varierer gjennom året og fra år til år primært avhengig av behovet for gjennomføring av reguleringstiltak.

For å besvare spørsmålet om hva gjennomsnittsbonden betaler i årlig omsetningsavgift, har departementet gjort anslag basert på tall fra SSB over antall jordbruksbedrifter i de ulike produksjonene. Fordeling av innbetalt avgift i kjøttsektoren er fordelt skjønnsmessig. Dette gir følgende tall som en illustrasjon på hva en gjennomsnittsbonde kan måtte betale:

2009	Storfe	Sau/lam	Svin	Egg	Fjørfe	Melk	Kom
Oms.avg. mill. kr	58,9	20,2	57,9	35,0	13,3	145,3	14,1
Ant. produsenter	17 851	14 830	3 031	1 919	614	12 226	13 788
Kr/produsent	3 300	1 400	19 100	18 200	21 700	11 900	1 000

Det er store variasjoner mellom produksjoner, og avgiftsbelastningen bør også sees i sammenheng med inntektene i de enkelte produksjonene.

SPØRSMÅL NR. 684**Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen****Besvart 26. januar 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Kan Landbruks- og matminister Lars Peder Brekk som ansvarlig statsråd redegjøre for om bruken av omsetningsavgiften faktisk og reelt styres av Omsetningsrådet i tråd med det loven legger opp til, om omsetningsmidler er brukt til formål som strider eller kan stride mot hva omsetningsmidlene skal kunne brukes til og for de habilitetsspørsmål som reises i brevet av 13. desember 2010 fra KLF?»

BEGRUNNELSE:

Et brev Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund har sendt til Statens landbruksforvaltning 13. desember 2010 reiser alvorlige spørsmål knyttet til vedtak fattet av Omsetningsrådet. Omsetningsrådet har i dag en betydelig rolle i norsk landbrukspolitikk.

"Ut fra Lov for å fremja umsetnaden av landbruksvaror § 11 skal omsetningsmidlene gå til et særskilt fond for hver avgift, og pengene som kommer inn etter § 6 skal bare kunne nyttes til å utjevne prisforskjeller som har sin årsak i ulik bruk av melk og geografisk lokalisering av produksjonen."

Fra brevet vil i det videre særlig fremheves:

"Det har ved flere høve oppstått problem i høve til rolla og oppgåva til rådet og tilhøvet til Landbruks- og matdepartementet og til partane i Jordbruksavtala. Døme på dette er saker der avtalepartane gjer vedtak i Jordbruksavtala som føreset at det skal løyvast omsetningsmidlar til tiltak, gjerne tiltak som per definisjon ligg langt utafor kva som omsetningsmidlane er tenkt nytta til. Nyaste døme på slike tiltak er Nyt Norge -konseptet. Det finnast og andre.

(...)

Omsetningsrådet har sitt mandat direkte frå Stortinget gjennom lov. Med mindre vedtak då er direkte i strid med lov og/eller føresegn kan ikkje Landbruks- og matdepartementet gjere om vedtak rådet fattar. I samband med budsjettdiskusjonar i rådet har det fleire gongar blitt framført sterk argumentasjon via sekretariatet og leiar av rådet basert på politiske signal frå departementet.

(...)

Når då Omsetningsrådet har gjort vedtak i gjeldande periode, kan departementet omgjere slike vedtak på bakgrunn av ein ny avtale som vert inngått?

(...)

Vidare, kva slags rutinar og prosessar nyttar SLF for å sikre at habiliteten er ivareteken i eit system der Landbruks- og matdepartementet for det første er overordna styresmakt i høve til å kunne gjere om vedtak Omsetningsrådet har fatta, og for det andre at det same departementet sit som ein av avtalepartane som inngår Jordbruksavtala, og slik sett legg direkte føringar for rådet?

(...)

KLF er av den oppfatning at rådet og rådets integritet har blitt kraftig svekka av at andre aktørar legg føringar utanom dei som normalt skulle følgje av lov og føreskrifter, og av at normale prosedyrar i høve til habilitet td. vert sett ut av spel, noko som er ein trussel både mot legitimiteten og autoriteten til Omsetningsrådet."

Svar:

Den norske markedsreguleringen er hjemlet i omsetningsloven (lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror). Regjeringen har myndighet til å fastsette avgift på omsetningen av jordbruksvarer. Omsetningsrådet forestår innkrevningen, og forvalter og styrer bruken av avgiftsmidlene. Omsetningsrådet er etter omsetningsloven ansvarlig for markedsreguleringen av jordbruksvarer. Sammensetningen av rådet er fastsatt i loven, og leder oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet. Rådets størrelse og sammensetning har blitt endret flere ganger, sist fra 2010. Fra den midlertidige omsetningsloven ble vedtatt i 1930 har jordbrukets faglige og økonomiske organisasjoner hele tiden hatt flertall i Omsetningsrådet.

Som det framgår av loven, skal pengene fra omsetningsavgiften bare brukes etter vedtak i Omsetningsrådet og til å fremme omsetningen av varene det er innbetalt omsetningsavgift for. At tiltakene er i samsvar med lovens formål, vurderes løpende av rådet.

Grunnlaget for jordbruksforhandlingene og regelverket finner vi i Hovedavtalen for jordbruket av 1950, med siste revidering i 1992, som er inngått mellom staten på den ene siden og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag på den andre. De to fagorganisasjonene har rett til å forhandle med staten om priser og andre tiltak for jordbruksnæringen gjennom årlige jordbruksforhandlinger. Det er Stortinget som godkjenner avtalen og implementerer den gjennom budsjettvedtak.

Avtalepartene kan åpenbart ha, og uttrykker av og til, ønsker om hva omsetningsavgifts-midlene skal brukes til. Det er imidlertid, som det fremgår av loven, Omsetningsrådet som gjør vedtak om bruken av midlene og som dermed faktisk og reelt styrer bruken av dem.

Jeg er ikke kjent med at Omsetningsrådet har bevilget midler i strid med lovens formål.

Representanten Bakke-Jensen nevner merkeordningen "Nyt Norge" som et eksempel på et tiltak som eventuelt skulle ligge utenfor omsetningslovens for-

mål. Denne merkeordningen skal bidra til å styrke norsk mat sin markedsposisjon i en skjerpet internasjonal konkurranse, ved å dokumentere produksjonen av norsk mat overfor forbrukere, dagligvarekjeder og myndigheter. Utviklingen av merkeordningen ses også i sammenheng med arbeidet med etablering av et elektronisk sporingssystem i matkjeden. Merkeordningen vil særlig bli benyttet på produkter som produseres i større volum. Jeg kan vanskelig se at en slik merkeordning ikke skulle være innenfor formålet

med å fremme omsetningen av de varene det innbetales omsetningsavgift for.

Det er Stortinget som har vedtatt omsetningsloven og det er Stortinget som vedtar jordbruksavtalen. Landbruks- og matdepartementet er overordnet myndighet for å gjennomføre Stortingets vedtak enten det er uttrykt i lovvedtak, budsjettvedtak eller andre vedtak. Landbruks- og matdepartementet kan således opptre i rollen som forvaltningsorgan og avtalepart, men det er alltid for å oppfylle Stortingets vedtak.

SPØRSMÅL NR. 685

Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 21. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«LO vil ha fond for å sikre norsk eierskap i bedrifter som skal selges. Næringsministeren har uttrykt seg positiv til forslaget. Et slikt fond vil medføre at kapital fra statens oljeformue tilføres det norske kapitalmarkedet. Derved tilføres norsk økonomi flere oljekroner.

Sett i lys av debatten rundt handlingsregelen - hvordan mener finansministeren at penger bruk fra et slikt fond ville påvirket presset i norsk økonomi?»

Svar:

Sparingen i Statens pensjonsfond utland utgjør, sammen med handlingsregelen, viktige pilarer i rammeverket for den økonomiske politikken. Rammeverket bidrar til å stabilisere den økonomiske utviklingen, bl.a. ved å gi et troverdig ankerfeste for aktørenes forventninger knyttet til bruken av oljeinntek-

ter og håndteringen av de store, men varierende valutainntektene fra petroleumssektoren. Stortinget har tidligere trukket opp retningslinjer som tilsier at overføringen fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettet dekker det oljekorrigerte budsjettunderskuddet slik det anslås i nysaldert budsjett. Det er viktig at troverdigheten til rammeverket ikke svekkes.

Et statlig kjøp av aksjer i norske selskaper vil normalt ha sin motpost i et statlig låneopptak. Virkningen på norsk økonomi avhenger ikke av om kjøpet gjøres direkte av staten eller av et statlig fond. Forslaget om et statlig fond for å sikre norsk eierskap i norsk næringsliv reiser flere spørsmål, herunder også om kapitalmarkedets virkemåte og omfanget av statlig eierskap. Regjeringen har varslet at det skal legges fram en ny stortingsmelding om statens eierskap i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 686**Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 19. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Statssekretær Roger Schjerva avviste på NRK Dagsrevyen 12.01.11 at kommunene bør få hjelp til å betale høye strømgjeldninger. Han hevdet de høye strømprisene umulig kan ha kommet som en overraskelse på kommunene. I nasjonalbudsjettet for 2011 anslår derimot regjeringen at strømprisene vil være uendret fra 2010 til 2011.

På hvilket grunnlag forventer regjeringen at kommunene har bedre analyser enn regjeringen over prisutvikling i kraftmarkedet?»

Svar:

Kommunesektoren har ansvaret for viktige velferdstjenester. En bærekraftig kommuneøkonomi er dermed en forutsetning for et godt velferdstilbud i hele landet. Regjeringen har på denne bakgrunn prioritert å styrke kommuneøkonomien. Siden 2005 er

kommuneøkonomien reelt styrket med i alt 42 mrd. kroner, målt i 2010-priser.

I Nasjonalbudsjettet 2011 er det lagt til grunn at elektrisitetsprisene inkludert avgifter og nettleie er om lag uendret fra 2010 til 2011 etter en økning på om lag 20 pst. fra 2009 til 2010. Anslaget var blant annet basert på prisene i terminmarkedet for elektrisk kraft på det tidspunktet tallmaterialet i Nasjonalbudsjettet 2011 ble utarbeidet. Det er stor usikkerhet knyttet til slike anslag. Vanlige sesongvariasjoner tilsier at elektrisitetsprisene er høyest om vinteren og avtar fram mot sommeren.

Kommunesektoren er rammestyrkt. Det betyr at kommuner og fylkeskommuner selv har ansvar for å tilpasse sin ressursbruk og tjenesteproduksjon til de fastsatte inntektsrammene, gitt gjeldende lover og regelverk. Elektrisitetsprisene varierer betydelig. På samme måte som andre kunder må kommunene ta høyde for dette i sine budsjetter.

SPØRSMÅL NR. 687**Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 25. januar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Regjeringen skal utarbeide en energimelding. Det er gledelig snuoperasjon. I en kronikk publisert på Senterpartiets internettside 31.08.09 skrev statsråden i respons til FrPs ønske om en energimelding at "Det er betegnende at FrP først og fremst vil ha mer papirarbeid og byråkrati ved å sette i gang utredninger og planer."

Hva er forskjellen på den energimeldingen statsråden ønsker og den energimeldingen FrP har etterlyst i mange år?»

Svar:

Den siterte formuleringen i kronikken på Senterpartiets hjemmeside 31.08.09 var knyttet til FrPs energipolitikk slik den framsto sommeren 2009 i lys av den fireårsperioden som da lå bak oss. Mitt hovedpoeng i kronikken var at FrPs alternativ var avsløren-

de tamt. Jeg la i denne forbindelse vekt på at FrP i de foregående årene hadde kritisert regjeringen gang på gang for manglende handlekraft – og hva var så forslaget i FrPs 100-dagers plan – jo, mer utredninger.

Mens FrP primært er opptatt av mer planer i energipolitikken, er det for Regjeringen slik at det energipolitikken først og fremst trenger er handling. Dette har vi fulgt opp med omfattende tiltak over ett bredt felt. Bare i det siste året vi nå har lagt bak oss har regjeringen fått på plass flere milepæler i energipolitikken. I denne forbindelse vil jeg for eksempel peke på at regjeringen våren 2010 fikk på plass en ny havenergiloov, som åpner nye muligheter for en helt ny energiform i årene som kommer. Samtidig har Regjeringen lagt et løp for bygging av sentrale kraftlinjer som Sima-Samnanger og Ørskog-Sogndal. Før jul undertegnet videre den svenske og den norske regjeringen en protokoll for et felles marked for sertifikater. Dette gir nye perspektiver for utbyggingen av

fornybar energi i de to landene. Regjeringen har også trappet opp satsingen på energieffektivisering til et rekordnivå i 2011.

Regjeringens energipolitikk for denne stortingsperioden er trukket opp gjennom Regjeringens politiske plattform for 2009-2013. Tilsvarende lå den politiske plattformen for 2005-2009 til grunn for energipolitikken i forrige stortingsperiode. Etter Regjeringens vurdering har imidlertid tidspunktet nå kommet for å starte arbeidet med utformingen av energipolitikken videre framover. Som et grunnlag for

utformingen av politikken for årene videre framover er det viktig å se på energipolitikken i et helhetlig langsiktig perspektiv. Dette er også bakgrunnen for at det som et ledd i arbeidet med meldingen vil bli nedsatt et energiutvalg som skal vurdere perspektivene fram mot 2030 og 2050.

Dette vil da altså også være en energimelding med en vinkling som vil være vesensforskjellig FrPs forslag til opplegg for en stortingsmelding i 2009, jf. også Olje- og energidepartementets brev av 10.02.09 vedrørende representantforslag 8:24 (2008-2009).

SPØRSMÅL NR. 688

Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll

Besvart 25. januar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Statsråden sier til Klassekampen at kabling av sentralnettet ikke skal gjøres av estetiske hensyn, bare når det er nødvendig av hensyn til naturmangfoldet. I saken om kraftlinjer i Hardanger er det hensyn til estetikk som er mest grunnleggende argument, blant annet i forhold til turisternes opplevelse/synsinntrykk av naturen.

Hvilke viktige utfordringer til naturmangfoldet ser statsråden som relevant i kraftlinjesaken i Hardanger?»

BEGRUNNELSE:

<http://www.klassekampen.no/58372/article/item/null/lovpriser-mastene>

Svar:

Vi har et klart mål om en robust kraftforsynings-sikkerhet over hele landet. Samtidig har vi ambisiøse mål for utbygging av vår fornybare energi, det være seg vind eller vann. Da kommer vi ikke utenom å for-

sterke og oppgradere kraftforsyningsnettet i betydelig grad. Vi må derfor tåle å se anlegg for produksjon og overføring av kraft. At en kraftledning og kraftmaster er synlige fra der folk bor, ferdes eller har hytter er ikke i seg selv tilstrekkelig til å vedta bruk av kabel.

Spørsmålene om naturmangfold på strekningen Sima-Samnanger er det grundig redegjort for i departementets klagevedtak av 2. juli 2010. Hensynet til landskap og uberørt natur, friluftsliv, fugl, naturtyper og vegetasjon, villrein og annet hjortevilt er grundig belyst og nøye vurdert. Av hensyn til samlet belastning for naturmangfoldet ble det fastsatt vilkår om omlegging/sanering av bestående ledningsanlegg. Det ble pålagt avbøtende tiltak gjennom krav til miljøplan og transportplan av hensyn til naturmiljø for å unngå eller redusere negative miljøvirkninger. Jeg vil også gjøre representanten oppmerksom på at klagevedtaket inneholder en omfattende og inngående redegjørelse og vurdering av hensynet til reiseliv og turisme, skog- og jordbruk, tamrein og kulturminner.

SPØRSMÅL NR. 689**Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 21. januar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«En voldsutsatt sykepleier på "flukt" med baby i Vest-Finnmark tar sitt eget liv dagen før hun skal i retten vedr. vold og trusler hun er blitt utsatt for. Statsadvokaten åpnet for etterforskningstekniske skritt 17 måneder etter dødsfallet. Til tross for purreinger i saken, bl.a. fra Stine Sofie stiftelsen om begjæring av oppnevning av bistandsadvokat ligger saken i dag fremdeles hos politijuristen i Alta.

Kan justisministeren ta initiativ til å få politijuristen i Alta til å sende saken videre i systemet?»

BEGRUNNELSE:

En voldsutsatt sykepleier på flukt med baby i Vest-Finnmark, tar dessverre sitt eget liv dagen før hun skal i retten vedrørende volden og truslene som hun og babyen er blitt utsatt for fra barnefaren. Politiet var blitt varslet om brudd på besøksforbud, uten å foreta seg noe. Morens bistandsadvokat ble fjernet umiddelbart etter dødsfallet og politiadvokaten i Alta henla saken da mor døde, samtidig ble besøksforbudet som beskyttet baby, opphevet. I ettertid har tingretten overdradd foreldreansvar og daglig omsorg til barnets far, dette i strid med hva sakkyndige anbefalte. Det fremgår i saken at far har 42 straffesaker på seg, blant annet vold. Selvfølgelig ønsker far å bagatellisere egen adferd, og at han har avbrutt tilbud om behandling hos psykolog. Han tilstod imidlertid volden, truslene og trakasseringen han utsatte mor og baby for til rettens sakkyndige.

Statsadvokaten åpnet for etterforskningstekniske skritt 17 måneder etter dødsfallet, han gav frist til politiet til den 30. november 2009. Den 07. desember 2010 oversendte Stine Sofies stiftelsens samarbeidsadvokat begjæring om å bli oppnevnt til avdødes bistandsadvokat til Alta politi.

Denne begjæringen ble ikke sendt videre til tingretten, men ble liggende sammen med resten av saken på politijuristens bord. Der ligger den fortsatt og tiden begynner å gå mot foreldelse av saken. Kan justisministeren ta et initiativ til å få politijuristen til å sende saken videre i systemet slik at statsadvokaten kan komme i gang med eventuell full etterforskning av saken - før den forfaller.

Svar:

På bakgrunn av at enkeltsaker under behandling i påtalemyndigheten ikke er underlagt politiske myndigheter har jeg har forelagt representantens spørsmål for Riksadvokaten og har fått opplyst følgende. Saksforholdet er i korthet at det var berammet rettsmøte for opprettholdelse av et besøksforbud politiet hadde fattet. Fornærmede døde før besøksforbudet ble behandlet i retten. Saken ble senere henlagt. En bekjent av avdøde tok høsten 2010 kontakt med statsadvokaten, som på bakgrunn av opplysninger fra vedkommende ba politiet foreta ytterligere undersøkelser for å vurdere om saken skulle tas opp på nytt. Dette er sakens status i dag og riksadvokaten har full tillitt til at saken følges opp på en adekvat måte.

SPØRSMÅL NR. 690**Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 21. januar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Det vises til spørsmål 507 (2010-2011). Dette er en sak som gjelder behandlingen av et enkelmanneske som forfølges etter at dom er avsagt. Saken er ferdig behandlet med vedtak hos POD. POD er underlagt statsrådets ansvar og det burde statsråden ha klart å avdekke. De underliggende utfordringer som

spørsmålet reiser forventes derfor besvart langt mer konkret.

Jeg finner derfor å gjenta spørsmålet.»

Svar:

Innledningsvis vil jeg få vise til svar fra Knut Storberget på skriftlig spørsmål nr. 507.

Jeg vil be om forståelse for at jeg ikke ønsker å gå inn i den konkrete enkeltsaken det her er vist til. Vi skal være svært varsomme med å etablere en praksis hvor en statsråd griper inn i enkeltsaker, og særlig hvor det er foretatt en annenhåndsbehandling av overordnet organ. Av Politidirektoratet har jeg fått opplyst at den antatte forvaltningssaken ble avgjort av Politidirektoratet 21. oktober 2009. Direktoratet

oppretholdt da vedtaket fattet av Hedemark politidistrikt om å tilbakekalle vedkommendes våpenkort mv. På generelt grunnlag ønsker jeg å vise til at Politidirektoratets vedtak er endelig og ikke kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd. Det kan videre vises til den generelle adgangen til å bringe forvaltningsavgjørelser inn for Sivilombudsmannen eller de alminnelige domstoler.

SPØRSMÅL NR. 691

Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 28. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«I desember i fjor sa Nav-lederne i Kvinesdal og i Kristiansand opp jobben i protest mot uansvarlige budsjetter. I hele landet har det blitt kuttet i antall ansatte, og flere kommuner reagerer sterkt på at statlige stillinger/oppgaver må fylles med kommunalt ansatte. Nå reagerer også KS Agder på det de kaller "en uholdbar arbeidssituasjon".

Kan statsråden gi en fylkesvis oversikt over utviklingen i antall statlige ansatte fra 2006 og til i dag, samt utviklingen i antall ansatte i direktoratet i samme periode?»

BEGRUNNELSE:

Nedskjæringene som er gjennomført på de lokale Nav-kontor på statlig side har skapt mye frustrasjon. Konsekvensene av kuttene rundt om i landet er dårligere oppfølging av brukerne og senere innsats, noe som igjen vil føre flere ut i ledighet og på stønad. An-

satte i Nav kontorene opplever at de får ansvar for mellom 100 -200 brukere hver, som alle trenger mye oppfølging. Det kan virke som at et utdatert datasystem tar penger fra driften, som igjen rammer brukeren hardest.

Svar:

Jeg viser til tabellen nedenfor som gir oversikt over utviklingen i antall årsverk i hele Arbeids- og velferdsetaten siden 2006. Fylkeslinjen består av NAVs fylkesledd/-kontor, den statlige delen av NAV-kontorene, forvaltningsenhetene og øvrige enheter som ligger i denne linjen. Spesialenhetlinjen består av 57 spesialiserte enheter inndelt i sju resultatområder. Spesialenhetene er organisert som nasjonale enheter, med regionale kontorer, som løser oppgaver fra hele landet, slik som NAV Klageinstans, NAV Kontaktsenter, NAV Internasjonalt, NAV Hjelpemidler og tilrettelegging og Nav Pensjon.

Oversikt over netto årsverk belastet kapittel 605 for Arbeids og velferdsetaten

Arbeids og velferdsetaten	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2010/07	2011/01
Fylkeslinjen	9 207,0	8 489,0	8 414,0	9 041,0	9 220,2	9 296,0	8 962,7
Spesialenhetlinjen	2 163,3	2 729,8	2 848,1	2 492,6	2 697,4	2 768,4	2 400,1
Direktorat + sentrale enheter	944,3	885,0	877,2	943,9	1 034,3	987,0	1 311,4
NAV	12 314,6	12 103,9	12 139,3	12 477,5	12 951,9	13 051,3	12 674,2

Det understrekes at økningen i antall ansatte i sentrale enheter skyldes at regnskaps- og utbetalingsenheter i fylkeslinjen og spesialenhetlinjen formelt ble direkte underlagt styringslinjen for regnskap og utbetaling i direktoratet i november 2010. Denne øk-

ningen medførte imidlertid ingen fysisk flytting av bemanning fra fylkene til sentralt.

Antall årsverk i Arbeids- og velferdsetaten har økt fra 2006. Samtidig har flere oppgaver i samme tidsrom blitt flyttet ut av Arbeids- og velferdsetaten.

Oppgaver knyttet til frikort og oppgjør for pasienttransport er flyttet fra Arbeids- og velferdsetaten til helseøkonomiforvaltningen (HELFO) og helseforetakene, noe som også førte til overflytting av bemanning om lag 570 årsverk. Overflyttingen medfører også færre oppgaver og henvendelser til NAV-kontorene.

Det har vært flere organisatoriske justeringer i etaten siden 2006 hvor hensikten har vært å gjøre etaten bedre i stand til å oppfylle målsettingene ved NAV-reformen. I disse prosessene har man ikke økt bemanningen på direktoratsnivå.

Arbeids- og velferdsdirektoratet får tildelt en samlet ramme til drift av Arbeids- og velferdsetaten. Innenfor denne rammen, men med visse føringer, har direktoratet selv ansvar for å fordele midlene slik at etaten kan nå målene som er satt. Arbeids- og velferdsetatens driftsbudsjett ble vesentlig styrket både i 2009 og i 2010. Fra saldert budsjett 2009 til saldert budsjett 2010 økte etatens driftsramme (kap. 605, post 01) med 1,1 mrd. kroner. Denne styrkingen er i all hovedsak videreført i statsbudsjett for 2011.

Nivået på arbeidsmarkedstiltakene er redusert fra 2010 til 2011. Når nivået på arbeidsmarkedstiltakene reduseres, reduseres normalt også arbeidsmengden til etaten, og driftsrammene til etaten korrigeres for

dette. Dette vil også ha virkning på ressurstildelingen til NAV-kontorene.

Siden Arbeids- og velferdsetaten ble etablert i 2006, er også oppgaver flyttet fra NAV-kontorene til andre enheter i etaten. Disse endringene er gjennomført for at NAV-kontorene skal kunne konsentrere innsatsen om brukernære oppgaver, som veiledning og oppfølging med sikte på overgang til arbeid og aktivitet.

Departementet nedsatte i februar 2010 en ekspertgruppe som har gjennomgått og vurdert om arbeidsdelingen, organiseringen og arbeidsformer samlet sett bidrar til å virkeliggjøre NAV-reformens mål og intensjoner. Gruppen har konkludert med at det ikke er grunnlag for å gjøre betydelige endringer i arbeidsdelingen mellom NAV-kontor og forvaltningsenheter.

Jeg mener at budsjettrammene som følger av statsbudsjettet for 2011 gir grunnlag for å opprettholde Arbeids- og velferdsetatens samlede tjenesteyting og publikumsservice, utover det som følger av at tiltaksnivået i 2011 er noe lavere enn i 2010.

Vedlagt vises en skjematisk framstilling av utviklingen i antall årsverk for de enkelte fylker i etaten fra 2006 (fylkeslinjen). Spesialenheter er holdt utenfor.

Vedlegg til svar:

Netto årsverk belastet kapittel 605 for de enkelte fylker

01 Østfold	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	477,4	452,1	441,1	476,9	501,3	477,7
02 Akershus	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	712,3	703,0	712,0	793,2	788,5	796,4
03 Oslo	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	1 100,7	951,7	971,0	1 053,1	1 082,5	1 038,1
04 Hedmark	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	361,7	320,6	311,9	345,2	353,3	336,0
05 Oppland	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	347,4	329,2	315,6	349,9	376,2	352,5
06 Buskerud	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	519,2	428,2	429,5	485,5	490,3	469,4
07 Vestfold	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	434,6	381,8	397,8	452,2	441,7	465,6
08 Telemark	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	369,0	332,6	340,0	374,3	384,6	362,7
09 Aust-Agder	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	245,4	247,9	232,9	260,1	282,3	253,4
10 Vest-Agder	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	361,3	322,1	320,9	361,9	340,5	320,1

11 Rogaland	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	671,9	613,1	576,7	633,2	644,2	660,9
12 Hordaland	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	827,8	784,9	782,8	803,4	776,6	710,1
14 Sogn og Fjordane	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/ 01
Sum:	214,1	212,0	192,4	224,9	229,3	220,7
15 Møre og Romsdal	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/01
Sum:	505,8	494,8	488,1	441,5	478,3	480,6
16 Sør-Trøndelag	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/01
Sum:	584,0	544,2	542,0	540,1	585,7	564,5
17 Nord-Trøndelag	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/01
Sum:	294,0	254,3	263,7	289,0	308,7	294,0
18 Nordland	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/01
Sum:	579,0	539,3	525,6	557,5	556,9	533,7
19 Troms	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/01
Sum:	373,0	356,0	356,5	369,3	377,0	364,8
20 Finnmark	2006/08	2007/09	2008/01	2009/01	2010/01	2011/01
Sum:	228,4	221,1	213,4	229,8	222,2	208,4

SPØRSMÅL NR. 692

Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 24. januar 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Diverse medier har den siste tiden omtalt barnehager med utvidede åpningstider.

Kjenner departementet omfanget av kvelds- og nattåpne barnehager per i dag, og kan departementet gi noen vurderinger av hvilke kostnader det medfører å utvide til kvelds- og nattåpent for en enkelt barnehage (for eksempel i prosent av kostnader ved ordinære åpningstider)?»

Svar:

I norske barnehager varierer åpningstider fra 4 til 18 timer per dag. Tall fra barnehagenes årsmeldingskjemaer for 2009 sier at om lag 88 pst av norske barnehager har en åpningstid mellom 9 og 11 timer per dag. Under 1 pst har åpningstid utover 11 timer per dag. Årsmeldingskjemaet gir opplysninger om hvor mange timer per dag, dager i uken og måneder i året barnehagene er åpne, men ikke når på døgnet åpningstiden gjelder.

Jeg vil presisere at åpningstid ikke er det samme som den tiden barna er i barnehagen. Årsmeldingskjemaet gir svar på den avtalte oppholdstiden til barna, men ikke hvor lenge de faktisk er i barnehagen. Dette vil vi få vite mer om i Barnetilsynsundersøkelsen som SSB nå gjennomfører på oppdrag fra departementet.

Det er rimelig å legge til grunn at barnehager med utvidede åpningstider vil ha behov for økt bemanning og at dette vil medføre økte personalkostnader for barnehagen. Departementet har imidlertid ikke grunnlag for å beregne eventuelle merkostnader for en barnehage ved å ha åpent kvelds- og nattid. Det antas at kostnadene vil kunne variere blant annet ut fra barnehagens størrelse. Barnehageloven sier at det er barnehageeier som fastsetter åpningstidene og at disse skal fremgå av barnehagens vedtekter. Kommunen som lokal barnehagemyndighet godkjenner barnehagen etter barnehageloven, men åpningstiden godkjennes ikke spesifikt.

Barnehagelovens utdanningskrav gjelder ikke for

personer som arbeider i barnehagen på nattid. Med nattid menes tidsrommet mellom kl 21 og 06. Kommunen skal imidlertid godkjenne bemanningsplan og

den enkelte ansettelsen. Kravet til styrer gjelder, hvilket innebærer at styrer også er leder for den virksomheten som foregår på nattid.

SPØRSMÅL NR. 693

Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 24. januar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Norsk Fosterhjemsforening utfører i dag viktig arbeid med å bistå fosterforeldre med rådgivning, oppfølging og veiledning, men har pr i dag ikke nok kapasitet til gi all den bistanden som det er behov for.

Vil departementet vurdere å gi økt støtte til fosterhjemsforeningen slik at foreningen får mulighet til å gi bedre oppfølging til sine medlemmer og dermed styrke den generelle støtten og veiledningen til fosterforeldre?»

BEGRUNNELSE:

Norsk Fosterhjemsforening representerer mange av landets fosterhjem og får naturlig nok svært mange henvendelser fra fosterforeldre om mange ulike sider ved det å være fosterforeldre. De utfører også på mange andre måter et viktig informasjonsarbeid overfor fosterforeldrene. Det er bred enighet om at det er et stort behov for å styrke oppfølgingen og støtten rundt de familiene som tar på seg ansvaret med å være fosterhjem. Fosterhjemsforeningen bør ses på som et positivt redskap i denne sammenheng.

Svar:

Norsk fosterhjemsforening (NFF) er en viktig interesseorganisasjon som spiller en sentral rolle for mange fosterforeldre. Foreningen bistår fosterhjem med verdifull informasjon ved blant annet å arrangere samlinger, kurs og temakvelder, og ved å gi fosterforeldre råd og veiledning. Formålet til foreningen er å være en aktiv pådriver for å heve kvaliteten på alle

plan innen fosterhjemsomsorgen.

For departementets del er Norsk fosterhjemsforening en nyttig ressurs for synspunkter og tilbakemeldinger knyttet til fosterhjemsarbeidet. Eksempelvis kan nevnes at i november 2010 var generalsekretæren og syv nåværende og tidligere fosterforeldre invitert til et lytte- og innspillsmøte med politisk ledelse. På møtet fikk fosterforeldrene, som kom fra forskjellige kanter av landet, komme med sine erfaringer med barnevernet og fortelle om arbeidet de utfører. Møtet var et ledd i å få fram fosterforeldrenes erfaringer og deres synspunkter på hva som fungerer og hva som kan gjøres bedre.

Fosterhjemsforeningen var samme måned også invitert til et møte med politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet om studiestøtte for barnevernsbarn.

I tillegg til dette er Norsk fosterhjemsforening en viktig høringsinstans for departementet, og er for øvrig representert i Barnevernpanelet som ble nedsatt rett før jul. Panelet skal komme med anbefalinger og råd til hvordan barnevernet i Norge kan utvikles til barnets beste.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet støtter Norsk fosterhjemsforening økonomisk. Foreningen søkte om driftstilskudd for sentral og lokal virksomhet i 2010 på til sammen 3 millioner kroner. Departementet innvilget søknaden med det ansøkte beløp. Dersom foreningen søker om et høyere driftstilskudd for 2011 vil departementet konkret vurdere dette.

SPØRSMÅL NR. 694**Innlevert 14. januar 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 21. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Fremskrittspartiet fremmet 17. mars 2010 et representantforslag Dokument 8:94 S (2009–2010) om å få på plass en egen ordning for registrering av ombygde og amatørbygde kjøretøy, både MC og bil, etter modell av tilsvarende ordning i Sverige. Én måned senere i 16. april 2010 sendte statsråden ut en pressemelding om at departementet ville sette ned en gruppe som skal utrede nærmere om det er grunnlag for å etablere en nasjonal godkjenningsordning for amatørbygde kjøretøy.

Hva har skjedd, og når kan man vente en konklusjon?»

BEGRUNNELSE:

Det er ingen tvil om at streng norsk praksis og regelverk knyttet til godkjenning og registrering av ombygde og amatørbygde kjøretøy skaper problemer for mange bilentusiaster i Norge, fordi det er svært vanskelig å få skilte på slike biler, selv om man objektivt sett oppfyller alle krav. På et skriftlig spørsmål 15:511 (2009–2010) fra Ingebjørg Godskesen om godkjenning av amatørbygde kjøretøy, svarte samferdselsministeren vinteren 2010:

«Med tanke på at en egen ordning for godkjenning av amatørbygde biler vil rette seg mot et svært begrenset antall brukere, vil jeg per i dag ikke prioritere en nærmere utredning av dette».

Samferdselsministeren og regjeringen ønsket altså ingen godkjenningsordning. Etter at statsråden hadde kommet med dette svaret, fremmet forslagsstillerne 17. mars 2010 representantforslaget om å få på plass en godkjenningsordning. Det førte til at regjeringen og samferdselsministeren snudde 180 grader, og sendte 16. april ut en pressemelding med tittelen "Godkjenningsordning for amatørbygde kjøretøy"; spørsmålet skulle utredes nærmere i samarbeid med bl.a. Norsk Motorcykel Union og AMCAR

Norge. Dette er en prisverdig helomvending, og det er viktig at saken ikke renner ut i sanden.

Svar:

Samferdselsdepartementet ga i brev av 22. juni 2010 Statens vegvesen i oppdrag om å påbegynne arbeidet med å utarbeide en ordning for godkjenning av amatørbygde kjøretøy etter svensk modell.

Statens vegvesen har orientert departementet om at utredningen vil være tidkrevende, da det er flere viktige aspekter som må ivaretas.

Når en slik godkjenningsordning skal etableres er det nødvendig å ta i betraktning de overordnede hensyn som Statens vegvesen skal ivareta, som miljø og trafikksikkerhet. En godkjenningsordning for amatørbygde kjøretøy må videre ses i lys av hvilke tekniske krav som stilles for kjøretøy generelt, når det gjelder ombygging/oppbygging samt eventuelle avvik fra kjøretøytekniske krav.

Det er også nødvendig å vurdere om en slik ordning kan innføres uten at den vil være i strid med EØS-avtalen. En utarbeidelse av godkjenningsordningen etter svensk modell er komplisert, da den svenske ordningen er historisk basert. EU har vedtatt at nasjonale godkjenningsordninger som eksisterte før ikrafttredelse av godkjenningsdirektiv 2007/46/EF kan videreføres. En ordning med amatørbygde kjøretøy i Norge vil følgelig ikke komme inn under et slikt "unntak". Det er derfor en vesentlig forskjell mellom å kunne videreføre en eksisterende, historisk basert ordning i Sverige og å innføre en ny tilsvarende ordning i Norge.

Utredningsarbeidet er dermed satt i gang, og det vil på bakgrunn av kompliserte problemstillinger måtte avsettes noe tid til å framskaffe et forsvarlig grunnlag for å kunne vurdere og etablere en eventuell nasjonal godkjenningsordning for amatørbygde kjøretøy.

SPØRSMÅL NR. 695**Innlevert 17. januar 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 24. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Nav kan gi tidsubegrenset lønnstilskudd til arbeidsgivere som ansetter personer med problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet. Potten for slike TULT-midler er relativ liten, og en henvendelse undertegnede har fått fra en attføringsbedrift viser at dette resulterer i at mennesker må søke 100 % uføretrygd i stedet for å kunne arbeide 50 %.

Vil statsråden sørge for at det kommer TULT-midler til flere tiltaksplasser eller er statsråden fornøyd med at mennesker med restarbeidsevne i stedet blir 100 % uføre?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er en kvinne i 50-årene, som har jobbet hele livet, men nå har sviktende helse. Etter utprøving i arbeidspraksis i annen jobb hos samme arbeidsgiver (med arbeidsavklaringspenger fra NAV og veiledning) har hun funnet en variert og trivelig jobb som hun med en del tilrettelegging kan klare i 50 %. Etter samarbeidsmøte der arbeidsgiver, bedriftshelsetjenesten, fastlegen og NAVs Arbeidslivssenter kom en fram til at den beste løsningen for henne vil være: 50 % uføretrygd og 50 % tilrettelagt jobb hvor arbeidsgiver får 50 % tidsubestemt lønnstilskudd pga behov for en del tilrettelegging.

Dette ville så langt som mulig sikret henne en jobb hun muligens kunne klare, og en sunn tilknytning til arbeidslivet/ et trivelig arbeidsmiljø fram til pensjonsalder, og arbeidsgiver vil kunne tilrettelegge som nødvendig (arbeidstid, oppgaver m.m.).

Problemet er at potten for TULT-midler i fylket er tom. Den fylles ikke opp i begynnelsen av året, men en må vente til noen avslutter og midler blir ledige igjen – ifølge NAV arbeidslivssenter og NAV-leder lokalt.

Andre lønnsmidler kan ikke brukes fordi det stilles krav om at hun innen ganske kort tid da skal kunne fungere i ordinær stilling (ifølge leder NAV lokalt).

Resultatet er at kvinnen som har mulighet for å bidra i en tilrettelagt stilling i ca 10 år framover, som har funnet en jobb hun med tilrettelegging kan mestre og hvor arbeidsgiver er villig til å tilrettelegge selv om hun ikke kan brukes så fleksibelt som ønskelig, må nå søke 100 % uføretrygd.

Dette virker lite fleksibelt og en meget uheldig konsekvens av stramme tiltaksbudsjetter.

Svar:

Tidsubestemt lønnstilskudd (TULT) er en forsøksordning som startet i 2007. Forsøket er regulert i en egen forskrift av 03.05.2007. Ordningen skal bidra til å øke muligheten for ordinært arbeid blant personer med varig og vesentlig nedsatt arbeidsevne og på den måten bidra til å redusere uførepensjonering.

En nylig gjennomført evaluering ga ikke noe klart svar på om tidsubestemt lønnstilskudd bidrar til å redusere sannsynligheten for å bli ufør. Evalueringen er likevel klar med hensyn til at deltakelse på tidsubestemt lønnstilskudd bidrar til å hindre at man blir uførepensjonert med en høy uføregrad (dvs. en uføregrad i intervallet 65 -100 prosent). Ordningen bidrar derfor til at deltakerne får opprettholdt en kontakt med arbeidslivet og får utnyttet sin restarbeidsevne i det ordinære arbeidslivet. Regjeringen vil nå på bakgrunn av resultatene fra denne evalueringen, som ble gjennomført av Oxford Research i samarbeid med Arbeidsforskningsinstituttet og NIFU STEP, vurdere både innretningen og nivå på dette tiltaket, og vil komme tilbake til Stortinget med dette på en egnet måte.

I tildelingsbrevet av 09.02.2010 til Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2010 ble det gitt føringer om at det var rom for 1 000 flere plasser til forsøket med tidsubestemt lønnstilskudd i gjennomsnitt for 2010, sammenlignet med 2009. I brev av 11.05.2010 ga departementet uttrykk for at Arbeids- og velferdsdirektoratet burde begrense bruken av tiltaket slik at nivået ikke oversteg om lag 2 500 plasser i gjennomsnitt for året. Disse føringene har lagt rammene for nivået på antall brukere som til en hver tid kan delta på dette tiltaket.

Arbeids- og velferdsdirektoratet er i tett dialog med fylkene om gjennomføring av arbeidsrettede tiltak for å sikre at et visst aktivitetsnivå skal oppnås innenfor tildelt ramme. Til tross for dette er det ikke mulig å ha en løpende samordning av tiltaksmidler på tvers av fylker. Dette betyr at det på et gitt tidspunkt kan oppstå situasjoner der enkelte fylker ikke kan gi flere tilbud om tidsubestemt lønnstilskudd, samtidig som det kan være noe midler til dette tiltaket i andre fylker.

SPØRSMÅL NR. 696**Innlevert 17. januar 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 27. januar 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Bøndenes interesseorganisasjon må forstås slik at de mener jordleie bør kostnadsføres i totalkalkylen for jordbruket.

Kan statsråden redegjøre for departementets syn på dette?»

BEGRUNNELSE:

At beslutningstakere har et riktig bilde av økonomien for norske bønder er avgjørende for å kunne fatte riktige valg av politikk. Som vi kunne lese i *Bonde og Småbruker* 17. desember 2010:

"Det er ikke alle regnestykker som går opp. Heller ikke det regnestykket som blei satt opp under jordbruksoppgjøret i 2008. Da blei det konkludert med at årsverksinntekta i jordbruket skulle øke med 22 000 kroner. Resultatet blei 0 kroner."

Når det gjelder jordleieutgiftene for norske bønder, har disse økt med over 160 millioner kroner på 10 år. Kostnadsveksten regnes ikke med i totalkalkylen. Dette kom slik til uttrykk i *Nationen* 16. november 2010:

"Totalkalkylen for jordbruket beregner den kostnadsveksten som ligger til grunn for de årlige jordbruksforhandlingene. Jo større kostnadsvekst, jo mer penger må staten og forbrukerne fylle på for at bonden skal få realinntektsvekst. Og her er ikke økt jordleiekostnad med. Dermed blir den inntektsveksten partene presenterer for norske bønder etter forhandlingene, kunstig høy."

I et leserinnlegg i *Nationen* 24. november av Generalsekretær i Norsk Bonde- og Småbrukarlag Olaf Godli og Seniorrådgiver i Norges Bondelag Anders Huus, begge medlemmer av Budsjettnemnda for jordbruket, fremkom det at begge faglagene har argumentert med at jordleie bør kostnadsføres i totalkalkylen for jordbruket.

Også bønder, senest i *Nationen* 6. januar 2010; etterlyser en begrunnelse for LMD sin motstand mot fram til nå å akseptere utgiftsføring av jordleie i totalkalkylen og svar på om LMD vil vurdere å endre standpunkt.

Dersom man legger til grunn at omfanget leiejord er ca 40 %, og en middels leiepris antas å være kroner 200, kan jordleieutgiftene anslås til omlag 800 milli-

oner kroner per år; et beløp som altså ikke er utgiftsført i totalkalkylen for jordbruket.

Svar:

Med grunnlag i Hovedavtalen utarbeider Budsjettnemnda for jordbruket blant annet Totalkalkylen for jordbruket, som en del av grunnlagsmaterialet til jordbruksforhandlingene. Budsjettnemnda er en fagnemnd, hvor også jordbruksavtalepartene er representert, og har som oppdrag å komme fram til omforente beregninger, herunder valg av konsistente beregningsprinsipper i grunnlagsmaterialet.

Jeg forholder meg til det omforente grunnlagsmaterialet som Budsjettnemnda legger fram for jordbruksforhandlingene.

For øvrig viser jeg til mitt svar av 26.11.10 på spørsmål datert 19.11.10 fra Næringskomiteen, hvor det gjengis en redegjørelse fra Budsjettnemndas sekretariat om spørsmålet:

"Totalkalkylen skal vise totalverdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbrukets produksjonsressurser. Budsjettnemnda legger til grunn at Totalkalkylen er et sektorregnskap og at jord regnes å tilhøre jordbrukssektoren. Bortleid jord er tillagt jordbrukets bokførte kapital, og gjeld på bortforpaktede bruk inngår i næringens samlede gjeldsmasse. Det vil derfor ikke bli riktig å trekke fra anslåtte jordleiekostnader, som beskrevet i spørsmålet.

Jord er et ikke-avskrivbart driftsmiddel. Driftsoverskuddet (vederlag til arbeid og kapital) skal gi avkastning til kapitalen, herunder kapital bundet i jord. Kjøp av jord påvirker resultatmålet 'Vederlag til arbeid og egenkapital' direkte i den grad det påvirker gjeldsmassen.

Tilsvarende betraktninger gjøres også på andre områder, for å gjøre beregningsprinsippene konsistente, for eksempel leie/kjøp av melkekvoter. Internomsetning føres ikke i sektorregnskapet, verken på inntekts- eller på kostnadssiden, eller både på inntekts- og kostnadssiden. Evt. netto kostnad i administrasjon/omsetning for sektoren, føres som kostnad, for eksempel for bruktomsetning av maskiner og redskaper.

På foretaksnivå, i Driftsgranskingene/Referansebrukene, føres jordleie og f.eks. leie/kjøp av melkekvote som en kostnad og eventuelt inntekt i de foretakene som har slik kostnad/inntekt.

Budsjettnemnda har ikke foretatt økonomiske beregninger av jordleiekostnaden og ev. jordleieinntekter i Totalkalkylen. Dette har ikke vært nødvendig siden det betraktes som intern omsetning. Beregning av bønders jordleiekostnad forutsetter et datamateriale som pr. nå ikke foreligger."

SPØRSMÅL NR. 697**Innlevert 17. januar 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 25. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I løpet av 2011 vil fem servicehunder bli 11 år, en alder som er tvungen pensjonsalder, og ytterligere fem hunder vil bli 10 år – hvilket er forventet pensjonsalder.

Vil statsråden sørge for at 3 mill. kroner som ikke ble benyttet til forsøksprosjektet i 2010 benyttes til å finansiere erstatningshunder, og vil det bli bevilget ytterligere midler i revidert nasjonalbudsjett slik at ingen av dagens brukere risikerer å stå uten servicehund?»

BEGRUNNELSE:

Servicehunder vil kunne lette hverdagen og gi økt selvstendighet for mange bevegelseshemmede, og dermed være et godt tiltak for økt livskvalitet. Mange har allerede stor nytte av slike hunder, og det er derfor svært viktig at et langsiktig løp legges for å trygge utdanning og oppfølging av servicehundene, og at brukerne sikres nye hunder når deres servicehund når «pensjonsalder». Politikere fra alle partiene har lovet at brukerne skal sikres nye hunder ved behov, og representanter fra alle partiene har også uttalt seg positivt til at ordningen bør bli permanent. I forbindelse med statsbudsjettet for 2011 fremgikk det at forsøksordningen heller ikke i 2010 var igangsatt som planlagt. Det er uheldig at forsøket stadig utsettes, men det betyr ikke at det ikke finnes erfaringsgrunnlag når det gjelder bruk av servicehund som hjelpemiddel. Erfaringer kan innhentes både fra brukere her hjemme, men også fra andre land. Komiteen er gjort kjent med at 11 brukere vil få behov for å skifte hund i løpet av 2010. Det skapte stor usikkerhet om hvordan nye erstatningshunder skulle finansieres da det ikke var satt av en egen post til dette i årets budsjett på tross av løfter både fra posisjon og opposisjon. I budsjettforslagene fra opposisjonspartiene ble det lagt inn 4 mill. til erstatningshunder, men alle partiene sluttet seg til merknaden hvor det fremgikk at penger som ikke var benyttet til prosjektet i 2010 kunne benyttes til erstatningshunder. Det er viktig at komiteens merknad følges opp da i dag er brukere som har hunder som må skiftes ut. Det er nå stor usikkerhet blant brukerne som trenger ny hund, og det er derfor viktig at statsråden nå klargjør på hvilken måte komiteemerknaden under kap.634 post 21 vil bli fulgt opp.

Sitat:

"Komiteen har også merket seg at det er ubrukte budsjettmidler i 2010 på dette kapitlet. Komiteen går inn for at disse ubrukte midlene overføres til 2011 og viser til at bevilgningen også kan benyttes dersom det oppstår behov for erstatningshund til brukere."

Svar:

Før jeg går inn på spørsmålet om å avsette ubrukte midler i 2010 til dekning av utgifter til erstatningshunder, vil jeg først redegjøre litt om bakgrunnen for saken.

Ved hjelp av EXTRA-midler fra Norsk Tipping finansierte stiftelsen Helse og rehabilitering fra 2001 til 2006 to servicehundprosjekter (totalt 8 mill. kroner) i regi av Norges Blindforbund og Norges Handikapforbund. Utover å stille midler til disposisjon for evaluering i etterkant, hadde offentlige myndigheter så langt jeg kjenner til, ikke noen direkte rolle i gjennomføringen av disse prosjektene. Etter det jeg har fått opplyst, ble det i denne prosjektperioden tildelt 29 hunder. Hunder fra disse prosjektene når nå etter hvert forventet pensjonsalder for en servicehund, noe som har aktualisert spørsmålet om å videreføre disse avsluttede prosjektene, ved at disse hundeeierne skal tilbys erstatningshunder.

I forbindelse i med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2011, jf. Innst. 15 S (2010–2011) gikk komiteen inn for at ubrukte midler fra det pågående servicehundprosjektet i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet og Helsedirektoratet skulle kunne overføres fra 2010 til 2011 og benyttes dersom det oppstår behov for erstatningshund til brukere. Bevilgningen på kapittel 634 post 21 går til å finansiere flere tiltak, herunder forsøket med servicehunder og har stikkordet 'kan overføres' knyttet til seg. Det innebærer at ubrukte midler til et tiltak som finansieres på denne posten kan overføres til to påfølgende budsjettår. Overføringer fra ett budsjettår til året etter meddeles Stortinget i Meld. St. 3.

Departementet har merket seg komiteens merknad i Innst. 15 S (2010 – 2011) og vil komme tilbake til Stortinget på en egnet måte når det gjelder å disponere ubrukte midler i bevilgningen for 2010 til å dekke behov for erstatningshund til aktuelle brukere.

SPØRSMÅL NR. 698**Innlevert 17. januar 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 3. februar 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Det foregår stadige diskusjoner om FDs oversikt over de mannskaper som bidrar på utenlandsoperasjoner. Hvilkeperioder mellom hver gang de reiser ut er en utfordring, en annen er å ha oversikt over skader som oppstår og hvordan dette følges opp.

Mitt spørsmål er om statsråden i samråd med FD har laget en mal/modell som viser hvor stor ressurstilgang vi må ha for å gjennomføre oppdraget vårt i Afghanistan og samtidig overholde NATOs anbefalte friperioder mellom hver tjenesteøkt?»

BEGRUNNELSE:

Dersom det finnes en slik modell vil den kunne gi en oversikt over hva som er svakheter mht tilgang på nødvendig personell. Hvis man derimot ikke har en slik modell betyr det at man mangler en nødvendig oversikt. Selv om det muligens kan være politisk sett behagelig, vil det ikke være å ta sitt ansvar som ansvarlig statsråd på alvor. Jeg ser derfor frem til statsrådets svar.

Svar:

Fra norsk side vektlegges NATOs styrkeplanlegging og styrkemål som viktige innspill inn i utviklingen av Forsvarets struktur og kapasiteter. Departementet er ikke kjent med at NATO har anbefalte friperioder mellom hver tjenesteøkt. I stedet løser landene som stiller styrker til ISAF-operasjonen dette på ulike måter.

Forsvaret praktiserer et rotasjonssystem mellom avdelingene for å fordele belastningen ved våre ISAF-bidrag. Det er samtidig en utfordring at styrkebidragene vi anmodes om å stille til ISAF, som Provincial Reconstruction Team (PKT) og mentore-

rings- og opplæringsbidrag, ikke sammenfaller med norske hjemmeavdelinger når det gjelder styresammensetning. Siden også styrkebidraget ofte endres, er det ikke mulig å legge til grunn en modell som viser hvor stor styrkeproduksjonen må være. Forsvaret må derfor sette sammen og trene styrkebidrag som er unike for ISAF. Disse bidragene krever en større andel fagpersonell enn i vår hjemmestruktur. Det er iverksatt tiltak for å ivareta dette, og Forsvaret jobber bevisst med å øke kapasiteten innenfor nisjer som blant annet samband, sanitet, ingeniør og logistikk, noe som vil kunne redusere belastningen på det som er små fagmiljøer.

Av forsvarspersonelloven med tilhørende forskrift fremgår at den enkelte soldat normalt skal ha minimum dobbelt så lang tid hjemme som ute. Dette ga Stortinget også sin tilslutning til ved behandling av Innst. S. nr. 298 (2008-2009) til St.meld. nr. 34 (2008-2009) om veteraner:

"Komiteen slutter seg til Regjeringens syn om at byrdefordelingen for det personellet som beordres gjentatte ganger til tjeneste i utlandet blir jevnere. Ingen må beordres til ny tjeneste i utlandet før de har vært hjemme minst dobbelt så lenge som siste tjenesteperiode. I den grad det er mulig bør tiden mellom tjenesteperioder i utlandet minst tilsvare fire til fem ganger lengden av siste tjenesteperiode."

Unntaksvis bør det likevel utvises fleksibilitet. Dette kan være av hensyn til personellens ønsker, karriereplaner og livssituasjon, samt Forsvarets behov for kritisk kompetanse i et gitt tidsrom. Slike unntak fra hovedregelen forutsetter villighet fra personellens side. En eventuell bruk av høy beordringsfrekvens vil bare bli benyttet i kortere perioder.

SPØRSMÅL NR. 699**Innlevert 17. januar 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 25. januar 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Kystverkets utredning av de ulike alternativene for den videre håndtering av ubåten U-864 er nylig offentliggjort. Nå skal utredningen gjennom ekstern kvalitetssikring (KS1). Ved tidligere behandling av denne saken har bruk av kvalitetssikring fra konsulent uten erfaring fra bergning/hevingsoppdrag stoppet gjennomføring av anbud om heving etter anbudsrunde.

Hvordan vil statsråden sikre at konsulentene som nå skal kvalitetssikre konseptvalgutredningen har tilstrekkelig og troverdig kompetanse innen bergning/heving?»

Svar:

Stortingsrepresentant Sortevik hevder i brevet at det tidligere i denne saken har vært benyttet kvalitetssikring fra konsulent uten erfaring fra hevingsoppdrag. Jeg vil tro det her vises til kvalitetssikringen (KS2) av heving av U-864 som ble gjennomført av Dovre Group og Transportøkonomisk institutt. Denne ble overlevert Fiskeri- og kystdepartementet i desember 2009. I mitt svar av 13. januar 2010 på spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Sortevik om samme sakskompleks står det:

”Siden 2000 har statlige investeringsprosjekter med anslått kostnad over 500 mill. kroner vært undergitt særskilt kvalitetssikring av kostnadsanslag og styringsgrunnlag. Kvalitetssikringen foretas av særlig kvalifiserte, private virksomheter som har inngått rammeavtale med Finansdepartementet.

Dovre Group og Transportøkonomisk institutt er blant de selskap som er prekvalifisert av Finansdepartementet til å gjennomføre ekstern kvalitetssikring av kostnadsoverslag og styringsgrunnlag. Dersom konsulentene finner det nødvendig å trekke inn ekstern kompetanse, kan de gjøre det.”

Det er Metier AS og Møreforskning Molde AS som skal gjennomføre kvalitetssikring (KS1) av den foreliggende konseptvalgutredningen om U-864. Disse selskapene er prekvalifisert av Finansdepartementet til å gjennomføre slik kvalitetssikring.

Konsulentene vil kunne trekke inn ekstern kompetanse der de selv ikke innehar den nødvendige kompetansen.

Jeg er trygg på at de valgte konsulentene vil kunne gjennomføre en faglig god kvalitetssikring. Dette vil bidra til å gi regjeringen et godt grunnlag for en beslutning i saken.

SPØRSMÅL NR. 700**Innlevert 17. januar 2011 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 20. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil statsråden iverksette tiltak slik at kontantfrie busser raskest mulig kan bli en realitet?»

BEGRUNNELSE:

Dessverre opplever vi stadig at busser blir ranet for kontanter. Slike ran er en stor belastning både for sjåførere og passasjerer. Kontantløse busser vil styrke sikkerheten til sjåførene, og trafikkflyten blir mer effektiv. Ikke minst vil det bli enklere for folk å reise kollektiv dersom det finnes velfungerende alternativer til kontantkjøp på bussen.

Svar:

Fylkeskommunene er som kjent ansvarlige for den lokale kollektivtransporten. Det er således opp til fylkeskommunene å beslutte hvilke endringer i takst- og billettsystemene som evt. er nødvendige for å redusere bruken av kontanter på bussene, bl.a. ut fra forbrukerhensyn og kollektivtransportens konkurransevne. I Oslo er for eksempel samtlige reiseprodukter (inklusive enkeltbillett) lagt ut for rabatterert forhåndssalg. Kun enkeltbillett kan fortsatt kjøpes på vognene, men da til fullpris, for å redusere salget på vognene.

Samferdselsdepartementet har i samarbeid med fylkeskommunene etablert en nasjonal standard for elektronisk billettering som ventes å føre til betydelig reduksjon i behovet for kontanthåndtering på busserne. Nye elektroniske billettsystemer er til nå tatt i bruk av over 300.000 kunder i Oslo, Akershus, Rogaland og Hordaland. 16 av 18 fylkeskommuner har, et-

ter hva jeg er kjent med, påbegynt innføring, planlegging eller forberedelser til utbygging av elektronisk billettering. Samferdselsdepartementet deltar også i et arbeid sammen med bl.a. Arbeidsdepartementet om vurdering og framlegging av evt. andre tiltak for å begrense pengehåndtering på buss. Dette arbeidet skal være ferdig innen 1. april 2011.

SPØRSMÅL NR. 701

Innlevert 17. januar 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 26. januar 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brøkk

Spørsmål:

«Kan statsråden legge frem tall på utbetalinger de siste ti årene på erstatninger for tap av tamrein som er omsøkt, dokumentert og erstattet, fordelt på kategorier for erstatning, herunder blant annet tap på grunn av rovdyr, påkjørsler, naturskader som snøras, etc.?»

BEGRUNNELSE:

Det er vanskelig å finne en oversikt over alle typer erstatningsordninger som faller innenfor eller utenfor reindriftsavtalen.

Undertegnede ønsker en oversikt over hvilke kapitler og poster på statsbudsjettet som har utbetalinger av erstatninger som direkte eller indirekte berører reindriftsnæringen.

Undertegnede ønsker også en tallmessig oversikt for de ti siste årene over tap av tamrein som er omsøkt, dokumentert og erstattet.

Svar:

I Totalregnskapet for reindriften som legges frem hvert år, presenteres det en oversikt over erstatning for tap av rein. Her inngår erstatninger for tap av rein til rovvilt, erstatninger over reindriftsavtalen ved omfattende tap av rein, beregnede erstatninger fra Jern-

baneverket for rein drept av tog og beregnede erstatninger fra forsikringsselskapene for rein drept i trafikken.

Tabell med oversikt over erstatning for tap av rein i driftsperioden 2000/2001 – 2009/2010 følger vedlagt. Av denne oversikten fremgår bl.a. den totale erstatningsutbetaling til reindriften, rovvilterstatning, antall erstattede dyr samt hvor stor andel rovvilterstatningen utgjør i forhold til oppgitte rovvilttap.

Det fremgår av tabellen at rovvilterstatningene utgjør 90 - 95 % av de samlede erstatningsutbetalingene i denne perioden. Øvrige utbetalinger er i hovedsak erstatning for tap grunnet påkjørsler av tog og rein drept i trafikken. Ordningen over reindriftsavtalen med erstatning ved omfattende tap av rein, kommer i svært liten grad til anvendelse. I løpet av de siste ti årene var det kun i 2000/2001 det ble utbetalt slik erstatning (totalt 47 000 kr).

Når det gjelder spørsmålet om hvor stor andel av tapene som er dokumentert, har ikke Landbruks- og matdepartementet en slik oversikt. Dersom det ønskes mer informasjon om rovvilterstatningen, vil jeg anbefale at dette tas opp med Miljøverndepartementet som ansvarlig departement. Videre må en eventuell tilsvarende henvendelse for erstatning på grunn av påkjørsler rettes til Samferdselsdepartementet.

År	Total erstatning (1000 kr)	Erstatning rovvilt (1000 kr)	Antall dyr erstattet	Omsøkt tap	Samlet tap	Erst. tap i forh. til oppgitte rovvilttap 1)
2009/2010	63 460	60 155	19 233	65 995	77 758	29 %
2008/2009	60 703	56 779	20 392	65 179	80 160	30 %
2007/2008	43 020	39 511	14 061	55 325	66 406	25 %
2006/2007	35 134	32 570	15 390	51 418	62 313	29 %
2005/2006	29 474	26 401	13 009	60 197	72 409	22 %
2004/2005	22 414	20 428	11 417	ca 48 000	ca 58 700	24 %
2003/2004	22 036	20 178	10 415	ca 39 600	ca 47 000	26 %
2002/2003	25 157	23 391	10 741	ca 35 900	ca 42 900	30 %
2001/2002	37 162	35 545	11 988	ca 38 600	ca 48 000	31 %
2000/2001	34 703	31 656	20 033	ca 59 500	ca 72 200	34 %

Oppgitte rovvilttap i forhold til oppgitte totale tap har i hele perioden (unntatt driftsåret 2007/2008) ligget på 80-85% (2007/2008; 75%)

SPØRSMÅL NR. 702

Innlevert 17. januar 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 26. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Statsråden har i forbindelse med uroen knyttet til utsettelsen av byggingen av et nytt sykehus i Molde og eventuelt samling av akutt og føde i Helse Nordmøre og Romsdal bedt Helse Midt- Norge om å vurdere å samle begge helseforetakene i Møre og Romsdal til ett helseforetak.

Med bakgrunn i den uro som har vært den senere tid knyttet til disse problemstillingene, kan jeg be statsråden utdype hva som er hensikten med en slik samling, og om en da skal samle all administrasjon ett sted og at funksjoner skal omfordeles?»

BEGRUNNELSE:

Vi har i lengre tid nå hatt stor uro i Møre og Romsdal knyttet til om det skal bygges et nytt Molde sykehus, hvor mange sykehus i regionen skal kunne ha akutt og fødetilbud og om det skal være ett eller to helseforetak i Møre og Romsdal. Bråket oppstod som en reaksjon på vedtaket om nedleggelse av akutt og fødetilbudet i Kristiansund dersom en skulle kunne bygge et nytt sykehus i Molde. Resultatet av dette ble mye støy og bråk som til slutt endte med at nytt sykehus i Molde er utsatt og nye utredninger er satt i gang. Et slikt nytt oppdrag er at det skal vurderes å samle

de to helseforetakene i Møre og Romsdal til ett helseforetak. Dette skaper da nye spørsmål om hva det er en ønsker å oppnå med dette. En helt naturlig konsekvens er selvfølgelig at det skal være en hovedadministrasjon som skal komme til erstatning for dagens to. Hvilken er det da som skal bort. Er det administrasjonen i Molde som skal tas bort eller vil man nå også vurdere å flytte den administrasjon som ligger i Ålesund til Molde. Et annet spørsmål som melder seg er om en nå skal sette i gang en ny debatt om hvilke funksjoner som skal ligge hvor i fylket etter at en har klart å komme frem til en god løsning etter mange år med stridigheter om hva skal ligge hvor. Ser statsråden nytten av at en nå får ro i sykehusvesenet i dette distriktet av hensyn til rekruttering og pasienttrygghet.

Svar:

Mitt hovedanliggende i denne saken er at alle innbyggerne i Møre og Romsdal skal ha et best mulig kvalitetsmessig spesialisthelsetjenestetilbud.

Gjennom helseforetaksreformen er de regionale helseforetakene gitt et helhetlig sørge-for-ansvar for spesialisthelsetjenester i sin region. For å oppfylle sørge-for-ansvaret må det etableres en hensiktsmes-

sig sykehusstruktur og en arbeidsdeling mellom sykehus som sikrer målet om likeverdige helsetjenester av god kvalitet.

Når det gjelder organiseringen av sykehusene i Møre og Romsdal, mener jeg at for å kunne tilby innbyggerne et best mulig spesialisthelsetjenestetilbud,

må det legges til rette for en bedre samordning av tilbudet i regionen. Jeg har derfor i foretakmøtet den 25. januar 2011 bedt Helse Midt-Norge innføre ett felles helseforetak i Møre og Romsdal innen 1. juli 2011.

SPØRSMÅL NR. 703

Innlevert 18. januar 2011 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide

Besvart 21. januar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at brukerbetalingen på veiene oppleves mest mulig rettferdig, også geografisk, og hvordan vurderer statsråden helheten i bompengesystemet i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Brukerfinansiering/bompenger er mange steder et fornuftig virkemiddel. Kombinasjon av statlige midler, fylkeskommunale midler og brukerfinansiering bidrar til å realisere viktige veiprojekt. Det er bra.

For at et slikt system skal kunne opprettholdes er det viktig at ordningen ikke oppleves urimelig, eller svært urettferdig, blant annet med tanke på geografi. I enkelte områder ser vi at det er tendenser til fortetting av bomstasjoner, noe som kan være til ekstra stor belastning for enkelte. Det vil derfor være fornuftig å se nøye på helheten i brukerbetalingsystemet, nettopp med formål å sikre et mest mulig robust og bærekraftig system fremover.

Svar:

Prinsipper for bompengefinansiering har vært forelagt Stortinget ved en rekke anledninger, blant annet i St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 og St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015. Etter regjeringens vurdering bør praktiseringen av prinsippene være mest mulig lik, uavhengig av hvor i landet bompengeinnkrevingen finner sted. Samtidig er det viktig

at prinsippene ikke er så rigide at de hindrer gjennomføring av prioriterte prosjekter, bl.a. i mer trafikksvake områder. Stortinget har også ved flere anledninger sluttet seg til at disse prinsippene fravikes i enkelte saker.

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) legges det ikke opp til å sette noe "tak" på totalt antall bompengeprojekter. Regjeringen mener det bør gjøres en konkret vurdering ved hvert enkelt nytt prosjekt, slik at ikke bompengebelastningen blir for stor i enkelte områder. Også bompengeprojekter på fylkesvegnettet må vurderes av regjeringen i forhold til aktivitetsnivå og bompengebelastning på linje med prosjekter på det statlige vegnettet. For å få forsert utbyggingen legges det imidlertid opp til å utnytte en stor del av det bompengepotensialet som finnes, forutsatt at det er lokalpolitisk vilje til dette.

Et grunnleggende prinsipp i bompengepolitikken er at alle bompengeprojekter skal være lokalt initiert og vedtatt lokalt. Det er viktig at disse lokalpolitiske vedtakene om bompengefinansiering er basert på gode prosesser der alle konsekvenser er vurdert før vedtak fattes. Dette vil sikre legitimitet hos innbyggerne. Også den totale bompengebelastningen for trafikantene i et område bør vurderes i de lokale prosessene. Videre er det viktig at trafikantene opplever god sammenheng mellom betaling og nytte. I tilfeller der det er aktuelt med utvidelse av en eksisterende bompengeordning, skal prinsippene for bompengeprojekter følges på samme måte som for nye bompengeprojekter.

SPØRSMÅL NR. 704**Innlevert 18. januar 2011 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 26. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Undertegnede er kjent med at Helsedirektoratet har utarbeide retningslinjer for HPV (Humant papillomavirus)testing) uten at det foreligger noen evaluering av nåværende praksis. Jeg oppfattet helseministerens svar på mitt spørsmål fra 8. desember 2010 at det skulle gjøres en ny vurdering før den endelige beslutning om bruk av HPV test i sekundærscreening ble tatt.

Hva mener helse- og omsorgsministeren egentlig, og hva vil hun nå foreta seg for så sikre et forsvarlig tilbud for testing av HPV?»

BEGRUNNELSE:

Humant papillomavirus (HPV) er årsak til celleforandringer og kreft i livmorhalsen hos kvinner. Testing av HPV er derfor innført som en del av det nasjonale screeningprogrammet for livmorhalskreft. Det har siden HPV-testing ble innført 1. juli 2005 vært forutsatt at det skal gjennomføres en evaluering av bruk av HPV-tester i Norge og at en slik evaluering skal danne grunnlaget for evt. endringer i medisinske retningslinjer og anbefalinger. Et bredt fagmiljø og svært mange andre inklusive Kreftforeningen, Gynkrefthforeningen og Norges kvinne- og familieforbund engasjerte seg sterkt rett før jul mot Helsedirektoratets forslag for å sikre at norske kvinner fortsatt skulle få et godt tilbud innen kreftforebygging og at det måtte gjennomføres en evaluering FØR man gjorde noen endringer i dagens bruk av HPV-tester. Dette ble støttet av Helseministeren som grep inn og stoppet Helsedirektoratets forslag.

Helseministeren lovet at det skulle gjennomføres en evaluering FØR man evt. foreslo endringer i bruken av HPV-tester i Norge. 15. desember 2010 hadde Helsedirektoratet utarbeidet nye retningslinjer uten å rådføre seg med fagmiljøet og uten først å gjennomføre en evaluering.

Helsedirektoratets forslag vil ekskludere en norskutviklet test som 5 av 11 sykehus i Norge i dag benytter. I sitt svar 8. desember 2010 sier Helseministeren "Hvis det er slik at HPV-test kan bidra til å finne flere forstadier til kreft, må vi finne ut hvordan det kan utnyttes uten at vi samtidig utsetter andre kvinner for risiko." Helsedirektoratet anerkjenner i et intervju i Sykepleien.no at den norske testen, slik den har vært brukt i Norge i over fem år, er like trygg som andre typer tester. Nå når Helsedirektoratet har fastslått at det ikke foreligger noen større risiko ved bruken av noen HPV-tester fremfor andre og det derfor ikke kan

henvises til en økt risiko, er det uforståelig hvorfor Helsedirektoratet har slikt hastverk med å få innført nye retningslinjer uten at dette er basert på faglig dokumentasjon av bruken av HPV-tester i Norge eller en evaluering av bruken av HPV-tester i Norge.

De sykehusene som bruker den norske testen kan også fortelle om kostnadsbesparelser på mange millioner kroner sammenlignet med bruk av andre typer tester, tester som Helsedirektoratets forslag til favorisere. Helsedirektoratets forslag vil frata alle disse sykehusene muligheten til å velge det disse fagmiljøene mener er den beste og samtidig den mest kostnadseffektive testen. I tillegg anslår fagmiljøet at opp mot 70 kvinner med kreft kan behandles minst 6 måneder tidligere ved å bruke den norske testen.

Svar:

Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft ble innført i Norge i 1995. Hensikten var å kvalitetssikre og effektivisere den praksis som gjennom mange år hadde utviklet seg gjennom å ta celleprøver fra livmorhalsen på friske kvinner for å avdekke forstadier til livmorhalskreft. Sammenhengen mellom Humant papilloma virus (HPV)-infeksjoner og livmorhalskreft har vært kjent lenge, og det er derfor utviklet en rekke HPV-tester for påvisning av slik infeksjon. De fleste kvinner får en HPV-infeksjon i livsløpet, men få kvinner utvikler forstadier til kreft, og bare et fåtall av disse vil senere få livmorhalskreft. Identifikasjon av de relativt få kvinner som har forstadier til kreft krever systematisk innsats. For å sikre at denne systematikken blir ivaretatt, gjennomføres masseundersøkelsen etter fastlagte nasjonale systemer.

Dagens screeningprogram drives av Kreftregisteret. For å sikre god faglig utvikling har Helsedirektoratet oppnevnt en rådgivningsgruppe med bred representasjon fra ulike fagmiljøer, herunder representanter utpekt av Den norske patologforening, Norsk forening for klinisk cytologi, Norsk gynekologisk forening, Norsk forum for gynekologisk onkologi, Norsk forening for allmennmedisin, Bioingeniørfaglig institutt, Norsk forening for mikrobiologi, og Nasjonalt referanselaboratorium for HPV. For å ta stilling til råd fra rådgivningsgruppen har Helsedirektoratet også opprettet en styringsgruppe med representanter som er oppnevnt av de regionale helseforetakene, fra Kreftregisteret og fra Norsk forening for allmennmedisin. Styringsgruppen ledes av Helsedirektoratet.

Helsedirektoratet har et ansvar for å bidra til å sikre forsvarlige helsetjenester. Ifølge direktoratet er

det diskutert ulike løsninger med tanke på å legge til rette for bruk av best mulige tester i Norge. Helsedirektoratet valgte i første omgang å anbefale at man skulle slutte å bruke HPV-test i sekundærscreening, og at HPV-test skulle fjernes fra poliklinikkforskriften fra og med 1. januar 2011. Dette forslaget ble møtt med betydelig motstand fra forskjellige faglige miljøer. I desember 2010 ba derfor departementet Helsedirektoratet om å gjøre en ny vurdering i saken.

Det har vært fremført kritikk mot at man endrer retningslinjene før forsøksprosjektet med bruk av HPV-tester i livmorhalscreeningprogrammet fra 2005-2010, er evaluert. Ifølge Helsedirektoratet har

imidlertid Kreftregisteret informert om at dette prosjektet dessverre ikke har vært innrettet på en slik måte at det vil være mulig å gi sikre svar på nytten av de forskjellige HPV-tester.

Helsedirektoratet vil ferdigbehandle saken om HPV-test i sekundærscreening og fremlegge nye retningslinjer for HPV-testing i screeningprogrammet i løpet av inneværende år. Jeg legger til grunn at forslag til nye retningslinjer vil bli gjenstand for en bred og åpen faglig dialog, der de ulike synspunkter kommer fram før de endelige retningslinjene for bruk av HPV-test i sekundærscreening fastsettes av Helsedirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 705

Innlevert 18. januar 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 2. februar 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Såkornfondene i universitetsbyene, de såkalte "Brendefondene", går tom for kapital i løpet av kort tid.

Hva vil regjeringen gjøre for å løse denne utfordringen?»

BEGRUNNELSE:

Bondevik II-regjeringen etablerte en rekke såkornfond i universitetsbyene. Blant disse er Proventure i Trondheim. Fondene ble etablert i et samarbeid mellom staten og private investorer og har således utløst langt større kapital enn det staten har bidratt med. De fleste fondene opplyser nå at de vil gå tom for kapital til nye investeringer i løpet av året. Pro Venture er nå i ferd med å gjøre sin siste investering, og vil etter dette ikke kunne delta i finansieringen av nye kunnskapsbaserte bedriftsetableringer. Pro Venture opplyser også at deres investeringer utløser langt større investeringer fra andre investorer.

Mangel på investeringskapital i denne tidlige fasen av en bedrifts utvikling er avgjørende for at nyskapingen basert på universitets- og forskningsmiljøene skal kunne fortsette. Ikke minst er dette viktig i kunnskapsbyen Trondheim. Det tar tid fra beslutningen om ny kapitaltilførsel tas til et nytt fond kan være operativt. Enhver forsinkelse kan derfor få konsekvenser for nyskappingsaktiviteten.

Svar:

Jeg er opptatt av at vi skal ha et velfungerende kapitalmarked, der kunnskapsintensive bedrifter i tidlig fase med stort vekst- og lønnsomhetspotensial skal finne finansiering. Private investorer er de viktigste aktørene i dette markedet, men også offentlige virkemidler spiller en rolle. Regjeringens viktigste redskap her er Innovasjon Norge, som også forvalter statens engasjement i såkornfondsordningene.

I perioden 2003-2005 ble det bevilget midler til etablering av såkornfond, totalt 1 367 mill. kroner i lån, og 342 mill. kroner i tapsfond, fra staten, i tillegg til om lag 1 mrd. kroner i privat kapital. Det ble ikke lagt opp til ytterligere kapitaltilførsel fra statens side til fondene som ble opprettet. Fondene har fortsatt tilgjengelig kapital, men dette er først og fremst knyttet til oppfølgingskapital til bedrifter som det allerede er investert i. I tillegg ble det etablert en såkornordning på totalt 776 mill. kroner i privat og statlig kapital i perioden 1997-2000.

Begge såkornfondsordningene ble evaluert i 2009 av Menon Business Economics og Nordlandsforskning. Evalueringen viser at den første ordningen i liten grad har levert positive resultater. Det er litt tidlig å trekke konklusjoner vedrørende den nyeste ordningen, men Menon mener denne ordningen trolig har vært mer vellykket enn førstnevnte, både med tanke på hvilke bedrifter det investeres i og selve oppfølgingen av investeringene.

Nærings- og handelsdepartementet følger med på situasjonen i kapitalmarkedet, herunder situasjonen i de eksisterende fondene. Vi vurderer i den forbindel-

se løpende behovet for ytterligere tiltak for å utløse investeringer i såkornfasen, herunder eventuelle nye såkornfond.

SPØRSMÅL NR. 706

Innlevert 18. januar 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 24. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Kommunestyret har mulighet til å gi dispensasjon for bruk av snøscooter etter forskriftens § 5.

I hvor stor grad skal fylkesmannen kunne komme med innsigelser i forhold til hvordan den enkelte kommune praktiserer bestemmelsen om tillatelse til bruk av snøscooter?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Sør- Trøndelag har innskjerpet overfor Melhus kommune at snøscooterløyver ikke kan gis til hytteeiere an masse og at hvert enkelt tilfelle må behandles for seg. Fylkesmannen vil at leiekjøring skal brukes i mer utstrakt grad enn nå og legger med dette føringer på hvordan Melhus kommune skal praktisere loven. I rundskriv T-1/96 Motorferdsel i utmark § 7.3 Kjøring som er tillatt etter søknad, 7.3.1 Tillatelse i angitte tilfeller, § 5 står det at dispensasjonsmyndigheten tilligger kommunestyret. Bestemmelsen angir en del formål der det vil være forholdsvis kurant å få tillatelse til bruk av snøscooter. Dersom søkeren oppfylder vilkårene i bestemmelsen, er det opp til kommunen å vurdere behovet for transporten opp mot mulige skader og ulemper, og etter en skjønnsmessig helhetsvurdering avgjøre søknaden. I lys av dette må det være opp til den enkelte kommune å vurdere når det er hensiktsmessig med for eksempel leiekjøring og når det skal gis dispensasjon til private hytteeiere og så videre. Spørsmålsstileren mener at det må være opp til den enkelte kommune å avgjøre hva som er mest hensiktsmessig for seg innenfor de bestemmelsene som gis i T- 1/96 Motorferdsel i utmark. Fylkesmannen bør kun komme med innskjerpsel når kommunen bryter med bestemmelsene i loven.

Svar:

Som representanten Hofstad Helleland viser til, kan kommunestyret i medhold av i nasjonal forskrift

for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 etter skriftlig søknad gi tillatelse til bruk av snøscooter til nærmere angitte formål. Det fremgår av Miljøverndepartementets rundskriv T -1/96 at bestemmelsen angir formål som det vil være forholdsvis kurant å få tillatelse til. Hvis søkeren oppfyller vilkårene i bestemmelsen, er det opp til kommunen å vurdere behovet for transporten opp mot mulige skader og ulemper, og etter en skjønnsmessig helhetsvurdering avgjøre søknaden.

Bestemmelsen gir altså hjemmel for å gi tillatelse til enkeltpersoner etter en konkret vurdering. Selv om bestemmelsen ikke setter strenge vilkår for når tillatelse kan gis, er det forutsatt at det skal skje en individuell vurdering av søknaden i hvert enkelt tilfelle. Jeg vil for øvrig bemerke at det i forskriften § 5 første ledd bokstav c er presisert at tillatelse til bruk av snøscooter til hytte kun kan skje når det ikke er mulighet for leiekjøring i området. Det vil si at bestemmelsen sterkt oppfordrer til bruk av leiekjøring, selv om den ikke pålegger bruk av leiekjøring. Kommunen plikter imidlertid å vurdere om transportbehovet kan dekkes ved leiekjøring.

Som overordnet forvaltningsorgan har fylkesmannen et ansvar for å veilede kommunene om nasjonale bestemmelser som gjelder bruk av motorkjøretøy i utmark. Dette innebærer at fylkesmannen vil kunne informere om hvordan motorferdselsregleverket er å forstå, og hvordan enkeltbestemmelser bør praktiseres for å være i tråd med regelverket. Fylkesmannen har likevel ikke noen alminnelig instruksjonsmyndighet overfor kommunen.

Fylkesmannen er klageinstans for vedtak truffet av kommunen i saker etter forskriften § 5, og vil kunne omgjøre vedtak gjennom klagebehandling. Kommunen vil som underordnet instans ha plikt til å rette seg etter fylkesmannens syn i klagesaker.

Etter kommuneloven § 59 kan fylkesmannen på eget initiativ også utøve lovlighetskontroll av kommunale vedtak. Gjennom slik kontroll kan fylkes-

mannen undersøke om kommunen har fulgt saksbehandlingsreglene, om avgjørelsen er truffet av det organ som har myndighet til å treffe avgjørelsen og om avgjørelsens innhold er i samsvar med gjeldende

rettsregler. Kommunens frie skjønn kan imidlertid ikke overprøves av fylkesmannen i forbindelse med slik kontroll.

SPØRSMÅL NR. 707

Innlevert 18. januar 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 27. januar 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Mange steder i Norge trengs det utbygging av skogsbilveinettet for lettere uttak av tømmer, samt bruk av naturen til både næring generelt og friluftsliv.

Hva vil statsråden gjøre for å stimulere til økt bygging av flere skogsbilveier?»

Svar:

Regjeringen legger stor vekt på at hele landet med vårt rike ressursgrunnlag må tas i bruk på en bærekraftig måte for å øke verdiskapingen og styrke lokalsamfunnene. Norge har store skogressurser og er blant de land i verden som har størst tilvekst i forhold til det kvantum som tas ut gjennom hogst. I tråd med St.meld. nr. 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen og Stortingets behandling av denne, og i tråd med Stortingets anmodningsvedtak i 2005 om nasjonale strategier for økt avvirking, prioriterer Regjeringen at de fornybare skogressursene brukes aktivt – både i lys av god næringspolitikk og klima- og energipolitikk. Jeg mener at et velutviklet skogsveinett, sammen med offentlig infrastruktur på vei, jernbane og båt fram til industri og markeder, er blant de aller viktigste vilkår for skogsektorens lønnsomhet og konkurransekraft.

Det er gjennom flere tiår bygd ut et omfattende skogsveinett. Bygging av nye skogsbilveier har vært avtakende siden 1970-tallet og har vist markert nedgang etter 1990. I 2009 ble det ferdigstilt 69 km med skogsbilveier, noe som er mindre enn 10 % av det som ble bygd for 20 år siden. Det er stor forskjell i veidekning og standard på eksisterende skogsbilveier i ulike deler av landet. Veinettet i skogstrøkene er stort sett godt utbygd, men mange av veiene i dette området er gamle og har stort behov for ombygging for å tilfredsstille de krav dagens transportutstyr stiller. Kyststrøkene har langt lavere dekning av skogsbilveier samtidig som flere av kystfylkene har betydelige oppvoksende skogressurser fra tidligere skog-

reising som nærmer seg hogstmoden alder og som ikke vil kunne drives regningssvarende uten ny veibygging. Kartlegging av skogressursene og fordeling av den hogstmodne skogen viser at potensialet for økt hogst på kort og mellomlang sikt primært finnes på skogarealer langt fra vei og/eller som i dag er vanskelig tilgjengelige. Skogbrukets veinett er ofte også sentralt for utvikling av annen næringsvirksomhet knyttet utmark og landbrukseiendommer. I tillegg er veinettet viktig i beredskapssammenheng og verdifullt for rekreasjon og friluftsliv.

Den rødgrønne regjeringen har styrket satsingen på skog-, klima- og energiområdet. Dette omfatter også virkemidler rettet mot skogsveier. Tilskudd over Jordbruksavtalen til veibygging og til taubane bevilges i en felles pott. I perioden 2005 til 2011 er rammen til disse formålene økt fra i underkant av 45 millioner kroner til 66 millioner kroner. Skogfondsordningen, som er en tvungen fondsavsetning og et skattevirkemiddel rettet mot langsiktige investeringer i skog – herunder skogsveier, ble vesentlig styrket i 2007. Blant annet ble skattefri andel av benyttede skogfondsmidler økt fra 60 til 85 %. Videre ble det innført anledning til å bruke skogfond til planmessig sommervedlikehold av skogsbilveier samtidig som det fortsatt kan brukes skogfond til bygging og opprusting av skogsveier. I 2008 ble det innført en egen tilskuddspott på 5 millioner kroner rettet mot særskilte utfordringer i kystskogbruket, herunder manglende infrastruktur, som fra 2009 til i dag er økt til 10 millioner kroner. En økt satsing på skogsveier vil bl.a. bli vurdert i de årlige budsjettprosesser.

Skogbruket driver målrettet miljøarbeid. Registreringer av en rekke ulike livsmiljø i skog viser positiv utvikling. Likevel er det ofte interessekonflikter knyttet til nybygging av skogsveier. På den ene siden er skogsveier avgjørende for tilgjengeligheten til skogressursene som grunnlag for lønnsom skogsdrift og senere verdiskaping knyttet til tømmer, biobrensel og annen næring. På den andre siden innebærer vei-

bygging betydelige terrenginngrep som kan redusere arealet av inngrepsfrie naturområder (INON). Skogen er også leveområde for en rekke arter som er truet eller sårbare og der skogbruk kan være en påvirkningsfaktor.

Jeg er opptatt av at disse ulike hensynene skal ivaretas på en god måte i regelverket for skogbruket generelt, og i denne sammenheng for landbruksveier spesielt. Vi må sikre oss både nødvendige forbedringer av veinettet og regler som forhindrer naturinngrep med store negative konsekvenser for naturmangfoldet. I lys av dette, er det en målsetning i

Landbruks- og matdepartementet om å gjennomføre en revisjon av landbruksveiforskriften med tilhørende tilskuddsregelverk i løpet av 2011. Revisjonen vil også bli sett i lys av bl.a. ny naturmangfoldlov og skal gjennomføres i samarbeid med Miljøverndepartementet.

Et hensiktsmessig skogsveinett er avgjørende for kostnadseffektiv næringsvirksomhet i skogsektoren og sektorens muligheter for videreføring av næringsens betydning for distriktene og landet. Med denne bakgrunn vil jeg arbeide videre med å legge til rette for utvikling av skogbrukets veinett.

SPØRSMÅL NR. 708

Innlevert 18. januar 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 21. januar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Kan justisministeren oversende fullstendig oversikt over saker fordelt på politidistrikt som har ventet på avgjørelse mer enn 12 måneder fordelt på kriminalitetsstype og ventetid, og hvilke tiltak har statsråden planlagt for å sikre en forsvarlig saksbehandling i politiet slik at saker ikke ligger og venter i mer enn ett år på avgjørelse?»

BEGRUNNELSE:

I VG 11. januar 2011 hevdes det at 1400 saker i Oslo har ventet på avgjørelse i mer enn 12 måneder.

Svar:

Stortinget har i Prop. 1 S. (2009-2010) fastsatt at gjennomsnittlig saksbehandlingstid for oppklarte forbrytelsessaker uten særskilte frister i 2010 skal være 120 dager. Politidirektoratets årsstatistikk over politiets straffesaksbehandling viser at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for oppklarte forbrytelsessaker i 2010 var 122 dager, en nedgang på en dag sammenlignet med 2009. Det betyr at saksbehandlingstiden i forbrytelsessaker i all hovedsak er i overensstemmelse med resultatmål fastsatt av Stortinget.

Saksbehandlingstid etter kriminalitetstyper:

Tabellen viser gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2010 for forbrytelsessaker uten særskilte frister etter kriminalitetstype:

Økonomi:	265 dager
Vinning:	131 dager
Vold:	122 dager
Seksualforbrytelser:	189 dager
Narkotika:	96 dager

Som tabellen viser varierer gjennomsnittlig saksbehandlingstid fra 96 dager i narkotikasaker til 265 dager i økonomisaker. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for økonomisaker har økt fra 246 dager i 2009 til 265 dager i 2010, en økning på 19 dager. Særlig saker med omfattende, kompliserte eller tidkrevende etterforskingsskritt bidrar til å øke saksbehandlingstiden. Som følge av kompleksitet og omfang har økonomisaker lengst saksbehandlingstid, og et mindre antall svært omfattende økonomisaker kan alene øke den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for forbrytelsessaker vesentlig.

Saksbehandlingstid i politidistriktene:

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i forbrytelsessaker varierer fra 81 dager i Nordre Buskerud og Asker og Bærum politidistrikt til 186 dager i Vest-Oppland politidistrikt.

Saksbehandlingstiden mellom politidistriktene varierer relativt mye, noe som blant annet henger sammen med ulikheter i demografi, levekår og andre sentrale bakgrunnsdata. Forskjeller i saksbehandlingstid mellom politidistrikter kan derfor skyldes andre forhold enn innsatsen til det enkelte politidistrikt.

Saksbehandlingstiden kan også variere fra år til år innenfor ett og samme distrikt. Vest-Oppland politidistrikt hadde i 2009 eksempelvis en gjennomsnittlig saksbehandlingstid for oppklarte forbrytelsessaker på 149 dager, hvilket er 37 dager færre enn i 2010. En forklaring på økningen i saksbehandlingstiden fra 2009 til 2010 kan være at distriktet i 2010 har prioritert å nedarbeide gamle restanser.

Oslo politidistrikt hadde i 2010 en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 117 dager.

Restanser – saker eldre enn 12 måneder:

Politiets saksbehandlingstid beregnes fra anmeldelse registreres i STRASAK (politiets straffesaks-system) til det foreligger påtaleavgjørelse i saken. En straffesak registreres som en sak i restanse dersom den ikke er avgjort med en påtaleavgjørelse innen 3 måneder etter at saken ble anmeldt.

Det er innledningsvis grunn til å presisere at tall over saker eldre enn 12 måneder ikke betyr at disse sakene har blitt liggende ubehandlet i mer enn ett år. Saksbehandlingstiden begynner å løpe fra anmeldelsestidspunkt, selv om politiet på dette tidspunkt ikke har identifisert en mulig gjerningsperson. Også saker under etterforskning vil stå som restanser i politiets arbeidsstatistikk.

Restanser – ikke påtaleavgjorte saker eldre enn 12 måneder – etter politidistrikt:

Ikke påtaleavgjorte saker eldre enn 12 måneder:

Oslo politidistrikt	1 410
Østfold politidistrikt	421
Follo politidistrikt	245
Romerike politidistrikt	275
Hedmark politidistrikt	572
Gudbrandsdal politidistrikt	115
Vestoppland politidistrikt	258
Nordre Buskerud politidistrikt	24
Asker og Bærum politidistrikt	103
Søndre Buskerud politidistrikt	222
Vestfold politidistrikt	117
Telemark politidistrikt	132
Agder politidistrikt	190
Rogaland politidistrikt	535
Haugaland og Sunnhordland politidistrikt	177
Hordaland politidistrikt	692
Sogn og Fjordane politidistrikt	119
Sunnmøre politidistrikt	113
Nordmøre og Romsdal politidistrikt	136
Sør-Trøndelag politidistrikt	415
Nord-Trøndelag politidistrikt	126

Helgeland politidistrikt	65
Salten politidistrikt	126
Midtre Hålogaland politidistrikt	102
Troms politidistrikt	120
Vestfinnmark politidistrikt	142
Østfinnmark politidistrikt	88
Sum	7 040

Merknad til tabell over:

Tabell innhentet fra riksadvokaten, som reiser spørsmål om påliteligheten til statistikken. Riksadvokatembetet opplyser om at de vil ta spørsmålet om påliteligheten til statistikkene med Politidirektoratet.

Saken har vært forelagt riksadvokaten, blant annet for å skaffe til veie tallmateriale, men også fordi overordnet faglig ledelse av straffesaksbehandlingen ligger til riksadvokaten. Riksadvokaten skriver i sitt brev til departementet at han er bekymret for restanseutviklingen i politiet, og har derfor i sitt mål og prioriteringsskriv til politimestrene angitt to særlige utfordringer for straffesaksbehandlingen i 2011:

”I mange politidistrikter er saksbehandlingstiden i voldssaker med frist ikke tilfredsstillende, og det er for store restanser av ikke påtaleavgjorte saker, især i de eldste restansegruppene. Politimestrene i disse distriktene må iverksette nødvendige tiltak for å bedre resultatene på disse to områdene.”

Videre opplyser riksadvokaten i sitt brev at de alvorligste sakene er prioritert. Dette innebærer at disse sakene skal gis forrang ved politidistriktenes straffesaksbehandling dersom det er knapphet på ressurser, og de skal oppklares så langt råd er.

Tiltak:

Frem til påtaleavgjørelse har politiet i utgangspunktet selv herredømme over saksbehandlingen (etterforskning og påtale), og i denne perioden er sakene mest påvirket av politiets egen saksbehandlingskapasitet. Det betyr at en budsjett- og bemanningmessig styrking av etaten vil være det viktigste tiltaket, sammen med organisering, ledelse og kompetanse. Blant annet derfor har det vært viktig for regjeringen å øke ressursene til politiet.

Bevilgningen til politi- og påtalemyndighet er økt fra 8,2 milliarder kroner i 2005 til 12,2 milliarder kroner i 2011, en vekst på 4,0 milliarder kroner (48,8 prosent). I 2010 ble budsjettet økt med hele 1,3 milliarder kroner, hvilket er tidenes største økning i politibudsjettet. Denne veksten er videreført i 2011. Bevilgningen til politi- og påtalemyndighet er i 2011 i tillegg økt med 547 millioner kroner.

For å øke tilgangen på politiutdannet personell har regjeringen økt opptaket av studenter til Politihøgskolen fra 360 i 2006 til rekordhøy 720 studen-

ter i 2010. Opptaket på 720 studenter er videreført i 2011.

Vi har dessuten i tildelingsbrevene for 2011 til Politidirektoratet og riksadvokaten bedt om at de må samarbeide for å snu utviklingen med økte restanser for saker eldre enn 12 måneder.

Jeg vil i 2012 komme til Stortinget med en melding om politireformen – videreutvikling av politi- og lensmannsetaten. Her vil jeg blant annet komme inn på temaer som organisering, ledelse og kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 709

Innlevert 18. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 26. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Verdighetsgarantien ble gjeldende fra 01.01.2011. I Aftenposten 18. januar står det om eldre som opplever at garantien blir brutt. Statsråden oppfordrer i den sammenheng eldre til å klage. Mange eldre er på grunn av sin helsetilstand ikke i stand til å utforme en klage. Det er derfor behov for å senke terskelen for å klage på brudd på verdighetsgarantien.

Vil statsråden opprette en gratis hjelpetelefon som pasienter og pårørende kan ringe for å melde brudd og få hjelp til å utforme klagen?»

BEGRUNNELSE:

En hjelpetelefon, eventuelt med tilhørende nettside, vil kunne bidra til å skaffe en oversikt over hvor mange som opplever at verdighetsgarantien blir brutt, og henvendelsene vil kunne bidra til en oversikt over hva som er behovene rundt om i kommunene. Det er behov for økte bevilgninger til kommunene for å oppfylle verdighetsgarantien.

Pasient- og brukerombudet vil være en naturlig instans å forankre en slik hjelpetelefon hos. Pasient- og brukerombudet skal arbeide for å ivareta pasientens og brukerens behov, interesser og rettssikkerhet overfor helse- og omsorgstjenesten, og for å bedre kvaliteten i tjenestene. Ombudet gir råd, veiledning og informasjon om rettigheter som pasient, bruker eller pårørende. Pasient- og brukerombudet skal også bistå med å formulere og videreformidle spørsmål eller klage til rette instans.

Svar:

Tall fra Staten helsetilsyn viser at rundt 50 prosent av de som retter klager mot kommunen på rett til nødvendig helsehjelp får helt eller delvis medhold i klagen. En så stor omgjøringsprosent gir grunn til å

tro at flere ville ha vunnet på å fremme en klage dersom de ikke er fornøyd med tjenestetilbudet.

Det kan være flere årsaker til at ikke flere klager på tilbudet de mottar fra kommunen. En årsak kan være – som stortingsrepresentant Dævøy er inne på – at terskelen for å klage oppfattes som for høy eller at den enkelte ikke er i stand til selv å utforme en klage. Andre årsaker kan være at den enkelte i dialog med kommunen kommer frem til en bedre ordning, eventuelt at en ikke tror en klage vil kunne føre frem. Endelig kan enkelte unnlate å klage av frykt for å bli oppfattet som vanskelige.

Vedtak om plass på sykehjem eller tilbud om hjemmesykepleie fattes i dag som enkeltvedtak etter forvaltningslovens bestemmelser. Det følger av denne lovens bestemmelser at vedtaket skal begrunnes. Samtidig skal det gis nærmere opplysninger om adgangen til å klage, hvem som er klageinstans og den nærmere fremgangsmåten ved klage. Samtidig har kommunen en generell veiledningsplikt etter forvaltningsloven som skal gi den enkelte muligheter til å ivareta sine interesser i den enkelte sak. Slik veiledning kan skje gjennom brev eller over telefon. Kommunen skal også, dersom det er behov for det, bistå med å utforme klagen.

Som stortingsrepresentant Dævøy er inne på i sin begrunnelse for spørsmålet, er det i alle fylker opprettet et eget pasient- og brukerombud. Pasient- og brukerombudet skal arbeide for å ivareta pasientens og brukerens behov, interesser og rettssikkerhet overfor helsetjenesten og sosialtjenesten, og for å bedre kvaliteten i tjenestene. Pasient- og brukerombudet yter gratis bistand til den enkelte pasient og bruker i form av å bistå denne i kontakten med helsetjenesten og eventuelt bistå ved utforming av klage. Pasient- og brukerombudet har egen nettside, og kan nås over telefon, e-post og brev.

Jeg tror derfor vi kan oppnå mer med tanke på an-

tall klager gjennom fortsatt informasjon om det tilbudet vi allerede har. Jeg kan i den forbindelse opplyse om at Helsetilsynet i Hordaland på sine hjemmesider rapporterer om rekordmange klager på helsetjenesten i 2010, noe som for øvrig er en tendens de har observert de siste fire årene. Økningen er jevnt fordelt på kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. I

kommunene gjelder de fleste klagenes rett til pleie- og omsorgstjenester, herunder plass i sykehjem. Helsetilsynet i Hordaland er i tvil på hva som kan begrunne denne økningen i antall klager, men antar det hovedsakelig skyldes bedre informasjon om klageadgang og større oppmerksomhet fra media på alvorlige tilsynssaker.

SPØRSMÅL NR. 710

Innlevert 18. januar 2011 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 24. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Kan statsråden forsikre stortinget om at alle landets helseforetak har fått barneansvarlige på plass i de enkelte helseforetak, og hva er ansvarlig organ for å føre kontroll med helseforetakenes arbeid i forhold til barneansvarlige, og innunder dette ansvarlig for å ha oversikt over landets barneansvarlige?»

BEGRUNNELSE:

Helsepersonelloven ble endret med virkning fra 01.januar 2010. En av de viktigste endringene var innføring av barneansvarlig på alle landets helseforetak. Et år er gått og det er nå på tide og stille spørsmål om statsrådets/departementets oppfølging av denne loven. Organisasjonen Barn av rusmisbrukere (BAR) sendte 19.02.2010 et brev til alle regionale helseforetak, med kopi til helsetilsynet og helsedepartementet. Organisasjonen ba om å få oversikt fra de regionale helseforetakene på foretakenes barneansvarlige. Kun Helse-Sørøst og Helse-Vest svarte organisasjonen på deres henvendelse og begge foretak ber organisasjonen selv ta kontakt med de enkelte foretak for å få oversikt på dette. Tidligere har jeg fått informasjon om at det har vært barneansvarlig i Helse-Sørøst siden 2009. Ny informasjon tyder på at dette først har vært på plass fra 2011. Jeg reagerer sterkt på at det ikke fins entydig svar på disse spørsmålene og at det ikke finnes en samlet oversikt. Det kan synes som man er tilfreds med at loven er på plass, og dermed ikke følger den opp på en fullgod måte. Det er vanskelig for ikke å si umulig å ha kontroll over situasjonen og utviklingen innenfor helseforetakene dersom man ikke etablerer en nasjonal oversikt over barneansvarlige. Denne gangen håper jeg virkelig at statsråden vil sikre tilbudet til barn og unge.

Svar:

Barn av psykisk syke, rusmiddelavhengige og alvorlig syke og skadde foreldre er utsatte og sårbare grupper. Tiltak for barn som pårørende er et prioritert område for regjeringen. Fra 2007 omfattet satsningen barn av psykisk syke og rusmiddelavhengige foreldre, og ble fra 2009 utvidet til å omfatte også barn med alvorlig syke og skadde foreldre. Et enstemmig Storting vedtok forslagene i Ot. prp. 84 (2008-2009) som ga barn som pårørende en styrket rettsstilling i helsetjenesten.

Lovendringene som trådte i kraft 1. januar 2010, innebærer at helsepersonell får plikt til å bidra med informasjon og nødvendig oppfølging, og at spesialisthelsetjenesten i nødvendig utstrekning skal utnevne barneansvarlige med ansvar for å fremme og koordinere oppfølging av barna når foreldre er innlagt på sykehus med alvorlig sykdom.

Helsedirektoratet har i 2010 utgitt rundskriv med utfyllende kommentarer til lovbestemmelsene, og som gir nærmere beskrivelse av barneansvarliges arbeidsoppgaver. Helsedirektoratet har også utgitt en egen brosjyre for barn "Når mor/far er syk".

Helse- og omsorgsdepartementet opprettet i 2007 et kompetansenettverk for barn som pårørende ved Sørlandet sykehus HF, BarnsBeste. Kompetansenettverket har utarbeidet en opplæringspakke for barneansvarlige i helseforetakene. Et pilotprosjekt danner grunnlaget for et elektronisk opplæringsprogram som skal lanseres 17. februar. Opplæringen er gratis og gjøres tilgjengelig for alt helsepersonell i landet. I sammenheng med e-læringen vil det også være nettsider med informasjon om hvordan oppgaven som barneansvarlig kan ivaretas ved de enkelte sykehuse- ne. Målgruppen for e-læringen og nettressursene er barneansvarlige og annet personell som jobber med

barn som pårørende i spesialisthelsetjenesten og i den kommunale helsetjenesten. Målet er at fagfolk enkelt skal finne de ressursene de trenger for å ivareta barn i tråd med lovbestemmelsene.

I oppdragsdokumentene 2009 fikk de regionale helseforetak 1 mill. kroner hver for å forberede innføring av lovendringene. I oppdragsdokumentene for 2010 understreket jeg at barn som pårørende skal sikres god oppfølging når foreldrene er innlagt i sykehus. I oppdragsdokumentene for 2010 har jeg også

pålagt de regionale helseforetakene å rapportere i årlig melding om antall helseinstitusjoner (somatiske sykehus, institusjoner innen psykisk helsevern og tverrfaglige spesialisert behandling) som har barneansvarlig personell. Frist for innsendelse av styrenes årlige meldinger er 1. mars 2011.

Meldingene vil gi en samlet oversikt over antall barneansvarlige i helseinstitusjonene, noe som vil være med på å sikre god oppfølging av sårbare barn.

SPØRSMÅL NR. 711

Innlevert 18. januar 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 27. januar 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Den 17.01.11 har VG en artikkel som viser til stor økning av elever som har behov for spesialundervisning. I artikkelen uttrykkes det bekymring for at mange elever får spesialundervisning for sent. Dette kan tyde på at det tar lang fra en elev er oppmeldt til PPT før eleven får et vedtak som er nødvendig for å få spesialundervisning.

Finnes det en nasjonal oversikt over hvor mange elever som venter på utredning fra PPT for å få spesialundervisning?»

BEGRUNNELSE:

Elever har ikke rett til spesialundervisning før det er fattet vedtak av faginstans, som oftest er pedagogisk-psykologisk tjeneste. I mange kommuner tar det veldig lang tid før eleven er utredet. Dette kan medføre at elever muligens kunne klart seg med adskillig mindre spesialundervisning dersom dette ble satt inn tidlig. Dagens praksis med lang ventetid kan forsterke lærevanskene til elever og gjøre de enda større.

Svar:

Opplæringsloven § 5–6 legger til grunn at kommuner og fylkeskommuner skal ha en pedagogisk-psykologisk tjeneste. Tjenesten skal gjennom kompetanse- og organisasjonsutvikling bidra til at opplæringen legges bedre til rette for elever med særskilte behov. En viktig del av PP-tjenestens arbeid er å utarbeide sakkyndig vurdering som grunnlag for et eventuelt enkeltvedtak om spesialundervisning.

Nordlandsforskning har på oppdrag fra Utdan-

ningsdirektoratet evaluert PP-tjenesten i Norge. Rapporten Kompetanse i krysspress? Kartlegging og evaluering av PP-tjenesten (2009) viser at det er stor variasjonsbredde i hvordan PP-tjenesten organiserer seg, men at organiseringen har liten betydning for ventetiden. Undersøkelsen viser at 77 prosent av PP-tjenestene som er undersøkt har en ventetid innenfor tre måneder fra tilmelding mottas til tiltak er iverksatt. 56 prosent av PP-tjenestene har en ventetid innenfor to måneder. 23 prosent har en ventetid på over tre måneder.

I Grunnskolens Informasjonssystem (GSI) gis det hvert år en oversikt over antall tilmeldinger til og antall tilrådninger fra PP-tjenesten, i tillegg til andre indikatorer for spesialundervisningen og PP-tjenesten. Det føres ikke løpende nasjonal oversikt over ventetiden i PP-tjenesten, eller andre indikatorer ved spesialundervisningen, men hver kommune bør ha oversikt over antall tilmeldinger og saker som er under behandling. Ventetid har vært et viktig tema i fylkesmennenes tilsyn, og kommuner som tidligere har hatt relativt lang ventetid, har etter avvik i tilsynene gjort en god jobb med å redusere ventetiden.

Det er ellers viktig å understreke at eleven i et visst omfang kan få et undervisningsopplegg som er tilpasset behov og forutsetninger samtidig som saken er til behandling i PP-tjenesten. I mange tilfeller har PP-tjenesten og skolen løpende dialog om tilmeldte saker og saker som vurderes tilmeldt. Saksbehandlingstiden styres heller ikke utelukkende av PP-tjenesten alene – ofte blir andre instanser involvert i PP-tjenestens arbeid, eksempelvis kan nødvendig utredning hos barne- og ungdomspsykiatrien, fastlegen,

habiliteringstjenesten eller Statped bidra til å utvide saksbehandlingstiden. I en del tilfeller kan det være vanskelig å unngå lengre saksbehandlingstid enn tre måneder.

Jeg viser ellers til at regjeringen i løpet av 2011 vil legge frem en stortingsmelding om tidlig innsats og bedre læring for elever med særskilte behov.

SPØRSMÅL NR. 712

Innlevert 19. januar 2011 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide

Besvart 24. januar 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Jeg viser til pressemelding fra Utenriksdepartementet 15. januar hvor det fremgår at Norge støtter det tunisiske folkets ønske om et demokratisk Tunisia. 17. januar lovt Catherine Ashton og Stefan Füle på vegne av EU umiddelbar støtte og assistanse til å forberede og avholde valg i Tunisia og til en langsiktig demokratiseringsprosess.

Vil norske myndigheter vurdere å tilby lignende støtte til valgprosessen, og hvordan vurderer utenriksministeren muligheten for genuint demokratiske valg i landet?»

BEGRUNNELSE:

Sitat fra uttalelse fra Catherine Ashton og Stefan Füle datert 17. januar:

"We call for the formation of a new unity Government that ensures a peaceful democratic transition. To respond to the demands of the people, a truly inclusive electoral process with appropriate guarantees is essential. In a spirit of openness and dialogue, all democratic forces must now come forward to shape a new Tunisian democracy and correct the mistakes of the past. The EU stands ready to provide immediate assistance to prepare and organize the electoral process and lasting support to a genuine democratic transition. If requested, we are also prepared to deploy the necessary assistance to help the Tunisian authorities with urgent needs.

In addition, we are already working on a broader package to assist with democratic reforms and economic development as soon as the political situation stabilises."

Svar:

Det har på kort tid skjedd store omveltninger i Tunisia. Den tidligere presidenten Zine El Abidine

Ben Ali har forlatt landet som følge av omfattende folkelige demonstrasjoner hvor flere titalls mennesker har mistet livet.

Den nye overgangsregjeringen har lovet at det vil bli holdt valg innen kort tid. Det er fortsatt uklart hvordan den politiske situasjonen vil se ut på sikt, men jeg håper at Tunisia vil utvikle seg til et demokrati som ivaretar befolkningens politiske og sosiale rettigheter.

Norge har i dag begrensede politiske forbindelser til Tunisia. Etableringen av en norsk ambassade i 1994 hadde sammenheng med vårt engasjement i fredsprosessen i Midtøsten og PLOs tidligere tilstedeværelse i Tunis. Våre bilaterale økonomiske forbindelser med Tunisia er svakt utviklet, men et stort antall norske turister besøker landet hvert år. Beslutningen i 2006 om å flytte ambassaden i Tunis til Alger var bygd på en helhetlig vurdering av våre interesser i Nord-Afrika.

EU har høye ambisjoner for samarbeid i Middelhavsregionen og har vedtatt en omfattende handlingsplan for samarbeid med Tunisia innenfor rammen av den europeiske naboskapspolitikken.

Jeg er helt enig i at det er viktig at det internasjonale samfunn støtter Tunisias overgang til et demokrati etter omveltningene. Signaleffekten av en vellykket demokratisk prosess i Tunisia vil dessuten ha betydning for regionen for øvrig.

Fra norsk side vil vi derfor følge utviklingen i Tunisia nøye og løpende vurdere hva vi best kan bidra med. Forutsetninger for norsk støtte vil blant annet være at eventuelle tiltak er godt forankret på tunisisk side og at støtten går gjennom gode kanaler. Det vil være naturlig her å holde tett kontakt med EU og vurdere støtte til felleseuropeiske initiativ.

SPØRSMÅL NR. 713**Innlevert 19. januar 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 27. januar 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre at offentligheten får tilgang til de fylkesvise tilsynsrapportene vedr. elevers psykososiale miljø?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at det har vært foretatt nasjonalt tilsyn vedrørende elevers psykososiale skolemiljø i 2010. Fylkesmennene har utført tilsynet på vegne av Utdanningsdirektoratet. Noen fylkesmenn har publisert resultater fra tilsynene sine på sine nettsteder, men det synes å råde noe ulik praksis mht. publisering.

Etter det undertegnede har blitt gjort kjent med har det derfor ikke vært mulig for offentligheten å få

tilgang til alle fylkesvise rapportene for dette tilsynet, noe som kan være i konflikt med offentleglova.

Svar:

Jeg kan opplyse at departementet nylig har avgjort en klagesak fra bladet Utdanning, der bladet gis delvis medhold i hva det kan kreve innsyn i henhold til offentleglova når det gjelder rapportene fra fylkesmennene til Utdanningsdirektoratet om det nasjonale tilsynet med elevenes psykososiale miljø. Det gis innsyn i de deler av rapportene som gjelder selve funnene ute i kommunesektoren, men ikke de deler av rapportene som går på råd/vurderinger til direktoratet, jf. offentleglova § 15, 1. og 2. ledd. Vi legger til grunn at denne saken vil danne mønster for behandling av tilsvarende saker.

SPØRSMÅL NR. 714**Innlevert 19. januar 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 24. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Hva er statsrådets vurdering av ideen om et prosjekt på Sri Lanka knyttet til å gi hjelp til kvinner på singalesisk og tamilsk side som har mistet sine menn i krigshandlingene og dermed står alene med forsørgeransvaret, og vil dette være noe som departementet kan bidra finansielt til?»

BEGRUNNELSE:

De omfattende krigshandlingene i Sri Lanka gjennom mange år har ført til at svært mange menn – både på singalesisk og tamilsk side - har blitt drept. Et resultat av dette er at flere tusen kvinner, i tillegg til å ha blitt enker, også er blitt eneforsørgere for sine barn og ofte også for eldre medlemmer av familien.

Svar:

Kvinnens utsatte rolle i konfliktsituasjoner og kvinnens rolle i en freds- og gjenoppbyggingsfase er et fokusområde i norsk utenrikspolitikk.

I Sri Lanka var kvinner i en sårbar posisjon under krigen og det er en stor gruppe krigsenker. Disse har krav på vår støtte. De er også en ressursgruppe som er sentrale i gjenoppbyggingen av de krigsherjede områdene. Gjennom vår ambassade i Colombo støtter vi en rekke prosjekter som har et spesielt fokus på kvinner og kvinneledete husholdninger.

Det er noe uklart om representanten Grandes spørsmål dreier seg om et konkret prosjektforslag, eller om hun ønsker nærmere informasjon om hvilke prosjekter og planer Norge har for bistand til Sri Lanka på dette feltet. Nedenfor redegjør jeg for norsk innsats for å styrke kvinners posisjon på Sri Lanka.

Gjennom FNs landbruksorganisasjon FAO støtter vi et prosjekt hvor det fokuseres spesielt på distribusjon av trær, planter, såkorn og fjærfe. Dette gis til kvinnene slik at de kan dyrke matvarer i nærheten av husene sine. I Jaffna støtter Norge FNs utviklingsprogram sitt gjenoppbyggingsprosjekt hvor kvinneledete husholdninger blir gitt prioritet.

Vi har inngått et samarbeid med organisasjonen

Sewalanka for å bidra til at befolkningen i nord får muligheten til å klare seg selv. Hele programmet har fokus på kvinner, og i særdeleshet på krigsenker. Flere av kvinnene ønsker å starte små butikker og får opplæring og pengestøtte til dette.

Norge støtter den lokale organisasjonen Sinhala Tamil Rural Women's Network. Prosjektet har som formål å styrke kvinners posisjon for forsoning og konfliktforebygging. Både singalesiske og tamilske kvinner er målgruppen.

For tre år siden fantes det ikke kvinnelige mine-ryddere i Sri Lanka, og Norge har vært en pådriver

for å få de ulike mineryddingsorganisasjonene til å ansette kvinner. De fleste av de kvinnelige minerydderne er enker etter krigen med forsørgeransvar for sine familier.

Norge skal gradvis trappe ned bistanden som ledd i normaliseringen av forholdet til Sri Lanka. Det planlegges derfor ikke nye store initiativ, og det er lite rom for samarbeid med nye aktører og nye prosjekter. Jeg kan likevel forsikre representanten om at fokuset på kvinners rolle vil ivaretas også i framtidig støtte til og dialog med Sri Lanka.

SPØRSMÅL NR. 715

Innlevert 19. januar 2011 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 26. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Antallet innsigelser fra landets fylkesmannsembeter til kommunale planer har økt markant siden 2004. For landet som helhet har antallet økt fra i underkant av 20 prosent i 2004 til 33 prosent i 2009.

Er statsråden komfortabel med denne økningen, eller vil statsråden vurdere å gjøre noe for å reversere denne utviklingen?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag i Bergens Tidende onsdag 19. januar 2011 fremkommer at en kveiteoppdretter blir nektet å bygge ut i strandsonen, fordi Fylkesmannen i det aktuelle fylket mener at denne virksomheten bør ekspandere innover på land. Som oppslaget avdekker vil kostnadene ved en slik utvidelse innover land være svært kostnadskrevende og sette lønnsomheten ved anlegget i fare i en slik grad selskapet bak denne virksomheten velger å legge planene på is. En slik utvikling vil dessverre være med på å redusere verdiskapningen. Ifølge nøkkeltall for maritim næring for 2009, som Vestlandsrådet har sammenstilt, hadde Maritim klynge totalt en omsetning på cirka 72 mrd kroner og cirka 13 000 ansatte.

Dette er kun et av mange eksempler der ulike næringsvirksomheter etter kommunal regulering blir møtt med nærmest surrealistiske krav fra regional statlig etat (les: Fylkesmannen). Dette umuliggjør etablering av virksomheter som kunne skape arbeidsplasser i distrikts-Norge og mer bosetting av kompe-

tent arbeidskraft i mindre kommuner, og gi de samme kommunene verdifulle skatteinntekter til å skape gode velferdstjenester.

Spørsmålsstilleren merker seg at andelen kommunale planer som blir møtt med innsigelser fra landets fylkesmannsembeter ikke bare har økt, men rammer svært ulikt. I en tabell i det ovennevnte oppslag i Bergens Tidende fremgår det at praksis i forhold til innsigelser varierer enormt fra det ene fylkesmannsambetet til de andre. Mens Fylkesmannen i Sogn og Fjordane kom med innsigelser til 15 prosent av kommunale planer, var andelen for Fylkesmannen i Hordaland 44 prosent. Dette kan tyde på en ujevn praksis i forhold til bruk av innsigelsesretten ved de to nevnte embeter.

Oppslaget viser også til et rundskriv fra Miljøverndepartementet som advarer mot å benytte seg av innsigelsesrettene i tide og utide, og der det står skrevet: "Organer med innsigelsesadgang forutsettes å vise stor varsomhet med å overprøve kommunestyrets politiske skjønn i lokale forhold". Med bakgrunn i de store forskjellene mellom ulike fylkesmannsambetenes bruk av innsigelsesretten, synes det som man er prisgitt hvilket fylke man er bosatt i.

Svar:

Det vises til spørsmål nr. 715 fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter. Hagesæter viser til at antallet innsigelser fra landets fylkesmannsembeter til kommunale planer har økt markant siden 2004 og

stiller spørsmål om jeg er komfortabel med denne økningen eller om jeg vil vurdere å gjøre noe for å reversere denne utviklingen.

Det er som utgangspunkt kommunene som avgjør arealbruken innen sine geografiske områder, men kommunene har en plikt til å ivareta regionale og nasjonale interesser i sin arealplanlegging. Innsigelsesordningen skal sikre at regionale og nasjonale interesser blir tilstrekkelig ivaretatt i kommunale planer, og at plansaker løftes opp til sentral avgjørelse når det er uenighet mellom kommune og innsigelsesorgan. Innsigelsesorganene skal derimot være svært tilbakeholdne med å overprøve kommunenes vurderinger i lokale forhold.

En av årsakene til den generelle økningen av antallet innsigelser fra fylkesmannen i perioden 2004–2009 er at de statlige og nasjonale føringene har blitt tydeligere på mange arealpolitiske områder. En annen årsak er at mange kommuner har eldre, utdaterte kommuneplaner, og at det derfor fremmes en rekke reguleringsplaner i strid med disse. Dette utløser i mange tilfeller innsigelse, idet det er behov for overordnede, langsiktige vurderinger på kommuneplan-nivå, der kommunens totale arealbruk må ses i sammenheng.

I 2009 fremmet fylkesmannen innsigelse til i underkant av 700 av de totalt ca. 2500 kommunale planene som ble vedtatt på landsbasis. Fylkesmannen

sto for henholdsvis 40 % og 49 % av innsigelsene som totalt ble fremmet til kommune(del)planer og reguleringsplaner i 2009. Fylkesmannen i Hordaland sto i 2009 for 6 % av fylkesmannsembetenes innsigelser til kommune(del)planer og 16 % av fylkesmannsembetenes innsigelser til reguleringsplaner.

Totalt var det 51 innsigelsessaker som ble behandlet av Miljøverndepartementet i 2009, hvorefter 60 % av innsigelsene ble tatt helt eller delvis til følge. Av de 51 sakene som ble behandlet av departementet hadde Fylkesmannen i Hordaland fremmet innsigelse i 3 av sakene, hvorefter innsigelsen ble tatt til følge i 2 av disse.

Statistikken over viser at de aller fleste plansakene løses lokalt ved at det oppnås enighet mellom kommunen og innsigelsesorganet, herunder fylkesmannen. Etter min mening er det derfor verken grunnlag for å reagere på fylkesmennenes innsigelsespraksis generelt eller praksisen hos Fylkesmannen i Hordaland spesielt.

At antallet saker som ender i departementet holder seg relativt stabilt fra år til år er etter min mening et tegn på at vi har et velfungerende plansystem. Flere kommuner gir også tilbakemeldinger om at innsigelsene og meklingene med innsigelsesorganene resulterer i forbedringer i forhold til de opprinnelige planforslagene.

SPØRSMÅL NR. 716

Innlevert 19. januar 2011 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 1. februar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Den siste tids positive trafikkutvikling innen luftfart i antall reisende, bidrar til økte inntekter, og bedrer driften av flyplassene. Dette er utvilsomt et gode for Avinor og driften av flyplassene i Norge. Samtidig så vet vi at Avinor har store utfordringer på investeringssiden. Både terminaler, rullebaner m.m. må bygges ut mange steder.

Kan statsråden oppgi investeringsbehov og investeringstiltak i prioritert rekkefølge på våre flyplasser for tidsrommet 2011–2018?»

Svar:

I et aksjeselskap som Avinor har styret et helhetlig ansvar for økonomien i selskapet. Dette inklude-

rer beslutninger om hvor mye og hvor det skal investeres. Samferdselsdepartementets rolle er å sørge for at Avinor har rammebetingelser som gjør selskapet i stand til å løse de oppgavene det er pålagt.

I investeringsplanen for 2011–2020 har Avinor planlagt investeringer for til sammen 24 mrd. kr. La meg understreke følgende: Planen blir rullert hvert år, og investeringene det enkelte år blir tilpasset den økonomiske situasjonen for selskapet til enhver tid er i.

Som følge av veksten i flytrafikken har Avinor behov for å øke kapasiteten på de største lufthavnene i årene framover. Det største enkeltprosjektet i neste tiårsperiode er ny terminal 2 ved Oslo lufthavn, Gardermoen. Regjeringen ga konsesjon i desember 2010 og styret fattet vedtak om utbygging i januar 2011. Den nye terminalen skal stå ferdig i 2017 og vil øke

kapasiteten fra 23 millioner til 28 millioner passasjerer årlig. Ved Bergen lufthavn, Flesland, ønsker Avinor å øke kapasiteten, blant annet gjennom bygging av en ny terminal. Avinor forventer å vedta utbyggingen i 2012, og den nye terminalen skal etter planen stå ferdig i 2018. Ved Stavanger lufthavn, Sola, skal en utbygging av terminalen etter planen stå ferdig i 2013. Kapasiteten vil da være økt fra 3,4 millioner til 4,0 millioner passasjerer årlig. Tilsvarende skal en planlagt ombygging av terminalen på Trondheim lufthavn, Værnes, øke kapasiteten til 5,0 millioner passasjerer årlig. Også dette prosjektet er tenkt ferdig i 2013. På de regionale lufthavnene Kristiansand/Kjevik, Kristiansund/Kvernberget planlegger Avinor også utvidelser av terminalene. På Tromsø lufthavn, Langnes, skal nytt sikringsbygg etter planen stå ferdig i 2012. På de øvrige lufthavnene vil Avinor konsentrere seg om å ivareta dagens infrastruktur og tilfredsstillende krav fra myndighetene. Det er blant annet behov for å oppgradere eller bygge nye tårn ved 11 lokale lufthavner. Etter planen skal disse investeringene være avsluttet i 2017.

Avinor har i flere år hatt et investeringsprogram for å tilfredsstillende kravene i forskriften om utforming av store flyplasser. Etter planen skal dette programmet være avsluttet i 2013. I hovedsak omfatter programmet investeringer i sikkerhetsområder rundt rullebanene og lysanlegg.

Innen flysikringsvirksomheten skal Avinor blant annet fullføre et investeringsprogram som skal bedre radardekningen. Videre skal Avinor gjennomføre investeringer for å nå målene som er satt for det felles-europeiske luftrommet.

Tilleggssvar 14. februar 2011:

Korrigert opplysning.

Jeg viser til svar på spørsmål 716 til skriftlig besvarelse i brev av 1. februar i år. Som følge av en inkurie ble det i brevet opplyst at den nye terminalen på Bergen lufthavn, Flesland, etter planen skulle stå ferdig i 2018. Det korrekte er at terminalen er planlagt ferdigstilt i 2016.

SPØRSMÅL NR. 717

Innlevert 19. januar 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 26. januar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Som følge av en enorm medieoppmerksomhet, søker nå regjeringen å finne en løsning via endring av regelverket på saken rundt kvinnen fra Kaukasus-området. I India sitter fortsatt en blakk og visumløs kvinne med sine to ett år gamle barn. Barn uten norsk eller indisk pass.

Vil statsråden nå av hensyn til å ivareta barnas ytterst utsatte og vanskelige situasjon sørge for å finne en løsning, slik man nå er presset til å gjøre i saken rundt kvinnen fra Kaukasus-området, som gjør det mulig for kvinnen og barna i India å flytte til Røst?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at de to omtalte sakene i spørsmålet ikke har noen sammenheng med hverandre.

Statsråd Audun Lysbakken har mottatt flere hen-

vendelser vedrørende den konkrete saken. Statsråden mottok blant annet en henvendelse 28. oktober 2010 fra flere stortingspolitikere fra "Nordlandsbenken" med spørsmål om statsråden kan finne en løsning på saken slik at tvillingene i India gis en mulighet til å komme til Norge sammen med Kari Ann Volden. Statsråd Lysbakken besvarte henvendelsen ved brev av 26. november 2010.

Jeg mottok også brev fra Stortingets president 3. desember 2010 med skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen om saken. Jeg besvarte spørsmålet ved brev 10. desember 2010. I svaret ble det vist til brevet til stortingspolitikere fra "Nordlandsbenken" i sin helhet. I svarbrevet fra statsråd Lysbakken av 26. november 2010 er det redegjort grundig for de vurderingene som er gjort når det gjelder muligheten for at Volden kan adoptere barna. Jeg kan ikke se at det har framkommet nye opplysninger som endrer disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 718**Innlevert 19. januar 2011 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 26. januar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«I forbindelse med mitt spørsmål fra 5.1.11 som omhandlet myndige "barn" som bruker NAV til å få bidrag fra foreldre til tross for tilbud om å bo hjemme, har statsråden svart følgende: "Jeg vil derfor ta initiativ til en gjennomgang av regelverket og praksis for på den bakgrunn vurdere om det bør gjøres endringer i dette."

Jeg vil med dette be statsråden opplyse om hvilke spørsmål som skal vurderes, når vurderingen skal finne sted, og når mener statsråden at vurderingen er fullført og kan legges frem?»

Svar:

Jeg tar sikte på å igangsette en gjennomgang av ordningen med bidrag etter fylte 18 år, jf. lov 8. april 1981 nr. 7 (barneloven) § 68 andre ledd, innen kort tid. Jeg legger til grunn at gjennomgangen vil bli foretatt på et bredt grunnlag, dvs. at ordningen som helhet vil være gjenstand for vurdering, ikke bare enkeltsider ved den.

I den grad gjennomgangen viser behov for endringer i lov, forskrifter eller praksis, vil de vanlige prosedyrer for regelendringer måtte følges. Det innebærer at eventuelle forslag til endringer må sendes på alminnelig høring før endringer i regelverket kan vedtas. Det er vanskelig å gi en tidsangivelse for det videre arbeidet, men erfaringsmessig må det nok forventes at en prosess som skissert tar noe tid.

SPØRSMÅL NR. 719**Innlevert 19. januar 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 27. januar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Det fremkommer stadig bekymringsmeldinger om barn under barnevernets omsorg som tar eller forsøker å ta sitt eget liv på grunn av den situasjonen de er satt i av myndighetene. Det er et politisk ansvar å sikre systemer som bidrar til å hindre slike tragedier.

Jeg ber statsråden oversende dokumentasjon knyttet til antall barn under barnevernets omsorg, herunder barn i institusjon eller fosterhjem, som har tatt eller forsøkt å ta eget liv og hvilke tiltak er gjennomført for å forebygge slike tragedier?»

BEGRUNNELSE:

I mange år har det vært sterkt fokus på store utfordringer i barnevernet. Etter å ha fått en del henvendelser fra familier som føler seg maktesløse overfor inngrep fra barnevernet på den ene siden og andre fra andre som mener barnevernet er for passive og griper for sjeldent inn er det åpenbart at bildet rundt barnevernet er mangfoldig. Imidlertid er det ved flere anledninger pekt på at andelen selvmord blant barn som

er under barnevernets tilsyn, herunder barn i barneverninstitusjon eller fosterhjem, er langt høyere enn for andre grupper.

Denne problemstillingen er særdeles alvorlig og det er avgjørende at barnevernet har et bevisst forhold til denne problemstillingen. Omsorgsovertakelse er et dramatisk virkemiddel som noen ganger må benyttes. Men i de tilfellene hvor omsorgsoverdragelse oppleves som et nytt overgrep fra barnets side, vil barnets psykiske tilstand kunne bli dramatisk forverret og ende med fullstendig tragedie.

Disse forholdene er så vanskelige å håndtere politisk at resultatet ofte blir at ingen egentlig tar sakene opp og følger dem.

Basert på de bekymringsmeldingene jeg har fått rundt dette, mener jeg dette er et av de områdene en barneminister må ha hovedfokus på.

Barn som er under barnevernet omsorg må følges tett og det er avgjørende at en evner å forstå barnets situasjon og at en kan forebygge ytterligere tragedier.

Svar:

Barnevernmyndighetene arbeider målrettet for å gi et best mulig tilbud og beskyttelse til barn som har behov for det. Jeg kan forsikre representanten om at barnevernet tar bekymringer knyttet til barn og unges liv og helse på alvor og iverksetter nødvendige tiltak for å beskytte de.

Selv mord blant barn og unge er dypt tragisk, enten det skjer under barnevernets omsorg eller ikke. Nasjonalt gjaldt dette for 4 barn og unge mellom 10-14 og for 35 barn og unge i aldersgruppen 15-19 år i 2009. Tall fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet viser at dette har vært tilfelle for 4 barn og unge som har vært plassert på barneverninstitusjon i perioden 01.01.2004 til august 2010. Ikke alle barn som er plassert på institusjon er under barnevernets omsorg. Det er imidlertid sannsynlig at noen av disse barn og unge har vært under barnevernets omsorg, fordi de er en spesielt sårbar gruppe. Tallene tyder på at selvmord forekommer sjeldnere blant barn som er under plasseringstiltak i regi av barnevernet enn barn som ikke er det.

Vi har ingen dokumentasjon som tyder på at barn under barnevernets omsorg tar livet av seg pga vedtak barnevernmyndighetene har fattet.

Det er viktig at barnevernet har et godt samarbeid med helsemyndighetene, som har ansvar for behandling av barn og unges psykiske helse. Det inngår i barnevernets omsorgsansvar å henvise barn og unge som har behov for det til psykisk helsevern slik at deres hjelpebehov kan kartlegges og imøtekommes. Dette betyr at dersom barnevernet har mistanke om at det er fare for at barn og unge er suicidale, skal psykisk helsevern kontaktes for øyeblikkelig hjelp. Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) har også samarbeidsavtaler med psykisk helsevern i alle regioner og mange steder også egne lokale samarbeidsavtaler for å sikre at barn i våre tiltak får den hjelpen de har behov for.

Videre driver Bufetat kvalitetssikring av statlige barneverninstitusjoner og godkjenning av private og kommunale institusjoner i henhold til barnevernlovens bestemmelser og forskrifter gitt i medhold av denne. Dette innebærer at alle institusjoner både ved

oppstart og ved årlig oppfølging/kontroll må redegjøre for hvilke målgrupper de tar imot, de ansattes kompetanse, institusjonens veiledningsordninger og opplæringsplaner. Kompetanse- og veiledningsordninger skal være tilpasset de ulike målgruppene. Alle institusjonene må også fremlegge skriftlige rutiner for medisinsk tilsyn og behandling.

Jeg vil presisere at ved oppfølging av statlige institusjoner, etterspørres spesielt hvordan det arbeides med forebygging av selvskading og selvmordsatferd. I anskaffelsen av institusjonsplasser fra private tiltak som ble gjennomført i 2009, ble alle tiltakene bedt om å beskrive hvordan de arbeider med forebygging og håndtering av selvskading og selvmord. Dette blir fulgt opp gjennom kontraktsoppfølgingen.

Når det gjelder fosterhjem, er oppfølgingen av den enkelte plassering i fosterhjem et kommunalt ansvar, mens Bufetat har ansvaret for generell veiledning og opplæring.

Kommunene har dermed ansvar for å sørge for at barna det gjelder blir henvist videre til riktig behandlingsinstans.

Det er imidlertid behov for mer forskning om barns psykiske helse i barnevernsinstitusjoner. I desember 2009 besluttet Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, i samarbeid med Helsedirektoratet, å støtte forskningsprosjektet Psykisk helse hos barn i barneverninstitusjoner. Prosjektet vil gi forskningsbasert kunnskap om hvilke tiltak som kan settes inn for at barna skal få den helsehjelpen de trenger, og at de tiltakene de mottar i størst mulig grad øker sannsynligheten for en positiv tilpasning og en god mental helse hos barn/ungdom i barneverninstitusjoner.

Jeg er sikker på at stortingsrepresentanten sier seg enig i at vi bør rette særlig oppmerksomhet mot å sikre barns oppvekstvilkår. Og at barn ved behov skal få den hjelpen de trenger til rett tid. Å forebygge og sørge for at barn og unge blir henvist for å få hjelp for sine psykiske vansker, er en del av dette arbeidet. Det er et politisk ansvar å sikre at utsatte barn og unges trygghet ivaretas. Det tar jeg på alvor gjennom å sørge for videreutvikling av barneverntilbudet til det beste for barna.

SPØRSMÅL NR. 720**Innlevert 19. januar 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 27. januar 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«I en pressemelding fra Voksenopplæringsforbundet uttrykkes det bekymring for at de kan tape store beløp ved å fusjonere. Sammenslåing av forbund var og er viktig del av den nye voksenopplæringsloven dette for å gjøre de gjenværende større og robuste. Tre studieforbund som nå er i ferd med å fusjonere står nå i fare for å tape 1,8 millioner kroner.

Spørsmålet er om ministeren vil sørge for at forbundene ikke blir økonomisk straffet for å innfri målet om fusjon?»

BEGRUNNELSE:

Det økonomiske tapet tar motivasjonen fra både Studieforbund og medlemsorganisasjoner. Tapet kommer på grunn av at grunntilskuddet utbetales i forhold til antall registrerte studietimer foregående år.

VOFO opplyser at trappetrinnsmodellen ser slik ut:

- 1) 40 000 studietimer = 300 000,- kr
- 2) 40 000- 200 000 studietimer = 1 500 000,- kr
- 3) 200 000 studietimer = 4 000 000 kr

Når tre studieforbund slår seg sammen, ett fra kategori 1 og to fra kategori 2 mister de grunntilskudd på 1,5 mill + 300 000,- kr = 1,8 million. Avstanden mellom 40 000 og 200 000 studietimer er for lang. Neste trappetrinn er utfordret rekkevidde selv om tre forbund sammenslås. Det påpekes at det er behov for at et nytt trappetrinn innføres, med 100 000 studietimer som terskel.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse om tre studieforbund som er i ferd med å fusjonere og som står i fare for å tape 1,8 mill. kroner i grunntilskudd etter sammenslåingen.

Et vesentlig formål med ny voksenopplæringslov

er å tydeliggjøre studieforbundenes rolle og sette dem i stand til å møte fremtidige utfordringer. Loven fastsetter at studieforbundene i løpet av en treårig overgangsperiode må søke ny godkjenning. For å kunne godkjennes etter ny lov må et studieforbund ha en kursaktivitet på minst 40 000 timer i året. Dette er en heving i forhold til den gamle voksenopplæringsloven, og formålet er å gjøre studieforbund større og mer robuste gjennom sammenslåinger.

Tilskudd til godkjente studieforbund består av tre komponenter, jf forskrift om studieforbund og nettskoler § 8:

- a) grunntilskudd
- b) opplæringstilskudd
- c) tilretteleggingstilskudd

Av disse tre komponentene utgjør opplæringstilskuddet, som fastsettes på bakgrunn av avholdt kursaktivitet, den største delen av det samlede tilskuddet. Grunntilskuddet fastsettes i fire stigende nivåer (trappetrinn) ut fra studieforbundets aktivitetsnivå. Et viktig formål med grunntilskuddet er å sikre studieforbundene et fast årlig beløp til blant annet medarbeideropplæring, pedagogisk utvikling, administrasjon og drift.

Forskriftene var på en bred høring før de ble fastsatt og vi mottok om lag 70 høringsuttalelser. Det høyeste nivået for grunntilskudd (over 200 000 timer) kom inn i forskriften etter innspill i høringsrunden om at grunntilskuddet ikke tilgodeså de store studieforbundene.

Departementet vil se nærmere på fordelingen og nivåene for grunntilskuddet. Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk, er allerede i dialog med Voksenopplæringsforbundet for å se på mulighetene for og konsekvenser av eventuelle endringer av antall nivåer i grunntilskuddet. Eventuelle endringer vil måtte komme som en forskriftsendring og vil følgelig bli sendt ut på høring før den vedtas.

SPØRSMÅL NR. 721**Innlevert 20. januar 2011 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 2. februar 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Nye tal frå SSB syner at ved å redusere talet frå 430 kommunar til 90 kommunar så vil ein frigjere heile 6,3 milliardar kroner pr år. Dette er midlar som i staden for å sløse bort i dyrt byråkrati kan nyttast til betre og meir tenester for innbyggjarane i kommune- Noreg.

Har kommunalministeren tru på desse bereknigane frå SSB om at milliardar kan frigjerast dersom ein får større og meir robuste kommunar?»

Svar:

På oppdrag frå Kommunal- og regionaldepartementet utførte SSB i 2002 (Langørgen, Aaberge og Åserud: Kostnadsbesparelser ved sammenslåing av kommuner”, RAPP 2002/15) ein analyse av økonomiske konsekvensar av ulike samanslåingsalternativ. I eit teoretisk alternativ der ingen kommunar ville ha færre enn 5 000 innbyggjarar, blei det anslått at det ville vere mogeleg å spare 2,7 mrd. kroner årleg på å halvere mengda kommunar. Eit meir omfattande alternativ var ei samanslåing til 90 kommunar, som teoretisk kunne gi ei årleg innsparing på 4,1 mrd. kroner.

SSB har no oppdatert tala basert på ein forenkla modell av den som låg til grunn for rapporten i 2002. SSB har teke utgangspunkt i verdien til basiskriteriet i inntektssystemet, og rekna ut kva det ville utgjere å kutte denne for halvparten av kommunane i landet. I følge SSB ville dette utgjere 4,2 mrd. kroner. Tilsvarende har dei rekna ut at det vil utgjere 6,3 mrd. kroner å kutte talet kommunar til 90. Basiskriteriet fangar opp smådriftsulemper knytt til kommunestorleik, og gjennom dette kriteriet får alle kommunar eit likt beløp per innbyggjar i utgiftsutjamninga i inntektssystemet. I modellen til SSB er basiskriteriet gitt ein høgare verdi enn i kostnadsnøklane i inntektssystemet. Dei kjem difor truleg ut med eit høgare tal, enn om ein hadde lagt desse til grunn. Departementet har ikkje fullstendig oversikt over kva SSB har lagt til grunn i berekninga, og kan difor ikkje gå nærare inn i talgrunnlaget eller vurdere kor godt overslaget er.

Eg meiner likevel at det blir for snevert å reduse-

re diskusjonen om kor mange kommunar vi skal ha, til ein teoretisk diskusjon om kor mykje pengar ein kan spare ved å kutte i talet på kommunar. For det fyrste vil slike berekningar alltid vere overslag som er basert på ei rekkje føresetnader. For det andre er det i ein slik debatt ei rekkje omsyn å ta som ikkje let seg talfeste.

Noreg er eit langstrekt land med variert geografi. I mange små kommunar er det avstandar, spreidd busetnad og smådrift som kostar pengar. Å flytte på kommunegrensene vil ikkje endre dette, så lenge folk bur der dei bur. Omfattande kommunesamanslutningar vil berre føre til at fleire innbyggjarar får lengre avstandar til tenester i kommunesentra.

Me har lukkast med å leggje til rette for fridom til å busetje seg der ein vil, og at kommunar av ulik storleik er gode samfunn for innbyggjarane sine. Ein slik politikk har det hittil vore brei politisk semje om. Det har også vore brei semje om at kommunane framleis skal vere sentrale i forvaltninga av velferdstenestene. I dag har kommunane hand om om lag 70 prosent av desse tenestene. Det sikrar nærleik til innbyggjarane, lokalpolitisk kontroll og effektiv og tilpassa oppgåveløysing. Det legg til rette for verdiskaping, gjennom god forvaltning av dei ressursane naturen og menneska representerer. Det gjer det også mogeleg å realisere sine liv utanfor dei mest urbane områda.

Det inneber sjølvstøtt kostnader å gi gode velferdstenester i heile landet. Det er eit politisk val denne regjeringa, og tidligare regjeringar, meiner er samfunnsøkonomisk fornuftig. Samstundes må kommunane vere budd på omstilling og endring. Dei må sjølvstøtt sjå kvar dei kan spare, til dømes ved å redusere sjukefråveret og få eit meir medvete energiforbruk.

Ei sentralstyrt samanslåing vil ikkje fremje utvikling av velferd og lokaldemokrati. Mitt utgangspunkt er at det er dei folkevalde i kommunane som kjenner eigen kommune og eigne innbyggjarar best, og at dei sjølv vil vere opptekne av å finne dei beste løysingane, også når det gjeld kvar kommunegrensene skal gå.

SPØRSMÅL NR. 722**Innlevert 20. januar 2011 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 28. januar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Det vises til skr. spm. nr. 604 fra undertegnede og statsrådets svar av 3. januar 2011. KrF er godt kjent både med gjennomføringsavtalen mellom staten og Statoil om håndtering av CO₂ på Mongstad fra 2006, - og med Statoils masterplan fra 2009.

Spørsmålet som ikke er blitt besvart er om statsråden våren 2008 var kjent med Statoils holdning til månelandingen på Mongstad slik den ble fremstilt i møter med den amerikanske ambassaden, og videreformidlet til amerikanske myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

Bergens Tidende skrev tirsdag 21. desember at USAs daværende ambassadør i Oslo, Benson Whitney, i 2008 skrev flere notater til det amerikanske utenriks- og energidepartementet som berørte den såkalte månelandingen på Mongstad. Av notatene, som

er offentliggjort av WikiLeaks, fremgår det at direktører fra StatoilHydro i møter med ambassadøren ”tok avstand fra regjeringspolitikere som offentlig har fastsatt ferdigstilling av Mongstad til 2014, og de avfeier politiske føringer og uttaler at prosjektet bare blir videreført hvis det er forretningsmessig fornuftig.”

Svar:

I spørsmålet vises det til en avisartikkel som refererer en oversatt versjon av den amerikanske ambassadens interne oppsummering av møter som skal ha funnet sted mellom Statoil og den amerikanske ambassaden i 2008.

Jeg finner det ikke riktig å kommentere antagelser om Statoils eventuelle vurderinger på et slikt grunnlag.

SPØRSMÅL NR. 723**Innlevert 20. januar 2011 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 31. januar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«VG Nett meldte nylig at den islamistiske og antisemittiske organisasjonen Hizb ut-Tahrir vil etablere seg i Norge. Organisasjonen er straffedømt i Danmark for å ha oppfordret til drap på jøder. Jeg mener det må vurderes om denne organisasjonen må forbys, men statssekretæren i Justisdepartementet har sagt at det ikke er aktuelt.

Hva mener egentlig justisministeren skal til for å forby en organisasjon hvis ikke Hizb ut-Tahrir kan forbys, og vil justisministeren foreta seg noe i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

Hizb ut-Tahrir ble opprettet i Jerusalem i 1953 og arbeider for opprettelsen av et verdensomspennende kalifat hvor alle konvertitter fra islam skal henrettes, kun menn skal ha de øverste maktposisjoner, og ikke-muslimer skal nektes stemmerett. Hizb ut-Tahrirs

medlemmer har blitt dømt til fengsel i Danmark for å ha delt ut løpesedler som oppfordrer til å ”drepe jøder hvor enn man måtte finne dem”. Organisasjonen er forbudt i en rekke land, blant annet Tyskland. Jeg mener at det må vurderes å gjøre et slikt forbud gjeldende også i Norge, under henvisning til Straffeloven § 330.

Norsk rett har ikke et spesifikt forbud mot rasistiske organisasjoner, men det finnes mer generelle forbud som kan brukes mot bestemte typer organisasjoner og forbund. Norge har lagt til grunn at disse straffebudene oppfyller kravet i FN's rasismekonvensjon artikkel 4 bokstav b. For det første forbyr straffeloven § 330 stiftelse av og deltakelse i en forening som er forbudt ved lov eller hvis formål er å forøve eller oppmuntre til straffbare handlinger mv.

Rasediskriminering vil i mange tilfeller være en straffbar handling, jf. straffeloven § 135 a. Foreninger som har formål å begå slike handlinger, omfattes dermed av § 330. For øvrig vil medvirkningsbestem-

melsen i § 135 a annet ledd også kunne ramme stiftelse av eller deltakelse i rasistiske organisasjoner. Videre har straffeloven flere bestemmelser som rammer den som inngår forbund (avtale) om å begå nærmere angitte forbrytelser, bl.a. §§ 159, 223 tredje ledd og 233 a. For det tredje kan straffeloven § 140, som setter straff for offentlig oppfordring til en straffbar handling, være overtrådt av rasistiske organisasjoner. Også selve organisasjonen kan holdes straffrettslig ansvarlig, jf. straffeloven § 48 a om foretaksstraff.

Svar:

Etter norsk rett gjelder det i utgangspunktet en rett til fritt å organisere seg og rett til fritt å gi uttrykk for sine meninger. Ytringsfriheten er nedfelt i blant annet Grunnloven § 100 og Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 10, mens organisasjonsfriheten følger av Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 11 og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter artikkel 22.

Jeg understreker at når jeg nedenfor redegjør for mulig straffansvar for handlinger som kan knyttes til en organisasjon, er det generelt og ikke uttrykk for at jeg har tatt stilling til noen av påstandene som er satt frem om organisasjonen Hizb ut-Tahrir.

Spørsmålet om det skal innføres forbud mot bestemte organisasjoner, eller om det skal innføres straff for medlemskap i bestemte organisasjoner, har vært drøftet flere ganger, se for eksempel Innst. O. nr. 29 (2002–2003) om lov om endringer i straffeloven og straffeprosessloven (rasistiske symboler, besøksforbud og strafferammen ved sammenstøt av lovbrudd) punkt 3.1. og Ot. prp. nr. 8 (2007–2008) om lov om endringer i straffeloven 20. mai 2005 nr. 28 mv. (skjerpende og formildende omstendigheter, folkemord, rikets selvstendighet, terrorhandling, ro, orden og sikkerhet, og offentlig myndighet) punkt 8.8.2.

Som argumenter mot å forby bestemte organisasjoner er det blant annet vist til at det kan bli vanskeligere å stoppe rekruttering om organisasjonen i større grad operer i det skjulte, og at et organisasjonsforbud kan gi uønsket oppmerksomhet. Synspunktet har altså vært at det er mer hensiktsmessig å rette eventuelle forbud mot selve virksomheten som utøves av organisasjoner/fellesskap, fremfor mot organisasjonen/fellesskapet i seg selv. I tillegg kommer at jo lengre en går i å oppstille straff for handlinger som står i et fjernt forhold til konkrete alvorlige straffbare handlinger, jo større er sjansen for å utsette personer for strafforfølgning selv om de ikke har gjort noe straffverdig. Norsk strafferett bygger på en tradisjon der straffansvar knyttes seg til konkrete handlinger, og ikke til deltakelse i en organisasjon.

I stedet for å forby organisasjoner som sådan,

oppstiller norsk rett adgang til å straffeforfølge handlinger som en organisasjon eller det enkelte medlemmet av en organisasjon foretar seg. Straffeloven 1902 § 104 a setter straff for den som danner, leder eller deltar i en privat organisasjon av militær karakter. Det er også straffbart å danne eller delta i en forening som har til formål ved sabotasje eller andre ulovlige midler å forstyrre samfunnsordenen dersom foreningen "har tatt skritt for å realisere formålet med ulovlige midler". Ved utformingen av bestemmelsene er det lagt vekt på at de ikke skal utformes mer inngripende enn det trusselbildet tilsier, blant annet av hensynet til organisasjonsfriheten og ytringsfriheten.

Straffeloven § 330 rammer det å stifte eller delta i en forening som ved lov er forbudt, men det er ingen lovforbud mot bestemte foreninger i Norge i dag. For øvrig er bestemmelsen vedtatt opphevet ved ikraft-tredelse av straffeloven 2005, blant annet med en henvisning til at dersom lovforbud mot bestemte organisasjoner skulle bli vedtatt i framtiden, bør straffebudet mot stiftelse eller deltakelse i organisasjonen inntas direkte i forbudsloven, se Ot.prp. nr. 8 (2007–2008) side 229–230.

I tillegg har straffeloven flere bestemmelser som rammer den som inngår forbund (avtale) om å begå nærmere angitte forbrytelser, se straffeloven §§ 147 a tredje ledd, 159, 223 tredje ledd og 233 a. Paragraf § 60 a er en generell straffskjerpingsregel for organisert kriminalitet: Dersom en straffbar handling er utøvet som ledd i virksomheten til en organisert kriminell gruppe, forhøyes strafferammen i straffebudet inntil det dobbelte (men maksimalt med fem års fengsel). Straffeloven § 162 c rammer den som inngår forbund om å begå alvorlige straffbare handlinger som ledd i organisert kriminalitet. Etter straffeprosessloven § 222 b vil det også etter omstendighetene være adgang til å forby en eller flere personer som tilhører en gruppe av personer å oppholde seg på bestemte steder, ved fare for voldsutøvelse.

Dertil kommer straffebestemmelser som rammer spesielt farlige eller krenkende utsagn, for eksempel straffeloven § 135 a (rasistiske utsagn) og straffeloven § 147 c (oppfordring, rekruttering og opplæring til terrorhandling), straffebestemmelser som rammer svært farlige eller skadelige forberedelseshandlinger, for eksempel straffeloven § 161 (anskaffelse mv. av skytevåpen og lignende), og det alminnelige forsøks- og medvirkningsansvaret.

Felles for alle disse bestemmelsene er at det er påtalemyndighetens ansvar å håndheve dem.

For ordens skyld nevner jeg også at FNs sikkerhetsråds resolusjon 1267 (1999) forplikter alle stater til å fryse midler og andre finansielle aktiva eller økonomiske ressurser som tilhører personer, grupper, foretak eller enheter tilknyttet Taliban eller al-Qaida. Forskrift 22. desember 1999 nr. 1374 om sanksjoner

mot Usama bin Laden, Al-Qaida og Taliban § 1 nr. 1 gjennomfører denne forpliktelsen i norsk rett.

Regjeringen har en løpende vurdering av behovet for å innskjerpe lovgivningen, for å fange opp handlinger som burde vært straffbare. Vurderingen til nå har altså vært at det er mer hensiktsmessig og effektivt å forbeholde straffansvaret de tilfeller hvor det kan påvises en sammenheng mellom straffbare handlinger og enkeltpersoner, fremfor å forby bestemte

organisasjoner eller medlemskap i bestemte organisasjoner. Vi ønsker å møte uønsket og kritikkverdig virksomhet fra en organisasjon med dialog, debatt og saklig kritikk. Straffverdig virksomhet kan og skal møtes med straff. Utgangspunktet om dialog stenger ikke for at en organisasjon eller en organisasjons medlemmer kan bli gjort strafferettslig ansvarlig for eventuelle straffbare handlinger.

SPØRSMÅL NR. 724

Innlevert 20. januar 2011 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 28. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Aftenposten skriver 7.01 at det er stor forvirring blant boligeiere om konsekvensene av den nye boligskatten. Høyre gikk som eneste parti mot det nye takstsystemet fordi vi hadde liten tro på at det nye systemet ble mer rettferdig enn det gamle. Nå viser det seg at enkelte boligeiere har fått en tidobling av ligningsverdien og at departementets skattekalkulator, som skulle skape ro rundt reformen hadde store feil.

Vil statsråden legge frem en evaluering av omleggingen av boligskatten ifm. RNB eller Budsjettet for 2012?»

Svar:

Under det tidligere verdsettingssystemet for bolig i formuesskatten var ligningsverdiene meget urettferdige og systematisk skjeve. Sett i forhold til markedsverdien hadde dyre boliger jevnt over lavere ligningsverdier enn rimelige boliger, og boliger i sentrale strøk hadde lavere ligningsverdier enn boliger i distriktene. Også innenfor byene var det store og urimelige variasjoner. Det var særlig på grunn av disse skjevhetene at Regjeringen med virkning fra og med inntektsåret 2010 innførte et nytt verdsettingssystem for bolig som sørger for en klarere sammenheng mellom boligens ligningsverdi og markedsverdi.

De nye ligningsverdiene beregnes som en kvadratmetersats multiplisert med boligens areal. Kvadratmetersatsene er differensiert etter geografisk beliggenhet, boligtype, byggeår og areal, og fastsettes av Skattedirektoratet på grunnlag av boligprisberegninger fra Statistisk sentralbyrå. Kvadratmetersatse-

ne vil bli oppdatert årlig i takt med prisutviklingen på bolig.

Som redegjort for i brev 22. oktober 2010 til stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, ble det i forbindelse med iverksettingen av det nye verdsettingssystemet lagt ut en boligkalkulator på skatteetatens hjemmesider. Denne avdekket visse svakheter for enkelte boliger knyttet til funksjonsformen som lå til grunn i den opprinnelige beregningsmodellen. På bakgrunn av dette foretok Statistisk sentralbyrå enkelte justeringer av beregningsmodellen. En nærmere redegjørelse for boligformuesberegningene er gitt i Statistisk sentralbyrås notater 2009/53 og 2010/39. Notatene er tilgjengelig på Statistisk sentralbyrås hjemmesider (www.ssb.no).

Hensikten med boligkalkulatoren på skatteetatens hjemmesider var ikke å oppgi den endelige ligningsverdien for den enkelte bolig, men å gi et foreløpig anslag på framtidig verdi. Endelig fastsetting av formuesverdi på boligen skjer først ved ligningsbehandlingen for det enkelte år, basert på oppdaterte data om boligverdier fra Statistisk sentralbyrå. Ved forskuddsutskrivingen vil ligningsverdien av bolig på skattekortet bygge på foreliggende prisinformasjon fra Statistisk sentralbyrå og en skjønsmessig framføringsfaktor, for å ta høyde for forventet framtidig prisvekst. Også andre inntekts- og formueskomponenter på skattekortet framskrives ved skjønn, jf. for eksempel lønn og rentekostnader.

I forbindelse med innføringen av det nye verdsettingssystemet har det vært behov for at boligeiere innrapporterer opplysninger om bl.a. areal og alder på boligen til skatteetaten. Ved en omfattende omlegging må det påregnes at det kan forekomme feilrap-

portering og -registrering av opplysninger mv. som må rettes opp under ligningsbehandlingen. Jeg viser til at omleggingen berører et betydelig antall boligeiere.

Som det framgår over mener Regjeringen at det nye systemet gir en mer rettferdig verdsetting av bolig i formuesskatten. Finansdepartementet vil vurde-

re nøye erfaringene med det nye systemet og enkelt-elementene i det, både fra boligeiernes og skattemyndighetenes ståsted. Det er imidlertid ikke lagt opp til en evaluering av omleggingen av verdsettingssystemet for boliger allerede i forbindelse med RNB eller statsbudsjettet for 2012.

SPØRSMÅL NR. 725

Innlevert 20. januar 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 28. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Hva mener finansministeren kan bli konsekvensen dersom selskaper ikke retter seg inn etter vedtakene i Bankklagenemnda?»

BEGRUNNELSE:

Acta har (bl.a. ifølge Finansavisen 5. januar 2011) besluttet at de ikke vil følge opp et vedtak i Bankklagenemnda som gjelder investeringsråd i forkant av finanskrisen med påfølgende tap for kunden.

Actas handling skaper usikkerhet om ordningens evne til å fungere. Noen tar til orde for lovmessig tvang til å følge nemndens vedtak, mens andre mener man bør fristilles til å velge nemndbehandling eller sivilt søksmål.

Det ønskes også opplyst hvilken kontroll myndighetene utfører med nemndens virksomhet for å påse at alt går rett for seg og at nemndens uavhengighet og prosesser er ivaretatt på en forsvarlig måte.

Svar:

Bankklagenemnda (siden 1. juli 2010 heter det felles sekretariatet for klagenemndene for forsikring, bank, finans og verdipapirfond Finansklagenemnda) er forankret i finansavtaleloven § 4, som hører under Justisdepartementet. Ved kongelig resolusjon 19. mai 2000 ble hovedavtalen for Bankklagenemnda godkjent. Ved samme resolusjon ble Kongens myndighet etter finansavtaleloven § 4 annet ledd til å godkjenne avtale om slik ordning, delegert til Justisdepartementet. På denne bakgrunn har jeg forelagt spørsmålet for Justisministeren, som har gitt følgende svar:

”Bankklagenemnda er en avtalebasert ordning. Partene har etter finansavtaleloven § 4 likevel adgang til å forelegge avtalen for Kongen til godkjenning. Har Kongen godkjent nemndas vedtekter, har dette visse

rettsvirkninger etter loven, blant annet at saken ikke kan bringes inn for domstolene så lenge saken er til behandling i nemnda. Representanten ber om å få opplyst hvilken kontroll myndighetene utfører med Bankklagenemndas virksomhet for å påse at alt går rett for seg, og at nemndens uavhengighet og prosesser er ivaretatt på en forsvarlig måte. Finansavtaleloven § 4 legger ikke opp til noen kontroll, utover eventuell godkjenning av vedtektene, siden det som nevnt er tale om avtalebaserte nemndsordninger. Når det gjelder etterlevelse av nemndas avgjørelser, kan det opplyses at Bankklagenemndas avgjørelser er rådgivende, og ikke har retts- og tvangskraftvirkning. For ordens skyld kan det opplyses at det er frivillig å bringe en sak inn for nemnda. Dersom partene i stedet skulle ønske domstolsbehandling, står de fritt til dette.

Et offentlig oppnevnt utvalg har nylig foretatt en vurdering av det norske systemet med nemnder mv., jf. NOU 2010: 11 Nemndsbehandling av forbrukertvister. Utredningen er avgitt til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Utvalget tar i punkt 8.3.6 i utredningen opp spørsmålet om retts- og tvangskraft av avgjørelser i avtalebaserte nemnder. Utvalget uttaler at deres erfaring er at etterlevelsen av nemndenes avgjørelser langt på vei er god. Utvalget foreslår en bestemmelse i en ny generell forbrukertvistlov om at nemndas vedtekter kan fastsette at nemndas vedtak skal ha retts- og tvangskraft.”

Spørsmålet om etterlevelse av vedtakene i Bankklagenemnda har også vært tema for Finanskriseutvalget. Jeg fikk overrakt Finanskriseutvalgets utredning NOU 2011:1 ”Bedre rustet mot finanskriser” 25. januar 2011. Et av forslagene utvalget fremmer er å ”utrede hvordan det kan innføres et lovkrav om at finansinstitusjoner som ikke etterlever nemndsvedtak i forbrukerens favør, må dekke forbrukerens kostnader knyttet til behandling av saken” for domstolene. Jeg ser på spørsmålet om styrket forbrukervern i denne typen saker som sentralt og viktig. Jeg vil nå sende NOU 2011:1 på høring, og deretter følge opp saken på bakgrunn av Finanskriseutvalgets forslag og de innspill som kommer under høringen.

SPØRSMÅL NR. 726**Innlevert 20. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 26. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Med bakgrunn i oppslag i Bergens Tidende den 20. januar kan jeg igjen konstantere at ventetiden fortsatt er lang ved søknad om bil til funksjonshemmede, samt at de opplever forskjellsbehandling og strengt regelverk.

Vil statsråden igjen se på dette og gjøre noe med kriteriene og ventetiden når det gjelder søknader om spesialbil for denne gruppen?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende 20. januar i år kan en lese om en slagrammet mann som har fått avslag på bilstøtte. Det viser seg at en av to som søker om bilstøtte i Hordaland og Sogn og Fjordane dessverre får avslag. Når man vet at mange av disse er svært avhengig av bil ikke bare i forhold til sin sykdom, men også i forhold til bosted og det å kunne delta i samfunnet på en god måte er dette avgjørende. Som en vet er det ofte langt til nærmeste tettsted og liten mulighet for tilgjengelig annen transport for disse. I dette spesielle tilfellet er det bil som kan frakte hans elektriske rullestol.

Han har fått avslag på dette etter en ventetid på over ett år. Det oppleves også lite informasjon og støtte i forhold til søknadsprosessen i møte med lokalt Nav-kontor. Veldig ofte så er det gjerne det samme som går igjen i forhold til denne gruppen. Det er lange ventetider, lite fleksibilitet og få individuelle hensyn og forskjellsbehandling. Dette bør en nå etter hvert se skikkelig på, slik at en slipper slike saker som Bergens Tidende skriver om. For det virker som om slik systemet er i dag arbeider det for at en med funksjonshemming skal bli møtt med en stengt port til et verdig liv, istedenfor en åpen port som gjør at livskvaliteten for både den det gjelder og pårørende skal være verdig. Jeg håper at det er det statsråden ønsker også.

Svar:

Før jeg går inn på spørsmålet om forskjellsbehandling og lang ventetid for søknad om trygdebil, vil jeg redegjøre for hvordan regelverket er å forstå.

Kriteriene for å få stønad til bil i gruppe 2 (spesialtilpasset bil) reguleres av forskrift om stønad til motorkjøretøy og annet transportmiddel § 2, 4. ledd. Av denne bestemmelsen følger det at det gis stønad til gruppe 2-bil til medlemmer som ikke er i stand til å komme seg inn og ut av bilen på egen hånd, uten å

bruke heis eller rampe. Spørsmålet om egen gangfunksjon er således avgjørende ved vurderingen av om det kan tildeles gruppe 2-bil. Arbeids- og velferdsetatens praktisering av regelverket er her i samsvar med rettspraksis i Trygderetten, senest stadfestet av dom i Høyesterett 15. september 2010. En eventuell endring på dette området vil være en budsjettsak, og må dermed vurderes opp mot andre relevante tiltak for funksjonshemmede.

Stortingsrepresentant Reiertsen viser videre til forskjellsbehandling og lang saksbehandlingstid. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at kriteriene for stønad til bil i gruppe 2 har blitt presisert overfor de berørte ledd i Arbeids- og velferdsetaten, både i forkant og i etterkant av dommen i Høyesterett. Dette har sammenheng med at man erfarte at det var noe ulik praksis på landsbasis for praktiseringen av grensedragningen. Dette kan være årsaken til at noen brukere nå opplever at Arbeids- og velferdsetaten har blitt strengere. I følge Arbeids- og velferdsdirektoratet viser statistikken for 2010 en avslagsprosent på 62,5 prosent for gruppe 1 saker, og litt over 27 prosent for biler i gruppe 2. Tallene gjelder nye saker. Avslagsprosentene er om lag i tråd med hva de har vært de senere år. Den høye avslagsprosenten for gruppe 1 biler skyldes et betydelig antall søknader om stønad til bil som ikke fyller vilkårene.

Økt saksbehandlingstid i 2010 henger også sammen med omorganiseringen av bilkontorene. De fylkesvise bilkontorene er erstattet med fem regionale bilsentra. Dette har vært en omfattende omstillingsprosess som bl.a. medfører utskiftning av en stor del av personalet som arbeider med vedtak i bilsaker. Det har derfor tatt noe tid å bygge opp ny kompetanse på området, noe som har bidratt til økt saksbehandlingstid i Arbeids- og velferdsetaten. Det har i tillegg vært en økning i antall saker til behandling, spesielt på biler i gruppe 2. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at produksjonen er i ferd med å ta seg opp og at det ikke lenger er en vekst i antall saker til behandling. Saksbehandlingstiden i gjennomsnitt ved søknad om bil på landsbasis for 2010 var henholdsvis 28 uker for gruppe 1 saker og 32 uker for gruppe 2.

Direktoratet rapporterer at det nå er lagt et godt grunnlag for å oppnå bedre styring og kontroll på området, selv om det forventes å ta noe tid før en har fullt ut tilfredsstillende resultater. For å undersøke om den nye organiseringen har ført til de ønskede effekter på dette området, har direktoratet i 2011 også planlagt en kvalitetsundersøkelse.

Departementet vil i den ordinære styringsdialogen med Arbeids- og velferdsdirektoratet følge særskilt opp direktoratets arbeid med å sikre likebehand-

ling og rask men forsvarlig saksbehandling av søknader om stønad til bil innenfor den nye organisasjonsmodellen.

SPØRSMÅL NR. 727

Innlevert 20. januar 2011 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 26. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Kan helseministeren redegjøre for regelverket og mulighetene denne mannen og andre har i en slik situasjon, som naturlig nok gir mye angst og fortvilelse?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en mann på 77 år som flyttet til Spania i 1997. Har i mange år slitt med mye skjelvinger som han har vært utredet for og oppfølging av dette har foregått i Norge. For ca 3 år siden ble han operert for Essensiell Tremor, med påfølgende oppfølging og flere kontroller. Operasjon og kontroller er utført i Norge. I desember skulle han igjen inn til kontroll og han reiste som vanlig til Norge. På kontrollen fikk han beskjed om at han allikevel ikke ville få undersøkelsen, hverken nå eller senere, da han bodde i Spania.

Tilbake i Spania har han forgjeves forsøkt å få hjelp, men der får han beskjed om at de ikke vil overta dette ansvaret, da operasjonen og tidligere oppfølging har skjedd i Norge.

Svar:

Etter spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a skal de regionale helseforetakene sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjenester i og utenfor institusjon. Utgangspunktet er at personer bosatt i utlandet selv skal dekke behandlings- og forpleiningsutgiftene i Norge fullt ut. Dette følger av spesialisthelsetjenesteloven § 5-3. Dette gjelder også norske statsborgere som er bosatt i utlandet.

Personer som ikke er bosatt i Norge, men som er pliktige eller frivillige medlemmer av folketrygden, skal likevel ikke selv betale utgifter i forbindelse med behandling i Norge. Det er folketrygden som dekker behandlingsutgifter i Norge for disse personene. Personer som er stønadsberettiget etter gjensidig avtale med annet land skal heller ikke betale behandlingsutgifter i Norge selv. Også i disse tilfellene dekkes utgiftene av folketrygden.

Personer som ikke er bosatt i Norge og heller ikke er medlem i folketrygden på annet grunnlag, kan være stønadsberettiget etter gjensidig trygdeavtale med annet land. Innenfor EØS-området utgjør EØS-avtalen en gjensidig trygdeavtale, jf. trygdeforordning nr. 1408/71. Helsehjelp etter denne avtalen omfatter i første rekke helsehjelp som blir nødvendig under midlertidig opphold i Norge. Denne retten dokumenteres ved at pasienten fremlegger europeisk helsetrygdekort. Dersom formålet med reisen er å få behandling, eller behandlingen på annen måte er planlagt, kreves det særskilt tillatelse fra det landet man er bosatt i. Slik tillatelse/forhåndsgodkjenning dokumenteres ved blankett E 112.

Norske pensjonister som bosetter seg i et annet EØS-land enn det landet de får pensjon fra, har rett til helsehjelp etter bostedslandets lovgivning. Dette følger av den ovenfor omtalte trygdeforordning nr 1408/71. Det betyr at de må ha helsetrygdekort utstedt fra bostedslandet for å få helsehjelp når behovet oppstår under opphold i Norge. For planlagt behandling må bostedslandet utstede E 112. Der bostedslandet ikke oppfyller sine forpliktelser, må gjeldende klageordninger i bostedslandet følges.

På bakgrunn av flere saker av samme karakter som den det vises til i spørsmålet, sendte Helse- og omsorgsdepartementet i februar 2008 ut et oppdatert rundskriv om "Utgifter ved helsehjelp i norske helseinstitusjoner under den offentlige spesialisthelsetjenesten blant annet for personer som ikke er bosatt i Norge" til de regionale helseforetakene. Det ble bedt om at de regionale helseforetakene gjorde regelverket kjent for sykehusene, og at det ble etablert rutiner slik at reglene følges.

Avslutningsvis vil jeg nevnte at EU nå er i sluttfasen av behandlingen av et direktiv om pasientrettigheter ved grensekryssende helsetjenester. Dette direktivet vil trolig få relevans for denne type saker da direktivet regulerer pasienters rett til å velge helsehjelp i andre EU-/EØS-land. Det er imidlertid for tidlig å si noe om når direktivet vil tre i kraft.

SPØRSMÅL NR. 728**Innlevert 20. januar 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 28. januar 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Vil statsråden i sin helhetlige vurdering av konseptvalgutredningen, ta med seg de mange viktige samfunnsøkonomiske element som hevdes utelatt fra utredningen, og vil statsråden ved vurdering av det økonomiske helhetsbildet også ta med muligheten for at også skipstunneler kan fritas fra moms?»

BEGRUNNELSE:

En ny konseptvalgutredning for Stad Skipstunnel slår fast at tunnelen gjennom Stad ikke bør bygges fordi den samfunnsøkonomiske nytten er for liten. Sunnmørsposten kunne onsdag 19. januar vise til at Kystverkets risikovurdering for Stad skipstunnel bygger på sviktende grunnlag, ifølge blant andre Daglig leder for Hurtigbåtenes Rederiforbund, Ottar J. Aare. Han viser til at grunnlaget for trafikkregistreringen er feil, fordi en stor del av skipstrafikken er valgt bort. Det gjelder alle båter uten såkalt AIS-utstyr, de minste og mest utsatte fartøypene. Hele fritidsflåten som ikke er pålagt å ha AIS er utelatt. Det samme gjelder alle fiskebåter opp til 40 meter eller 300 tonn, samt alt av passasjertrafikk med båter sertifisert for under 100 passasjerer. Dette til tross for at vi vet at en skipstunnel vil åpne for langt mer turisme langs hele Vestlandskysten og for sammenhengende hurtigbåtrute mellom Stavanger og Kristiansund som i dag har hurtigbåt videre til Trondheim.

Det vises også til at nestenulykkene heller ikke er tatt med i vurderingene. Her kan en som eksempel nevne hurtigruten "Midnattsol" som var en hårsbredd fra å havarere ved Stad. Daglig leder i Møre og Romsdal Fiskarlag, Ole Morte Sorthe sier og så til Sunnmørsposten at "fiskefartøypasseringen rundt Stad er mye høyere enn det som kommer frem i konseptvalgutredningen". Konseptvalgutredningen viser forøvrig til at en skipstunnel vil bidra positivt til å få mer transport på sjø fremfor veg, bedre sikkerhet for de sjøfarende, mindre ventetid ved Stad og klare miljøeffekter. Til tross for dette, konkluderes det med at Stad skipstunnel ikke bør bygges. Analysen av prisatte konsekvenser viser forventet negativ netto nytte for Alternativ A1 Liten Tunnel på 1000 MNOK og for A2 Stor Tunnel på 1640 MNOK (Samfunnsøkonomisk kostnad) Jeg vil med dette vise til Dolk. 8:93 (2007-2008), samt skriftelig spørsmål, Dok. 15:1478 (2008-2009) der undertegnede to ganger har satt søkelys på og stilt spørsmål om det å se på mulighetene for å endre merverdiavgiftloven § 16 første ledd nr. 13, slik at også bygging av Skipstunneler kan fritas

for moms. I alle økonomiske beregninger som tidligere er blitt lagt frem for Stad skipstunnel, er merverdiavgiften på ca en halv milliard tatt med som en kostnad. Jeg antar at så også er tilfelle i den siste utredningen. Saken er den at etter merverdiavgiftsloven § 16 første ledd nr. 13 skal det ikke betales merverdiavgift av omsetning av tjenester i siste omsetningsledd som gjelder planlegging, prosjektering, anlegg, reparasjon og vedlikehold av offentlig vei og baneanlegg, utelukkende for skinnegående kollektiv persontransport, samt framstilling på verksted av bruer og deler av bruer til slik vei eller bane. Merverdi på tjenester knyttet til bygging av skipstunneler er ikke omfattet av dette fritaket etter gjeldende regelverk. Ved behandling av Dok. 8:93 (2007-2008) i Stortinget, om forslag om å endre merverdiavgiftloven § 16 første ledd nr. 13, slik at også bygging av Skipstunneler kan fritas for moms, ble forslaget avvist og vedlagt protokollen. Flertallet i komiteen mente for øvrig følgende: "Flertallet mener forøvrig at spørsmålet om et eventuelt merverdiavgiftsfritak må vurderes nærmere hvis vedtak om bygging av Stad skipstunnel foreligger." Oppsummert dersom det stemmer det som står i Sunnmørsposten, så har Kystverket unnlatt å ta med flere viktige element i sin siste konseptvalgutredning for Stad skipstunnel, noe som bidrar til å dra ned kost - nytte effekten. Samtidig vet vi at det er mulig å endre på lovverket § 16 første ledd nr. 13, slik at også bygging av skipstunneler kan fritas fra moms. Dette mener jeg er viktige element som vil kunne bidra positivt til at de samfunnsøkonomiske kostnadene for bygging av Stad skipstunnel kan bli satt i et litt annet lys enn det konseptvalgutredningen har presentert.

Svar:

Fiskeri- og kystdepartementet har ved Kystverkets oversendelse av 3. januar 2011 mottatt konseptvalgutredningen om Stad skipstunnel.

På bakgrunn av prosjektets størrelse og omfang skal konseptvalgutredningen gjennom ekstern kvalitetssikring. Dette gjør vi for å sikre at utredningen holder så god kvalitet som mulig.

I den eksterne kvalitetssikringen vil hele utredningen gjennomgås, herunder om alle relevante faktorer er tatt med i den samfunnsøkonomiske analysen. Konsulentene i den eksterne kvalitetssikringen skal også gjennomføre en selvstendig samfunnsøkonomisk analyse.

Når det gjelder merverdiavgiften opplyses at

merverdiavgiftsloven 1969 er opphevet og erstattet med merverdiavgiftsloven 2009, som trådte i kraft 1. januar 2010. Den nye loven viderefører merverdiavgiftsloven 1969 § 16 første ledd nr. 13, i form av to paragrafer, hhv. § 6-7 første ledd og § 6-8 første ledd.

Merverdiavgiftsloven 2009 § 6-7 første ledd er en videreføring av den delen av merverdiavgiftsloven 1969 § 16 første ledd nr. 13 som gjelder offentlig vei. Etter denne bestemmelsen skal det ikke betales merverdiavgift av omsetning av tjenester i siste omsetningsledd som gjelder planlegging, prosjektering, anlegg, reparasjon og vedlikehold av offentlig vei. Bestemmelsen omfatter ikke skipstunneler.

Som kjent er spørsmålet om nullsats ved bygging av skipstunneler tatt opp tidligere. I denne forbindelse vises det til Dokument nr. 8:93 (2007-2008) og behandlingen i Innst. S. nr. 48 (2008-2009) Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen. Jeg viser også til daværende finansminister Kristin Halvorsens brev av 19. juni 2008 og 7. november 2008 til finanskomiteen. Av brevet 19. juni 2008 framgår det at det ved et eventuelt vedtak om å bygge Stad skipstunnel må foretas en ordinær vurdering av bevilgningene som ledd i denne beslutningen. Et eventuelt forslag om å endre loven vil også måtte fremmes for Stortinget og behandles i sammenheng med de ordinære budsjettene.

SPØRSMÅL NR. 729

Innlevert 21. januar 2011 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 26. januar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Er statsråden fornøyd med den måten tildeling av spesialisthjemer skjer på i dag, eller vil hun foreta seg noe for å sikre at også befolkningstette områder får det antall legehjemler det er behov for slik at pasientene kan gis en forsvarlig behandling og at forskjellene mellom ulike institusjoner blir mindre?»

BEGRUNNELSE:

Østfold ligger på bunn når det gjelder å få tildelt legestillinger innen psykiatrien. Det er omlag 300 prosent forskjell mellom sykehuset Østfold og det sykehuset som er best bemannet i landet. Det er stor arbeidsbelastning innen psykiatrien i Østfold. Noe som også kan være en medvirkende årsak til at det tar tid å få besatt ledige hjemler. Sykehuset har i lengre tid tatt til orde for at det er behov for ytterligere legehjemler innen psykiatri uten å bli hørt av Helse Sør Øst. Legene opplever at de ikke har tid nok til pasientene og mener også at behandlingen er på grensen til det forsvarlige.

Svar:

Spesialisthelsetjenesteloven § 4-2 fastslår at Helse- og omsorgsdepartementet hvert år kan fastsette antall nye legestillinger innen hver medisinsk spesialitet som kan opprettes ved statlige helseinstitusjoner og helsetjenester. Antall nye stillinger angis som en samlet ramme for hver enkelt helseregion, og de regionale helseforetakene fordeler stillingene videre i

sin region. Nasjonalt råd for spesialistutdanning av leger og legefording (NR) er forskriftsfestet som et rådgivende organ for departementet og Helsedirektoratet, jf. forskrift om spesialistgodkjenning av helsepersonell. NR gir hvert år råd om antall nye stillinger totalt som det er behov for, fordeling til hvert av de regionale helseforetakene og eventuelle spesialistområder som må styrkes.

Departementet fordeler nye stillingshjemler til de regionale helseforetakene gjennom det årlige Oppdragsdokumentet. God lokal, regional og nasjonal fordeling av leger og mellom spesialiteter skal legges til grunn for fordelingen til helseforetakene. I mitt Oppdragsdokument for 2010 sier jeg at det ved fordeling av nye legestillinger skal tas hensyn til nødvendig behandlingsskapasitet, rekruttering til utsatte spesialiteter og en optimalisering av spesialistutdanningskapasiteten. I Oppdragsdokumentet for 2011 har jeg i tillegg slått fast at stillinger blant annet til psykisk helsevern spesielt skal vurderes ved fordeling av nye legehjemler.

Omstillingsprogrammet i hovedstadsområdet har gjort det spesielt krevende for Helse Sør-Øst RHF å fordele nye legestillinger. Det regionale helseforetaket har derfor holdt tilbake en del nye legehjemler i 2009 og 2010. Helsedirektoratet har i tillegg tildelt Helse Sør-Øst RHF en egen legekvote for tildeling av midlertidige stillingsnummer til å avhjelpe situasjonen. Helse Sør-Øst RHF presenterte sommeren 2010 en rapport fra et internt utredningsprosjekt om legefording i regionen. Rapporten inneholder en kart-

legging og analyse av fordeling av leger mellom de ulike helseforetakene. Analysene gir indikasjon på at det har vært en viss skjevfordeling av legestillinger i regionen. Resultatene fra analysearbeidet er et stykke på vei lagt til grunn for den fordeling som nå pågår av nasjonale legekviser i Helse Sør-Øst RHF.

For øvrig kan jeg opplyse at Helsedirektoratet er i ferd med å ta i bruk en ny legehjemmels-database som skal ha kontinuerlig oversikt over legestillingene i helseforetakene. Databasen skal ligge til grunn

for en overordnet styring av legemarkedet og for direktoratets arbeid med statistikk og prognosearbeid på området. For øvrig er krav og forventninger til regionale helseforetak tydelige på at pasienter i ulike deler av landet skal ha forsvarlig behandling, og tjenestene som tilbys skal være av god kvalitet. Den nye legedatabasen vil i tiden framover være et godt verktøy, slik at fordelingen skjer på et for alle parter betryggende og kunnskapsbasert grunnlag.

SPØRSMÅL NR. 730

Innlevert 21. januar 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 27. januar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Den 14. januar passerte regjeringens behandlingstid av E6-trasé gjennom Åkersvika ved Hamar 21 måneder. Dette er en tvilsom rekord i behandlingstid. Usikkerheten er stor for mange mennesker som berøres av prosjektet. Prosjekteringen foregår nå både nord og sør for denne korte parsellen og for prosjektet ville en avklaring derfor også være en fordel. Ved flere tilfeller er det skapt forventninger om at en avgjørelse vil bli tatt innen kort tid.

Når forventer statsråden nå å komme med en avklaring?»

BEGRUNNELSE:

Det er et entydig ønske lokalt og blant berørte parter at trasé for ny 4-felts veg følger eksisterende trasé gjennom Åkersvika. Det er heller ingen stortingsrepresentanter fra Hedmark som har gitt uttrykk for at noen annen løsning er akseptabel. Så lenge departementet ikke klarer å bestemme seg, er imidlertid usikkerheten stor for de berørte. En behandlingstid på 21 måneder er langt over det akseptable i forhold til å leve med denne usikkerheten. Statsråden bør bestrebe seg på at ikke rekorden blir uslåelig.

Svar:

Jeg viser til skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentanten Gunnar Gundersen om når det kan forventes å komme en avklaring for E6-traséen gjennom Åkersvika ved Hamar.

Denne saken er spesiell og mer komplisert enn flertallet av innsigelsessakene departementet får til behandling. Det lokale ønsket om minst mulig beslag av landbruksjord og å beholde veien der den er for å få redusert endringene for berørte naboer, skal her veies opp mot vernehensynet og den økologiske balansen i et internasjonalt viktig og sårbart naturreservat. Det er ikke ofte et regionalt ønske så totalt går på tvers av våre internasjonale forpliktelser etter Ramsarkonvensjonen og anbefalingene fra et internasjonalt fagsekretariat. Vi har derfor hatt en åpen prosess med bred medvirkning. Dette har dessverre tatt lang tid, men jeg mener det er helt nødvendig å kjøre slike grundige prosesser, der alle sider av saken kommer til orde og blir vurdert.

I slike store og viktige saker er det riktig å bruke den nødvendige tid for å komme fram til en god løsning.

SPØRSMÅL NR. 731**Innlevert 21. januar 2011 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 31. januar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Vil finansministeren forandre regelverket slik at det i leieavtaler for el-biler, i likhet med leieavtaler for bensin- og dieseldrevne biler, gis fradrag for inngående merverdiavgift?»

BEGRUNNELSE:

Det er i dag dyrere for bedrifter og andre innenfor merverdiavgiftssystemet å inngå leieavtaler for el-biler enn for bensin- og dieseldrevne biler. På leieavtaler for el-biler må det nemlig svares merverdiavgift. Også flere kommuner ønsker å bruke el-biler, men i dag er leieavtalene for bensin- og diesalbiler billigere ettersom man får fradrag for inngående merverdiavgift på leiekostnadene. Dette står i sterk kontrast til de mange insentivene man ellers har innført for kjøp og bruk av el-bil.

Jeg ønsker en begrunnelse for hvorfor regelverket for merverdiavgift på leieavtaler for el-biler er slik det er i dag. Jeg ønsker videre opplyst provenyvirkingen for en endring som også gir fradrag for merverdiavgift på leieavtaler for el-biler.

Svar:

Fra merverdiavgiftssystemets generelle utgangspunkt om at den avgiftspliktige kan trekke fra inngående merverdiavgift på alle anskaffelser til bruk i virksomheten, er det gitt et generelt unntak for anskaffelse av personkjøretøy. Unntaket, som er nærmere regulert i merverdiavgiftsloven § 8-4, gjelder også ved leasing og leie. Unntaket er blant annet begrunnet med faren for at private utgifter kanaliseres over i avgiftspliktig virksomhet. På samme måte kompenseres heller ikke kommuner og fylkeskommuner for anskaffelser eller leie/leasing av personkjøretøy gjennom den generelle merverdiavgifts-kompensasjonsordningen for kommunesektoren.

Avskjæringsregelen gjelder bare for personkjøretøy. Dersom en næringsdrivende med fradragsrett kjøper eller leier/leaser andre typer kjøretøy, herunder varebiler klasse 2, kan merverdiavgift trekkes fra på vanlig måte. Dette gjelder både elektrisk drevne biler og biler med ordinær forbrenningsmotor. Det er derfor samme fradragsrett for elbiler, som for bensin-/diesalbiler så lenge det dreier seg om varebiler. Når denne problemstillingen har kommet opp antar jeg det kan ha sammenheng med at tilbudet av elektrisk drevne varebiler hittil har vært begrenset.

Etter merverdiavgiftsloven § 6-6 første ledd skal

det ikke betales avgift ved omsetning av kjøretøyer som bare bruker elektrisitet til fremdrift. Fritaket omfatter ikke utleie og leasing. Dersom en aktør leier eller leaser en elbil skal det altså beregnes avgift på leievederlaget. Spørsmålet om å utvide gjeldende merverdiavgiftsfritak ved omsetning av elbiler til også å omfatte utleie og leasing ble vurdert i forbindelse med budsjettet 2005. I Ot.prp. nr 1 (2004-2005) Skatte- og avgiftsopplegget 2005 – lovendringer, het det blant annet følgende:

”Foruten fritak for merverdiavgift ved omsetning, er elbiler fritatt for både årsavgift og engangsavgift. For en ordinær småbil med forbrenningsmotor utgjør disse avgiftene om lag halvparten av hva bilen koster. Avgiftsfritakene gjør det mulig for elbiler å konkurrere prismessig med ordinære personbiler. Når det i dag likevel ikke selges flere elbiler har dette sannsynligvis sammenheng med andre forhold enn pris og avgiftsbelastning. Det kan i denne sammenheng bl.a. vises til at elbiler har begrensede kjørelengde, og at det tar tid og lade opp batteriene på elbiler. Antakeligvis vil andre virkemidler være mer målrettede for å oppnå økt bruk av elbiler i Norge, enn ytterligere lempinger i merverdiavgiften. Det kan i denne sammenheng vises til gjeldende prøveordning i Oslo og Akershus, hvor elbiler tillates å benytte kollektivfeltene.

Merverdiavgiften er ment som en generell forbruksavgift på varer og tjenester, og fritak fra den generelle avgiftplikten som ikke er begrunnet ut fra avgiftsmessige hensyn bør derfor i størst mulig grad unngås. Et fritak fra plikten til å beregne utgående merverdiavgift ved omsetning av elbiler, samtidig som den avgiftspliktige har fradragsrett for all inngående merverdiavgift (0-sats) medfører dessuten indirekte en form for subsidiering gjennom avgiftssystemet. Det er etter departementets mening ikke hensiktsmessig å utvide bruken av merverdiavgiftssystemet til å tilgodese spesielle formål ved bruk av 0-sats, og departementet mener at det ikke er gode nok argumenter for å utvide det eksisterende fritaket slik at også utleie/ leasing av slike biler omfattes.

Subsidielementet som ligger i bruk 0-satser i merverdiavgiftsregelverket har også en side til EØS avtalens bestemmelser om statsstøtte. Det har foreløpig ikke vært noen saker som direkte berører bruk av 0-satser i merverdiavgiftsregelverket i forhold til statsstøtte, og rettsstilstanden på dette området er derfor uklar.

På denne bakgrunn vil departementet ikke anbefale at gjeldende merverdiavgiftsfritak for omsetning av elbiler utvides til også å omfatte utleie og leasing.”

Etter min vurdering har det ikke kommet nye forhold som tilsier at vurderingen som ble gjort i 2005 ikke lenger er gjeldende, og jeg ser derfor ikke et behov for å revurdere saken.

Det er svært vanskelig å gi noe provenyanslag

som følge av en utvidelse av fradragsretten til også å omfatte utleie/leasing av elbiler. Registreringstall fra Opplysningsrådet for veitrafikk (OFV) viser at det er om lag 3 000 elbiler (personbiler og 4-hjuls motorsykler) i Norge. Finansdepartementet har imidlertid ikke oversikt over hvor mange av disse kjøretøyene som leies/leases ut til virksomheter med fradragsrett. Det er dermed ikke mulig å gi noe pålitelig anslag på provenyrtapet av å fjerne merverdiavgiften ved utleie/leasing av elbiler.

ElBil Norge har tidligere opplyst at den ekstra

merverdiavgiftskostnaden ved leasing av en elbil, framfor elbiler hvor merverdiavgiften er fradragsberettiget, utgjør om lag 25 000 kroner over en treårsperiode. Dette kan tilsi at provenyrtapet av å fjerne merverdiavgiften ved utleie/leasing av elbiler kan utgjøre om lag 8 000 kroner per kjøretøy per år. Hvis det som en illustrasjon antas at 200 elbiler leases av virksomheter med fradragsrett, gir det et provenyrtap på om lag 1,6 mill. kroner. Provenyrtapet kan øke betydelig over tid, ettersom det er ventet et stadig større utvalg av elbiler på markedet.

SPØRSMÅL NR. 732

Innlevert 21. januar 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 31. januar 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden det statlige eierskapet i Norsk Tipping, og vil statsråden vurdere å flytte ansvaret for eierskapet over til NHD?»

BEGRUNNELSE:

Den varslede eierskapsmeldingen kan være en anledning til å vurdere det statlige eierskapet i Norsk Tipping. I dag er det Kulturdepartementet som forvalter dette eierskapet, og det samme departement har ansvar for å fordele spillemidler til frivillig og ideell sektor. Et av formålene med å samle statlige eierskap i ett departement er å hindre at "bukken passer havresekken". I tilfelle Norsk Tipping kan det være ulike sider ved det statlige eierskapet som bør vurderes i større grad enn hva som har vært gjort til nå.

Svar:

I den varslede eierskapsmeldingen er det, på Kulturdepartementets område, bare selskapene NRK AS og Norsk Tipping AS som vil bli omtalt. Det statlige eierskapet deles i dag inn i fire ulike kategorier, jf. St meld nr 13 (2006-2007) Et aktivt og langsiktig eierskap. Klare mål med det statlige eierskapet gjør det lettere å formulere forventninger og vurdere selska-

penes prestasjoner. Selskapene vil også på en enklere måte kunne definere hovedoppgavene, og vite hva som krever eiers medvirkning. NRK AS og Norsk Tipping AS er kategorisert som "Selskaper med sektorpolitiske mål". Statens krav til selskapene i denne kategorien er å sikre at de sektorpolitiske målene bak eierskapet nås på en best mulig effektiv måte. De selskapene som i dag forvaltes av NHD er i hovedsak kategorisert som "Selskaper med forretningsmessige mål". Målet for eierskapet i disse selskapene er å sikre at statens investerte kapital oppnår høyest mulig avkastning over tid, og å legge til rette for at selskapene skal ha en god industriell utvikling. Statens eierskap i "Selskaper med sektorpolitiske formål", har altså et annet hovedformål.

Formålet med Norsk Tipping er altså å tilby pengespill i ansvarlige former og kanalisere nordmenns spillelyst inn mot et ansvarlig tilbud som ikke skaper samfunnsmessige problemer. Samtidig skal overskuddet fra spillvirksomheten i størst mulig grad gi midler til formålene idrett, kultur og samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Overskuddet fra Norsk Tipping fordeles gjennom den såkalte "tippenøkkelen". Tippenøkkelen er fastsatt av Stortinget.

Det er ingen planer om å flytte eierskapet over til NHD.

SPØRSMÅL NR. 733**Innlevert 21. januar 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 4. februar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vista Analyse har på oppdrag fra Miljøverndepartementet gjennomført en samfunnsøkonomisk analyse av eventuell utvidet petroleumsvirksomhet i Barentshavet-Lofoten. I relatert pressemelding fra Miljøverndepartementet 29.11.10 står det "Det begrensede kunnskapsgrunnlaget, både hva gjelder størrelsen på petroleumssressursene og effektene på spesielt miljøet, betyr at det kan ligge en ikke ubetydelig opsjonsverdi i å vente med en beslutning om petroleumsvirksomhet i de berørte havområdene."

Står statsråden inne for det?»

Svar:

Representanten Solvik-Olsen refererer til en pressemelding fra Miljøverndepartementet som beskrev hovedkonklusjonene i en samfunnsøkonomisk

analyse gjennomført av konsultentselskapet Vista Analyse. Utsagnet om opsjonsverdier står derfor for Vista Analyses regning, ikke departementets.

Jeg har registrert at denne formuleringen har utløst en debatt i avisspaltene, om hvorvidt det eksisterer opsjonsverdier knyttet til å utsette petroleumsvirksomhet i de berørte områdene. Blant annet har Vista Analyse selv kommentert formuleringen. Jeg ser ingen grunn til å begi meg inn i en faglig vurdering av hva slags opsjonsverdier som måtte finnes, knyttet til petroleumssressurser eller andre forhold.

Den samfunnsøkonomiske analysen inngår nå som en del av det faglige grunnlaget for den kommende stortingsmeldingen der den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten skal oppdateres.

SPØRSMÅL NR. 734**Innlevert 21. januar 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 14. februar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Strømprisene har steget betydelig under den rød-grønne regjeringen, men er for tiden ekstraordinært høye. Regjeringen har avvist en avgiftslettelse på strøm med begrunnelse at det ville redusere prisme-kanismens signal om å bruke mindre strøm. Samtidig har regjeringsmedlemmer oppfordret folk til å binde strømprisen dersom man frykter høyere strømpriser. En fastpris på strøm vil dog eliminere alle markedets prissignaler ovenfor forbruker.

Hvordan ville strømsituasjonen vært i dag om alle forbrukere hadde fastpris?»

Svar:

Hvordan strømsituasjonen ville vært om alle forbrukere hadde hatt fastprisavtaler er et hypotetisk spørsmål. Ved utgangen av 2010 ble om lag 56 prosent av strømmen til husholdninger i Norge solgt ved spotpriskontrakter, mens kun 4,5 prosent ble solgt ved fastpriskontrakter. Videre har volumet som blir

omsatt på fastpriskontrakter gått gradvis nedover. I 2006 lå andelen på om lag 17 prosent.

Spotpriskontrakter vil som regel lønne seg for kundene over tid. Dette skyldes at ved spotpriskontrakter tar kunden selv risikoen for prissvingninger i markedet, mens ved fastprisavtaler vil denne risikoen være priset inn i form av en risikopremie.

Hadde alle valgt fastpris ville nok dette medført til at de ville betalt en høyere pris for strøm. Den samlede virkningen av dette på kraftmarkedet er usikker.

En fastprisavtale kan sammenliknes med en forsikring mot prissvingninger og egner seg spesielt for husholdninger/kunder som ikke har råd til å håndtere store endringer i strømprisen, eller har behov for mer forutsigbarhet. Dette blir på samme måte som lånekunder i en bank har mulighet til å binde renten.

Ellers mener jeg at det må være opp til den enkelte å vurdere sitt eget strømforbruk og egen økonomi med tanke på valg av strømkontrakt. Jeg har liten tro på at det medfører at alle vil velge fastprisavtaler.

SPØRSMÅL NR. 735**Innlevert 21. januar 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 1. februar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Posten Norge er gjennom lov pålagt å tilby banktjenester via postens ekspedisjonsnett. Dette henger igjen fra tidligere tider før den teknologiske utviklingen ga oss muligheten til å bruke banktjenester via internett og telefon.

Hvor mange banktransaksjoner ble utført via postens ekspedisjonsnett, og hvor mye koster disse banktjenestene Posten Norge og hva er beregnet kostnad pr. banktransaksjon?»

Svar:

Ifølge Postens produktregnskap var Postens omsetning fra grunnleggende banktjenester i 2009 ca. 163 mill. kr fordelt på 11,2 mill transaksjoner. Dette

gir en inntekt på kr 14,51 per transaksjon i snitt. Samtidig var Postens totale kostnader fordelt til grunnleggende banktjenester 455 mill. kr, dvs. kr 40,51 per transaksjon. Med alle kostnader fordelt innebærer dette at Posten hadde et underskudd på 292 mill. kr på grunnleggende banktjenester i 2009. Underskuddet pr. transaksjon var på kr 37,18 i egendrevne postkontorer, kr 12,40 i Post i Butikk og i snitt kr 26. Tilsvarende regnskapstall for 2010 foreligger foreløpig ikke.

Samferdselsdepartementet har nettopp mottatt en rapport fra Copenhagen Economics om behovet for banktjenester i Postens ekspedisjonsnett. Når utredningen er vurdert nærmere, vil jeg komme tilbake til eventuelle forslag til endringer i Postens bankplikt.

SPØRSMÅL NR. 736**Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 28. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Som bruker av Nav, må man melde ifra når den økonomiske situasjonen endrer seg. En bruker har flere ganger forsøkt å få klarhet i når man skal melde ifra om endringer. Ulike saksbehandlere i Nav gir forskjellig svar på tidspunktet for når man skal melde ifra.

Er det riktig at det er den enkelte saksbehandlers skjønn som skal gjelde, eller finnes det et klart regelverk som definerer når man skal melde ifra, og tilfelle hva konkret sier dette?»

BEGRUNNELSE:

Det er vanskelig å få et klart svar fra Nav om når man skal melde ifra om at man er i ferd med å få endret sin økonomiske situasjon. Enkelte saksbehandlere sier at man skal gi beskjed med en gang man får endring i inntekten. Andre sier at det holder å gjøre det når man nærmer seg 1G. Ulike svar gjør det vanskelig å forholde seg til hva som er riktig og derfor vil det vært fint om statsråden kan gi et klart svar på dette spørsmålet.

Svar:

Jeg oppfatter spørsmålet først og fremst å gjelde uførepensjon siden det i begrunnelsen vises til en grense på 1G.

Folketrygdloven har fastsatt regler om hvor mye man kan tjene ved siden av en uførepensjon. Overskrides denne grensen, tas retten til uførepensjon/uføregrad opp til ny vurdering. Den enkelte bruker har en fastsatt inntektsgrense som sier hvor mye den enkelte kan tjene ved siden av uførepensjonen. Denne grensen framgår i hvert enkelt vedtak.

Etter folketrygdloven § 21-3 plikter den som mottar en ytelse å underrette etaten om endringer i forhold som kan være avgjørende for om vedkommende fortsatt har rett til ytelsen eller for å kunne kontrollere ytelsens størrelse. Brukere plikter å gi beskjed på forhånd dersom de kommer til å overskride inntektsgrensen. Hver bruker er i det enkelte vedtaksbrev orientert om denne plikten. Dersom brukers inntekt endres uten at inntektsgrensen overskrides, trenger man ikke gi beskjed til Arbeids- og velferdsetaten.

For dagpenger og arbeidsavklaringspenger melder brukerne fra på meldekortet om antall timer i lønnet arbeid.

Selv om bruker er orientert om sin informasjonsplikt i vedtaksbrevet, er det selvsagt uheldig dersom brukere mottar motstridende informasjon om tidspunktet for å melde i fra om endringer knyttet til inntektsnivå. Arbeids- og velferdsdirektøren har forsi-

kret meg om at de gjennomfører tiltak for i størst mulig grad å unngå at lignende tilfeller oppstår.

Til orientering er det også på www.nav.no gitt generelle opplysninger om inntektsgrenser og plikten til å melde endringer. I løpet av året vil den enkelte inntekstgrense bli tilgjengelig via selvbetjeningsløsningen "Din Pensjon".

SPØRSMÅL NR. 737

Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 2. februar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Alle brannmenn skal innen 2012 ha gjennomført grunnkurs for brannmenn. På grunn av at det de siste årene ikke har vært nok penger, og at man heller ikke i 2011 har økonomi til kurs, vil mange brannmenn ikke få gjennomført det pålagte kurset innen 2012.

Mener statsråden at det er akseptabelt at flere tusen brannmenn ikke vil ha de nødvendige kursene for å tilfredsstille kravene i de nye forskriftene som departementet har vedtatt?»

BEGRUNNELSE:

Justisdepartementet har vedtatt nye forskrifter med krav om at alle brannmenn innen 2012 skal ha gjennomført grunnkurs for Brannmenn. Jeg er gjort kjent med at det er søkt om å avholde 36 kurs i 2011, men på grunn av direktoratets økonomi, så er det kun satt av penger til å avholde 16 av de 36 kursene i 2011. Dette innebærer at på grunn av at departementet ikke har prioritert å bevilge de nødvendige midlene over flere år, så vil flere tusen brannmenn som utfører sitt arbeide med stor risiko for både eget liv og helse ikke få mulighet til å gjennomføre det forskriftspålagte kurset innenfor den vedtatte fristen. Noe som også kan gå ut over liv og helse til de man skal hjelpe.

Svar:

Jeg er opptatt av at det kommunale brannvesenet har forsvarlig kompetanse. Utdanningsmodellen som benyttes for utdanning av deltidsbrannkonstabel er en desentralisert utdanning, og kommunene har hatt anledning til å sende deltidsbrannpersonell på grunnkurs siden 2002.

Forskriftskravet om grunnkurs for deltidsbrannpersonell ble innført 1.1.2007. Det er en særlig utfor-

dring å sikre at det store antallet deltidspersonell i brannvesenet får den utdanningen som forskriften krever. Overgangsordningene for grunnkurs for deltidsbrannpersonell utløper i henhold til forskriften 31. desember 2012. Det var forventet at kommunenes etterspørsel etter disse grunnkursene ville øke på bakgrunn av forskriftskravet, men det var først i 2009 at dette tok seg opp. Da ble etterspørselen mer enn fordoblet sammenlignet med tidligere år. Dette har skapt en stor utfordring for kapasiteten. I 2011 er det satt opp 16 grunnkurs for deltidsbrannpersonell, som totalt vil kunne utdanne i ca. 300 deltidskonstabler. Dette antallet utgjør imidlertid ikke mer enn i overkant av 35 % av søkerne. For 2011 er det om lag 800 deltidspersonell som ønsker kurs.

Justisdepartementet vektlegger at deltidsbrannpersonell som søker om kurs skal få gjennomført dette. På denne bakgrunn ser Justisdepartementet nå på ulike tiltak som kan være aktuelle å iverksette, og som kan sikre en balanse mellom tilbud og etterspørsel etter kvalifiserende kurs, både for hel- og deltidspersonell i brannvesenet.

Avslutningsvis vil jeg vise til Stortingsmelding nr.35 (2008-2009) Brann sikkerhet. Forebygging og brannvesenets redningsoppgaver. Regjeringen omtalte i meldingen at det er behov for å utrede det samlede kompetansebehovet i brannvesenet. Blant annet framgår det at det er behov for å se nærmere på forholdet mellom hel- og deltidsbrannvesenet, og mulighetene for å styrke kompetansen i deltidsbrannvesenet gjennom økt interkommunalt brannsamarbeid. På denne bakgrunn oppnevnte regjeringen 17.12.2010 et utvalg som innen utgangen av januar 2012 skal utrede det samlede utdanningsbehovet i brannvesenet. Utdanningsbehovet for deltidsbrannpersonell vil således være et viktig tema i denne utredningen.

SPØRSMÅL NR. 738**Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trædal****Besvart 2. februar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Nationen 15. januar skriver om at slaktebilen til Mobilslakt A/S har siden 2006 sørget for kortreist kjøtt på Vestlandet. Nå vil Mattilsynet stoppe den planlagte slaktinga, årsaken er at det mobile slakteriet mangler toalett og garderobe som kan følge slaktebilen rundt. De ansatte på bilen kan bruke toalettene på de gårdene de slakter på. Det er også viktig for dyrevelferden at dyrene blir minst mulig stresset før slakting.

Vil statsråden gripe inn imot dette byråkratiske reglementet?»

Svar:

Om Mobilslakt AS

Jeg er kjent med at spørsmål som gjelder Mobilslakt AS er til behandling i Mattilsynet. Mattilsynet har opplyst at virksomheten Mobilslakt AS ikke har endelig godkjenning, men har drevet aktivitet ut fra dispensasjonsvedtak. Det har vært mye kontakt mellom Mattilsynet og Mobilslakt AS når det gjelder endelig godkjenning med veiledning om hvilke forhold ved driften og utstyret Mattilsynet vurderer som ikke tilfredsstillende. Mattilsynet har opplyst at det gjenstående kravet som stilles for at virksomheten skal kunne gis endelig godkjenning, er en tilfredsstillende toalettløsning og at virksomheten inspiseres fysisk. Fordi behandlingen av saker som gjelder Mobilslakt AS fortsatt pågår, er det ikke riktig av meg å ta del i de konkrete faglige vurderingene Mattilsynet gjør.

Om aktuelt regelverk

Hygienekrav til næringsmiddelvirksomheter og krav om registrering eller godkjenning er fastsatt i forskrifter hjemlet i matloven. Alle slakterier, også de mobile, er omfattet av regelverket om næringsmiddelhygiene. Tilsyns- og vedtaksmyndigheten er lagt til det lokale, regionale eller sentrale mattilsynet. Mattilsynet skal på uavhengig grunnlag stå for tolkningen av dette regelverket og utøvelse av faglig skjønn i konkrete enkeltsaker. Klager på vedtak fattet av Mattilsynets distriktskontor skal avgjøres av regionkontoret. Klager på vedtak fattet av Mattilsynets regionkontor skal avgjøres av hovedkontoret.

På generelt grunnlag kan jeg si at Mattilsynet forvalter regelverk som ivaretar mange ulike formål, bl.a. trygg mat, forbrukerhensyn, dyrevelferd og miljøvennlig produksjon. Dette er alle viktige formål, men matlovens viktigste formål er helsemessig trygg

mat. Hensynet til mattryggheten er grunnleggende for de kravene som regelverket stiller, og grunnleggende når ulike forhold skal vurderes og avveies ved forvaltning av reglene.

Forskrift 22. desember 2008 nr. 1623 om næringsmiddelhygiene (næringsmiddelhygieneforskriften) fastsetter allmenne krav til alle typer næringsmiddelvirksomheter. Forskrift 22. desember 2008 nr. 1624 om særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse (animaliehygieneforskriften) fastsetter tilleggskrav til virksomheter som framstiller mat fra dyr, for eksempel slakterier. Forskrift 22. desember 2008 nr. 1622 om særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum (animaliekontroll-forskriften) fastsetter tilleggsregler om kontroll av mat fra dyr. Forskriftene trådte i kraft 1. mars 2010.

Regelverket på matområdet er i hovedsak EØS-basert. De nevnte forskriftene gjennomfører forordningene (EF) nr. 852/2004 om næringsmiddelhygiene, (EF) nr. 853/2004 om fastsettelse av særlige hygieneregler for næringsmidler av animalsk opprinnelse og (EF) nr. 854/2004 om fastsettelse av særlige regler for gjennomføringen av offentlig kontroll av produkter av animalsk opprinnelse beregnet på konsum. Forordningene ble tatt inn i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 137/2007 av 26. oktober 2007 med forbehold om Stortingets samtykke. Stortinget ga enstemmig samtykke til dette 2. juni 2008, jf. St.prp. nr. 46 (2007-2008) og Innstilling S. nr. 273 (2007-2008).

Næringsmiddelhygieneforskriften fastsetter allmenne bestemmelser, blant annet om tilgang for personalet til toaletter, håndvasker og garderober og om personlig hygiene. På visse områder gir animaliehygieneforskriften tilleggsregler med større detaljering.

Grunnen til at det er særskilte tilleggskrav til virksomheter som framstiller mat fra dyr, er at næringsmidler av animalsk opprinnelse kan utgjøre en fare for menneskers helse dersom de ikke framstilles eller håndteres under tilfredsstillende hygieniske forhold. Slakting er en aktivitet der det legges stor vekt på god hygiene for å unngå helsefare, for eksempel spredning av kjente smittestoffer som salmonellabakterier eller E. coli.

Kravene i de nye forskriftene er i hovedsak mer målrettet og mindre detaljerte enn før. Det er i større grad opp til den ansvarlige for virksomheten å vurdere hvilke tiltak som er nødvendige. Mattilsynet skal

ut fra en faglig vurdering ta stilling til om de tiltakene som virksomheten iverksetter, anses tilstrekkelige til å oppfylle kravene i regelverket. Det gjelder så vel kravene til lokaler og utstyr som kravene til rutiner og internkontroll. For visse virksomheter omfattet av animaliehygieneforskriften, herunder for slakterier, skal Mattilsynet på forhånd godkjenne virksomheten før den kan starte sine aktiviteter.

Gode fasiliteter er viktige for god hygiene, og god hygiene er essensielt for trygg mat. Kravene til toaletter, håndvask, garderober og personlig hygiene er sentrale elementer for å sikre at aktivitetene gjennomføres på en slik måte at sluttproduktene blir trygge. Risiko for spredning av matbåren sykdom øker dersom mulighetene for god personlig hygiene ikke er optimale, eller dersom personalet bruker allment tilgjengelige toaletter. Dette er årsaken til at det ut fra smittefaglige hensyn har vært lagt vekt på at personalet i næringsmiddelvirksomheter skal ha egnet personaltoalett der andre ikke har tilgang. Allment tilgjengelige toaletter eller private toaletter gir mindre over-

sikt over brukerne, også med tanke på spredning av mulig overførbare sykdommer.

Kravene til toaletter, håndvask og garderober kan være vanskeligere å etterkomme ved visse driftsformer, for eksempel ulike typer mobile aktiviteter eller utendørsmarkeder. Dette gir ingen grunn til å lempe på kravet om at maten skal være helsemessig trygg. For aktiviteter med lav hygienisk risiko kan det likevel aksepteres enklere løsninger. Eksempler på dette kan være salg av frukt og grønt, emballert mat eller vaffelsteking. Næringsmiddelhygieneforskriften har derfor egne bestemmelser for slike aktiviteter.

Dyrevelferd, som omtales i spørsmålet, er landbruks- og matministerens faglige ansvar. De særskilte tilleggsreglene for slakterier i animaliehygieneforskriften omfatter krav til dyrevelferd, blant annet om transport av levende dyr til slakteriet og oppstalling av dyr. Kravene skal, sammen med andre bestemmelser om transport av dyr og dyrevelferd i slakterier, blant annet gitt i forskrift 28. august 1995 nr. 775 om dyrevvern i slakterier, ivareta hensynet til dyrevelferden.

SPØRSMÅL NR. 739

Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 28. januar 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Det har over lengre tid blitt arbeid med å få til en bedre utnyttelse av den kapasitet som fiskeflåten kan innebære i både oljevernberedskapen og innen slepebåtberedskapen. Det kan imidlertid se ut som om at man ikke klarer å komme til enighet om i hvor stor grad de større fiskebåtene kan være med å bidra dersom katastrofen skulle være et faktum. Jeg tillater meg derfor å stille statsråden følgende spørsmål:

Er det nå skrevet under en avtale med fiskeflåten om hvordan de kan bidra inne oljevernberedskapen og slepebåt?»

BEGRUNNELSE:

Den norske fiskeflåten består i dag av en rekke større og mindre fartøyer som er vant med å håndtere vanskelige operasjoner til sjøs. Dersom en hadde klart å utnytte den kapasitet og kompetanse denne næringen sitter inne med innen både slepebåt kapasitet og ikke minst innen oljevernberedskapen så ville dette være et verdifullt tilskudd til dagens beredskap langs kysten. det er selvfølgelig gledelig med den øk-

ningen en nå har klart å få på plass innen slepebåtberedskapen langs kysten, men det ville likevel vært en betydelig styrking dersom også de større fiskefartøyene også kunne nyttes i så henseende. Når det gjelder styrkingen av oljevernberedskapen så sier det seg selv at her er tiden en svært viktig faktor for å kunne begrense skade. Da er det viktig å kunne gjøre seg nytte av det som finnes av kompetanse. På denne bakgrunn finner jeg grunn til å be statsråden ta kontakt med fiskerinæringen for å få på plass en bred avtale der fiskefartøy kan utgjøre en større del av både slepebåtberedskapen og oljevernberedskapen.

Svar:

Det er i statsbudsjettet for 2011 bevilget midler over Fiskeri - og kystdepartementets budsjett til videreføring av den statlige slepebåtberedskapen i Nord-Norge og på Sørlandet og etablering av en tilstedeværelseskontrakt med et slepefartøy på Vestlandet. Den statlige beredskapen på dette området ivaretas gjennom kontrakter med private slepefartøy. Staten har per i dag ikke inngått slepeberedskapskontrakter

med fiskefartøy. Bakgrunnen for dette er vurderinger av hvilke tekniske krav et fartøy bør etterkomme dersom det skal inngå i en forberedt og planlagt beredskap. Fiskefartøy tilfredsstiller generelt ikke disse kravene. Disse vurderingene fremkommer i rapporten "Nasjonal slepeberedskap" fra 2006. Jeg vil imidlertid presisere at fiskefartøy, i likhet med mange andre fartøystyper, kan gjøre en utmerket jobb med å assistere mindre fartøy.

Når det gjelder oljevernberedskap, kan fiskefartøy og andre egnede fartøy som ikke primært er bygget for oljevern være en viktig beredskapsressurs under oljevernaksjoner. For å sikre sikkerheten ved slike operasjoner, arbeider Nærings- og handelsdepartementet med å fastsette en ny forskrift om krav til fartøy og mannskap som skal inngå i en slik beredskap. Når forskriften er fastsatt, vil operatørselskapene og Kystverket kunne inngå beredskapsavtaler med fartøy som tilfredsstiller kravene i forskriften.

Kystverket er i statsbudsjettet for 2011 tildelt midler til å inngå beredskapsavtaler med fartøy. Jeg legger til grunn at Kystverket vil starte arbeidet med å inngå slike avtaler så snart ovennevnte forskrift er på plass. Når det gjelder stortingsrepresentant Harald T. Nesviks spørsmål om det er underskrevet en avtale med fiskeriflåten om hvordan de kan bidra i oljevernberedskapen, vil jeg minne om at staten er omfattet av regelverket for offentlige anskaffelser. Det betyr at anskaffelser så langt det er mulig skal være basert på konkurranse og at objektive og ikke-diskriminerende kriterier skal legges til grunn ved valg av tjenesteleverandør. Hvilke fartøy Kystverket vil inngå beredskapsavtaler med vil derfor være basert på en samlet vurdering av innkomne tilbud. Det er imidlertid ikke noe i veien for at den enkelte fisker, eller andre fartøyseiere, selv tar initiativ til å få sitt fartøy og mannskap sertifisert til å kunne delta i oljevernøvelser og aksjoner.

SPØRSMÅL NR. 740

Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 28. januar 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Under karriere dagene på BI sist høst uttalte næringsminister Trond Giske et mål om minst like mange norske studenter i Kina som i Australia. Dette vil nærmere tallfestet si opp mot 3000 norske studenter, noe som forteller at Norge har en svært lang vei å gå for å nå opp til en slik målsetting.

Hva akter statsråden å foreta seg for raskest mulig å kunne stimulere norske studenter til å velge studieopphold i Kina?»

Svar:

Utviklingen i Kina, landets endrede rolle i verdenssamfunnet, og den østasiatiske regionens økende betydning, økonomisk og geopolitisk, gjør Kina til et viktig samarbeidsland innenfor mange områder, også forskning og høyere utdanning. Derfor har vi inngått en forsknings- og teknologiavtale og en intensjonsavtale (Memorandum of Understanding) om høyere utdanningssamarbeid med Kina.

Min hovedprioritering innenfor høyere utdanningssamarbeidet er institusjonsbaserte samarbeidsrelasjoner, der et faglig samarbeid ligger i bunnen for

bl.a. student- og forskermobilitet. Dette innebærer at Kunnskapsdepartementet i første rekke arbeider for å stimulere norske universiteter og høyskoler til å etablere og å styrke samarbeidet med kinesiske institusjoner og å øke antallet delstudenter i Kina. Min oppfatning er at det er stor interesse blant norske institusjoner til å samarbeide med institusjoner i Kina. Flere av våre høyere utdanningsinstitusjoner har hatt delegasjoner til Kina for å etablere og/eller forsterke slikt samarbeid.

I 2010 ble det opprettet en vitenskapsrådsstilling ved den norske ambassaden i Beijing. Formålet med denne stillingen er først og fremst å ha en stedlig representant som kan bidra til å styrke forskningssamarbeidet med Kina, men vitenskapsråden skal også bidra til å styrke samarbeidet innenfor høyere utdanning mellom de to landene.

Kunnskapsdepartementet har dessuten bidratt til opprettelsen av en møteplass, China Meeting Place, for norske universiteter og høyskoler som samarbeider, eller som ønsker å samarbeide, med kinesiske institusjoner. Formålet med møteplassen er erfaringsutveksling og kunnskapsoverføring. Det er også etablert et alumninettverk, NorAlumni China. Formålet

er å beholde kontakten med kinesiske studenter som har studert i Norge og norske studenter som har studert i Kina.

Videre har Senter for internasjonalisering av høgre utdanning (SIU) fått i oppgave å iverksette og gjennomføre tiltak for å styrke norske universiteter og høyskolars samarbeid med institusjoner i Kina. Det ble satt av 800 000 kroner til dette i 2010.

Statssekretær Kyrre Lekve og jeg besøkte begge Kina i 2010 og møtte blant annet norske studenter i Shanghai og Nanjing. Inntrykket fra samtalene med studentene er at de viktigste utfordringene med å velge Kina som studieland, både for delstudenter og gradsstudenter, er informasjon/tilrettelegging og språk. For delstudentene har de norske institusjonene et ansvar for å tilrettelegge studentenes studieopphold i Kina, både praktisk og faglig, når de reiser ut gjennom et institusjonssamarbeid. Når det gjelder gradsstudentene, har ANSA et viktig ansvar for informasjon og tilrettelegging, gjennom tilskuddet organisasjonen mottar for informasjonstiltak og tilrettelegging for studier i utlandet.

Når det gjelder språk, er det et fåtall norske studenter som behersker kinesisk. Dette er nok det viktigste hinderet for å få et høyt antall norske studenter i Kina. Foreløpig er det begrenset med engelskspråk-

lige tilbud ved kinesiske institusjoner. Studenter kan i dag få støtte gjennom Lånekassen til ett semester med språkutdanning i landet utdanningen skal tas, forutsatt at det er utenfor Norden og ikke i et engelskspråklig land.

Kunnskapsdepartementet vurderer ytterligere tiltak for å bygge ned språkbarrieren med tanke på å øke antallet studenter i land der språkbarrieren vurderes som høy.

Jeg vil sammen med SIU i løpet av kort tid ta initiativ til et møte med noen utvalgte norske universiteter og høyskoler, for å drøfte hvordan vi kan styrke samarbeidet og øke antallet norske delstudenter i Kina. På dette møtet bør en diskutere muligheten for et forsterket og utvidet samarbeid for institusjoner som allerede har slikt samarbeid og hva som skal til for at andre høyere utdanningsinstitusjoner etablerer et slikt samarbeid.

Som statsråd Giske er også jeg opptatt av at vi får utdannet mange norske kandidater med kunnskap om og erfaring fra Kina, inkludert kinesisk språk, siden alt tyder på at Kina vil bli en vesentlig samarbeidspartner for Norge og norsk næringsliv. I arbeidet med å øke antall studenter i Kina vil jeg også trekke med meg Nærings- og handelsdepartementets kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 741

Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 1. februar 2011 av samferdselsminister Maghild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Statsråden er vel kjent med at Bergen har utfordringer når det gjelder luftkvalitet på enkelte vinterdager. Mange tiltak på kort og på lang sikt må gjennomføres for å gi mindre trafikkoppsamling i Bergens sentrale deler. Gjennom media er det kjent at Byrådets 4 forslag til enkle grep for å sikre bedre trafikkflyt etter 10 ukers behandling i SVV ble avvist.

Vil statsråden forsikre seg om at dialog og samarbeid mellom SVV og Byrådet samt Hordaland fylkeskommune forsterkes for å sikre at gode tiltak kan gjennomføres hurtig?»

Svar:

Jeg har fått opplyst at Statens vegvesen stiller seg uforstående til at det skal være manglende dialog og samarbeid med Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune om tiltak som kan bedre luftkvaliteten på dager med høy luftforurensning i Bergen. Etter Statens vegvesens oppfatning er samarbeidet om å finne fram til trafikk- reduserende tiltak godt.

Jeg har heller ikke mottatt kritiske merknader fra verken fylkeskommunen eller kommunen om samarbeidet i denne saken.

Jeg ser ikke behov for å gripe inn i samarbeidet mellom Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Statens vegvesen på det grunnlag representanten Sortevik tar opp i spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 742**Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 31. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I VG mandag 17. januar kan en lese om varsleren som står frem som varsler. Et modig menneske som fortjener all den støtte hun trenger videre. Samtidig må en ta til etterretning at hennes opplevelser har vært tøffe, og det har manglet en del på støtte i selve prosessen. Videre mener hun at det hadde vært vanskelig å fortsette ved samme arbeidssted.

Hva mener statsråden om det å være varsler i denne situasjonen, og vil statsråden se på varslerparagrafen igjen for å se om den er moden for endring?»

BEGRUNNELSE:

I forhold til oppslag i VG om varsleren i saken om sykehuskandalen ved sykehuset Asker og Bærum sitter man atter igjen med spørsmål om det er riktig at varsleren må ta det meste av støyten ved det å varsle, og om en virkelig ved dagens lov får på bordet alt en bør i forhold til ulike saker i samfunnet, og ikke bare i helsevesenet som denne saken dreier seg om. Som hun selv sier " jeg sitter igjen med mange negative erfaringer og tap". Samtidig sier hun også noe om at en som varsler fort blir tillagt egenskaper, som å være alt for kritisk eller har en personlig agenda, samt at man blir fort mistenkeliggjort. Og er det virkelig slik at bare noen personer som har en sterk individualistisk drivkraft kan være varsler, slik de sakene som er fremkommet hittil kan tyde på. Da blir vel dette feil. Det viser seg nå gang på gang at systemet i denne prosessen er fraværende for den enkelte, og er vi som samfunn tjent med dette hvis vi ønsker en varslerparagraf som skal virke.

Svar:

For samfunnet er det avgjørende at kritikkverdige forhold i virksomheter avdekkes og opphører. I denne sammenheng er det viktig at arbeidstakere faktisk våger å si fra når de oppdager ulovligheter og feil der de jobber. Avdekking av kritikkverdige forhold er også i virksomhetenes interesse, og det er etter mitt syn en styrke for norsk arbeidsliv å ha andre kanaler enn administrative tilsyn til dette.

For regjeringen er det i dette perspektivet viktig at arbeidstakere som varsler om kritikkverdige for-

hold har et godt juridisk vern og at norske virksomheter setter varsling på dagsorden. Et sentralt formål med innføringen av varslingsreglene i 2007 var å styrke den reelle yringsfriheten i ansettelsesforhold. Regjeringen ønsket med disse å gi et tydelig signal om at varsling både er lovlig og ønsket.

Arbeidstakere har i dag en klar rett til å si fra om kritikkverdige forhold i virksomheten på en forsvarlig måte, og gjengjeldelse mot dette er ulovlig. Det skal svært mye til for at arbeidstakers fremgangsmåte ikke skal anses som forsvarlig. Dagens regler gir med andre ord et godt juridisk vern for enkeltpersoner som varsler, og det foreligger også flere muligheter for å søke veiledning i en varslingsprosess. Arbeidsgivere er dessuten pålagt å utarbeide rutiner for intern varsling eller sette i verk andre tiltak som legger forholdene til rette for intern varsling. Mange virksomheter har i dag klare retningslinjer for hvordan en varslings sak skal følges opp.

Det er samtidig ikke vanskelig å tenke seg at en varslings situasjon vil kunne oppleves som vanskelig for arbeidstakeren, både når det vurderes om det skal varsles og i ettertid. Mediesaken det vises til er i så måte illustrerende. Jeg har stor forståelse for den frustrasjon varslerne må føle hvis de opplever ikke å bli trodd eller ikke å få noen støtte når de sier fra om kritikkverdige forhold. Det er uheldig dersom arbeidstakere som sier fra om feil og ulovligheter føler at de ikke blir tatt på alvor av varslingsmottakerne.

Varslingsreglene og varsleres situasjon er generelt et viktig tema som har vært gjenstand for mye debatt siden de nye reglene om dette ble innført i arbeidsmiljøloven i 2007. Varslingstematikken omfatter et bredt spekter av problemstillinger, og sakene reiser ofte vanskelige dilemmaer både for den som vurderer å varsle og for de som skal håndtere varselet.

For regjeringen er det viktig at varslingsreglene fungerer etter sin hensikt, og jeg har tidligere kommunisert at det vil bli naturlig med en ny gjennomgang av bestemmelsene. Målet må være å få til et godt arbeid som kan avdekke eventuelle forbedringspotensialer i forhold til varslingsreglene. Jeg kan bekrefte at Arbeidsdepartementet forbereder nå en slik grundig gjennomgang og evaluering.

SPØRSMÅL NR. 743**Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 1. februar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil statsråden vise handlingskraft og se til at Samferdselsdepartementet gjør sin jobb ferdig slik at Hålogalandsbrua blir finansiert?»

BEGRUNNELSE:

Dagsavisen Fremover skriver 18.01 at det kan gå mot nye forsinkelser for Hålogalandsbrua. Fremover skriver at det skyldes at Samferdselsdepartementet fortsatt ikke har lagt fram endelige beregninger for hva bompengeselskapet må kreve inn for å få brua finansiert. Dette fører til at kommunen og fylkeskommunen heller ikke får gjort de vedtak som må til før saken går til Stortinget. Statsråden har gått høyt på banen og lovet at Hålogalandsbrua skal bygges. Det er fristene å spørre om dette er en måte å trenere bru-prosjektet fordi man ikke vil bevilge de midler som skal til i 2012 budsjettet slik at Stortinget kan gi et en-

delig ja for bru-prosjektet. Etter min mening går dette ut over statsrådets troverdighet, og det vil være opp til statsråden å bevise at Hålogalandsbrua ikke blir en ny valgkamp bløff fra Regjeringens side.

Svar:

Jeg kan opplyse at Samferdselsdepartementet har bedt Statens vegvesen om å utarbeide en revidert finansieringsplan for prosjektet, som grunnlag for endelig lokalpolitisk behandling av saken. Dette er i tråd med vanlig praksis for bompengeprojekter.

Etter at de lokalpolitiske vedtakene foreligger, vil det bli gjennomført ekstern kvalitets- sikring av prosjektet (KS2). Statens vegvesen er i full gang med å forberede dette. Bompengesaken vil bli lagt fram for Stortinget så snart det foreligger tilstrekkelige avklaringer.

SPØRSMÅL NR. 744**Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 2. februar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Etter innlemmingen av krisesentertilbudet til kommunene 1. januar 2011 har vi fått inn flere bekymringsmeldinger fra sektoren om utviklingen.

Hvilken kontroll og dialog har statsråden med kommunene og krisesenterene for å sikre at krisesentertilbudet ikke blir dårligere etter overføringen fra stat til kommune?»

BEGRUNNELSE:

Krisesentrene har, gjennom 30 års drift, erfart betydelige variasjoner i kommuners prioriteringer av krisesentertilbudet. Noen kommuner mener at krisesentertilbudet kan drives med svært knappe ressurser. Andre kommuner har i større grad sett viktigheten av et godt organisert krisesenter, og har i samme tidsperiode økt budsjettene til krisesenteret og oppgradert bo- og arbeidsforholdene ved senterne. Dette har ført

til store variasjoner ved dagens krisesentre. Med bakgrunn i endringen av inntektssystemet erfarer krisesentrene nå at flere av de små kommuner nå er ute og ønsker et rimeligere krisesentertilbud enn det de tidligere har måttet benytte seg av.

Vi har videre fått signaler fra flere krisesentre at kommunene ønsker å sette andre krav til pengeoverføringer enn det loven åpner for. For eksempel er krisesenterne forpliktet til å ta i mot kvinner gjennom ROSA-prosjektet (trafikkerte kvinner) – dette forsøker flere kommuner å sette som krav at de ikke vil betale for – eller at krisesenteret må slutte med. Videre er krisesenterne forpliktet til å ta imot brukere som oppsøker senteret fra kommuner utenfor "eierkommunene" – dette kan ha flere årsaker, de kan være sendt videre av et senter som er fullt eller fordi en bruker oppfatter det tryggere å reise til et senter lenger unna, eller etter politiets vurdering. Dette er pro-

blematisk i forhold til at flere kommuner nå vil koble sine bevilgninger til krisesenteret til antall beboere fra egen kommune. Krisesenter er et beredskapstilbud som må være bemannet og ha kapasitet uavhengig av den faktiske bruken fra den enkelte kommune.

Regjeringens intensjon gjennom krisesenterloven var å sikre et helhetlig og kvalitetsmessig godt krisesentertilbud. Spørsmålstilleren er bekymret over utviklingen i krisesentertilbudet til voldsutsatte etter ny lov og innlemmingen av krisesenterne til kommunene.

På konferansen for krisesenterene 30. november 2010 med fylkesmenn, fylkeskommuner og kommuner ble det varslet at ny forskrift for krisesenterene ikke kommer før etter at loven har fått virket litt over tid og at departementet ønsker dialog med krisesenterene om utviklingen. Dette er uheldig da det kan føre til at kommunenes ulike tolkninger og praksis, gitt de foreløpige signalene vi har fått fra sektoren til nå kan gå ut over krisesentertilbudet til voldsutsatte.

Svar:

Lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova) ble vedtatt i 2009. Vedtakelse av loven var en oppfølging av Soria Moria I erklæringen, der det sto at regjeringen ville lovfeste krisesentertilbudet. Bakgrunnen for forslaget om en lovfesting var å tydeliggjøre at det er et offentlig ansvar å sørge for at personer som er utsatt for vold i nære relasjoner, får vern, hjelp og oppfølging.

Loven bygger i stor grad på det tilbudet som ble gitt av krisesentrene før loven ble vedtatt. Det inkluderer heldøgns telefontjeneste, et trygt midlertidig botilbud, et tilbud for dagbrukere, rettledning og nødvendig hjelp til å ta kontakt med andre og mer spesialiserte tjenester, og oppfølging i en reetableringsfase. Det skal være et lavterskeltilbud for alle voldsutsatte (også for eksempel ofre for menneskehandel og tvangsekteskap), gratis for brukerne og et sted der de kan regne med å bli mottatt uten forhåndsvarsling og uten henvisning fra andre instanser.

Gjennom krisesenterloven har kommunene fått en rettslig plikt til å ha et tilbud til alle som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Det er imidlertid store forskjeller mellom norske kommuner, og det gjør at det ikke er hensiktsmessig å gi detaljerte regler om hvordan hver enkelt kommune bør/skal or-

ganisere krisesentertilbudet. Departementet har imidlertid startet arbeidet med en veileder til loven.

Når kommunene får ansvaret for å gi et krisesentertilbud, følger at kommunene også bør ha det økonomiske ansvaret for tiltakene. 2010 var imidlertid et overgangsåår når det gjelder finansiering av krisesentertilbudet. Hensikten med overgangsåret var å gi kommunene og de eksisterende krisesentrene en viss tid til omstilling og tilpasning som følge av loven. Fra og med 2011 blir et statstilskudd til krisesentertilbudet på om lag 238 millioner kroner innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Til sammenligning var det statlige tilskuddet til krisesentertilbudet på rundt 177 millioner kroner i 2009. Innlemmingen av statstilskuddet i kommunerammen medfører en omfordeling av midlene. Omfordelingen av midler har skapt en vanskelig finansieringssituasjon i enkelte fylker. For ikke å svekke tilbudet til volds- og trusselutsatte har Stortinget derfor vedtatt å bevilge et ekstra tilskudd på 15 millioner kroner til krisesentertilbud i 2011. Ekstramidlene blir fordelt etter søknad fra kommunene. Tilskuddet forvaltes av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, og bevilgningen gjelder for en periode på ett år.

Fylkesmennene skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller pliktene de er pålagt i loven, og rapporterer årlig til departementet. Fylkesmennenes årsrapporter for 2010 vil gi et grunnlag for å vurdere kommunenes implementering av loven. I tillegg vil rapporteringen fra krisesentrene for 2010, utarbeidet av Sentio Research AS, bidra til å gi et bilde av situasjonen.

Departementet har også kontakt med KS, krisesenterorganisasjonene og fylkesmennene for jevnlig informasjonsutveksling vedrørende kommunenes oppfølging av loven.

Jeg opplever at lovfestingen ansvarliggjør lokalpolitikere og kommunene i mye større grad enn tidligere. Det er viktig at ansvaret for tilbudet forankres lokalt. Med den nye loven er arbeidet mot vold i nære relasjoner gitt en statusheving og en spore til kommunene om å øke kompetansen på feltet.

Jeg mener at krisesenterloven har etablert grunnlaget for et enda bedre vern for kvinner og menn som trenger beskyttelse. Jeg tror at landets kommuner er seg sitt ansvar bevisst, og at de vil sikre et godt krisesentertilbud i fremtiden slik de er forpliktet til gjennom loven.

SPØRSMÅL NR. 745**Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 31. januar 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Hva er status og fremdrift for den varslede lovendringen i Lov 18. mai nr. 11 1990 om stadnamn som daværende kulturminister Trond Giske henviste til i sitt innlegg i Stortinget 13. januar 2009?»

BEGRUNNELSE:

Lov 18. mai nr. 11 1990 om stadnamn, § 5 annet ledd, gir hjemmel til tvangsendring av bruksnavn som språklig og geografisk faller sammen med nedarvede stedsnavn, eller med andre stedsnavn som skal brukes av det offentlige. Bestemmelsen forvaltes av Statens kartverk. Utøvelsen av bestemmelsen har gitt flere uheldige utslag der slektsnavn og gårdsnavn blir atskilt, eller at gårdsnavn forandres slik at det ikke lenger skaper den identitetsfølelsen navnet tradisjonelt har hatt. I behandlingen av representantforslag fra stortingsrepresentantene Øyvind Halleraker og Olemic Thommessen om endring av bruksnavn uten grunneiers samtykke Dokument nr. 8:58 (2007-2008) hadde en enstemmig komité følgende merknad i Innst. S. nr. 124 (2008–2009):

”Komiteen viser til brev fra statsråden til komiteen (vedlegg), der departementet åpner for en lovendring. Komiteen mener en lovendring bør innebære at loven tillater videreføring av nedarvet skriveform på gårdsnavn. Komiteen mener videre at de ulike grunneierne i ei grend bør kunne opprettholde ulik skrivemåte, samt at det ikke behøver være samsvar mellom skrivemåten på gårds-/bruksnavnet og øvrige funksjoner av stedsnavn som sammenfaller med gårdsnavn i et geografisk område. Komiteen mener derfor at det bør utredes å endre loven slik at kravet om at navnene skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper ikke skal gjelde selve gårds-/bruksnavnet, og at kravet om ensartet skrivemåte i ulike funksjoner oppheves.

Komiteen mener at grunneieres synspunkt i saken bør tillegges særskilt vekt.”

I den påfølgende debatten i Stortinget 13. januar 2009 sa daværende kulturminister Trond Giske ”Komiteens merknader vil bli fulgt opp av departementet på vanlig måte gjennom utredning og høring før vi kommer tilbake til Stortinget med et lovendringsforslag”. Spørsmålsstilleren ønsker å få informasjon om fremdriften for denne lovendringen da det nå er over to år siden saken ble tatt opp av Stortinget.

Svar:

Da Stortinget behandlet Dokument nr. 8:58 (2007-2008), ba komiteen departementet å utrede en lovendring, slik at kravet om at navnene skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper ikke skal gjelde selve gårds-/bruksnavnet, og at kravet om ensartet skrivemåte i ulike funksjoner oppheves, jf. Innst. S. nr. 124 (2008-2009).

Departementet arbeider med å utrede en endring av loven i tråd med komiteens merknader. Arbeidet skjer i tett samarbeid med faginstansene på området. Utkast til lovendring vil bli sendt på bred høring til berørte parter. Vi vil etter dette så snart som praktisk mulig komme tilbake til Stortinget med et lovendringsforslag.

Komiteen ba også departementet komme tilbake så snart som praktisk mulig med en lovendring som sikrer bredere sammensetning av Klagenemnda for stedsnavnsaker.

Forskrift om skrivemåten av stadnamn ble i 2009 endret slik at klagenemnda nå skal ha to faste medlemmer oppnevnt på fritt grunnlag etter forslag fra KS (kommunenes arbeidsgiver-, interesse- og medlemsorganisasjon). I august 2010 ble det etter dette oppnevnt et nytt medlem og et nytt varamedlem til klagenemnda, ettersom nemnda etter forskriftsendringen ble utvidet med ett medlem midt i oppnevningssperioden.

SPØRSMÅL NR. 746**Innlevert 25. januar 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 31. januar 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Fra lokalpolitikere i Trondheim er det reist spørsmål knyttet til bestemmelsen om at skoleeier bare har mulighet til å omdisponere inntil 25 prosent av timene i et fag på vegne av enkeltelever og etter individuelt samtykke. Rektorer i kommunen mener det ville være mindre byråkratisk om det ble gitt adgang til omdisponering av timer også med utgangspunkt i en gruppe elever, for å kunne tilby bedre tilpasset opplæring.

Vil statsråden vurdere endring av bestemmelsen til også å omfatte grupper av elever?»

Svar:

Det stilles spørsmål om å vurdere endring i bestemmelsen om adgang til å omdisponere inntil 25 prosent av timene i fag. Det vises til et ønske om at det skal være adgang til omdisponering av timer ikke bare for enkeltelever og etter individuelt samtykke, men også med utgangspunkt i en gruppe av elever for å kunne tilby bedre tilpasset opplæring.

Det fremgår av Rundskriv Udir-08-2010 at omdisponering innenfor 25 prosentrammen skal ta utgangspunkt i den enkelte elev og bygge på individuelt samtykke, og at skoleeier ikke kan disponere timene for hele skoler eller grupper av elever. Dersom omdisponering er aktuelt for flere elever ut fra individuell vurdering og samtykke, kan disse utgjøre en gruppe som kan undervises sammen. En slik organisering må gjøres innenfor de ordinære regler om gruppeinndeling i opplæringsloven § 8-2.

Bestemmelsen innebærer en viss fleksibilitet for skoleeier – noe jeg generelt mener er viktig. Jeg jobber nå med en stortingsmelding om ungdomstrinnet hvor jeg er opptatt av å se på hva som kan gjøre ungdomstrinnet mer praktisk, relevant og motiverende. Flexibilitet vil i den forbindelse kunne være viktig. Bestemmelsen om adgangen til å omdisponere inntil 25 prosent av timene i fag, vil derfor være blant det som er relevant å se på i den forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 747**Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 1. februar 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Det er åpenbart at reglene når det gjelder momskompensasjon er utformet uklart, noe som har medført at svært mange søkere har misforstått og ikke søkt momskompensasjon som de har krav på. I tillegg er det åpenbart at kommunikasjon til idrettslagene og klubbene vedrørende momskompensasjon har vært svært mangelfull.

Hva vil statsråden gjøre for idrettslag og klubber som ikke har tolket reglene riktig mht. momskompensasjon kan få en ny mulighet til å søke og dermed få de midler de har krav på?»

Svar:

Regjeringen har hatt fokus på å etablere en så enkel ordning for merverdiavgiftskompensasjon som

mulig. Organisasjonsledd som har tilknytning til et overordnet ledd skal søke om kompensasjon gjennom det overordnede leddet. Norges idrettsforbund (NIF) har søkt på vegne av alle sine organisasjonsledd deriblant idrettslag, inklusive fotballklubber.

Ettersom 2010 var det første året for den nye ordningen har det vært lagt stor vekt på informasjon. Lotteri- og stiftelsestilsynet annonserte den nye ordningen i en landsdekkende annonsekampanje i 83 aviser, inkludert alle riksavisene og regionavisene. Det ble lagt ut detaljert informasjon om ordningen på nettsidene til Lotteri- og stiftelsestilsynet og Kulturdepartementets nettsider. Lotteri- og stiftelsestilsynet holdt i samarbeid med Kulturdepartementet og Frivillighet Norge en rekke informasjonskurs om den nye ordningen rundt om i Norge. Departementet er også kjent med at NIF sentralt og gjennom sine orga-

nisasjonsledd aktivt har informert om ordningen. Dersom et idrettslag var i tvil om tolkningen av vilkårene for ordningen har det vært anledning til å henvende seg enten til Lotteri- og stiftelsestilsynet eller til NIF for å få en avklaring.

Mer enn 13 000 lag og foreninger har mottatt kompensasjon for moms i 2010. Tilbakemeldingene fra organisasjonene har gjennomgående vært positive.

Departementet er opptatt av å sikre at organisasjonenes erfaringer med ordningen blir ivaretatt i det videre arbeidet. Det er derfor etablert en referansegruppe for å diskutere overordnede problemstillinger knyttet til ordningen. Det er videre etablert et brukerforum med fagteknisk fokus som blant annet skal bidra til at søknadsprosessen blir enklest mulig for organisasjonene.

SPØRSMÅL NR. 748

Innlevert 24. januar 2011 av stortingsrepresentant Håkon Haugli

Besvart 3. februar 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Jeg konstaterer at regjeringen har besluttet å flytte enheten for sentral godkjenning i Statens bygningstekniske etat fra Oslo til Gjøvik. Evalueringer fra enkelte andre, tilsvarende prosesser, viser at slike flyttingsprosesser er krevende, og kan medføre enkelte negative konsekvenser.

Hva vil statsråden gjøre for at denne flytteprosessen blir så god som mulig?»

BEGRUNNELSE:

Fra nyttår 2012 skal 22 ansatte i Statens bygningstekniske etat (BE) ha sitt arbeidssted på Gjøvik, i nærheten av det faglige miljøet rundt Høgskolen i Gjøvik og den tekniske fagskolen. Kostnadene ved en flytting er beregnet til 13,9 mill. kr. i nåverdi over en 10-årsperiode. I modellen som utflyttingen er basert på, regner man med en innsparing på 10 pst. på lønnsutgifter og 20 pst. i besparelse på leieutgifter. Regjeringen Bondevik II flyttet i sin tid ut en rekke statlige arbeidsplasser. Evalueringer viser at slike flytteprosesser er krevende både for de ansatte og for virksomhetene.

Svar:

Regjeringen ønsker å benytte potensialet som finnes for verdiskapning i hele landet. Godt fungerende tettsteder og byer er en forutsetning for livskraftige regioner, tilflytting og verdiskapning. Lokalisering av statlige arbeidsplasser er et sentralt virkemiddel for å sikre at kompetansearbeidsplasser blir spredt ut over hele landet. Avgjørelsen om at Sentral godkjenning av foretak med ansvarsrett i byggesaker blir flyttet til Gjøvik innen 1.1.2012, ble tatt for å øke

antall kompetansearbeidsplasser utenfor Oslo. I kostnadsoverslagene i modellen for nåverdi er det medregnet investeringskostnader, driftskostnader og kostnader knyttet til endring og omstilling, som vil komme i perioden flytteprosessen pågår. Dette har vært med på å synliggjøre de kostnadene som er forbundet med prosessen.

Fra en analyse av ulike faktorer kommer Gjøvik ut som den mest hensiktsmessige plassen for lokalisering av den sentrale godkjenningsordningen i BE sammenliknet med andre plasser. Analysen var basert på informasjon om arbeidsmarkedet, samarbeidspartnere, kommunikasjonsforhold og leiepriser. Gjøvik har en høgskole med et fagmiljø på byggesaksbehandling. Gjøvik har også nærhet til hovedflyplass og gode kommunikasjonsforhold til BE, Kommunal- og regionaldepartementet og andre samarbeidspartnere/aktører i Oslo.

Jeg vet at en slik omstilling ikke er enkelt for de ansatte som blir påvirket av flyttingen. Etter at avgjørelsen ble gjort kjent har det derfor vært svært viktig for meg at BEs direktør, sammen med de ansatte, raskt får på plass en omstillingsavtale og deretter drøfter lokalt aktuelle personalpolitiske virkemidler i samsvar med Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet sin veiledning "Personalpolitikk ved omstillingsprosesser" og gjeldende særavtaler. Arbeidet med omstillingsavtaler er nå i gang.

Jeg har vært nøye på at flyttingen skal ha best mulige forutsetninger for å lykkes, også med hensyn til de ansatte. Den 4. februar skal jeg ha et møte med de fagforeningene som er involverte i flytteprosessen for å diskutere hensynet til de ansatte og veien videre. Departementet vil følge opp kontakten med fagforeningene etter dette møtet. Jeg har tidligere deltatt på

et allmøte i BE og departementet har hatt en tett dialog med ledelsen i BE. Departementets administrative ledelse har også hatt møte med lokale tillitsvalgte i BE.

Ledelsen i BE har nå ansvaret for gjennomføringen av flytteprosessen og jeg skal legge til rette for at denne prosessen blir gjennomført på en trygg og rik-

tig måte. Mye arbeid gjenstår og jeg vil derfor følge nøye med på flytteprosessen i 2011 og 2012. Jeg kan forsikre om at jeg tar denne oppgaven svært alvorlig og ser viktigheten av at departementet er tilgjengelig for BE sin ledelse og andre aktører gjennom prosessen.

SPØRSMÅL NR. 749

Innlevert 25. januar 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 2. februar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Staten Strålevern har på oppdrag fra MD laget rapport om konsekvenser for Norge av en tenkt ulykke i Sellafield; et kjernefysisk anlegg på kysten av Irskesjøen. En brann eller eksplosjon ved Sellafield-anlegget i England vil kunne få omfattende følger for matproduksjonen på Vestlandet fremgår det av rapporten. Forsatt merker Norge ettervirkningene fra Tsjernobylulykken for 25 år siden.

Hva vil regjeringen og statsråden gjøre for å få britiske myndigheter til å redusere miljørisikoen for Norge fra virksomheten i Sellafield?»

Svar:

La meg først understreke at et større utslipp fra Sellafield er mest risikabelt for britene selv, og at sikkerheten ved Sellafieldanlegget fullt og helt er et britisk ansvar. Det sier seg selv at britiske myndigheter har en sterk egeninteresse i å sikre at faren for større radioaktive utslipp fra anlegget reduseres. Den nye rapporten fra Strålevernet tallfester hva konsekvensene for norsk natur og utmarksnæring kan bli dersom det verste skulle skje, og stadfester at dette er en viktig sak også for Norge.

Det vi kan gjøre fra norsk side, er å bidra til at det rettes større politisk oppmerksomhet mot den forurensningsrisikoen Sellafield fortsatt representerer, og viktigheten av at denne risikoen reduseres så raskt som overhodet mulig. Dette har denne regjeringen tatt opp gjentatte ganger med britiske myndigheter, og det vil vi fortsette med til vi er overbevist om at risikoen er på et betryggende lavt nivå.

De rapportene vi har fått Strålevernet til å utarbeide er en viktig del av arbeidet med å skape oppmerksomhet omkring den forurensningsrisikoen Sel-

lafieldanlegget representerer, og forhåpentlig et bidrag til å påskynde det arbeidet britene gjør for å redusere denne risikoen.

Risikoen for forurensning av norske områder er knyttet til tankene med flytende, høyradioaktivt avfall som er lagret ved Sellafield. Disse tankene inneholder flerfoldige ganger mer radioaktivitet enn det som slapp ut etter Tsjernobylulykken. Avfallet er i flytende form som lett kan spres hvis det slippes ut, det utvikler sterk varme slik at tankene er avhengige av konstant kjøling, og det avgir hydrogen, som er eksplosivt. Alt dette er selvsagt faktorer som innebærer risiko. Samtidig som utslippspotensialet er stort, har det de senere år vært flere hendelser ved anlegget som tilsier at sikkerheten ved anlegget bør styrkes.

Sannsynligheten for at vinden blåser mot Norge hvis det skulle skje et større utslipp i Sellafield er også stor. Og selv om britene har klart å redusere mengdene høyaktivt flytende avfall som er lagret i Sellafield en god del de senere årene, er det fortsatt snakk om meget store mengder radioaktivitet.

Strålevernets nye rapport om mulige konsekvenser for natur og landbruk setter sammen med rapporten med beregninger av radioaktivt nedfall fra 2009 tall på hva konsekvensene for Norge vil kunne bli dersom deler av dette avfallet slipper ut. En slik konkretisering av den trusselen lageret av flytende, høyaktivt avfall i Sellafield representerer for Norge er selvsagt svært viktig som grunnlag for vår dialog med britene om saken.

Den forrige rapporten fra Strålevernet ble oversendt den daværende britiske regjeringen i november 2009. Samtidig ba jeg om en redegjørelse for britenes arbeid med å redusere utslippsrisikoen. Både svaret jeg fikk og den redegjørelsen britiske myndigheter gav på et etterfølgende møte i regi av Bellona og Lo-

foten mot Sellafield i Brussel i mars 2010, der departementet og Strålevernet deltok, ga inntrykk av at arbeidet med å redusere avfallsmengdene går etter planen. På møtet i Brussel ble det også presentert en omfattende plan for styrking av sikkerheten ved anlegget. Dette styrker tilliten til at både britiske myndigheter på miljø- og sikkerhetsområdet, og de som eier og driver Sellafieldanlegget, nå tar dette ansvaret alvorlig.

Den nye rapporten fra Strålevernet vil jeg nå sende til den britiske Energi- og klimaministeren Chris Huhne, som har ansvaret for Sellafield-anlegget. Jeg vil samtidig benytte anledningen til å gjenta den norske regjeringens syn på saken overfor Huhne og den britiske regjeringen:

- For det første forventer vi at britene nå setter fart i arbeidet med å redusere mengdene høyaktivt, flytende avfall gjennom å omdanne det til fast, stabil form. Britene har selv satt seg som mål at mengdene avfall skal reduseres til under 200 kubikkmeter i løpet av 2015. Det målet forventer vi at oppfylles. Vi forventer også at mengdene reduseres videre til et nivå som ikke representerer

noen betydelig forurensningsfare for naboland som Norge.

- For det andre forventer vi at sikkerheten styrkes ytterligere, slik at sannsynligheten for større utslipp fra anlegget blir så liten som mulig.
- Vi vil også fortsette å etterspørre større åpenhet og tilgang til informasjon. Her har det vært betydelige forbedringer de senere år, men det er fortsatt vanskelig å få tilgang til informasjon som sier noe om sannsynligheten for hendelser som kan føre til større utslipp.

Overfor Huhne vil jeg etterspørre en mer detaljert plan med tidfestede mål for arbeidet med å redusere avfallsmengdene og styrke sikkerheten ved de aktuelle anleggene i Sellafield.

I april arrangerer Bellona og Lofoten mot Sellafield et nytt møte med britiske og norske myndigheter til stede, i tillegg til representanter for Sellafieldanlegget. Dette møtet vil gi anledning til nærmere dialog med britene om det videre arbeidet med å redusere risikoen for utslipp fra Sellafield som kan få konsekvenser for Norge.

SPØRSMÅL NR. 750

Innlevert 25. januar 2011 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 31. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp denne flertallsmerknaden?»

BEGRUNNELSE:

I budsjettinnstillingen for inneværende års budsjett skrev et flertall i Arbeids- og sosialkomiteen:

"Komiteen legger vekt på at det skal være enkelt å kombinere noe arbeid og verv med arbeidsavklaringspenger og mener det er viktig for å sikre alle gode muligheter til å delta i for eksempel folkevalgte forsamlinger eller aktiviteter som utføres på fritiden. Komiteen er kjent med at Likestillingsombudet har bedt Nav vurdere avkortningen av arbeidsavklaringspenger for godtgjørelse for politiske verv, og at Nav nå vil se på ordningen. Komiteen ser det som positivt, og ønsker at regjeringen går gjennom regelverket og vurderer om det i tilstrekkelig grad legger til rette for deltakelse i folkevalgte eller frivillige verv som medfører godtgjørelse."

Svar:

Jeg er enig i at det er viktig med bred deltagelse i folkevalgte forsamlinger og at en også skal ha gode muligheter til å delta i aktiviteter som utføres i fritiden i perioder av livet der en mottar arbeidsavklaringspenger.

Personer som har tapt hele sin arbeidsevne får fulle arbeidsavklaringspenger.

Hvis mottakeren har tapt en del av arbeidsevnen sin skal arbeidsavklaringspengene reduseres slik at ytelsen svarer til den delen av arbeidsevnen som er tapt. Beregningen av den reduserte ytelsen skal ta utgangspunkt i forholdet mellom en arbeidstid på 37,5 timer per uke og det antall timer vedkommende har vært eller kunne ha vært i inntektsgivende arbeid. Arbeidede timer i inntektsgivende arbeid skal oppgis på meldekortene som mottakerne har plikt til å sende til Arbeids- og velferdsetaten hver fjortende dag. Bakgrunnen for regelverket er at en ikke samtidig skal

kunne ha arbeidsinntekt og ta imot trygd som kompensasjon for redusert arbeidsevne.

Jeg har merket meg at Arbeids- og sosialkomiteen i Innst. 15 S (2010–2011) har uttrykt ønske om at regjeringen skal gå gjennom regelverket og vurdere

om det i tilstrekkelig grad legger til rette for deltakelse i folkevalgte eller frivillige verv som medfører godtgjørelse. Jeg vil selvsagt følge opp dette ønsket og komme tilbake til Stortinget på en egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 751

Innlevert 25. januar 2011 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 1. februar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Hva er begrunnelsen for denne forskjellsbehandlingen, som eksemplifisert gjennom flyplassene på Stord og Notodden?»

BEGRUNNELSE:

Det er i dag forskjell på hva slags støtte lokale flyplasser får fra staten. For eksempel har Notodden flyplass i Telemark og flyplassen til Stord det til felles at de eies av sine vertskommunener, men sistnevnte mottar statlig driftstilskudd, mens førstnevnte ikke gjør det.

Svar:

Samferdselsdepartementet satte, på bakgrunn av flere henvendelser om lufthavnene utenfor Avinor, høsten 2008 i gang en utredning av rutetjenester og driftsopplegg på de ikke-statlige lufthavnene på Notodden, Skien og Stord.

Med utgangspunktet i bl.a. denne utredningen fant departementet i St.meld.nr.16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 etter en samlet vurdering ikke grunnlag for å innlemme noen av de nevnte lufthavnene i Avinor. Grunnlaget for vurderingen var transportstandarden i influensområdene, aktiviteter av lokal karakter ved lufthavnene, gunstige synergieffekter i driften av lufthavnene mot annen

kommunal drift, samt de økonomiske utfordringene i Avinor.

I utredningen ble det identifisert et investeringsbehov på lufthavnene Notodden og Skien. Departementet la derfor i St.meld.nr.16 (2008-2009) til grunn at det skulle gis et engangs investeringstilskudd til disse lufthavnene på til sammen 12 millioner kroner i 2010, noe Regjeringen og Stortinget fulgte opp i statsbudsjettet for 2010. Sammen med overførte midler fra 2009 utgjorde dette til sammen 13 millioner kroner. Av disse midlene ble om lag 9,5 millioner kroner tildelt Notodden flyplass, Tuven, forutsatt at EFTAs overvåkingsorgan (ESA) finner vedtaket om statsstøtte forenlig med EØS-avtalens artikkel 61. Departementet er nå i dialog med ESA om dette.

Utredningen viste videre at Stord lufthavn, Sørstokken, skiller seg trafikalt fra de to øvrige lufthavnene ved at de fleste næringslivsreisene i regionen skjer fra lufthavnen. Kun 30 prosent av næringslivets tjenestereiser benytter alternativ lufthavn. Ut i fra lufthavnens trafikale betydning vurderte Samferdselsdepartementet i St.meld.nr.16 (2008-2009) at det var grunnlag for et årlig statlig tilskudd opp mot 12 millioner kroner for å sikre videre drift.

Stortinget sluttet seg til departementets vurdering av investeringstilskudd til lufthavnene på Skien og Notodden og årlig driftstilskudd til lufthavnen på Stord i behandlingen av Innst.S.nr.300 (2008-2009).

SPØRSMÅL NR. 752**Innlevert 25. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 2. februar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Norsk Cøliakiforening mottar fra tid til annen henvendelser fra medlemmer og andre personer om at de har vanskelig for å få glutenfri kost når de er innlagt på sykehus, eller de opplever at mat som skal være glutenfri likevel inneholder spor av gluten.

Hvordan sikrer helseforetakene at norske sykehus tilbyr god og trygg mat til mennesker med ulike matallergier?»

Svar:

Ved norske sykehuskjøkken tilbredes og serveres mat til syke mennesker hver eneste dag. Mange av disse har sykdommer hvor ernæring er en sentral del av behandlingen, for eksempel gjelder dette for personer med matallergi. Maten som serveres i helsetjenesten skal være trygg og bidra til god helse. Det er derfor ikke akseptabelt at pasienter med ulike matallergier får servert kost de ikke tåler.

Spesialisthelsetjenesten har ansvar for at helse-tjenestene er forsvarlige, hvilket innebærer at tilbudet skal være utformet på en slik måte at ulike pasienters behov for nødvendig helsehjelp blir ivaretatt. Etter Handlingsplanen for bedre kosthold i befolkningen (2007-2011) skal de regionale helseforetakene ha et

særskilt fokus på ernæringsområdet og spesielt for grupper der ernæring er viktig, som for eksempel ved allergi- og overfølsomhetssykdommer. Regionale helseforetak er pålagt å sikre at retningslinjer og krav på ernæringsområdet blir fulgt.

Jeg har bedt regionale helseforetak redegjøre for hvordan de sikrer at sykehus tilbyr god og trygg mat til mennesker med matallergier. En gjennomgang av tilbakerapporteringene viser at det er høy bevissthet om viktigheten av å sikre korrekt mat til alle pasienter som har behov for diett, herunder pasienter med ulike typer av matallergier. Mange helseforetak har egne "diettkjøkken" for produksjon av mat, mens andre sykehuskjøkken har egne kjøkkensoner med eget utstyr for å sikre at for eksempel gluten ikke kommer over i mat beregnet for personer med cøliaki. Det opplyses om at det er strenge interne regler for produksjon av spesialmat. En kritisk faktor som trekkes fram er opplæring av de ansatte for å sikre kvalitet i alle produksjonsledd helt fram til pasienten.

For øvrig vil jeg opplyse om at de gjeldende retningslinjene for kosthold i helseinstitusjoner nå er under revidering. Helsedirektoratet opplyser at reviderte retningslinjer etter planen vil foreligge i løpet av 2011.

SPØRSMÅL NR. 753**Innlevert 25. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 4. februar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Ifølge tall fra European Palliative Care Association (EPCA) trenger trolig 800 barn og deres familier i Norge et palliativt tilbud. Jeg er kjent med at Helsedirektoratet reviderer retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen for å inkludere retningslinjer om lindrende behandling spesielt knyttet til barns behov.

Er det aktuelt å lage retningslinjer for lindrende behandling til barn som er diagnoseuavhengige?»

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet har i 2010 på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet gjennomgått Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen for å vurdere behovet for eventuelle utdypninger i retningslinjene, herunder vurdere om det er behov for å klargjøre barns behov spesielt. Retningslinjer for lindrende behandling til barn og barns behov spesielt er i dag ikke inkludert i Nasjonalt handlingsprogram for palliasjon i kreftomsorgen. Direktoratet vil i revidert utgave av handlingsprogrammet inkludere retningslinjer om lindrende behandling spesielt knyttet til barns behov.

I 1993 satte Verdens Helseorganisasjon (WHO) opp retningslinjer som skulle sikre en human og sikker omsorg for barn med livsbegrensende sykdom - spesielt kreft. Dette førte til at man utvidet dette området i 1998 til også å omhandle andre kroniske pediatriiske sykdommer og til den definisjonen som WHO står for i dag.

I mars 2006 i Trento i Italia, ble det satt ned en styringsgruppe av fagfolk fra Europa, Canada, Libanon og USA som møttes for å diskutere den aktuelle situasjonen i pediatriisk palliativ omsorg i Europa. Gruppen ble betegnet som det internasjonale møtet for palliasjon for barn. Over tre dager ble pediatriisk palliativ omsorgstjeneste i forskjellige land sammenlignet. Pediatriisk palliativ omsorg ble definert, best praksis identifisert og minimumsstandarder avtalt. Resultatet ble et samlet dokument for Europa for barn med livsbegrensende og livstruende tilstander og terminal sykdom. EPCA anbefaler at disse standardene implementeres i alle Europeiske land.

Palliativ behandling for barn representerer en spesiell gren og er nær relatert til palliativ behandling for voksne. Men den skiller seg også ut.

Det er mange grunner til at man skal skille barn og voksne i den palliative behandlingen, og noen kan nevnes her: Barnas sykdomsbilde har ofte større variasjoner og er ofte svært komplekse og det palliative tilbudet kan omfatte alt fra dager, måneder til år. Foreldrene er barnas primære og juridiske omsorgsperson. Ikke minst er det viktig at den palliative behandlingen og omsorgen må alderstilpasses. Et barns sykdom påvirker hele familien.

Svar:

Jeg har på bakgrunn av spørsmålet bedt Helsedirektoratet om en vurdering. I sin tilbakemelding viser direktoratet til at det er mange sykdomstilstander i barnealderen som er kroniske og hvor det er behov for lindrende behandling. Det er ofte vanskelige faglige avveininger som må gjøres i slike saker, og det er behov for et større fokus på dette område innen pediatrien. Aktuelle tilstander, foruten krefttilstander og kroniske sjeldne tilstander, er medfødte sykdommer eller ervervede akutte skader som gir alvorlige spastiske følgetilstander eller andre bestående skader.

Helsedirektoratet konkluderer med at det er behov for å lage nasjonale retningslinjer, uavhengig av diagnose, med anbefalinger for lindrende behandling av barn fra nyfødt periode og gjennom hele barnealderen. Når det gjelder kreft, anbefaler direktoratet at arbeidet koordineres og ses i sammenheng med arbeidet som gjøres i det nasjonale handlingsprogrammet for palliasjon innenfor kreftomsorgen.

Jeg er kjent med at Frambu senter for sjeldne funksjonshemninger har utarbeidet et hefte om barn, ungdom og unge voksne med fremadskridende sykdommer som ikke har så lang tid igjen å leve. Hftet er skrevet for foreldre og fagpersoner som bidrar i omsorgen for disse barn og unge.

Barn har den samme rett til smertelindring som voksne. Det at barn dør av uhelbredelig sykdom, det være seg kreftsykdom eller annen sykdom, er heldigvis sjelden. Men når et barn er i livets siste fase, er det viktig at barnet får all den hjelpen det trenger, av lindrende behandling, pleie og omsorg tilpasset det enkeltes barns behov.

Jeg imøteser derfor Helsedirektoratets retningslinjer på dette området.

SPØRSMÅL NR. 754

Innlevert 25. januar 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 3. februar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Ifølge avisa ITromsø fredag 21. januar 2011, så blir færre saker fra Troms politidistrikt ført for retten og etterforskning av mange saker blir liggende på politihuset. Årsaken til dette er mange store saker og manglende resurser.

Hva vi statsråden konkret gjøre for at Troms politidistrikt får tilført nødvendige ressurser for å få flere saker til retten?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg nevne at departementet tidligere hadde den direkte etatsstyringen av det enkelte politidistrikt. Da Politidirektoratet ble opprettet og politireformen vedtatt av et bredt flertall i Stortinget, innebar dette også vesentlige endringer i styringen av norsk politi. Etatsstyringsoppgavene for politidistrikten og de fleste særorganene ble delegert til Politidirektoratet. Dette gjelder også ressursfordeling, intern organisering og resultatoppfølging.

Politidirektoratet foretar en årlig økonomisk rammetildeling til politi- og lensmannsetaten på grunnlag av en omforent fordelingsmodell som tar hensyn til det enkelte distrikts oppgaver og lokale forhold forøvrig. Det er politimesteren sitt ansvar å fastsette både årsverksrammen og midler til drift og investeringer, innenfor denne rammetildelingen.

Politi og påtalemyndighet har fått tilført betydelige ressurser under denne regjeringen. Bevilgningen er økt fra 8,2 milliarder kroner i 2005 til 12,2 milliarder kroner i 2011, en økning på 4,0 milliarder kroner (48,8 prosent). I 2010 ble budsjettet økt med hele 1,3 milliarder kroner, hvilket er tidenes største økning i politibudsjettet. Denne veksten er videreført i 2011. Bevilgningen til politi- og påtalemyndighet er i 2011 i tillegg økt med 547 millioner kroner. Regjeringen har med denne budsjettøkningen lagt til rette for en betydelig stillingsvekst i politiet fra 2005 og frem til i dag, både gjennom nye stillinger og økt opptak av studenter på Politihøgskolen.

Når det gjelder kriminalitetsutviklingen, viser antallet anmeldte forbrytelser en nedgang på 2,4 prosent fra 2009 til 2010. Politirektoratets årsrapport, basert på etatens STRASAK-tall, viser at nedgangen knyttes særlig til kategorien vinning, som hadde en relativt sterk tilbakegang på 5,9 prosent siste år.

Gjennomsnittlig oppklaringsprosent på slutten av 2010 var 37,4 %, som representerer det høyeste nivå på oppklaringsprosenten i femårsperioden og hele 3,1 prosent økning siden 31.12.2009. Måltallet er 38 %. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden

for forbrytelser var 122 og ble redusert med en dag i løpet av 2010, men viser en økning på ti dager i femårsperioden. Måltallet er 120 dager.

Politidirektoratet, som har forelagt spørsmålet for politimesteren i Troms, opplyser at:

”Antall rettskraftige dommer i saker fra Troms politidistrikt er i 2010 på samme nivå som i 2009. En økning av registrerte straffesaker kombinert med økt oppklaringsprosent (49,7 %) har ført til noe lengre saksbehandlingstid (107 dager) og større restanser ved årsskriftet enn hva som var målsettingen.

Økningen i restanser skyldes også økt liggetid ved retts- og påtaleenheten. I noen grad kan dette tilskrives unormal høy utskiftning av jurister samt endrede arbeidstidsbestemmelser. Samtidig har politidistriktet i 2010 etterforsket mange store og krevende narkotika- og sedelighetssaker.

Politimesteren opplyser at reduksjon av restanser og saksbehandlingstid vil være et hovedfokus i distriktet for inneværende år, hvilket man med dagens ressurser har som målsetting å komme i mål med.”

Budsjettet for 2011 er ikke fordelt på politidistrikten, men fra 2009 til 2010 hadde Troms politidistrikt en budsjettøkning på 12 %. Sammenlignet med gjennomsnittlig økning på 9,3 for politidistrikten, viser dette at Troms politidistrikt har hatt en betydelig budsjettøkning og at det ligger godt over måltallene for både oppklaringsprosenten og saksbehandlingstiden. Jeg har derfor tillit til at politimesteren disponerer ressursene på en måte som kommer hele politidistriktet til gode.

SPØRSMÅL NR. 755

Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 10. februar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Hva er status for effektstudien av behandlingsmodellen MultiFunC som er startet opp i 2010, hvem foretar studien og når vil resultatene av denne foreligge?»

BEGRUNNELSE:

På Barne- og familiedirektoratet sine hjemmesider kan vi lese at en effektstudie av behandlingsmodellen MultiFunC starter i 2010. MultiFunC er et om diskutert og kostbart behandlingstilbud og det er viktig at en evaluering/ effektstudie foretas av uavhengi-

ge innstanser. Som en del av evalueringen av det statlige barnevernet og arbeidet med den varslede stortingsmeldingen om fremtidens barnevern bør dette være en sentral del.

Svar:

Multifunksjonell behandling i institusjon og nærmiljø (MultifunC) retter seg mot ungdom i alderen 14 til 18 år med alvorlige atferdsvansker som har behov for et institusjonsopphold før de kan ha nytte av hjelp mens de bor hjemme. MultifunC er en av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets største

satsinger for utvikling av institusjonstilbudet i barnevernet, og inngår i et norsk-svensk samarbeid. Dette samarbeidet innebærer at norske og svenske myndigheter samkjører implementering av modellen og forskning om resultat. Norge og Sverige startet implementeringen av MultifunC samtidig, med fem institusjoner i Norge og to i Sverige.

At ungdom har alvorlige atferdsvansker, viser seg ofte i form av voldelig og aggressiv atferd, kriminalitet og rusmiddelmisbruk. De har også problemer med å fungere tilfredsstillende på skolen, sammen med venner og i familien. MultifunC kartlegger hvilke faktorer som vil være en beskyttelsesfaktor for den enkelte ungdom. Målet er å endre ungdommens atferd slik at de kan fungere bedre i familien, blant venner og på skolen.

Behandlingen består av et relativt kort opphold på institusjon (om lag 6 måneder) fulgt av tett oppfølging i hjemmet etter utflytting fra institusjon. Det etableres samarbeid med skole i nærmiljøet og kontakt med positive ungdomsmiljøer og fritidsaktiviteter. Familien involveres i behandlingen og det legges stor vekt på trening i sosiale ferdigheter. Å styrke den unges deltakelse i skole og arbeid, etablere positiv jevnalderskontakt og tilknytning til lokalsamfunnet, å bedre kontakt og kommunikasjon med familien og å trene på økt selvkontroll og problemløsningsferdigheter, er viktige faktorer i modellen.

Jeg er enig med representanten i at det er behov for en grundig evaluering av MultifunC. Derfor har vi igangsatt dette. Evalueringen av MultifunC vil være den første større undersøkelsen av effekter av institusjonsbehandling i Norden. Tilsvarende undersøkelse gjennomføres i Sverige. Evalueringen vil gi nyttig informasjon og verdifull kunnskap både om MultifunC og om annen institusjonsbehandling.

Evalueringen av MultifunC er todelt og omfatter; a) å evaluere implementeringen av behandlingsmodellen og b) å evaluere effekten av behandlingsmodellen. Evalueringsoppdraget utføres av Regionalt

Kunnskapssenter for barn og unge – Nord, psykisk helse og barnevern (RKBU)¹). I sin begrunnelse for spørsmålet trekker stortingsrepresentanten fram at det er viktig med en uavhengig evaluering av MultifunC. De som gjennomfører forskningen ved RKBU er eksterne forskere som ikke har deltatt i utviklingen av prosjektet eller modellen.

Evalueringen av effekten av MultifunC følger strenge internasjonale standarder for slike undersøkelser og vil bygge på innsamling av data om ungdommens atferd gjennom ulike spørreskjema; fra ungdommen selv, ungdommens foresatte og lærere. I tillegg registreres rent objektive data som for eksempel lovbrudd. Den metodiske tilnærmingen i evalueringen, bidrar til at forskeren ikke kan påvirke resultatet. Forskningsresultatene vil bli publisert i internasjonale fagtidsskrifter med fagfellevurderinger (peer review), noe som vil være et korrektiv til eventuelle skjevheter i evalueringen. Vi mener hensynet til habilitet og uavhengighet er godt ivaretatt, og i tråd med forskningsetiske retningslinjer.

Sluttrapporten fra implementeringsstudien vil foreligge i løpet av våren 2011. Implementeringsstudien vil kunne gi svar på hvordan den enkelte institusjon har iverksatt behandlingsmodellen og om de ansatte har evnet å bruke modellen slik den er beskrevet. Effektevalueringen forventes fullført innen utgangen av desember 2014. Den vil sammenlikne MultifunC-behandling med annen tilgjengelig institusjonsbehandling for ungdom med alvorlige atferdsvansker. Evalueringen vil gi svar på om behandlingstilbudet har gitt målgruppen god hjelp eller ikke. Dette vil kunne få stor betydning for den videre utvikling av institusjonstilbudet i Norge.

1. RKBU består av tidligere Regionsenter for barn og unges psykiske helse Nord (RBUP) og Barnevernets utviklingssenter i nord (BUS). Sentrene er fra 1. januar 2011 sammenslått. Evalueringsoppdraget ble før 1.1.2010 gjennomført av tidligere RBUP. RKBU er et eget institutt på det Helsevitenskapelige fakultet ved Universitetet i Tromsø.

SPØRSMÅL NR. 756**Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 2. februar 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden foreta seg for at næringen kan nå sine mål om flerdobling av produksjonen av oppdrettslaks?»

BEGRUNNELSE:

Lakseeksporten fra eksempel Hitra og Frøya kan nær tredobles i løpet av få år. Enkelte av aktørene i næringen etterlyser mer næringspolitikk og mindre distriktspolitikk fra regjeringen.

Ved at de store oppdrettselskapene også må kunne tildeles konsesjoner, ikke bare de små.

Mange av de store selskapene ønsker å bruke mer midler på forskning og utvikling. Myndighetene kan gjennom konsesjoner legge til rette for at næringen kan bygge ut ny teknologi.

Svar:

Regjeringas politikk innebærer ikke at det legges opp til en tallfestet kapasitetsøkning eller produksjonsøkning i lakse- og ørretoppdrett. Vi vil imidlertid legge til rette for videre vekst i havbruksnæringa innenfor bærekraftige rammer.

I 2009 ble det tildelt 65 nye laksetillatelse. "Mindre aktører" og aktører som ville legge til rette for økt bearbeiding med sikte på økonomisk integrasjon i kystdistriktene i Norge ble prioritert. I 2010 ble det tildelt fire tilleggstillatelse, og i 2011 vil det gis tilbud om 5 % kapasitetsøkning pr. tillatelse i Troms og Finnmark. Det vil i 2012 bli gjort en ny vurdering av spørsmålet om kapasitetsvekst.

På havbruksområdet, som på flere andre områder, henger miljøspørsmål, næringsutvikling og distriktspolitikk tett sammen. Miljømessig bærekraft er en forutsetning for langsiktig utvikling og vekst i

havbruksnæringen. Havbruksnæringen bidrar til lokalsamfunn med liv og aktivitet og kommunene setter av deler av våre felles sjøarealer til havbruksvirksomhet.

Det er ikke bare volumvekst som kan bidra til den videre utviklingen av havbruksnæringa. Havbruksnæringa skaper ringvirkninger, og bør i økende grad kunne være en viktig faktor i at det skapes mer aktivitet i lokalsamfunnene og større verdier. For eksempel bearbeides bare 20 prosent av norsk oppdrettslaks før den eksporteres. Det betyr at den norske laksenæringa går glipp av store deler av verdiøkningen som ligger i bearbeidede produkter, og i tillegg verdien av restråstoffet som ofte går til spille når laksen selges hel. Her mener jeg det ligger et uutnyttet potensial for økt verdiskaping.

Forskning og utvikling av teknologi er viktig for hvordan havbruksnæringa vil utvikle seg i framtida. Både myndighetene og havbruksnæringa bruker relativt store ressurser på forskning. Myndighetene kan dessuten tildele vederlagsfrie forskningstillatelse til å utvikle kunnskap som kommer akvakulturnæringa til gode, blant annet om driftsformer, teknologi, biologi, ernæring, fiskehelse og fiskevelferd. Nylig sendte Fiskeri- og kystdepartementet på høring et forslag om en prøveordning med forlenget landfase for settefisk av laks, ørret og regnbueørret. Dette kan bidra til å redusere rømmingsrisiko, sykdomsrisiko og dødelighet. Det kan også være fornuftig ut fra miljømessige og økonomiske hensyn, samt bidra til utvikling av miljøteknologi i havbruksnæringa. Med dagens lønnsomhet i laksenæringa, bør det ikke være økonomi som setter begrensninger på hvor store ressurser selskapene kan bruke til forskning og ny teknologi.

SPØRSMÅL NR. 757**Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Siv Jensen****Besvart 2. februar 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«I forbindelse med piratvirksomheten utenfor østkysten av Afrika uttalte statssekretær Roger Ingebrigtsen i Forsvarsdepartementet til Dagens Næringsliv 17. januar at "det finnes ingen raske løsninger. Da må skipene få lov til å bevæpne seg".

Er statsråden enig i uttalelsen fra statssekretæren, og hvilke tiltak vil regjeringen iverksette for å trygge virksomheten til norske rederier som seiler i de aktuelle områdene?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 26. januar 2011 med spørsmål nr. 757 fra stortingsrepresentant Siv Jensen om bl.a. sikkerheten for norske rederier som seiler i piratutsatte områder utenfor østkysten av Afrika.

Det finnes, slik statssekretæren har påpekt, ikke raske løsninger på problemene med piratvirksomhet utenfor østkysten av Afrika. Det er derfor også forståelig at rederiene er bekymret for sikkerheten for skip som seiler i farvann der somaliske pirater opererer, og at enkelte ønsker bevæpning om bord. Av den grunn vurderer regjeringen nå regelverket for bruk av våpen om bord på norske skip. Jeg vil samtidig påpeke at det er en fare for opptrapping av voldsbruk ved bruk av våpen under kapringsforsøk. Feltet er komplekst og kryssende regelverk kommer til anvendelse. Regjeringen ser nå på regelverket med sikte på å fremme ivaretagelse av sikkerhet for skip og mannskap, og samtidig ivareta vesentlige krav til samfunnsikkerhet og rettsordenen.

Bare ved å få til en stabilisering av Somalia kan vi fjerne årsakene til piratvirksomheten. Vi arbeider derfor langsiktig for å sette landets myndigheter selv i stand til å gripe inn overfor piratene. Norge gir omtrent 230 millioner kroner hvert år i utviklingshjelp til Somalia. Situasjonen er så vanskelig at over halvparten av bistanden er humanitær nødhjelp. Norges Rederiforbund og Kirkens Nødhjelp engasjerer seg sammen med regjeringen i et viktig prosjekt for å skape alternative arbeidsplasser i Somalia. Norge har også andre langsiktige prosjekter for å fremme stabiliseringen av Somalia.

Oppbyggingen av Somalia tar tid og de nasjonale militære tiltakene er langt fra nok. Norge har derfor sammen med andre skipsfartsnasjoner og land i regionen dannet en internasjonal kontaktgruppe som utvikler og samordner felles tiltak for å forsøke å bekjempe piratvirksomheten. Norge hadde formannskapet i gruppen første halvår i 2010. Jeg vil trekke frem tre konkrete resultater:

For det første har vi utviklet preventive tiltak for skip som seiler gjennom piratutsatte områder. De fleste skip som blir kapret har ikke fulgt opp disse tiltakene. Regjeringen opprettholder tett og god dialog med næringen om tiltak for å håndtere de store utfordringene skip og sjøfolk står overfor. Berørte norske myndigheter legger stor vekt på forebyggende arbeid og beredskapsarbeid. Blant annet har Sjøfartsdirektoratet fastsatt et høyere sikkerhetsnivå for norske skip i piratutsatte områder. Det mest effektive virkemiddel for å unngå kapring er de preventive tiltak som handelsskipene bør følge. Tilbakemeldinger tilsier at norske rederier er gode til å følge de preventive tiltakene.

For det andre har vi styrket den internasjonale rettsforfølgelsen av pirater. Vi legger stor vekt på at pirater blir dømt og straffet for sine angrep, og at slike straffer sones i Somalia. All den tid Somalia ikke er i stand til å straffefølge egne pirater, arbeides det med å få på plass et system der mannestyrkene overfører pågrepne pirater for straffefølgning til nabo-stater i regionen. Kenya og Seychellene foretar slik rettsforfølgning nå og andre land ventes å bidra. Samtidig bygges det og oppgraderes fengsler til en akseptabel standard i stabile deler av Somalia, slik at dømte pirater kan overføres til soning i sitt hjemland. Manglende fengsels- og domstolskapasitet gjør imidlertid at mange pirater inntil nå er satt fri etter arrestasjon. Dette er ikke akseptabelt når bevisene er klare.

For det tredje etablerte vi under norsk ledelse et støttefond i fjor som bidrar til å mobilisere penger fra giverlandene. Fondet finansierer prosjekter som styrker rettsforfølgelsen av pirater i Somalia og andre land i regionen. Norge er styremedlem i fondet og var en av de største giverne i 2010. Regjeringen vurderer å trappe opp innsatsen ytterligere i år. Den største posten vil gå til oppgradering og bygging av fengsler i Somalia. Dette vil antagelig gjøre det lettere for andre land i Øst-Afrika å stille sine domstoler til disposisjon for slike saker fordi de da vet at dømte pirater kan overføres til soning i hjemlandet.

Regjeringen er opptatt av å trygge virksomheten til norske rederier som seiler i de aktuelle områdene, og planlegger i tillegg til den omfattende innsatsen jeg har redegjort for ovenfor, på nytt å sende en fregatt til området i 2012. Endelig avgjørelse fattes i løpet av inneværende år. Norsk militær tilstedeværelse i området er imidlertid bare en del av regjeringens samlede innsats mot piratvirksomhet.

Regjeringen følger situasjonen kontinuerlig og deler skipsfartsnæringens bekymring over utviklingen.

SPØRSMÅL NR. 758**Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 2. februar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«SVs landsstyre sier i en uttalelse om Lofoten/Vesterålen, datert 23.01.11, at "Finansdepartementet har nylig regnet ut effekten på framtidige velferd til 0,1 % av dagens nivå – altså ingen dramatisk endring." Formålet er å marginalisere oppsiden av petroleumsvirksomhet i området.

For å få perspektiv på slike beregninger, kan finansdepartementet vise til beregninger som viser at noe annet prosjekt i norsk næringsliv antas å ha større virkinger på fremtidig velferd?»

Svar:

Tallene det refereres til i spørsmålet kan være basert på et svar fra Finansdepartementet på budsjettspørsmål nr. 604 av 16. november 2010 fra Høyre. Høyre spurte om følgende:

"Jeg viser til svar på spørsmål nr 598, som jeg forstår dit hen at det anslås at ca. 2,5 pst. av gjenværende, utvinnbare petroleumsressurser fra sokkelen befinner seg utenfor Lofoten og Vesterålen. Hvordan vil anslagene for hhv. den løpende kontantstrømmen fra petroleumssektoren og inndekningsbehovet i offentlige finanser i 2060 endres dersom Finansdepartementets anslag for framtidige petroleumsinntekter reduseres med 2,5 pst.? ..."

Finansdepartementet svarte følgende på spørsmålet:

"Hvilken fremtidig kontantstrøm som vil følge av en gitt ressursmengde er usikker, og avhengig av framtidige priser, utvinningskostnader m.v.

På generelt grunnlag kan en likevel legge til grunn at en reduksjon i framtidige petroleumsinntekter på 2,5 pst. ville slå ut i en tilsvarende reduksjon i de framtidige avsetningene i Statens pensjonsfond utland. Siden det allerede er en betydelig kapital i fondet, vil nedgangen i forventet realavkastning i 2060, og dermed også nedgangen i avkastningens bidrag til finansiering av offentlig sektors utgifter, bli prosentvis noe mindre enn dette. I beregningene i Nasjonalbudsjettet 2011 er forventet fondsavkastning anslått til 5,1 pst. av verdiskapingen i Fastlands-Norge i 2060. En reduksjon i petroleumsinntekter i perioden fram til 2060 på 2,5 pst. sammenliknet med referanseberegningen i Nasjonalbudsjettet 2011 kan dermed grovt sett anslås å øke det udekkede finansieringsbehovet i 2060 – anslått til 7¼ pst. av verdiskapingen i fastlandsøkonomien i Nasjonalbudsjettet 2011 – med i størrelsesorden 0,1 prosentpoeng."

Tallene gjengitt i Finansdepartementets svar utgjør ikke noen lønnsomhetsvurdering av et spesifikt prosjekt. Finansdepartementet sitter heller ikke med noen oversikt over avkastningsberegninger for prosjekter i næringslivet som det er spurt om.

SPØRSMÅL NR. 759**Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 14. februar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«SVs landsstyre sier i en uttalelse om petroleumsvirksomhet i Lofoten/Vesterålen, datert 23.01.11, at "En konsekvensutredning etter petroleumsloven § 3-1 for dette havområdet vil i all hovedsak være en redigert versjon av foreliggende rapporter, men med fokus på åpning av områdene for oljeleting."

Kan statsråden bekrefte at en konsekvensutredning kan gjennomføres basert på allerede utførte rapporter, og at rapportene ikke må utføres etter at ved-

tak om gjennomføring av konsekvensutredning gjøres?»

Svar:

Kravet i petroleumsloven § 3-1 om at Olje- og energidepartementet skal forestå en konsekvensutredning før åpning av et nytt område på kontinentalsokkelen for petroleumsvirksomhet, er utdypet ved et eget kapittel 2a i petroleumsforskriften. Dette kapitlet er en gjennomføring i forhold til petroleumssektoren av EU-direktiv 2001/42/EC om strategiske mil-

jøkonsekvensutredninger. I tråd med lang praksis i Norge er imidlertid de konsekvensutredninger som gjennomføres før åpning av nye områder for petroleumsvirksomhet, bredere anlagt enn bare å vurdere miljømessige konsekvenser. Utredningen skal således "bidra til å belyse de ulike interessene som gjør seg gjeldende på det aktuelle området. Konsekvensutredningen skal belyse virkningene åpning av et område for petroleumsvirksomhet kan ha for nærings- og miljømessige forhold, herunder mulige farer for forurensning, samt antatte økonomiske og sosiale virkninger".

Prosesen for gjennomføring av konsekvensutredningen er som følger:

- Det utformes et utkast til program for konsekvensutredningen. Dette skal klargjøre hvilke forhold det skal redegjøres for i konsekvensutredningen, herunder hvilke utredninger som er nødvendige for å gi et godt beslutningsgrunnlag. Forslag til utredningsprogram skal gi en beskrivelse av den planlagte prosessen for å vurdere åpning av område for petroleumsaktivitet og antatte problemstillinger som vil bli belyst. Programmet skal sendes på offentlig høring med en høringsfrist på minst seks uker. Departementet fastsetter utredningsprogrammet på bakgrunn av forslaget og uttalelsene til dette.
- Konsekvensutredningen utarbeides på bakgrunn av det fastsatte utredningsprogrammet. Den skal i innhold, omfang og detaljgrad tilpasses den

konkrete saken og, så langt som mulig, basere seg på foreliggende kunnskap og nødvendig oppdatering av denne. Konsekvensutredningen skal beskrive forskjellige mulige alternativer for fremtidig petroleumsvirksomhet i området og virkningen av disse.

- Departementet sender konsekvensutredningen på høring til berørte myndigheter og interesseorganisasjoner. Den gjøres tilgjengelig for offentligheten og det kunngjøres samtidig i Norsk Lysingsblad at konsekvensutredningen er sendt på høring. Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke kortere enn seks uker.
- Departementet skal på bakgrunn av høringen ta stilling til om det er behov for tilleggsutredninger eller dokumentasjon om bestemte forhold. Eventuelle tilleggsutredninger skal sendes på høring til dem som har avgitt uttalelse i saken. Fristen for uttalelse bør ikke settes kortere enn to uker.

På denne bakgrunn kan jeg bekrefte at en konsekvensutredning som nevnt, og i tråd med reglene for slike konsekvensutredninger, i innhold, omfang og detaljgrad skal tilpasses den konkrete saken og, så langt som mulig, basere seg på foreliggende kunnskap og nødvendig oppdatering av denne. Det vil bero på en konkret vurdering om den kunnskap som allerede foreligger, kan anses tilstrekkelig til å oppfylle kravene til en konsekvensutredning. Om nødvendig, vil det også kunne bli behov for nye utredninger.

SPØRSMÅL NR. 760

Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 1. februar 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«I media er det fremkommet at en person som har oppholdt seg ulovlig i Norge har fått tilgang til høyere utdanning ved et av Norges universitet (Amelie-saken).

Har statsråden oversikt over lignende tilfeller, og i hvilken grad mener statsråden universitetene selv bærer ansvar for å sikre at personer som får tilgang til høyere utdanning skal være i landet lovlig; hva er konsekvensen for de som tilegner seg utdanning ulovlig, og hva vil statsråden gjøre for å sikre seg mot lignende tilfeller?»

Svar:

I utgangspunktet må alle utlendinger som ikke kommer fra EU/EØS-området og som ønsker å oppholde seg i Norge i mer enn tre måneder ha oppholdstillatelse. Dette gjelder også studenter, som kan søke om en egen oppholdstillatelse for studenter.

Personer som har tilsagn om opptak ved en offentlig godkjent utdanningsinstitusjon på høyskole- eller universitetsnivå, kan få oppholdstillatelse. Det er et vilkår at utdanningen er formålet med oppholdet og at det dreier seg om heltidsutdanning, og at den gir rett til full støtte i Statens Lånekasse. Dette kravet gjelder

selv om studenten skal finansiere oppholdet på annen måte enn gjennom lån fra Statens Lånecasse.

Som jeg gjorde rede for i mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr 1802 i 2010 fra Per-Willy Amundsen om tilsvarende problemstillinger, er spørsmålet om oppholdstillatelse først og fremst en sak mellom den som søker opphold og utlendingsmyndighetene, og det er Justis- og politidepartementet som har hovedansvaret for innvandringsaker. Kunnskapsdepartementet har ikke oversikt over personer uten oppholdstillatelse som tar høyere utdanning i Norge.

Universiteter og høyskoler tildeler selv studie-plasser, og de må kontrollere at vilkårene for å starte studiene er oppfylt. Dersom noen uten oppholdstillatelse likevel ved en feil gjennomfører høyere utdanning, er det ikke sanksjoner knyttet til dette.

På bakgrunn av den aktuelle saken og de opplysningene som har kommet frem, vurderer universitetene og høyskolene om rutineene ved oppstart av studiene er tilfredsstillende. Kunnskapsdepartementet vil følge opp dette.

SPØRSMÅL NR. 761

Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 2. februar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hedmark rammes hardt av relativt store rovdyrflokker som bl.a. ulv. Disse skaper utrygghet samt bidrar til at næringsgrunnlaget blir sterkt redusert. Mange av disse ulvene er såkalte grensedyr som både er i Sverige og i Norge.

Er statsråden enig med spørseren om at disse må anses som norske og regnes med i det antall ulv vi har i Norge?»

Svar:

Det er riktig at en del av ulvene i den skandinaviske ulvestammen har tilhold både i Sverige og i Norge. Tellinger utført vinteren 2009-2010 viser 31-37 helnorske ulver og 33-37 ulver med tilhold på tvers av riksgrensen. Imidlertid omhandler det norske bestandsmålet på 3 årlige ynglinger av ulv kun valpekull født i helnorske revir innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. I det svenske bestandsmålet på 20 årlige ynglinger inngår ynglinger i grenserevirene i tillegg til helsvenske revir. Det foreligger i dag ingen avtale mellom våre to land når det gjelder fordelingen av ulverevir på tvers av riksgrensen mellom Sverige og Norge. Fra vinteren 2001-2002 og frem til i dag har antall grenserevir (familiegrupper og ulve-

par) variert mellom 2 og 7, og antall årlige ynglinger i disse grenserevirene har variert fra 1 til 4. Vinteren 2009-2010 ble det påvist totalt 7 grenserevir, og valpekull ble født i 4 av disse revirene våren 2009. Jeg har dialog med svenske myndigheter om fordeling av ulverevir i grenseområdet. Svenske myndigheter viser til at de i oktober 2009 vedtok en ny rovviltpolitikk der blant annet bestandsmålet for ulv ble fryst til dagens nivå frem til 2012. Samtidig skal det i denne perioden gjennomføres en utredning av et fremtidig bestandsmål for ivaretagelse av en levedyktig ulvebestand i Skandinavia, og oppdraget ble gitt av den svenske regjeringen i juni 2010. Svenske myndigheter har så langt vært tydelige på at det ikke er aktuelt å endre bestandsmålet eller foreta noen fordeling av grenserevirene før resultatet av utredningen foreligger i 2012. Inntil vi eventuelt har kommet fram til en avtale med Sverige om en slik fordeling er det min oppfatning at vi fortsatt skal skille mellom ulver med tilhold i Norge og ulver med tilhold på tvers av riksgrensen. Jeg mener det er helt nødvendig med et nært samarbeid med svenske myndigheter dersom vi skal lykkes med å ivareta en levedyktig ulvestamme i Skandinavia.

SPØRSMÅL NR. 762**Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 4. februar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Mange utenlandske lastebilsjåfører tøyser de norske reglene maksimalt og ofte mer enn det. I tillegg har de ofte mangler både på kjøretøyet og sikkerhetsutstyret i henhold til norske kjøretøybestemmelser. Bruk av såkalt avgiftsfri diesel forekommer også relativt ofte.

Hva vil regjeringen gjøre for at vi unngår denne form for ulovligheter, samt urettferdig konkurranse som rammer den norske transportnæringen?»

BEGRUNNELSE:

Nylig kunne vi lese i Hamar Arbeiderblad om en polsk sjåfør som ble tatt med et vogntog som var nesten 6 meter for langt. Det vil si at sjåføren kunne få med seg ca 30 % mer enn de som kjører lovlig. Dette skaper frustrasjon hos norske sjåfører og gir en uheldig konkurransesituasjon.

Svar:

Statens vegvesen har kontinuerlig kontroller knyttet til bruk av kjøretøy og søker å håndheve det gjeldende regelverket på best mulig måte. Ved overskridelser av tillatt bredde og lengde for vogntog vil reaksjonen kunne bli anmeldelse og tilbakekalling av eventuelle dispensasjoner. Norge følger i utgangspunktet harmoniserte felleseuropeiske regler for vekt og dimensjoner for kjøretøy. I tillegg har vi fått nasjonale tilpasninger når det gjelder lengde på lastebiler og semitrailere for bedre å ta hensyn til norske forhold.

Norge har siden 1. juni 2008 hatt en prøveordning med modulvogntog (opptil 25, 25 m lengde) på en begrenset del av vegnettet. Regjeringen vil vurde-

re en eventuell permanent endring av bestemmelsene om vekt og dimensjon på kjøretøy etter at prøveordningen er evaluert. I denne sammenheng vil harmoniseringsarbeidet i Europa bli fulgt nøye, i første omgang med tanke på utvikling av felles kjøretøybestemmelser for transport mellom de nordiske land.

Jeg vil for øvrig kort bemerke at Statens vegvesen og politiet har et konkret fokus på å forhindre at utenlandske vogntog skaper problemer i vintertrafikken ved at de for eksempel ikke har egnede dekk og/eller manglende kjetting. Kjøretøy med slike mangler blir tatt ut av trafikken og vil som regel få bruksforbud. I forlengelsen av dette er vegtrafikkloven § 37 nylig endret slik at Statens vegvesen nå har hjemmel til å fjerne kjøretøy som har kjørt seg fast eller på andre måter er til hinder for fremkommelighet i trafikken. Før lovendringen var det bare politiet som hadde hjemmel til å utføre denne myndigheten.

Det er viktig med like konkurransevilkår i transportsektoren, og der det ikke er eksplisitt grunnlag for forskjellsbehandling mellom norske og utenlandske transportører er det klare utgangspunkt at begge grupper står overfor samme rammebetingelser når de utfører sin transportvirksomhet. Når det gjelder drivstoffavgifter må derfor både norske og utenlandske transportører forholde seg likt til avgiftssystemet i det landet de opererer i. Kontroll med bruk av drivstoff i forhold til gjeldende avgiftsregelverk er oppgaver som i hovedsak er lagt til tollvesenet.

Det er et grunnleggende utgangspunkt at både norske og utenlandske sjåfører og kjøretøy kontrolleres likt, uavhengig av nasjonalitet. Regjeringen har som mål å sikre en effektiv håndhevelse av regelverket, og vil fortsette med dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 763**Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 4. februar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Helse Midt-Norge har nå avsluttet sin anbuds-
runde knyttet til kjøp av bildediagnostiske MR-un-
dersøkelser i Møre og Romsdal. I den forbindelse har
man besluttet å ikke tildele oppdrag til en av dagens
største og viktigste leverandører, Sunnmøre MR-
klinikk. I anbudsprosessen legger man vekt på antallet
pasienter (besøk) og ikke pris per undersøkelse slik
jeg trodde var naturlig ettersom disse utfører oppdrag
fra henvisende lege.

Kan statsråden gjøre rede for hvorfor man legger
seg på denne praksis?»

BEGRUNNELSE:

Det er fortsatt ventetider i Møre og Romsdal
knyttet til bildediagnostiske MR-undersøkelser, og
Helse Midt-Norge har nå avsluttet sin siste anbuds-
konkurranse og tildeling av oppdrag er gitt. En av de
aller største produsentene av denne typen tjenester i
Ålesund, Sunnmøre MR-klinikk, har i den forbindel-
se mistet sin avtale og andre har fått oppdraget. I den
forbindelse har det oppstått en diskusjon vedrørende
selve prosessen, og ikke minst til selve konkurranse-
grunnlaget. En har nå lagt seg på en praksis der en
ikke lenger skal måle pris ut i fra antallet undersøkel-
ser, men i stedet regne ut ifra antallet pasienter. Dette
stiller jeg meg svært undrende til all den tid at det er
henvisende lege som definerer hva som skal gjøres
og ikke de som utfører MR-undersøkelsen. det er
selvfølgelig mulig å gi et tilbud ut ifra et antatt gjem-
nomsnitt, men dette åpner for variasjoner i tilbudet
alt ettersom hvilke avanserte tilfeller den enkelte har
som utgangspunkt. Jeg regner med at det er utarbeid-
et nasjonale retningslinjer overfor de regionale hel-
seforetak om hvordan denne typen anbud og kriterier
skal utarbeides slik at det er ens praksis.

Jeg vil be om at statsråden redegjør for disse i sitt
svar og ikke minst begrunner hvorfor man legger seg
på denne praksis. Jeg ber også om at det redegjøres
for om i hvilken grad en nå i Møre og Romsdal har
kapasitet innen de nå inngåtte avtaler til å ta unna

nødvendige undersøkelser uten at det oppstår køer i
systemet.

Svar:

Helse Midt-Norge RHF har opplyst at de frem til
31.01.11 hadde avtaler om kjøp av tjenester innen
billeddiagnostikk med private leverandører i sin regi-
on; herunder Sunnmøre MR-klinikk AS. Disse avta-
lene var tildelt på basis av kriteriene kostnad og kva-
litet. "Pris pr pasient"-kriteriet er blitt brukt fordi det
inkluderer både antall undersøkelser pr pasient og
innholdet i undersøkelsene (antall PK-koder). Dette
er størrelser som varierer fra tilbyder til tilbyder.

Avtalen med Sunnmøre MR-klinikk AS inne-
holdt en opsjon for forlengelse av avtalen i ytterligere
6 måneder. Avtalen med Sunnmøre MR-klinikk AS
ble imidlertid ikke forlenget. Årsaken til dette er etter
hva jeg har fått opplyst, at klinikken i avtaleperioden
hadde gjentatte overskridelser av det beløp som var
avtalefestet som tak på "pris pr pasient", slik at Helse
Midt-Norge RHF fikk behandlet færre pasienter enn
avtalt.

Sunnmøre MR-klinikk AS sitt tilbud ble avvist,
fordi de hadde tatt forbehold knyttet til kriteriet "pris
pr pasient" og fordi de ikke oppfylte kravet om "fast
tilstedeværende radiolog".

Sunnmøre MR-klinikk AS har klaget på tildelin-
gen og har brakt saken inn for retten. Helse Midt-
Norge RHF er i kjennelse fra Inntrøndelag Tingrett
pålagt å avvente kontraktsignering med den nye leve-
randøren til saken er endelig avgjort av tingretten el-
ler av Klagenemnda for offentlige anskaffelser. Det
er grunn til å tro at en slik endelig avgjørelse vil kunne
foreligge i løpet av de nærmeste 3-4 ukene.

Siden denne saken nå er en rettslig tvist mellom
partene, må saken finne sin avgjørelse i det etablerte
tvisteløsningssystemet, dvs. rettssystemet eller Kla-
genemnda for offentlige anskaffelser. Jeg finner det
derfor ikke riktig å kommentere eller vurdere denne
saken utover det jeg så langt har fått opplyst fra Helse
Midt-Norge RHF.

SPØRSMÅL NR. 764**Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 2. februar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I VG fredag 21. januar kan en lese om en kvinne som ble ufør etter et jobbarrangement. Hun måtte gjennom en sak mot Nav som heldigvis resulterte i medhold i Trygderetten etter 2 års kamp mot Nav. Noe hun ikke er alene om i slike saker.

Hva mener statsråden om disse sakene, og vurderer statsråden at noe må gjøres i forhold til dette?»

BEGRUNNELSE:

I VG fredag 21. januar kan en lese om en kvinne som ble ufør etter et jobbarrangement. Hun ble nektet økonomisk hjelp fordi Nav mener ulykken skjedde på fritiden. Etter to års kamp fikk hun heldigvis medhold i Trygderetten. Denne saken viser seg å ikke være enkeltstående da en rekke andre saker der Nav har nektet å godkjenne som yrkesskade for deretter bli overprøvd og godkjent av trygderetten. Nav sier altså nei og Trygderetten og domstolen ja. Dette viser at saksbehandlingen og vedtaksformalitene i Nav kanskje må vurderes og eventuelt endres. Samtidig bør en vurdere å informere arbeidsgivere bedre i forhold til nettopp slike aktiviteter som blir gjort på fritiden i forhold til jobbsammenkomster. Det er leit at det er behandlingen, menerstatning og medisiner som brukeren skal ha, dette går ut over. Og når en ser at det kan ta opp til to år for å få dette avklart, blir det nærmest en ekstra belastning for den det gjelder, som en ikke kan sitte å godta at foregår.

Svar:

Kompetansen til å behandle enkeltsaker er lagt til Arbeids- og velferdsetaten, og med Trygderetten som uavhengig ankeinstans. Jeg ønsker derfor ikke å uttale meg om utfallet av konkrete enkeltsaker.

Jeg er opptatt av at saksbehandlingen i Arbeids- og velferdsetaten er forutsigbar, rettferdig og trygt forankret i lovverket. I departementets tildelingsbrev til Arbeids- og velferdsdirektoratet er det formidlet at Arbeids- og velferdsetaten skal sikre den enkeltes rettigheter gjennom forvaltning av trygdelovene og andre sosiale overføringsordninger på en god og effektiv måte. Det skal legges vekt på å sikre enhetlig forvaltningspraksis i etaten.

Forvaltningen av folketrygdens ytelser skal være i samsvar med gjeldende regelverk. Arbeids- og velferdsetaten skal videreføre det systematiske arbeidet med å bedre kvaliteten i ytelsesforvaltningen slik at det kan dokumenteres at den enkelte både har fått rett

ytelse og korrekt utbetaling. Det skal legges vekt på å sikre god balanse mellom hensynet til kvalitet og kontroll mot hensynet til rask saksbehandling og utbetaling av ytelser.

Personer som skades på arbeidsplassen, har i utgangspunktet rett til de vanlige trygdeytelsene på linje med andre medlemmer i folketrygden – uavhengig av årsaken til skaden. Når det gjelder regelverket på yrkesskadeområdet er det et vilkår for å kunne godkjenne en skade som yrkesskade at den er forårsaket av arbeidsulykke mens vedkommende er i arbeid på arbeidsplassen i arbeidstiden, jf. folketrygdloven § 13-6 andre ledd. Det er en nær sammenheng mellom utformingen av disse ”bedriftsmessige” vilkårene og hensynet bak yrkesskadetrygden, som i følge flere avgjørelser i Høyesterett, bl.a. er ...”å gi kompensasjon for den særlige risiko som antas å følge av det arbeid man utfører.” (Rt. 2004 s. 495, avsnitt 28).

I en del tilfeller oppstår skaden utenfor arbeidsplassen og arbeidstiden – i forbindelse med ulike arrangementer. Etter langvarig praksis fra Trygderetten og domstolene, er arbeidstakeren yrkesskadedekket på eksempelvis hotellseminarer eller åpenbart faglige utflukter. I andre tilfeller er det vanskeligere å trekke klare grenser mellom rene sosiale tilstelninger, uten yrkesskadedekning, og de med mer faglig innretting.

Vilkårene i loven er kumulative, men det er en sterk innbyrdes sammenheng mellom dem. Dersom arbeidstaker er ”i arbeid” i lovens forstand når ulykken inntreffer, så følger det av praksis at kravene om at den skal ha skjedd ”på arbeidsstedet i arbeidstiden” er oppfylt, uavhengig av om arbeidet skjer utenfor ordinært arbeidssted.

I henhold til en dom i Høyesterett, er et viktig vurderingstema i slike saker om det er ”direkte eller tilstrekkelig nær sammenheng mellom aktivitetene og skadelidtes arbeidsoppgaver”. (Rt. 2004 s. 495, avsnitt 30 og 31). Her stadfestet Høyesterett Trygderettens avslag, begrunnet med at i ...”foreliggende tilfellet må det være ganske klart at tiltaket hovedsakelig var begrunnet i fortidens samarbeid, og at det var uten faglig innhold.” Høyesterett holdt det imidlertid åpent om relasjonsbyggende aktiviteter kan gi grunnlag for yrkesskadedekning.

Av praksis følger at arbeidstakeren kan anses yrkesskadedekket i forbindelse med relasjonsbyggende aktiviteter, gjerne omtalt som ”teambuilding”, betinget av at de retningslinjer Høyesterett har trukket opp, er oppfylt.

Hvorvidt det i det enkelte tilfelle foreligger direk-

te eller tilstrekkelig nærhet til arbeidet, må baseres på en helhetsvurdering. Viktige forhold vil for eksempel kunne være om arrangementet er frivillig eller pålagt, om det fant sted innenfor normal arbeidstid, om vedkommende fikk lønn, om arrangementet har framtidstrettet fokus og graden av faglig innhold.

Når loven opererer med skjønnsmessige kriterier, kan det i en konkret enkeltavgjørelse skje at Trygderetten vurdere vilkårene annerledes enn Arbeids- og velferdsetaten. Tall fra Trygderetten for 2010, viser imidlertid at Trygderetten stadfestet avslagsvedtakene i ca. 87 prosent av ankesakene.

Avslutningsvis vil jeg nevne at spørsmålet om en klargjøring/presisering av begrepene ”i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden” ble vurdert av Trygdelovutvalget, jf. NOU 1990: 20 Forenklet folketrygd. Siden formuleringen av bedriftsvilkårene er noe snovere enn hva som følger av praksis, tok utvalget opp spørsmålet om å få bedre samsvar mellom lov og praksis, for eksempel ved å erstatte de gjeldende vilkårene med uttrykket ”i forbindelse med arbeidet”. Utvalget vegret seg imidlertid for en slik endring, jf. innstillingen s. 586 første spalte der det uttaler:

”...Uttrykket « i forbindelse med arbeidet » vil klart kunne anses å dekke gjeldende praksis. Men denne formuleringen vil medføre mange tolkningsproblemer. Utvalget har funnet det mest hensiktsmessig å

beholde betegnelsen « i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden ». Utvalget har lagt avgjørende vekt på at dette er en vel innarbeidet formulering som er presisert gjennom en langvarig forvaltningspraksis, en rekke rundskriv, og Trygderettens kjennelser. Utvalget er klar over at formuleringen ikke er helt dekkende, men det er vanskelig å finne en mer presis formulering, uten at den medfører materielle endringer av stønadsvilkårene.”

I Ot.prp. nr. 29 (1995-96) sluttet departementet seg til Trygdelovutvalgets forslag, som svarte til gjeldende rett. Ved behandlingen av proposisjonen i Stortinget framkom det ingen merknader til dette, jf. Innst. O. nr. 46 (1996-97).

Også Yrkesskadeutvalget har i sin innstilling NOU 2004: 3 Arbeidsskedeforsikring sett nærmere på bl.a. muligheten for å slå sammen dagens to lovverk på yrkesskadeområdet; folketrygdlovens særregler og yrkesskedeforsikringsloven. Utvalget konkluderte videre bl.a. med at bestemmelsene om de ”bedriftmessige” vilkårene, som er felles for de to lovene, bør videreføres i en eventuell ny arbeidsskedeforsikringslov.

Basert på ovenstående finner jeg ikke grunn til å vurdere endring av regelverket på dette området, men forutsetter, som påpekt, at etaten i sin praksis legger vekt på de føringer som følger av relevante rettsavgjørelser.

SPØRSMÅL NR. 765

Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 31. januar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Vi har mottatt henvendelser som tyder på at Navs behandling av like saker er ulik fra et Nav-kontor til et annet. En person ønsket å utdanne seg til sjåførlærer/sensor ved en skole i Danmark fordi han ikke hadde tilstrekkelig utdannelse til å komme inn ved en skole i Norge. Mannen kom inn ved skolen og fikk opplyst at 3 andre norske elever ved skolen fikk sin skolegang dekket av et Nav-kontor i Syd-Norge. NAV i Egersund nekter å dekke denne brukerens skolegang.

Kan dette være riktig praktisering av regelverket?»

BEGRUNNELSE:

Denne brukeren var av Nav blitt anbefalt å skifte jobb fordi helsa hans var dårlig og lite egnet for å fortsette i det yrket han hadde, et fysisk krevende yrke. Han hadde fått vite at det var behov for folk som sjåførlærer/sensor ved en norsk trafikkskole hvor han hadde kontakter og at de ville la ham gjennomføre praksistiden der og senere jobb. Han søkte på skole i Norge, men kom ikke inn på grunn av for lite allmennutdannelse fra tidligere. I Danmark kunne han komme inn med den bakgrunnen han hadde. Han reiste til Danmark og besøkte skolen og fikk bekreftet at han kunne begynne der på et 6 måneders kurs med påfølgende praksis i 18 måneder ved sjåførskole. Ved Nav-kontoret i Egersund fikk han avslag på søk-

naden om dekning av utgifter til skolen. Svaret var at de ikke dekket utgifter til slike skoler i utlandet. Ved skolen i Danmark fikk han imidlertid opplysninger om at det var tre andre norske elever ved skolen som fikk sine utgifter dekket av NAV. Mannen hevder at han kjenner til at flere Nav-kontorer dekker slik skolegang og han har kjennskap til mange elever som har fått dette dekket. Det er svært uheldig hvis forskjellige Nav-kontorer har forskjellig praksis når det gjelder dekning av tiltak for brukere.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å føre en aktiv arbeidsmarkedspolitik og legge til rette for at personer som faller ut av arbeid eller står utenfor arbeidslivet får bistand knyttet til overgang til arbeid.

Individuell behovs- og arbeidsevnevurdering for å avklare den enkeltes behov for bistand er en viktig del av denne innsatsen. Alle brukere som henvender seg til arbeids- og velferdsforvaltningen og som ønsker eller trenger bistand for å komme i arbeid har rett til å få vurdert sitt bistandsbehov ifølge arbeids- og velferdsforvaltningsloven. Brukere som har fått fastslått at de har et bistandsbehov, har rett til å delta i utarbeidelsen av en aktivitetsplan. Arbeidsrettede tiltak

kan bli vurdert som hensiktsmessig og nødvendig bistand for å styrke tiltaksdeltakernes muligheter til å få eller beholde arbeid. Tiltakene kan blant annet bidra til å gi arbeidserfaring, utdanning eller type kompetanse. Ansvar for å iverksette arbeidsrettede tiltak er delegert til Arbeids- og velferdsetaten.

For personer som har fått sin arbeidsevne nedsatt, kan det gis opplæring i form av ordinær utdanning. I henhold til Arbeids- og velferdsdirektoratets retningslinjer skal utdanning i utlandet vurderes ut fra et nødvendighetshensyn som bør praktiseres strengt. Det forutsettes at utdanningen er godkjent som kvalifisering til arbeid i Norge og at det ikke finnes tilsvarende godkjent tilbud i Norge. Utdanning i utlandet skal ikke kompensere for at vedkommende ikke innfrir opptakskrav til tilsvarende utdanning i Norge.

I saken som stortingsrepresentant Eriksson tar opp, framkommer det at den person saken gjelder, ikke hadde tilstrekkelig utdannelse til å komme inn ved en skole i Norge. Vedkommende innfrir således ikke opptakskrav for tilsvarende godkjent utdanningstilbud i Norge. Beslutningen om ikke å tildele utdanning som arbeidsrettet tiltak er på denne bakgrunn i tråd med gjeldende retningslinjer.

SPØRSMÅL NR. 766

Innlevert 26. januar 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 3. februar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Jeg mottar stadig henvendelser fra personer som, ved utfylling av meldekort i forbindelse med arbeidsavklaringspenger, får beskjed fra Nav om å krysse av for "frisk" selv om de er syke og "syk" selv om de er friske. En person som har AAP, men arbeider 25 %, ble sykmeldt. Han tok kontakt med Nav etter en tid fordi han mente han fikk for mye utbetalt fra Nav. Ifølge Nav oppsto feilen fordi mannen har krysset av for "syk" og skulle ha krysset for "frisk".

Vil statsråden vurdere en bedre utforming av meldekortene?»

BEGRUNNELSE:

Meldekortene tar sannsynligvis ikke høyde for at man kan ha en kombinasjon av AAP og sykepenger. Selv om mannen var syk, gjaldt det ikke utbetalingen av AAP og på den bakgrunn skulle han ha krysset for

"frisk". Dette kan man kanskje få til å fungere riktig hvis det blir forklart for den enkelte. Dette krever ekstra innstas fra Navs side og er lite formålstjenelig i den situasjonen Nav befinner seg. Det må være bedre å utforme meldekortene slik at brukeren forstår hva svaret på meldekortet skal gi uttrykk for.

Svar:

Mottakere av arbeidsavklaringspenger skal gi opplysninger som har betydning for retten til og nivået på ytelsen. Melding skal som hovedregel gis ved innsending av meldekort der brukeren skal svare på fem spørsmål. Et av spørsmålene lyder: "Har du vært forhindret fra å ta arbeid eller utføre avtalt aktivitet på grunn av sykdom?" Ifølge Arbeids- og velferdsdirektoratet er formålet med spørsmålet å fange opp behov for endringer i brukerens plan for å komme i arbeid (aktivitetsplan). Det brukeren skal oppgi er der-

for sykdomsfravær fra aktivitet som er avtalt med Arbeids- og velferdsetaten, for eksempel medisinsk behandling og arbeidsrettede tiltak.

Av 174 000 arbeidsavklaringspengemottakere i 2010, sendte i underkant av 70 prosent elektroniske meldekort (det vil si 120 000). Meldekortene sendes til Arbeids- og velferdsetaten hver fjortende dag. En svært begrenset gruppe blir faktisk bedt om å krysse av for arbeid, når de er syke. Det dreier seg om personer som før 1. mars 2010 hadde opptjent rett til sykepenger sammen med tidsbegrenset uførestønad. Når disse personene blir sykmeldt fra en deltidsstilling, vil de ha krav på sykepenger for deltidsstillingen. For å unngå dobbeltkompensasjon og behov for etterfølgende korrigeringer av ytelsen, blir disse mottakerne bedt om å krysse av for arbeid i perioder der de mottar sykepenger.

Jeg er enig med deg i at denne løsningen ikke er ideell, men den har vært ansett mest praktisk i en overgangsperiode. Ettersom det dreier seg om en liten gruppe som har beholdt retten til sykepenger ut den perioden som de hadde vedtak om tidsbegrenset uførestønad, men ikke lenger enn til utgangen av 2012, har Arbeids- og velferdsdirektoratet likevel ikke vurdert det som aktuelt å endre på utformingen av meldekortene.

Direktoratet har likevel opplyst at de vil gå gjennom informasjonsmateriellet sitt for å sikre at de aktuelle brukerne får god informasjon om hva de skal gjøre og hvorfor. Jeg slutter meg til direktoratets vurdering av at det er viktig å gi tilstrekkelig informasjon til den gruppen som er berørt av dette, og har tillit til at etaten vil sikre dette.

SPØRSMÅL NR. 767

Innlevert 27. januar 2011 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll

Besvart 14. februar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Med vinterens kulde og høye strømpriser, har såkalte AMS-strømmålere igjen fått mye fokus. Regjeringen har etter flere utsettelse nå snudd og fremskynder innfasing av slike målere, og skapt inntrykk av at de vil gi folk økonomiske besparelser.

Kan statsråden vise hvilke beregninger de har lagt til grunn for forbrukernes økonomiske besparelser med AMS-målere gitt at man vrir maks forbruk fra tider med normal strømpris til tider med lav strømpris?»

Svar:

Regjeringen har i lang tid hatt fokus på at utrulling av avanserte måle- og styringssystem (AMS) skal skje så raskt som mulig, forutsatt en hensiktsmessig balanse mellom teknologi og kostnader. I tildelingsbrevet til NVE for 2011 ba departementet NVE vurdere raskere fremdrift for utrulling av AMS.

Et ekspertutvalg om driften av kraftsystemet (Bye-utvalget) overleverte en rapport til departementet i november 2010, og kom med konkrete forslag til forbedring av den kortsiktige driften av kraftsystemet. Rapporten konkluderte blant annet med at innføring av AMS er et viktig tiltak for økt forbruker-

fleksibilitet. Dette vil sikre en bedre utnyttelse av kraftsystemet.

Utvalget påpekte at AMS vil gi leverandører bedre informasjon om balanser/ubalanser mellom faktiske handler i elspot og faktisk uttak fra egne kunder. Dette vil bidra til å redusere antall og omfang av slike ubalanser i regulerkraftmarkedet og kan bidra til å dempe slike ekstreme pristopper som vi så sist vinter.

AMS gir også utvidete muligheter for å begrense effektuttak hos kunder i kortere eller lengre perioder. Med AMS ville det vært mulig å begrense effektuttaket hos kundene uten å mørklegge hele trafokretser. Denne muligheten vil også kunne bidra til redusert behov for reservekapasitet i overføringsnettet.

Sparte kostnader for kundene er derfor kun en del av nyttevirkningene av AMS. Ved å flytte forbruk fra høylasttimer til lavlasttimer kan utnyttelsen av nettet bli bedre. Dette kan redusere investeringsbehovet og bidra til at nettleien blir lavere enn den ellers ville ha vært.

Det er betydelig usikkerhet knyttet til forbrukernes økonomiske besparelser ved AMS. Dette avhenger av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for beregningene. Departementet er kjent med at ulike aktører opererer med et anslag på mellom 50 kroner og 850 kroner i årlig besparelse.

Flere enkeltaktører har anslått gevinsten ved å

flytte forbruk til å være om lag 50 kroner i året basert på historiske priser. I det siste har vi imidlertid sett at prisen har variert mer over døgnet enn vi har vært vant til. Bruk av historiske priser kan da gi et feil bilde ettersom gevinsten øker med hyppigere og større svingninger i kraftprisene. NVE har beregnet at en husholdning med et forbruk på 20.000 kWh/år i Oslo og Trondheim kunne ha spart henholdsvis 100 og 280 kroner ved å flytte 20 prosent av forbruket bort fra toppplastimene i fjor vinter.

Malvik E-verk har vært tidlig ute og med å tilby alle sine kunder å få montert AMS. Selskapet deltok i et pilotprosjekt i regi av Sintef energi og Fors-

kningsrådet hvor det også ble tilbudt smart strømstyring. Det betyr at man kan gi huset beskjed om å skru av for eksempel varmekabler og varmtvannstank når strømmen er dyrest. Erfaringene fra prosjektet i Malvik har så langt vært positive. Gjennomsnittsbesparelsen for de 41 kundene som deltok i pilotprosjektet var 850 kroner i året. En stor del av denne besparelsen var imidlertid knyttet til redusert nettleie.

Også når det gjelder energieffektivisering mener jeg at innføring av AMS er et viktig tiltak. Bedre og lettere tilgjengelig informasjon om priser og energiforbruk vil trolig bidra til å øke bevisstheten hos forbrukerne om nytten av energieffektivisering.

SPØRSMÅL NR. 768

Innlevert 27. januar 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 2. februar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I Driva kunne man for en tid tilbake lese at rovviltnevnda i region seks ønsket økt innsats for å få tatt ut jerv i forbindelse med lisensfellinga. Bakgrunnen er at det kun er tatt ut 3 dyr av en totalkvote på 30, og at man på denne måten ikke lykkes med å redusere bestanden ned til bestandsmålet.

Hvilke tiltak ser statsråden som aktuelle for å bedre uttaksgraden av jerv?»

BEGRUNNELSE:

<http://www.driva.no/nyheter/article301526.ece>

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at jerv i utgangspunktet er en fredet art i Norge, men at det med hjemmel i unntaksbestemmelsene i naturmangfoldloven likevel er mulig å felle jerv for blant annet å forhindre skade på bufe eller tamrein. Det nasjonale bestandsmålet for jerv ble fastsatt av Stortinget under rovviltforliket i 2004, og er på 39 årlige ynglinger. Bestanden har de siste årene ligget over bestandsmålet.

Det er et mål at rovviltartene skal forvaltes mest

mulig likt andre viltarter, og lisensfelling der alminnelige jegere slipper til skal være hovedvirkemiddelet for bestandsregulering av jerv, jf. St.meld. nr. 15 (2003-2004). Det er riktig at effektiviteten i lisensfelling er ikke er så høy som man ønsker. De siste fem årene har man på nasjonalt nivå felt gjennomsnittlig 45 % av kvoten under lisensfelling. I de områder der lisensfelling ikke fører til et tilstrekkelig uttak av jerv, vurderer Direktoratet for naturforvaltning etter avsluttet lisensfelling behovet for å fatte vedtak om ekstraordinære uttak, blant annet i form av hiuttak. Våren 2010 ble 22 enkeltindivider og 12 ynglehi tatt ut ekstraordinært etter direktoratets vedtak.

Jeg er oppmerksom på at lisensfelling av jerv er en krevende jaktform. Samtidig er lisensfellingsperioden for jerv av lang varighet sammenlignet med jaktperioder for de fleste andre viltarter i Norge, og det skal etter min oppfatning være mulig å oppnå effektiv bestandsregulering innenfor denne perioden. Det er også slik at man i noen områder har lykkes bedre med uttak gjennom lisensfelling enn i andre områder, noe som tilsier at dette på sikt vil kunne fungere godt også på landsbasis.

SPØRSMÅL NR. 769**Innlevert 27. januar 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 2. februar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I en pressemelding vedrørende oljeulykken i Mexico-gulften datert 29.11.10 sier statsråden at "Jeg sitter igjen med inntrykkene av hvordan en slik katastrofe rammer både mennesker, miljø og næringer, og spørsmålet om vi kunne mobilisert noe slikt hvis det skulle skje en tilsvarende oljeulykke her hjemme".

Har statsråden nå konkludert på sitt spørsmål om hvorvidt Norge kunne mobilisert tilsvarende ressurser i Norge, og hva er i så fall svaret?»

Svar:

I Norge er det operatøren som har ansvar for oljevernaksjoner fra egen virksomhet. Offentlig beredskap, både statlig og kommunal, bidrar med beredskapsressurser, og Kystverket fører tilsyn med aksjonen og kan om nødvendig overta aksjonsledelsen.

Vi har ingen erfaring i Norge med å bekjempe akutt forurensning av tilsvarende størrelse og på tilsvarende havdyp som i Mexicogulften. Det er klart at håndtering av et utslipp i denne størrelsesorden kre-

ver store ressurser og god organisering. Risikogruppen til den interdepartementale styringsgruppen for forvaltningsplanene for havområdene har gjennom en rapport vurdert forholdene ved ulykken i Mexicogulften og den etterfølgende opprenskingsaksjonen. Det fremgår av rapporten at operatørens havgående beredskap i Norge er god og dimensjonert til å håndtere et stort akutt oljeutslipp, forutsatt at vær- og lysforhold er gode nok. Det fremgår videre av rapporten at kyst- og strandsoneberedskapen kan være en utfordring ved store og langvarige akutte oljeutslipp, særlig dersom et stort akutt utslipp skjer nær kysten, i dårlig vær eller i mørke.

På bakgrunn av erfaringene fra statlige aksjoner og erfaringer fra ulykken i Mexicogulften, har Kystverket satt i gang en rekke tiltak for å styrke den nasjonale beredskapen. Blant annet arbeides det med en nasjonal plan for beredskap mot akutt forurensning og endret organisasjonsmodell, som skal sikre samordning mellom myndigheter under aksjoner.

SPØRSMÅL NR. 770**Innlevert 27. januar 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 2. februar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I år har pasienter som er avhengig av kiropraktorbehandling og andre behandlingstyper fått avslag på særfradrag for høye sykdomsutgifter for all behandling som ikke er en del av det offentlige helsevesenet. Kiropraktorer har rett til både å sykmelde, henviser til spesialist og til fysioterapi, og alle pasienter får direkte refusjon.

Hva mener statsråden om at skatteetaten anser at kiropraktorbehandling ligger utenfor offentlig helsevesen, og hvorfor får ikke pasienter særfradrag for utgiftene som tidligere år?»

Svar:

Etter skatteloven gis det særfradrag for utgifter som er pådratt på grunn av sykdom eller annen varig svakhet, dersom utgiftene minst utgjør 9 180 kroner i inntektsåret.

Det gis i utgangspunktet bare fradrag for behandlingsutgifter når behandling, pleie eller opphold i institusjon eller hos privatpraktiserende helsepersonell er foretatt innenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen. Utgifter til behandling mv. utenfor offentlig helse- og sosialvesen er bare fradragsberettiget dersom det offentlige ikke tilbyr tilsvarende behandling mv., og helsemyndighetene vurderer det oppsøkte tilbudet som faglig forsvarlig. Dersom ventetiden innenfor

offentlig norsk helse- og sosialvesen er urimelig lang, vurdert i forhold til hvor alvorlig sykdommen er, og dette har eller kunne ha påført pasienten store lidelser eller betydelig forverring i ventetiden, kan særfradrag likevel gis, selv om det offentlige på lang sikt ville ha kunnet gi et tilsvarende tilbud.

Ved vurderingen av om det oppsøkte behandlingstilbudet er innenfor eller utenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen, er det avgjørende hvorvidt institusjonen eller behandlingstilbudet er drevet av det offentlige eller for det offentliges regning. I forskriften til bestemmelsen er det presisert at behandling mv. hos privatpraktiserende helsepersonell som ikke har avtale med fylkeskommunen (regionalt helsefor-etak) eller kommunen anses å være foretatt utenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen. Behandling som bare gir rett til stykkprisrefusjon (refusjon) etter fastsatte takster regnes ikke som foretatt innenfor det offentlige helsevesen.

Folketrygden gir stønad til behandling hos kiropraktor jf. folketrygdeloven § 5-9. Stønad gis etter fastsatte takser fra NAV. Kiropraktorer er ikke knyttet til det offentlige helsetilbudet gjennom driftsavtale, og utgifter til kiropraktor inngår heller ikke i frikortordningen. Behandling hos kiropraktor gir således bare rett til refusjon etter fastsatte satser, og skatte-taten har på denne bakgrunn lagt til grunn at utgifter til slik behandling bare gir rett til særfradrag dersom det offentlige ikke har et tilsvarende tilbud, og det oppsøkte behandlingstilbudet anses faglig forsvarlig.

Hvorvidt disse vilkårene er oppfylt, må avgjøres konkret i den enkelte sak.

I utgangspunktet er det ligningsmyndighetene som avgjør om vilkårene for særfradrag er oppfylt. Fylkesmannen har imidlertid myndighet til å avgjøre om behandling mv. er foretatt utenfor offentlig norsk helse- og sosialvesen, om det offentlige har et tilsvarende tilbud, og om det oppsøkte behandlingstilbudet er faglig forsvarlig. Skattekontoret står i første omgang fritt til å avgjøre om saken skal oversendes fylkesmannen. Skattyter kan imidlertid kreve at fylkesmannen avgjør spørsmålene når særfradrag ikke innrømmes, eller det er gitt varsel om at fradrag ikke vil bli innrømmet med den begrunnelse at vilkårene ovenfor ikke er oppfylt. Fylkesmannens vedtak kan påklages til Helsedirektoratet. Ligningsmyndighetene er bundet av fylkesmannens, ev. Helsedirektoratets, avgjørelse og må legge dette til grunn ved ligningen.

Begrensningen i fradragsretten for behandlingsutgifter ble innført ved en lovendring i 1987, og har ikke vært endret siden den gang.

I januar 2009 ble det nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe som skulle evaluere særfradragsordningen i sin helhet. Arbeidsgruppen leverte sin rapport 20. april 2010, og rapporten ble umiddelbart sendt på høring. Finansdepartementet vurderer nå arbeidsgruppens forslag og høringsinstansenes merknader.

SPØRSMÅL NR. 771

Innlevert 27. januar 2011 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 7. februar 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«USA, EU og en rekke land og MR-organisasjoner uttrykte sterk bekymring og skuffelse overfor egyptiske myndigheters håndtering av valgene i landet i november og desember. Det ble rapportert om valgfusk, sensur og overgrep mot sivilbefolkningen og opposisjonelle. Demonstrasjoner den siste tiden slås hardt ned på av regimet.

Har Norge protestert mot valgprosessen i Egypt, og i hvilken grad mener utenriksministeren at president Mubaraks parti National Democratic Party lever opp til Sosialistinternasjonalens Etiske Charter?»

Svar:

La meg først understreke at jeg gjentatte ganger den siste tiden har uttrykt støtte til den egyptiske protestbevegelsens krav om demokratiske reformer. Jeg har også fordømt voldsbruken mot fredelige demonstranter. Myndighetene og ordensmakten har ansvar for å forhindre slike voldelige angrep som vi har sett de seneste dagene på både demonstranter og journalister. Vi oppfordrer sterkt de egyptiske myndigheter om nå å igangsette dialog og grunnleggende politiske reformer i landet.

Jeg kan slutte meg til beskrivelsen av parlaments-

valgene i Egypt som representanten viser til. Utenriksdepartementet har tidligere i flere sammenhenger kritisert situasjonen for menneskerettighetene i Egypt, og jeg har gitt klart uttrykk for at de pågående demonstrasjonene i landet målbærer legitime krav. Jeg har også vist til at misligheter ved gjennomføringen av parlamentsvalgene trolig er en medvirkende årsak til disse demonstrasjonene.

Vi har fulgt menneskerettighetssituasjonen i Egypt tett, og samarbeider særlig med EU om MR-spørsmål overfor Egypt. Norske representanter har tatt opp slike spørsmål med egyptiske myndigheter på jevnlig basis, også innenfor rammen av FN.

Når det gjelder spørsmålet om det egyptiske National Democratic Party (NDP) lever opp til Sosialistinternasjonalens Etske Charter, kan jeg meddele at NDP ble ekskludert fra SI i brev fra generalsekretær Ayala av 31. januar då. Jeg vil også nevne at lederne for de nordiske sosialdemokratiske partiene i brev til presidenten for Sosialistinternasjonalen George Papandreou, har bedt om at man i lys av utviklingen i Midtøsten kritisk vurderer hvorvidt medlemspartier i regionen lever opp til organisasjonens prinsipper.

SPØRSMÅL NR. 772

Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 4. februar 2011 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hvilke retningslinjer ligger til grunn for leie av eiendommer i Forsvaret, hvilke hensyn tas, og hvor ofte blir Forsvarets avdelinger pålagt andre løsninger enn de selv ønsker av Forsvarsdepartementet?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge avisen Nye Troms 23. desember 2010 besluttet Forsvarsdepartementet at Forsvaret skulle reforhandle en leieavtale med en lokal utleier, på tross av at Forsvaret hadde funnet en billigere løsning gjennom bruk av egne lokaler.

Svar:

Jeg forutsetter at det er Forsvarets leieforhold i Næringshagen i Målselv det refereres til i spørsmålet.

I utgangspunktet ønsker Forsvarsdepartementet at Forsvaret i størst mulig grad søker å utnytte kapasitetene i forsvarssektorens eksisterende bygningsmasse for å redusere sine leie- og driftskostnader.

Dette prinsippet blir kun unntaksvis avveket og da av helt spesielle årsaker.

I den aktuelle saken støttet Forsvarsdepartementet etableringen av et sivil-militært samarbeidsprosjekt om høyskoleutdanning i Indre Troms i 1989. Dette var et ledd i oppbyggingen av egenkompetanse for befal og et alternativ til arbeid for befalets ektefeller. Tiltaket er positivt med tanke på samarbeid og integrasjon i lokalmiljøet, og studiesenterets leie av lokaler i Næringshagen i Målselv har positive ringvirkninger for Midt-Troms som region. Den totaløkonomisk gunstigste løsningen for Forsvaret ville isolert sett vært å etablere et sivilt studietilbud i eid bygningsmasse inne på flystasjonen. Forsvarsdepartementet har imidlertid, ut fra bredere hensyn i denne konkrete saken, gitt Forsvaret i oppdrag å reforhandle en ny avtale om leie av lokaler i Næringshagen i Målselv for en periode på tre år, tilpasset studiesenterets reduserte behov. I samråd med Målselv kommune, Universitetet i Tromsø og lokalt næringsliv er Forsvarsstaben gitt i oppdrag å utrede det eventuelle behovet for leie i Næringshagen ut over de nevnte tre år.

SPØRSMÅL NR. 773**Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 4. februar 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Det vises til svar på spørsmål 730. I svaret poengterer statsråden at regionale representanter anbefaler en løsning som er i strid med internasjonale forpliktelser uten å nevne at Landbruksministeren og Samferdselsministeren har gjort det samme. Det er ingen av de to løsningene som nå diskuteres som ikke berører naturreservatet.

Innebærer statsrådets svar at han vurderer alternativer som ikke berører naturreservatet overhode?»

BEGRUNNELSE:

Det kan ligge dramatik i statsrådets svar om hans begrunnelse er noe annet enn en avledningsmanøver. Det går i dag veger og jernbane gjennom naturreservatet, tilsynelatende uten ødeleggende effekt på reservatet. Spørsmålet om trase nå er et spørsmål om å finne mest mulig hensiktsmessige løsninger som gir minst mulig negativ innvirkning, samlet sett. Helt nye traseer som går helt utenom alle deler av reservatet er for alle et tilbakelagt stadium og statsråden vil åpne helt nye utfordringer om han igjen er tilbake på et slikt spor.

Svar:

Jeg viser til skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentanten Gunnar Gundersen. Spørsmålet er en oppfølging av mitt svar til ham på spørsmål nr 730, avgitt den 29. januar 2011. Det blir på bakgrunn av mitt svar spurt om det også vurderes alternativer som ikke berører naturreservatet overhode, i og med at både alternativ A og alternativ B berører Åkersvika.

I prosessen i denne saken har alternativer helt utenom Åkersvika blitt vurdert, fordi det foreligger en klar anbefaling om å gjenoppta et slikt alternativ øst for Åkersvika i Ramsarrapporten. Jeg finner imidlertid at det foreligger ”presserende nasjonale interesser” knyttet til landbruk, kulturmiljø og øvrige miljøhensyn som gjør at det ikke er aktuelt å gå videre med et alternativ helt utenom Åkersvika.

Alternativene som er til vurdering er dermed de to det er utarbeidet kommunedelplan for; alternativ A og alternativ B. Det er her viktig å være klar over at i forhold til den økologiske balansen i naturreservatet er det vesentlige forskjeller mellom disse to alternativene. Dette er bakgrunnen for at Ramsarrapporten fant å kunne godta et valg av alternativ B, mens alternativ A ble møtt med vesentlige innvendinger. Jeg arbeider fortsatt med å finne en løsning som ivaretar de motstridende interessene på en best mulig måte, og som samlet sett gir minst mulig negativ innvirkning. Her må jeg veie alle interesser opp mot hverandre, og vil bruke den tid som er nødvendig for å komme fram til en god løsning.

SPØRSMÅL NR. 774**Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 4. februar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«I perioden februar til oktober 2010 ble det gjennomført 260 returer av asylsøkere til Hellas. Menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg har slått fast at det ikke bare er Hellas som har krenket torturbestemmelsen, men også land som har sendt asylsøkere tilbake dit.

Vil statsråden å nedsette en uavhengig granskningskomite for å vurdere hvorvidt UNE har brutt

menneskerettighetene, og i så fall, hvilke konsekvenser vil dette få for de som er returnert?»

Svar:

For ordens skyld vil jeg først minne om at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler enkeltsaker etter utlendingsloven. Jeg har ikke myndighet til å påvirke UDI og UNEs behandling av enkeltsaker og utfallet av disse

med mindre saken gjelder grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

Utgangspunktet i utlendingsloven er at en utlending må være i riket eller på norsk grense for å få søknad om beskyttelse behandlet her. Dersom personer som tidligere har blitt returnert til Hellas på ny kommer til Norge som asylsøkere, vil saken bli behandlet på nytt av UDI/UNE på vanlig måte. Norsk praksis er inntil videre at det ikke gjennomføres overføringer av asylsøkere til Hellas, og at aktuelle saker realitetsbehandles i Norge, jf. departementets instruks av 15. oktober 2010 til UDI.

Dersom et tidligere vedtak om retur til Hellas omgjøres av enten UDI eller UNE, kan aktuelle utlending på vanlig måte søke om dekning av saksomkostninger etter forvaltningsloven og eventuelt kreve erstatning fra departementet etter skadeerstatningsloven.

Da Norge stanset returer av asylsøkere til Hellas i oktober 2010, var vi det fjerde landet i Dublin-samarbeidet som gjorde dette. Før dette var praksis både i UDI og UNE at i alle asylsaker der Hellas var ansvarlig Dublin-land ble det gjort konkrete og individuelle vurderinger. Blant vurderingstemaene var både sårbarhet og hvilke individuelle forutsetninger asylsøkerne hadde for å kunne ivareta sine rettigheter som asylsøkere i Hellas. Videre vil jeg bemerke at Den europeiske menneskerettsdomstol i en sak fra desember 2008 konkluderte med at retur av en iransk asylsøker fra Storbritannia til Hellas ikke var i strid med Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 3.

Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å opprette en granskningskomité for å gjennomgå de saker representanten viser til.

SPØRSMÅL NR. 775

Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 7. februar 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Innvandringspolitikken som føres i Norge har flere sider. En av disse er at i skoledistrikt med asylmottak er det stor andel av elevene som før eller senere skal sendes ut av landet. Norske elever mister dermed sine nære venner, uten at de nødvendigvis forstår hva som skjer eller hvorfor. Dette vil naturlig innebære sorg, savn og usikkerhet.

Hvordan vil statsråden legge til rette for at skolene kan håndtere den vanskelige virkeligheten disse barna opplever?»

BEGRUNNELSE:

Norske barn opplever at deres beste venner plutselig forsvinner, når de blir kastet ut av landet. På NRK onsdag 26. januar viste Spekter en reportasje fra Fjerdum skole hvor elevene er blitt vant til at medelever plutselig blir sent ut av landet. Så langt i år er det foretatt nesten 3000 utvisningsvedtak hvor mange av disse er barn som er klassekamerater og venninner med mange elever ved våre skoler.

Svar:

Det stilles spørsmål ved hvordan statsråden vil legge til rette for at skolene skal håndtere situasjonen for barn som opplever at deres venner, som er asylsøkere, sendes ut av landet.

Elevene opplever det naturlig nok som trist, og kanskje uforståelig, at gode venner plutselig sendes ut av landet. God og åpen informasjon som gir elevene forståelse for den situasjonen vennene deres er i, vil kunne bidra til at de bedre kan forholde seg til hva som skjer.

Det er ikke alt som bør eller kan reguleres gjennom statlige eller nasjonale retningslinjer. Etter min oppfatning er det skolene selv som er best i stand til å vurdere hvordan de skal håndtere slike saker. Det vil variere fra sak til sak og må tilpasses elevene og forholdene på den enkelte skole. Jeg er sikker på at skolene i de aller fleste tilfeller har den kompetansen som kreves for å håndtere dette på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 776**Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 4. februar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Familievold er et stort samfunnsproblem og få saker som gjelder slik vold kommer til Politiets kjennskap og blir dermed ikke pådømt av domstolene. Resultatet er at mange lever i familiesituasjoner hvor vold er fremtredende og det er umulig av familiære og økonomiske forhold å kunne bryte ut. Mye tyder på at domstolene har lagt seg på et lavt straffnivå når det gjelder slike saker.

Hva vil statsråden gjøre for at flere familievold-saker blir pådømt og at straffenivået blir betydelig hevet?»

Svar:

Vold i nære relasjoner er et alvorlig samfunnsproblem. Ofte er det tale om grov fysisk og psykisk mishandling over lang tid mot forsvarsløse personer. Ettersom handlingene ofte begås i det private rom, og fornærmede eller nærstående sjelden melder fra om mishandlingen, kan det være vanskelig å oppdage og forhindre vold i nære relasjoner. Det er en prioritert oppgave for politi og påtalemyndighet å sikre at vold i nære relasjoner blir etterforsket, tiltalt og pådømt. Innsatsen mot straffbare forhold av denne karakter er intensivert den senere tid, jf. Riksadvokatens rundskriv nr. 1/2010 om "Mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i politiet – 2010" (RA-2010-1) og rundskriv nr. 3/2008 om "Familievold" (RA-2008-3). Det vises også til Politidirektoratets håndbok for bekjempelse av vold i nære relasjoner fra desember 2008.

Tall fra politiets straffesaksregister, STRASAK viser at politiet oppretter flere saker på straffeloven § 219. I 2010 var det 2 474 anmeldelser totalt i kategorien mishandling i familieforhold, en oppgang på 15,3 prosent fra 2009. Sammenliknet med 2006, ser vi en dramatisk oppgang fra 487 til 2 474 anmeldelser, hvilket utgjør en økning på mer enn 500 prosent. Økningen tyder på at innsatsen for å løfte denne volden ut av privatsfæren har virket. Dette gir også grunn til å anta at det vil bli flere pådømmelser for vold i nære relasjoner.

I Soria Moria-erklæringen 2005 uttalte regjeringen at den som ledd i kriminalitetsbekjempelsen hadde som målsetning å skjerpe straffnivået for bestemte typer lovbrudd, herunder grov vold. I den nye straffeloven (2005) er straffnivået for voldslovbrudd skjerpet betraktelig, ved at det er innført høyere øvre strafferammer og høyere normalstraffnivåer for de aktuelle lovbruddene, se særlig Ot.prp. nr. 22 (2008-

2009) s. 197-199.

Under behandlingen av lovforslaget i Stortinget ble det gitt klart uttrykk for at de angitte normalstraffnivåene skulle ta til å gjelde straks, også ved pådømmelse etter gjeldende straffelov (1902). I to storkammeravgjørelser fra Høyesterett 13. november 2009 (Rt. 2009 s. 1412 og Rt. 2009 s. 1423), kom flertallet til at de angitte normalstraffnivåene i motivene til straffeloven 2005 ikke kunne gis full anvendelse før ikraftsetting av straffeloven 2005. Ettersom det vil ta tid å sette den nye straffeloven i kraft, besluttet regjeringen å endre gjeldende straffelov (1902), slik at de nye straffnivåene kunne innføres raskt. Disse endringene ble vedtatt av Stortinget 8. juni 2010 og trådte i kraft 25. juni samme år.

Ved lovendringen ble den alminnelige straffesammenheng for mishandling i nære relasjoner, jf. straffeloven 1902 § 219 første ledd, hevet fra tre til fire års fengsel. I forarbeidene er det gitt nærmere begrunnede retningslinjer om økte normalstraffer for overtredelse av bestemmelsen, jf. Prp. 97 L (2009-2010) pkt. 6.2. Det er videre uttalt at normalstraffen bør ligge noe over straffnivået for sammenlignbare voldslovbrudd, særlig hvor mishandlingen skjer overfor barn. Samlet sett mener vi at endringene bidrar til å bedre forholdet mellom straffnivå og samfunnets syn på alvorlighetsgraden for mishandling i nære relasjoner. Uttalelsene om skjerpet normalstraff har fått tilslutning i Høyesterett, jf. Rt. 2010 s. 1340. Saken gjaldt straffutmåling for legemsbeskadigelse med døden til følge, jf. straffeloven § 229 tredje straffalternativ, men har også relevans hva gjelder § 219 om mishandling i nære relasjoner.

Bekjempelsen av mishandling i nære relasjoner er et hovedsatsingsområde for regjeringen, og en har også iverksatt andre tiltak for å bekjempe handlinger av denne karakter. Ved å følge denne lenken vil du finne en oversikt over 50 tiltak mot vold i nære relasjoner, som er nedfelt i regjeringens handlingsplan "Vendepunkt":

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/tema/kriminalitetsbekjempelse/vold-i-nare-relasjoner/vendepunkt.html?id=493762>.

Via denne lenken kan du finne en statusrapport fra juli 2010 over tiltakene i handlingsplanen:

<http://www.regjeringen.no/upload/JD/Vedlegg/Faktaark/Statusendepunktuli2010.pdf>.

SPØRSMÅL NR. 777**Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 4. februar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Skattedirektoratet må nullstille ID-godkjenningen av 1,1 millioner midlertidige personnumre og det er avslørt omfattende misbruk av falsk ID i Norge. Vi vet også at flere tusen norske pass blir borte hvert år i tillegg. Alt dette viser at det er mange personer som oppholder seg i Norge som lever med falsk ID og at myndighetene ikke har noen kunnskap om hvor mange dette kan være.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at norske ID-systemer blir så sikre at det vil være umulig å oppholde seg i Norge med falsk ID?»

Svar:

Jeg deler representanten Kielland Asmyhr sin bekymring for hva misbruk av falske identifikasjonsdokumenter kan skape av problemer. Derfor har vi tatt tak i denne utfordringen og igangsatt flere tiltak.

Politiets generelle utlendingskontroll er svært viktig for å ha oversikt over utlendinger i landet uten lovlig opphold. Disse personene avdekkes både i politiets ordinære operative virksomhet og i etterretningsbaserte aksjoner. I mange tilfeller arbeider politiet sammen med andre etater, som Utlendingsdirektoratet, Skatteetaten, Tollvesenet og Brannvesenet. Jeg viser i den forbindelse til at politiet i 2010 ble styrket med 150 mill. kroner for å styrke arbeidet med territorialkontroll og grensenære kontroller, hvor bl.a. Østfold politidistrikt fikk tilført 30 nye stillinger.

Regjeringen har høsten 2010 etablert Nasjonalt identitets- og dokumentasjonssenter (NID). NID skal bistå og samarbeide med politiet og utlendingsforvaltningen i arbeidet med å avdekke bruk av falsk identitet, falske dokumenter og verifisering av dokumenter. Nasjonalt identitets- og dokumentasjonssenter skal være et ekspertorgan innen identitetsspørsmål og dokumentasjonsvurdering og slik sett bidra til å høyne nivået, kvaliteten, kompetansen, informasjonsutvekslingen og metodeutviklingen for å fastsette identitet. Gjennom denne etableringen har man også styrket mulighetene til å se sammenhengen mellom bruk av falsk identitet og falske dokumenter og den alminnelige kriminalitetsbekjempelsen knyttet til id-tyveri, dokumentforfalskning, menneskesmugling mv.

Når det gjelder pass er det riktig som stortingsrepresentant Kielland Asmyhr skriver at det årlig meldes om tap av et stort antall norske pass. Det har vært en gradvis økning i antall tapte pass, hvor i overkant av 21 000 pass ble meldt tapt i 2005 og i overkant 27 000 pass i 2010. Med innføring av biometriske kjenetegnetegn i pass og reisedokumenter, er faren for misbruk av pass blitt betydelig redusert. Fra og med 1. oktober 2005 blir alle norske pass utstedt med biometrisk ansiktsfoto lagret elektronisk i passet. Fra 6. april 2010 inneholder passet også biometriske fingeravtrykk. Når vi nå setter i gang utrulling av lesere for elektroniske pass på grenseovergangsstedene, vil mulighetene for misbruk bli redusert. Imidlertid er det stadig en fare for at pass blir benyttet av look-alikes, dvs. andre enn innehaveren, som kan misbruke passet som identifikasjonsmiddel i bank og lignende og på den måten tilegne seg rettigheter ulovlig eller begå kriminalitet.

Det er også behov for å se nærmere på om det er svakheter ved regelverk og praksis knyttet til ordningen med tildeling av D-nummer. D-nummer tildeles personer som skal være i Norge under seks måneder og som ikke har fødselsnummer. Finansdepartementet har derfor nedsatt en tverrdepartemental arbeidsgruppe som skal redegjøre for dagens D-nummerordning, identifisere fortsatte svakheter og foreslå tiltak som kan bedre ordningen. Arbeidsgruppen består av representanter fra Finansdepartementet, Justis- og politidepartementet, Arbeidsdepartementet, Skattedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Skattedirektoratet har også iverksatt praktiske tiltak for å hindre utstedelse av D-nummer på grunnlag av falske legitimasjonspapirer. Fra 17. januar 2011 er det innført nye rutiner for identitetskontroll ved tildeling av D-nummer og ved utstedelse av skattekort til personer med D-nummer. Som representanten viser til er alle aktive D-nummer, ca 1,1 millioner pr. januar 2011, merket slik at det ikke kan legges til grunn at det er utført legitimasjonskontroll. Det er også bestemt at det skal foretas identitetskontroll ved personlig oppmøte på skattekontoret når personer som har merkede D-nummer, søker om skattekort. Selv om vedkommende har hatt norsk skattekort tidligere, vil nytt skattekort ikke lenger bli tilsendt automatisk.

SPØRSMÅL NR. 778**Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 10. februar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Når kan Stortinget forvente å få seg forelagt forslag til lovendringer som vil hjemle stans av offentlige ytelser og barnebidrag ved internasjonal barne bortføring?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden gikk i fjor sommer ut i mediene og sa at han vil ha en slutt på at barne bortførere får barnebidrag fra forelderen som blir igjen. Sommeren 2009 sendte barne- og likestillingsdepartementet i samarbeid med arbeidsdepartementet et lovforslag om å innføre en ordning med stans av offentlige ytelser og barnebidrag ved internasjonal barne bortføring på høring. Høringsfristen var 1. november 2009. Stortinget har ennå ikke fått noe lovforslag til behandling. I mellomtiden kan foreldre bortføre egne barn til utlandet og samtidig motta barnetrygd og barnebidrag som enslig forsørger.

Svar:

Regjeringen sendte i juli 2009 forslag om å innføre en ordning med stans av offentlige ytelser og barnebidrag ved internasjonal barne bortføring på høring. Høringsrunden ga bred støtte til forslaget, men avdekket behov for utredning og avklaring i forhold til menneskerettighetene og Norges forpliktelser etter FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK), FNs konvensjon om barnets rettigheter (BK) og Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK). Disse spørsmålene er vurdert av Lovavdelingen i Justisdepartementet i brev mottatt her desember 2010. Som følge av uttalelsen fra Lovavdelingen kreves det en nærmere utredning av enkelte forslag før saken kan fremmes for Stortinget. Dette arbeidet er nå i gang i samarbeid med berørte departementer. Jeg tar sikte på å legge fram en Prop. L for Stortinget når arbeidet er avsluttet.

SPØRSMÅL NR. 779**Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 7. februar 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Når blir det utnevnt nytt styre i Fond for utøvende kunstnere (FFUK), slik at også søknader for prosjektstøtte kan behandles?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge FFUKs nettside fremgår det at styret for FFUK var virksomt frem til 31. desember 2010. Etter det undertegnede kjenner til er det imidlertid ikke blitt oppnevnt nytt styre for 2011-13 p.t. Av denne grunn fremgår det på hjemmesiden at:

"For andre søknader [enn reise- og etterutdanningsstipend] vil søknadsfristen bli offentliggjort så fort fondets nye styre har konstituert seg. Dere kan li-

kevel sende inn søknader når dere har disse klare. De vil da bli behandlet på første styremøte."

Undertegnede vil understreke at det er viktig at man sikrer kontinuitet i FFUK, og at det kan bidra til å skape usikkerhet for de mange som søker støtte fra Fondet at det enda ikke er kommet på plass et styre.

Ved de to foregående styreskiftene har man sikret nytt styre før styreperiodene har utløpt.

Svar:

Beklageligvis har det tatt noe tid å få oppnevnt nytt styre i Fond for utøvende kunstnere. Nytt styre ble oppnevnt 2. februar.

Etter min oppfatning er dette et meget kompetent styre som vil bidra til å sikre kontinuiteten i fondet.

SPØRSMÅL NR. 780**Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 3. februar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Mener finansministeren det ligger innenfor kravet til saklig grunn å nekte NUFer å opprette bankforbindelse uten annen objektiv begrunnelse enn at selskapet er filial av utenlandskregistrert selskap som ikke har virksomhet i hjemlandet?»

BEGRUNNELSE:

Dersom norske myndigheter aksepterer at det ligger innenfor kravet til saklig grunn å direkte eller indirekte nekte NUFer å opprette bankforbindelse uten annen objektiv begrunnelse enn at selskapet er filial av utenlandskregistrert selskap som ikke har virksomhet i hjemlandet, innebærer det at norske myndigheter i realiteten aksepterer begrensninger i adgangen til å opprette NUFer som sådan. En slik tolk-

ning og anvendelse av kravet til saklig grunn i finansavtalelovens § 14 utgjør sannsynligvis brudd på den frie etableringsretten i strid med EØS-avtalen artikkel 31, jf. sak C-212/97 Centros.

Svar:

Det følger av finansavtaleloven § 14 første ledd at institusjonen "ikke uten saklig grunn [kan] avslå å ta imot innskudd eller utføre betalingstjenester på vanlige vilkår". Jeg forstår spørsmålet slik at det er forståelsen av kravet til "saklig grunn" i finansavtaleloven § 14 det siktes til. I Ot.prp. nr. 41 (1998-1999) på side 97-98 er det lagt til grunn at det ikke vil være saklig grunn til å avvise en kunde at denne er utlending. Om kravet til saklig grunn er oppfylt i konkrete tilfeller, vil det være opp til domstolene å ta stilling til.

SPØRSMÅL NR. 781**Innlevert 28. januar 2011 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 9. februar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at resterende traseer som gjenstår til bygging på E18 i Indre Østfold blir bygget som 4-felts motorvei, samt oppsetting av midtdele på bebygd E 18 Hærland til Ørje?»

BEGRUNNELSE:

Kravet til 4 felts motorvei går ved 12000 biler per døgn. E 18 gjennom Indre Østfold til Stockholm er stamveien og Norges hovedferdselsåre denne veien. Trafikkveksten er økende og i løpet av en 10-20 års periode vil veksten og utviklingen av biler per døgn tilsi behov for 4 felts motorvei.

Statens veivesen sitt beregningsgrunnlag baseres på beregningsmodeller laget av Veidirektoratet. Veksten for Norge er på 1,1 %, mens for Østfold viser prognosen en formidabel vekst på 3,7 for fjoråret.

Av hensyn til så vel fremkommelighet og sikker-

het på veien tilsier det at når ny stamvei / Europavei skal bygges bør vi hensynta en utvikling i trafikken og ta godt høyde for denne.

Det er fornuftig bruk av fellesskapets penger at vi ikke bygger og bruker milliarder på noe som om få år er for lite dimensjonert.

I tillegg er det ikke bygget middele på allerede bygget trase mellom Hærland og Ørje. Dette utgjør 1,5 mil.

Erfaringene ellers i Norge er at dette sparer liv og bedrer trafiksikkerhet.

Dette illustrer at kortsiktig planlegging kan gjøre at det umiddelbart er billig, men i det lange løp blir dyrere enn det i utgangspunktet kunne vært!

Det er en selvfølge at vi skal tenke lang frem når vi vedtar store vei prosjekter. Det er både reisende og skattebetalere tjent med.

Svar:

Det gjenstår å bygge ut tre strekninger på E18 i Østfold: Riksgrensen – Ørje, Melleby – Momarken og Knapstad – Akershus grense.

Det er lokalpolitisk tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiert utbygging av gjenstående deler av E18 i Østfold. Etter det Samferdselsdepartementet erfarer, vil dette opplegget medføre endringer

i dagens bompengeopplegg for fase 1 av Østfoldpakken.

Samferdselsdepartementet tar sikte på å legge frem en stortingsproposisjon om videre utbygging av E18 gjennom Østfold så snart som mulig, og etter planen i løpet av våren 2011. Jeg ser det som naturlig at valg av standard for videre utbygging av E18 gjennom Østfold ses på som ledd av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 782

Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 4. februar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«I Bergens Tidende fredag 28. januar kan en lese om at staten skylder enkemenn 500 millioner kroner etter en dom fra EFTA-domstolen i 2007. Dette er uverdig og lite tillitskapende fra staten sin side. Staten lover nå å rydde opp i dette innen dette året.

Vil statsråden gi disse pensjonistene dette gjelder en garanti for at dette nå blir holdt?»

BEGRUNNELSE:

Med bakgrunn i oppslag i Bergens Tidende 28. januar er det fortvilende å lese at staten ikke klarer å utføre det den er dømt til i EFTA-domstolen når det gjelder tilbakebetaling av pensjon til, i dette tilfellet, enkemenn. En skulle helst sett at en ikke måtte skrive skriftlige spørsmål i forhold til dette, da en som politiker trodde at staten, på lik linje med andre som blir dømt, forholder seg til en dom og rydder opp. Det at en ikke gjør dette medfører at tillit og respekt overfor enkeltindivider smuldrer bort og blir oversett. I alle fall er det slik det fremstår, noe en ikke kan sitte stille og se på som medmenneske.

Svar:

Saken gjelder oppfølging av EFTA-domstolens dom av 30. oktober 2007. Dommen fastslo at Norge gjennom reglene i lov om Statens pensjonskasse brøt EØS-avtalen om likebehandling av kvinner og menn. På bakgrunn av dommen ble reglene i lov om Statens pensjonskasse, lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv., lov om pensjonsordning for sykepleiere og lov om samordning av pensjons- og tryg-

deytelser endret. Lovendringen ble vedtatt av Stortinget 15. desember 2009, sanksjonert 15. januar 2010 og trådte i kraft 1. februar 2010.

Endringsloven medførte at enkelte enkemenn fikk krav på etterbetaling av enkemannspensjon. Lovendringen bestemte at pensjonen ikke skulle reduseres for arbeidsinntekt og annen pensjonsinntekt for den del av pensjonsberegningen som gjaldt fra 1. januar 1994.

Den aktuelle gruppen har i perioden fra 1994 fått beregnet enkemannspensjon. Mange har fått pensjonen redusert på grunn av arbeidsinntekt og/eller egen pensjon. Slik sett har de ikke stått uten inntekt. Nå skal de få etterbetalt pensjon fordi den del av tjenestetiden som er opptjent fra 1994 medfører at etterlattepensjonen ikke reduseres i forhold til arbeidsinntekt og annen pensjonsinntekt. De får altså en ureduert pensjon i tillegg til arbeidsinntekt og annen pensjon for denne perioden. Denne gunstige pensjonsberegningen er en overgangsordning, og gjelder bare etterlatte etter dem som ble medlem i Statens pensjonskasse før 1. oktober 1976.

Statens pensjonskasse arbeider nå med den konkrete oppfølgingen av saken, og det er satt av betydelige saksbehandlingsressurser til å ferdigstille etterbetalingene. Det er beklagelig at de som skal ha etterbetaling har måttet vente. Det skyldes at saken er komplisert, at lovarbeidet har krevd tid og at Statens pensjonskasse må saksbehandle alle sakene manuelt. Departementet har i sin styring av Statens pensjonskasse stilt krav om at alle sakene skal være ferdigbehandlet i løpet av 2011, jf. tildelingsbrevet for 2011.

SPØRSMÅL NR. 783**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 7. februar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Var det regjeringens intensjon at den nye tolloven som trådte i kraft i 2009 skulle føre til mindre innsyn og offentlighet om hvilke virksomheter som importerer fra land som norske myndigheter fraråder norske selskaper å handle med?»

BEGRUNNELSE:

Under Bondevik I regjeringen oppfordret menneskerettsministeren norske bedrifter og organisasjoner om ikke å investere i eller handle med Burma. Utenriksdepartementet fraråder i dag norske bedrifter å handle med Burma og Vest-Sahara.

Undertegnede er gjort kjent med at Toll- og avgiftsdirektoratet har avslått innsynsbegjæring fra Ny Tid om hvilke virksomheter som handler med Burma. Norwatch fikk i september 2007 oppgitt denne informasjonen.

I avslaget kommer det fram at toll- og avgiftsdirektoratet praktiserer offentlighetsloven slik at både navn på virksomheter som har importert fra Burma (Myanmar) og hvor store beløp den enkelte virksomhet har importert for anses som "økonomiske eller bedriftsmessige forhold" som er underlagt lovbestemt taushetsplikt etter tolloven § 12-1, jf offentleglova § 13 (1).

Ny Tid påklaget avslaget og argumenterte med at de samme opplysningene var offentlige i 2007. Finansdepartementet opprettholdt avslaget. I begrunnelsen på avslaget skriver departementet 11. januar i år at "(d)e ytre rammene for taushetsplikten etter tolloven ble endret ved innføring av ny lov, og taushetsplikten er nå noe mer vidtrekkende".

I nåværende tollov § 12 (1) kan informasjon unntas offentlighet om "noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold." Den gamle tolloven § 8 (1) hjemlet unntak fra offentlighet om "noens drifts- eller forretningshemmeligheter, eller andre økonomiske eller personlige forhold."

Svar:

Forslag til ny tollov ble fremmet for Stortinget i Ot.prp. nr. 58 (2006-2007). Her går det klart fram hvordan den gjeldende taushetspliktbestemmelsen i tolloven var å forstå, hva som lå til grunn for ønsket om å utvide dens rekkevidde, samt hvordan ordlyden var og ville bli etter en endring i tråd med forslaget. Det gis en grundig omtale av hva lovendringen inne-

bærer for tolkningen av taushetspliktbestemmelsen i tolloven. Forarbeidene omtaler lovendringen slik:

"De opplysninger som er undergitt taushetsplikt etter tolloven § 8 nr. 1 er avgrenset til "noens drifts- eller forretningshemmeligheter, eller andre økonomiske eller personlige forhold."

(...)

Tolloven § 8 tolkes i dag sammenfallende med forvaltningsloven §§ 13 flg. når det gjelder de ytre rammene for taushetsplikten. I praksis er det antatt at bestemmelsen med dette har en noe snevrere rekkevidde enn tilsvarende bestemmelse i ligningsloven § 3-13 og merverdiavgiftsloven § 7. Etter ligningsloven § 3-13 nr. 1 omfatter taushetsplikten opplysninger om "noens formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold."

Av systemhensyn, og for å unngå at det innfortolkes utilsiktede forskjeller i regelverket, finner departementet det hensiktsmessig at rammene for hvilke opplysninger som er underlagt taushetsplikt på ligningsområdet, merverdiavgiftsområdet og tollområdet er like. Departementet foreslår derfor at dagens ordlyd i tolloven endres, slik at formuleringen "drifts- og forretningshemmeligheter" erstattes med "formues- eller inntektsforhold eller andre økonomiske, bedriftsmessige eller personlige forhold".

(...)

Det tilsiktes med dette en endring av gjeldende rett ved at rammene for hvilke typer opplysninger som omfattes av taushetsplikten, blir noe mer vidtrekkende. Det vises i denne sammenheng til betydningen av tillitsforholdet mellom tollmyndighetene og private eller næringsdrivende som gir opplysninger til tollmyndighetene etter selvdeklareringsprinsippet, og ønsket om å unngå spredning av slike opplysninger."

Tillitsforholdet mellom tollmyndighetene og private eller næringsdrivende er et tungtveiende hensyn som ligger til grunn for at taushetspliktens rekkevidde er den samme på tollområdet som på lignings- og merverdiavgiftsområdet. På skatte-, avgifts- og tollområdet er både næringsdrivende og private pålagt en vidtrekkende opplysningsplikt, og brudd på opplysningsplikten kan føre til strenge reaksjoner. For å kunne legitimere en slik omfattende opplysningsplikt er det nødvendig at de næringsdrivende kan ha tillit til at opplysningene de må gi til skatte-, avgifts- og tollmyndighetene, behandles konfidensielt. Dette er grunnen til at skatte-, avgifts- og tollmyndighetenes taushetsplikt er strengere enn i forvaltningsretten ellers.

I proposisjonen nevnes ikke særskilt at innsyn i opplysninger om hvilke virksomheter som importerer fra land som norske myndigheter fraråder selskaper å handle med, skal anses som bedriftsmessige forhold og dermed være underlagt taushetsplikt etter

de nye reglene. Det framgår imidlertid klart at det tilsiktes en innstramming i taushetspliktsreglene.

Utenriksdepartementet har fastsatt importrestriksjoner på varer fra Burma. Dette gjelder blant annet tømmer, jf. forskrift 4. juli 2003 nr. 895 om særlige tiltak mot Burma (Myanmar). Det er Toll- og avgiftsdirektoratet som har ansvaret for kontroll av import av varer til Norge. Dersom de for eksempel avdekker

at det importeres tømmer fra Burma vil de stanse importen.

Jeg kan se at virksomheters import har offentlig interesse og at åpenhet på dette området er et gode. Virksomhetene kan på eget initiativ være åpne om hvilke land de importerer fra. Etter en totalvurdering finner jeg det ikke riktig å pålegge dette.

SPØRSMÅL NR. 784

Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 3. februar 2011 av fungerende justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Er statsråden enig med Utlendingsnemnda (UNE) i at menneskerettighetsorganisasjoner - gjennom brevkampanjer, aksjoner o.l. - bidrar til å sette enkeltpersoner som skal sendes ut av landet i fare?»

BEGRUNNELSE:

En rekke organisasjoner, som Amnesty og Antirasistisk senter, har protestert mot at en person ble tvangsutsendt til Syria. I den forbindelse uttalte en avdelingsdirektør i UNE til VG nett 21.01.11 at disse organisasjonene bidrar til å sette enkeltmennesker som blir sendt ut av landet i fare. Ifølge VG mener menneskerettighetsorganisasjonene at en inhuman norsk asylpolitikk kan ha skyld i at enkelte får store problemer når de blir kastet ut av Norge. UNE mener at organisasjonene selv må ta en del av ansvaret for at enkelte får problemer når de returneres til hjemlandet.

- Personlig eksponering i vestlige medier vil kunne skape fare for enkeltpersoner som blir eksponert, også i saker der det tidligere ikke har foreligget slik fare. Brevkampanjer og lignende kan bidra til å sette en person i myndighetenes søkelys og dermed også i fare, uttaler avdelingsdirektør Jon Arne Jensen til VG nett.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at det, både i henhold til flyktningkonvensjonen og norsk lov, i utgangspunktet er likegyldig hvorvidt en eventuell forfølgelsesfare har oppstått før eller etter utreise fra hjemlandet, eller om faren for forfølgelse skyldes sø-

kerens egne handlinger (subjektiv sur-place) eller forhold uavhengig av søkerens opptreden, som for eksempel et regimeskifte i hjemlandet (objektive sur-place). Det avgjørende for vurderingen av beskyttelsesbehovet, er om det på vedtakstidspunktet foreligger en tilstrekkelig reell fremtidig fare for forfølgelse ved retur.

I saker hvor enkeltpersoner skal returnere hjem, har utlendingsmyndighetene vurdert sakene dit hen at det ikke foreligger et beskyttelsesbehov. På grunn av asylsakers sensitive karakter er utlendingsmyndighetene underlagt streng taushetsplikt i enkeltsakene, blant annet for å hindre at det oppstår et beskyttelsesbehov i etterkant av utlendingsmyndighetenes behandling av sakene, for eksempel ved at søkeren havner i søkelyset til myndighetene i hjemlandet. Det kan ikke utelukkes at eksponering av enkeltpersoner i media, kampanjer, aksjoner og lignende, i verste fall kan medføre at det oppstår en risiko for forfølgelse ved retur av personer som i utgangspunktet ikke hadde et beskyttelsesbehov da de forlot hjemlandet, eller da saken først ble behandlet av utlendingsmyndighetene.

Hvorvidt slike handlinger vil medføre et beskyttelsesbehov i den enkelte sak, vil alltid måtte vurderes konkret. Det er, som kjent, Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som må foreta slike konkrete vurderinger i hver enkelt sak. Der en søknad om beskyttelse tidligere er endelig avslått av UNE, og det foreligger nye bevis eller nye opplysninger som kan gi grunn for en annen vurdering av beskyttelsesbehovet, har UNE plikt til å foreta en ny vurdering av utlendingens sak før utsendelsen iverksettes.

SPØRSMÅL NR. 785**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 4. februar 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden endre retningslinjene for bo- og behandlingstilbud av unge rusmiddelavhengige slik at oppholdstid for ungdommer ikke begrenses til 12 måneder?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt gjort kjent med at oppholdstid for ungdommer i ruskollektiv begrenses unødvendig. Ungdommer på lov om barneverntjenester får ofte forlenget sitt vedtak utover et år. Ungdommer som er plassert på lov om spesialisthelsetjenester får imidlertid ikke den samme muligheten, til tross for at dette er ungdommer med samme problematik og bare noen måneders aldersforskjell.

Tradisjonelt har behandlingstiden i ruskollektivene vart fra 18 til 24 måneder, noen ganger enda lengre. De siste årene har Fossum ruskollektiv stadig oftere blitt møtt med krav om å redusere behandlingstiden kraftig – uansett symptomtrykk, livshistorie og sårbarhet. Press på kortere behandlingstid kommer ofte i konflikt med faglig innhold og vil kunne ha store menneskelige og samfunnsmessige konsekvenser på lang sikt. Blant annet vil muligheten for å gi ungdommene et grunnlag for å fullføre videregående skole svekkes hvis oppholdstiden skal begrenses til 12 måneder. I verste fall mister ungdommene to års skolegang, avhengig av når på året de kommer til behandling.

Svar:

Som helse- og omsorgsminister har jeg også ansvaret for tilrettelegging av tjenester til rusmiddelavhengige. Dette er en sårbar gruppe pasienter som i særlig grad har behov for tjenester som er tilrettelagt i forhold til deres ofte meget sammensatte behov. Jeg er derfor opptatt av at tjenestene til rusmiddelavhengige skal være av en så god kvalitet som mulig.

Som kjent ble den nye forskriften for legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og de nasjonale retningslinjene gjort gjeldende fra januar 2010. Formålet med dette regelverket var blant annet å sørge for en høy og likeverdig kvalitet på tjenestene innenfor denne delen av tverrfaglig spesialisert behandling. Samtidig kan jeg orientere om at Helsedirektoratet for tiden arbeider med retningslinjer for øvrige deler av tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB).

I spørsmålet vises det til retningslinjer for bo- og behandlingstilbud for unge rusmiddelavhengige der det skal være en begrensning for oppholdstiden til 12 måneder. Jeg er ikke kjent med slike retningslinjer. Som det fremgår av avsnittet ovenfor, vil retningslinjer for de øvrige delene av TSB bli utarbeidet i tiden som kommer. I dette arbeidet vil også behandling ved døgninstitusjoner uten substitusjonsbehandling inngå.

Jeg er kjent med at de regionale helseforetakene i sine anskaffelsesprosesser overfor private tilbydere på rusfeltet i kravspesifikasjonen har satt som krav at et behandlingsopphold vanligvis ikke skal vare lengre enn ett år. Etter det jeg er orientert om fra de regionale helseforetakene, er det imidlertid slik at rusmiddelavhengige som har behov for opphold av lengre varighet enn et år, skal gis en slik mulighet. Dette skal imidlertid gjøres på grunnlag av en individuell vurdering, der også pasientens synspunkter skal vektlegges. Dette er i tråd med Helsedirektoratets vurderingsveileder.

Avslutningsvis vil jeg peke på at rusmiddelavhengige som pasientgruppe ofte har sammensatte behov, og det er viktig at alle deler av det offentlige hjelpeapparatet samarbeider for å bidra til best mulig effekt av et behandlingsopphold. Utskriving fra en institusjon i spesialisthelsetjenesten skal gjøres i samarbeid med henvisende instans og hjelpeapparatet i vedkommendes hjemkommune, og det er denne kommunen som har ansvaret for videre oppfølging i form av bo- og skoletilbud.

SPØRSMÅL NR. 786**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 10. februar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Undertegnede er gjort kjent med en sak i Møre og Romsdal hvor barnevernet har fratatt omsorgen til et nyfødt barn. Dette har skjedd uten at fars familie er blitt kontaktet knyttet til mulig omsorg for barnet. Barnevernet skal også ha grunnlagt overtagelsen av barnet med manglende ressurser knyttet til å yte familien og barnet, hjelp i hjemmet.

Er statsråden tilfreds med en slik praksis i barnevernet, og mener han dette er i tråd med Stortingets og regjeringens intensjoner for hvordan barnevernet skal fungere?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med en sak i Møre og Romsdal hvor barnevernet har fratatt omsorgen til et nyfødt barn. Dette har skjedd uten at fars familie er blitt kontaktet knyttet til mulig omsorg for barnet. Barnevernet skal også ha grunnlagt overtagelsen av barnet med manglende ressurser knyttet til å yte familien og barnet, hjelp i hjemmet.

Det er, slik jeg ser det, uakseptabelt at barnevernet, av økonomiske grunner, velger å frata omsorgsretten for foreldre. Det er videre uakseptabelt at nærhetsprinsippet overses.

Det er viktig at statsråden gir en redegjørelse knyttet til denne praksisen, samt hva han vil gjøre for å sikre at denne praksisen opphører umiddelbart.

Svar:

Det står uttrykkelig i fosterhjemsforskriften § 4 at barneverntjenesten alltid skal vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem. Hva som ligger i dette har departementet utdypet i "Retningslinjer for fosterhjem", som er fra 2004, og som burde være vel kjent for alle landets barneverntjenester. Der står det blant annet følgende:

"Vurderingsplikten innebærer at barneverntjenesten alltid må kartlegge mulighetene for en slik plassering. I utgangspunktet gjelder dette både der medlemmer av barnets familie eller nære nettverk selv ber om å bli vurdert som mulig fosterhjem, og der det ikke blir tatt fram noe slikt ønske. Det er imidlertid ikke meningen at barneverntjenesten skal bruke mye tid på å kartlegge barnets familie eller nære nettverk der det er åpenbart at disse av faglige grunner og/eller av hensyn til barnets beste ikke vil kunne godkjennes som fosterforeldre.

Anser barneverntjenesten at det er en mulighet for at barnets familie eller nære nettverk vil kunne bli

godkjent som fosterforeldre, må utredningen av deres egnethet gis samme omfang som for andre potensielle fosterforeldre. Også barnets familie eller nære nettverk må i utgangspunktet oppfylle de generelle kravene som stilles til fosterforeldre i forhold til for eksempel helse, økonomi og bolig, men disse kravene må kunne fravikes noe dersom det utvilsomt er til barnets beste å bli plassert nettopp i familien eller nettverket.

Barneverntjenesten bør også, så langt det er mulig, forsikre seg om at familien vil kunne takle dobbeltrollen og den mulige lojalitetskonflikten som ligger i å være både familie eller nært nettverk og fosterhjem".

Per 31. desember 2009 bodde 18858 barn og unge i fosterhjem i egen familie. Dette utgjør ca. 23 % av samtlige barn og unge plassert i fosterhjem (beredskapshjem holdt utenfor). Andelen har vært konstant, men med en svak økning de siste årene.

I likhet med stortingsrepresentant Horne finner jeg det uakseptabelt hvis svak kommuneøkonomi brukes som begrunnelse for ikke å iverksette hjelpe tiltak i hjemmet.

Departementet kan imidlertid ikke gå inn i konkrete saker. Dette følger av barnevernloven kapittel 2 om ansvarsfordeling og administrasjon. Ifølge § 2-1 er det kommunen som skal treffe vedtak i enkeltsaker samt iverksette og følge opp tiltakene, mens departementet har ansvaret for å føre tilsyn med at barnevernregelverket blir anvendt riktig og på en måte som fremmer barnevernlovens formål. Saker som har vært eller skal behandles i fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker, for eksempel omsorgsovertakelsessaker, vil heller ikke bli kommentert av departementet. Grunnen er at fylkesnemnda er et statlig organ som i faglige spørsmål har en uavhengig stilling i forhold til departement og fylkesmann. Vedtak fattet i fylkesnemnda kan bare overprøves av retten. Departementet kan derfor kun gi generelle kommentarer om barneverntjenestens arbeide og eventuelt om aktuelle bestemmelser i barnevernloven.

Det er for øvrig fylkesmannen som fører tilsyn med at den kommunale barneverntjenesten utfører sine oppgaver etter loven, jf. barnevernloven § 2-3 fjerde ledd, bokstav a). Hvorvidt det er grunn til å undersøke barneverntjenestens håndtering av en konkret sak må derfor eventuelt tas opp med den aktuelle fylkesmannen som rette vedkommende. Jeg understreker imidlertid at det er opp til fylkesmannen å avgjøre både om og på hvilken måte en slik undersøkelse skal gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 787**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 7. februar 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til at organisasjonen Special Olympics Norway har blitt utsatt for sanksjoner fra Norges Idrettsforbund, som en følge av sitt samarbeid med EuroLotto. Undertegnede er av den oppfatning at dette er en svært urettferdig behandling, som medfører et angrep på ekte idretts glede blant en sårbar gruppe mennesker.

Hva vil statsråden foreta seg i forbindelse med situasjonen knyttet til Special Olympics Norway og Norges Idrettsforbund?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at organisasjonen Special Olympics Norway har blitt utsatt for sanksjoner fra Norges Idrettsforbund, som en følge av sitt samarbeid med EuroLotto.

Det er, slik jeg ser det, ingen grunn til at Special Olympics Norway skal bli brukt som et virkemiddel i kampen mot spill selskaper som ønsker å bidra konstruktivt til norsk idrett. Det at noen vil bidra til fellesskapet på frivillig basis må ses på som en positiv utvikling.

Det vises videre til at en lisensordning for spill ville medført at dette hadde blitt gjort i et offentlig rammeverk som ville kommet norsk idrett og frivillighet til gode.

Sett i lys av behandlingen av Special Olympics Norway, ber jeg om statsrådets vurdering knyttet til denne saken spesielt, og problematikken generelt.

Svar:

Special Olympics Norway er del av verdens største idrettsbevegelse for mennesker med utviklingshemming. Organisasjonen driver et viktig arbeid. Forholdet mellom Special Olympics Norway og Norges Idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske komité er en sak mellom de to organisasjonene.

Jeg er imidlertid glad for at Norges Idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske komité ser betydningen av reguleringen av pengespill i Norge. Denne reguleringen bidrar til mindre kriminalitet knyttet til pengespill og til reduserte problemer med spillavhengighet for den norske befolkningen. Samtidig bidrar de norske reglene til at overskuddet fra pengespillene blir fordelt mellom ulike frivillige og samfunnsnyttige organisasjoner etter regler som er vedtatt av Stortinget.

Et av hovedprinsippene i norsk regulering av pengespill er at de største spillene skal avholdes under direkte statlig kontroll for å sikre at spilltilbudet utvikles på en forsvarlig måte og i tråd med de politiske intensjonene. En organisering av pengespill innenfor en enerettsmodell er vurdert å være det mest egnede virkemiddelet for å hindre problemer knyttet til pengespill, noe som er blitt anerkjent av både EFTA-domstolen og Høyesterett.

I Norge kan pengespill bare avholdes hvis det er gitt tillatelse fra norske myndigheter. Spillet EuroLotto har ikke en slik tillatelse og er derfor å anse som et ulovlig pengespill i Norge. Etter pengespilloven er det kun Norsk Tipping som kan avholde slike lottospill. Det kan heller ikke sendes slike lottospill til Norge gjennom fjernsynssendinger fra andre land. Lotteritilsynet sendte derfor 1. februar 2011 forhåndsvarsel til arrangøren av EuroLotto, med pålegg om stans av formidlingen av spillet til Norge.

SPØRSMÅL NR. 788**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Morten Høglund****Besvart 8. februar 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«En rapport utarbeidet av Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon viser til at palestinske myndigheter og sikkerhetsstyrker trakasserer opposisjonelle på Vestbredden, samtidig som flere menneskerettsorganisasjoner hevder at sikkerhetsstyrkene forfølger menneskerettsaktivister og truer journalister.

Hva gjør utenriksministeren for å ta opp problemstillingen med palestinske myndigheter?»

Svar:

I mine møter med palestinske myndigheter tar jeg jevnlig opp menneskerettighetssituasjonen i Det palestinske området. Jeg drøfter dette med palestinske politikere, senest da jeg besøkte regionen i forrige måned, på samme måte som jeg tar opp alvorlige menneskerettighetsspørsmål knyttet til den israelske okkupasjonen i mine samtaler med israelske politikere og regjeringsmedlemmer.

Norge har en løpende dialog med palestinske myndigheter om ivaretagelse av menneskerettighetene og betydningen av rettssikkerhet i det palestinske samfunnet. Styrking av rettssystemet er en integrert del av statsminister Salam Fayyads statsbyggingsprosess, som Norge støtter gjennom vår lederrolle i giverlandssamarbeidet og betydelig budsjettstøtte.

Tross vedvarende israelsk okkupasjon og problemer knyttet til splittelsen mellom Fatah og Hamas,

har befolkningen på Vestbredden de siste årene fått bedre levekår, større sikkerhet og høyere grad av økonomisk trygghet. Norge legger vekt på at denne utviklingen må gå hånd i hånd med oppbyggingen av en rettsstat der menneskerettighetene respekteres. Derfor gir Norge også økonomisk støtte til lokale ikke-statlige organisasjoner som arbeider for fremme av menneskerettigheter i det palestinske området.

Det er fortsatt betydelige utfordringer på menneskerettighetsområdet i det palestinske området. Samtidig har palestinske myndigheter et klart fokus på styrket rettssikkerhet og rettsstatsprinsipper i den pågående institusjonsbyggingen. Det har i senere tid funnet sted en positiv utvikling i dette arbeidet. Dette har blant annet gitt seg utslag i arbeid med å avskaffe dødsstraff fra det nasjonale lovverket. Et nytt utkast til sivil straffelov, hvor dødsstraff er utelatt, er under utarbeidelse og forventes undertegnet av Presidenten i løpet av 2011.

Norskstøttede nasjonale og internasjonale menneskerettighetsorganisasjoner er i ferd med å få gjennomslag for sitt arbeid for å avskaffe de palestinske etterretningsmyndighetenes praksis for å anvende militærdomstoler i sivile saker. Som del av statsbyggingsprosessen arbeides det også med revisjon av nasjonal lovgivning for å imøtekomme internasjonale standarder og klargjøre lovverket for tiltredelse til internasjonale menneskerettighetskonvensjoner med overvåkningsmekanismer ved en statsdannelse.

SPØRSMÅL NR. 789**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 8. februar 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvor mange flere sysselsatte og årsverk er det blitt i Norge de siste 10 årene (2000 - 2010) fordelt på offentlig og privat sektor, og hvordan fordeler denne veksten seg over disse årene?»

BEGRUNNELSE:

Jeg ønsker en oversikt over hvilke bransjer og hvor i landet veksten i privat og offentlig sysselsetting har funnet sted. Samtidig ber jeg om en oversikt over utviklingen for norsk eksport, korrigert for olje, gass og fisk i samme periode, angitt år for år. Ber også om en oversikt over veksten i antall mennesker

i arbeidsfør alder i samme periode, angitt år for år samt en oversikt over veksten i antall mennesker i arbeidsfør alder som har sin hovedinntekt fra offentlige trygdeytelser, også dette angitt år for år.

Svar:

Vedlagt følger fem tabeller med opplysninger om de temaene du tar opp i dine spørsmål, så langt en har hatt tilgjengelig informasjon.

Tabell 1 viser tall for sysselsatte personer og normalårsverk for det ønskede tidsrommet, fordelt etter privat og offentlig sektor. Privat sektor framkommer som differansen mellom samlet sysselsetting og offentlig forvaltning. Tall for sysselsatte personer fordelt på næring er vist i tabell 2. Tabell 3 viser tall for fylkesfordelt sysselsetting etter sektor. Tallene er hentet fra fylkesfordelt nasjonalregnskap som foreligger tom. 2007.

Tabell 4 viser tall for personer i yrkesaktiv alder som er utenfor arbeidsstyrken i alt og fordelt etter hovedsakelig virksomhet slik de framkommer i Arbeidskraftundersøkelsen (AKU). I AKU er yrkesaktiv alder definert som 15-74 år. Gruppen pensjonister dekker både alders- og uførepensjonister og er den

relevante gruppen i AKU for å vurdere antallet som har sin hovedinntekt fra offentlige trygdeytelser. Indirekte framkommer det også informasjon om sykefravær utover en uke i AKU. Personer med sykefravær defineres som sysselsatte og inngår derfor ikke i noen av gruppene som vist i tabell 4. Figur 3.11A i Nasjonalbudsjettet 2011 viser utviklingen i andelen av befolkningen i yrkesaktiv alder på ulike trygdeordninger ifølge statistikk fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Disse tallene dekker alle trygdemottakere og gir ikke informasjon om i hvilken grad ytelsene utgjør vedkommendes hovedinntekt eller om de er eneste trygdeytelse som mottas.

Tall for norsk eksport, justert for olje, gass og fisk, er vist i tabell 5.

Vedlegg til svar:

For tabellene 1-5, se lenkene:

<http://www.regjeringen.no/upload/FIN/okonomiavdelingen/tabell1.pdf>

<http://www.regjeringen.no/upload/FIN/okonomiavdelingen/tabell2a.pdf>

SPØRSMÅL NR. 790

Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide

Besvart 8. februar 2011 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Har statsråden evaluert hva Storbritannias Strategic Defence and Security Review (SDSR) fra oktober 2010 innebærer for norsk sikkerhetspolitikk?»

BEGRUNNELSE:

Storbritannia gikk i sin SDSR publisert 19. oktober 2010 langt i å varsle betydelige kutt i sine militære kapasiteter, og det er rimelig å anta at dette vil påvirke hvilke kapasiteter britene kan stille i nordområdene de kommende årene. Blant annet er det varslet kutt i kapasiteter til maritim overvåkning, og antallet fartøyer tilgjengelig for patruljering i nordområdene vil sannsynligvis synke.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 31. januar 2011, med spørsmål fra stortingsrepresentant

Ine Eriksen Søreide om hva Storbritannias Strategic Defence and Security Review (SDSR) innebærer for norsk sikkerhetspolitikk.

Forsvarsdepartementet følger utviklingen hos nære allierte som Storbritannia tett. På kort sikt er det neppe mulig å peke på direkte virkninger for norsk sikkerhetspolitikk. De varslede nedtrekkene i britiske forsvarsstrukturer kan bety en noe redusert evne til å operere i nordområdene, og potensielt også i andre områder. Storbritannia vil fremdeles, på tross av de varslede kuttene, opprettholde en betydelig bredde av kapasiteter med evne til å operere vidt geografisk, også i nordområdene. Valget om ikke å sette de nye Nimrod maritime overvåkningsflyene i tjeneste, er resultat av ulike faktorer. Fra britisk side mener man at en betydelig del av Nimrods kapasiteter kan erstattes av andre overvåkningsplattformer.

SDSR er i betydelig grad en økonomidrevet studie som gjenspeiler en beregnet ubalanse mellom

ambisjoner og midler. På tross av kuttene, har den britiske regjeringen gitt klart uttrykk for ambisjoner om fortsatt å være en global aktør. Militære kapasiteter er en helt avgjørende del av denne ambisjonen. Betydningen av flernasjonalt og bilateralt samarbeid med sentrale partnere fremheves i SDSR. Den nylige inngåtte forsvarsavtalen med Frankrike må ses i dette lys, og fra britisk side er det indikert et ønske om å styrke bilateral kontakt også med de nordeuropeiske landene, herunder Norge.

Den britiske forsvarsminister, Liam Fox, har tatt til orde for å styrke samarbeidet mellom de nordiske og baltiske landene, samt Polen, Tyskland og Nederland. Denne utviklingen er helt i tråd med norske interesser, og vi har i flere år arbeidet for et slikt styrket

sikkerhets- og forsvarspolitisk samarbeid. Fox har indikert at Norge er en viktig bilateral samarbeidspartner som vil få større betydning for Storbritannia i de kommende år, også i spørsmål om nordområdene.

På generelt grunnlag er det bekymringsfullt at både Storbritannia og en rekke andre av våre nærmeste allierte i Europa, må redusere sine forsvarsbudsjetter vesentlig. Det kan innebære at NATOs kollektive forsvarsevne over tid blir svekket.

Imidlertid kan nye britiske initiativ om økt samarbeid ses som et tegn på økt britisk interesse for bilateralt militært samarbeid. Deres ønske om styrket samarbeid ønskes velkommen av regjeringen og vil bli gjenstand for oppmerksomhet i tiden som kommer, både bilateralt og i NATO.

SPØRSMÅL NR. 791

Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 14. februar 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«I et intervju med avisen New York Times 27. januar 2011 uttaler den palestinske presidenten Mahmoud Abbas at han er innstilt på fred med Israel og at vold aldri vil bli brukt som virkemiddel i konflikten. I et referat fra et møte med arabiske journalister gjengitt i den palestinske, arabisktalende avisen Al-Hayat Al-Jadida 24. januar 2011 sier presidenten at han ikke utelukker krig med Israel.

Hva gjør utenriksministeren for å ta opp denne tilsynelatende dobbeltkommunikasjonen med palestinske myndigheter?»

Svar:

La meg først få understreke at jeg ikke har lest disse intervjuene, og dermed ikke kan vurdere i hvilken sammenheng og med hvilken oversettelse disse sitatene fremkommer.

Det jeg, i tråd med bred enighet i det internasjonale samfunn, legger til grunn for vårt engasjement for fred i Midtøsten er at Den palestinske selvstyremyndigheten (PA) og Israel har anerkjent hverandre som legitime partnere i fredsprosessen. Slik har det vært siden undertegningen av Oslo-avtalen. Gjennom disse årene har PA fullt ut anerkjent alle inngåtte avtaler og Israels rett til å eksistere i fred og sikkerhet med sine naboer.

I alle mine samtaler med president Abbas de siste

fem og et halvt årene, har presidenten alltid utvetydig slått fast at en løsning på konflikten og opprettelsen av en palestinsk stat kun kan komme gjennom forhandlinger. Det faktum at vi, mer enn 17 år etter Oslo-avtalen, ikke har nådd det målet, har fått deler av den palestinske befolkningen til å miste troen på at okkupasjonen vil opphøre. Jeg har, i mine møter med israelske og palestinske ledere og som leder for det internasjonale giverarbeidet, advart mot konsekvensen av om denne oppfatningen biter seg fast.

Det er utvilsomt krefter på palestinsk side som ikke tror på fredsforhandlinger og en forhandlet løsning på konflikten, akkurat som det på israelsk side er krefter som motarbeider en fredsløsning og søker å gjøre okkupasjonen permanent. Disse kreftene skal vi ta på alvor. Jeg frykter at dersom ikke utviklingen på bakken - i form av stadige utvidelser av de folkerettsstridige bosettingene, fortsatte begrensninger på palestinsk økonomi og økonomisk utvikling, og den stadige ekspansjonen i Øst-Jerusalem - snus, kan vi komme til et punkt der en fredsløsning og opprettelsen av en palestinsk stat ikke lenger er mulig. Nettopp derfor er det viktigere enn noensinne at partene skaper fremgang langs forhandlingssporet og synliggjør for både det israelske og det palestinske folk at en fredsløsning og opprettelsen av en palestinsk stat er innenfor rekkevidde. Alternativet tjener verken Israels eller palestinerne interesser.

SPØRSMÅL NR. 792**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 10. februar 2011 av fungerende barne-, likestillings- og inkluderingsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til Stortingets vedtak som sier at familie og slekt i større grad skal brukes som fosterfamilier der dette er mulig.

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette i forhold til barnevernet slik at vedtak Stortinget har fattet knyttet til nærhetsprinsippet blir fulgt opp av kommunene?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har flere ganger sagt at familie eller slekt i større grad brukes som fosterfamilie ved omsorgsovertakelser der dette er mulig. Det har den senere tid versert flere tilfeller på Sunnmøre der dette ikke blir fulgt opp av barnevernet. Familier har også etterlyst Familieråd, noe som kommunen har avvist. I mange tilfeller er det riktig at barnevernet går inn og gjør en omsorgsovertakelse av barnet, men intensjonen fra Stortinget har vært, og er, at der dette er mulig så skal en lete i barnets nærmiljø etter egnede fosterfamilier slik at barnet ikke opplever en for stor påkjenning i livet. Det er traumatisk i seg selv å miste foreldre. Det må derfor, slik jeg ser det, tilstrebes og legge forholdene til rette for barnet, slik at det ikke i tillegg mister hele slekten sin.

Svar:

Innledningsvis tillater jeg meg å vise til mitt skriftlige svar på spørsmål nr 786 fra stortingsrepresentant Horne som også var knyttet til regelverket for fosterhjemsplassing i familie og nært nettverk. For ordens skyld gjentar jeg som følger:

Det står uttrykkelig i fosterhjemsforskriften § 4 at barneverntjenesten alltid skal vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fos-

terhjem. Hva som ligger i dette har departementet utdypet i "Retningslinjer for fosterhjem", som er fra 2004, og som burde være vel kjent for alle landets barneverntjenester. Der står det blant annet dette:

"Vurderingsplikten innebærer at barneverntjenesten alltid må kartlegge mulighetene for en slik plassering. I utgangspunktet gjelder dette både der medlemmer av barnets familie eller nære nettverk selv ber om å bli vurdert som mulig fosterhjem, og der det ikke blir fatt fram noe slikt ønske. Det er imidlertid ikke meningen at barneverntjenesten skal bruke mye tid på å kartlegge barnets familie eller nære nettverk der det er åpenbart at disse av faglige grunner og/eller av hensyn til barnets beste ikke vil kunne godkjennes som fosterforeldre.

Anser barneverntjenesten at det er en mulighet for at barnets familie eller nære nettverk vil kunne bli godkjent som fosterforeldre, må utredningen av deres egnethet gis samme omfang som for andre potensielle fosterforeldre. Også barnets familie eller nære nettverk må i utgangspunktet oppfylle de generelle kravene som stilles til fosterforeldre i forhold til for eksempel helse, økonomi og bolig, men disse kravene må kunne fravikes noe dersom det utvilsomt er til barnets beste å bli plassert nettopp i familien eller nettverket.

Barneverntjenesten bør også, så langt det er mulig, forsikre seg om at familien vil kunne takle dobbeltrollen og den mulige lojalitetskonflikten som ligger i å være både familie eller nært nettverk og fosterhjem".

Det er fylkesmannen som fører tilsyn med at den kommunale barneverntjenesten utfører sine oppgaver etter loven, jf. barnevernloven § 2-3 fjerde ledd, bokstav a). Jeg vil be landets fylkesmenn om å minne kommunene om plikten de har til alltid å vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem.

SPØRSMÅL NR. 793**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Erna Solberg****Besvart 10. februar 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Vil statsråden gripe inn for å sikre at studenter med dysleksi ved Juridisk Fakultet ved UiO, og andre høyere utdanningsinstitusjoner, får innfridd sin lovfestede rett til en eksamensform som tar hensyn til deres handikap, og gir studenter som tidligere ikke har fått innfridd sitt krav om tilpasset eksamen en ny mulighet til det?»

BEGRUNNELSE:

Det har fremkommet påstander, både gjennom media og gjennom henvendelser til Høyres Stortingsgruppe at Juridisk Fakultet ved UiO ikke tilbyr en eksamensform som ikke tilstrekkelig kompensere for handikapede dyslektikere har ved eksamen.

Dette er alvorlige påstander, hvis det er riktig brytes grunnleggende utdanningsprinsipper og norsk lov. Å kunne få dokumentere sin faglige kompetanse gjennom en eksamensform som prøver kunnskapen i faget og ikke hva du under press presterer i norsk skriftelig er grunnleggende for å gi en likeverdig mulighet for dyslektikere.

Å spesialtilpasse eksamensformen bør derfor være et rimelig krav å innfri. Over årene har jeg møtt flere dyslektikere som opplever at universitet og høyskoler ikke tilrettelegger for dyslektikere. Flere eksempler tyder på at kunnskapen om plikten til å tilrettelegge eksamener er dårlig kjent. I tillegg er det lite samarbeid om på hvilke måte en tilrettelegging bør foretas for å imøtekomme den enkeltes handikap. Vi er derfor bekymret over at retten til tilrettelegging kan brytes av langt flere fakultet og institusjoner enn det er fremkommet påstand om.

Svar:

Spørsmålet tar utgangspunkt i det forhold at juridisk fakultet ved Universitetet i Oslo, og andre høyere utdanningsinstitusjoner, ikke i tilstrekkelig grad skal ha tatt hensyn til de behov for en tilpasset eksamensform som studenter med dysleksi har.

Jeg vil først understreke at det er en politisk målsetning at høyere utdanning skal være tilrettelagt slik at alle studenter, også de som har behov for tilpasninger under studiet som følge av for eksempel dysleksi,

kan tas opp til og gjennomføre studiene. Jeg forutsetter at institusjonene sørger for et faglig forsvarlig opplegg med en tilpasset og tilrettelagt eksamenssituasjon, slik dagens regelverk gir åpning for.

Det er imidlertid slik at Universitets- og høyskoleloven legger ansvaret for studentenes læringsmiljø til institusjonene. Av lovens § 4-3 (5) fremgår at dette ansvaret også gjelder i forhold til studenter med funksjonsnedsettelse:

”Institusjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium.”

Det finnes i dag en rekke lovpålagte virkemidler som vil kunne bidra til at studentene får en studie- og eksamenssituasjon som er tilpasset den enkelte students behov. Et nøkkelord her er samarbeid mellom student og lærested om gode og hensiktsmessige løsninger. Dette samarbeidet skal ivareta de faglige krav som stilles ved eksamen samtidig som studenten får en rimelig grad av tilrettelegging. En utdanningsplan etter universitets og høyskolelovens § 4-2 vil kunne bidra til å ivareta studentenes rettigheter i så måte, da en slik plan vil bevisstgjøre institusjonen om sitt ansvar for å tilrettelegge studiesituasjonen for den som har særskilte. Etter lovens § 4-3 skal det også være et læringsmiljøutvalg ved institusjonen som skal bidra til at studentenes læringsmiljø blir ivaretatt.

I følge Universell, som er den nasjonale pådriverenheten for tilgjengelighet i høyere utdanning, er det vanlig å tilby en eller annen form for tilrettelegging av eksamen for studenter med dysleksi. I hovedsak tilbys dette gjennom tilrettelegging av eksamenssituasjonen vanligvis i form av utvidet tid, bruk av PC og retteprogram og andre typer hjelpemidler.

Jeg synes det viktig av hensyn til forutberegnelighet og rettferdighet at institusjonene sørger for at like saker behandles likt. Som jeg har vært inne på over kan ikke departementet gå inn i enkeltsaker, men det er desto viktigere at institusjonene tar ansvar for at vedtak som angår studentenes studiesituasjon er velbegrunnet og korrekt ut fra det lovverket som gjelder.

SPØRSMÅL NR. 794**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 14. februar 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Norge som ansvarlig skipsfartsnasjon har vært en pådriver for internasjonalt regelverk i forbindelse med opphugging av skip og har lyktes i dette arbeidet. Statlige innkjøp av ferger, forsvarsfartøy og forskningsskip kunne her hjemme vært et forbilde for bruken av dette regelverket i anbudsspesifikasjoner.

Hva er årsaken til at norske myndigheter etter en slik internasjonal pådriverinnsats ikke legger inn krav til lovverk som nevnt i begrunnelsen i sine offentlige anbudsspesifikasjoner?»

BEGRUNNELSE:

Norge har vært en pådriver i IMO siden slutten av 1990-tallet for å få på plass et internasjonalt regelverk som skal føre til bedre forhold for arbeidere og forbedret miljø i forbindelse med opphuggingsfasiliteter i den tredje verden. Arbeidet har resultert i IMO resolusjon A.962(23) som senere ble erstattet i mai 2009 av " the Hong Kong International Convention for the Safe and Environmentally Sound Recycling of Ships. Videre har Norge nasjonalt i Skipssikkerhetslovens § 36 korresponderende formuleringer.

Mange norske aktører følger allerede dette regelverket ved bygging av skip, bl.a. norske offshore-re-

dere og 80 % av nybyggene ved norske verft etter 2008 tilfredsstiller kravene. Fiskebåter som skal leveres i 2012 bygges etter dette regelverket og de 3 nyeste Kystvaktskipene likeså.

Svar:

Den internasjonale konvensjonen om sikker og miljømessig forsvarlig opphugging av skip (Convention for the Safe and Environmentally Sound Recycling of Ships) ble vedtatt på IMOs diplomatkonferanse i Hong Kong 11. – 15. mai 2009. Norge var en pådriver i denne prosessen. Konvensjonen er ikke trådt i kraft internasjonalt enda. Regjeringen ved Miljøverndepartementet arbeider for tiden med å forberede ratifikasjon og implementering av konvensjonen i norsk rett.

Nærings- og handelsdepartementet har ikke ansvaret for å utarbeide offentlige anbudsspesifikasjoner. Som en del av forvaltningsreformen ble 78 fergesamband overført til fylkeskommunene fra 1. januar 2010.

Jeg er i utgangspunktet positiv til at det offentlige skal legge inn krav i tråd med konvensjonen i sine anbudsspesifikasjoner, og vil ta dette opp med de aktuelle statsrådene.

SPØRSMÅL NR. 795**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 7. februar 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Med bakgrunn i de pågående WTO-forhandlingene er det uklart hvilket landbruk regjeringen ser for seg i fremtiden. Utenriksministeren har på den ene side uttalt at det er uklart hvordan WTO-prosessen vil håndteres i landbruksmeldingen, en melding som skal legge rammebetingelser for næringen i et langt perspektiv, samtidig som utenriksministeren sier at regjeringen er klare for store strukturendringer.

Kan utenriksministeren redegjøre for hvilke konkrete store strukturendringer regjeringen er klare for?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede stilte 14. januar 2011 d.å. spørsmål til utenriksminister Jonas Gahr Støre om WTO-forhandlingenes betydning for ulike deler av norsk næringsliv, og norsk landbruk særskilt, og om hvordan regjeringen vil håndtere og omtale WTO-prosessen i den kommende landbruksmeldingen.

I svar til Stortinget av 20. januar fra utenriksministeren fremgår det blant annet:

"Dette betyr at for landbruk er det fortsatt utkastet til avtale fra desember 2008, som er utgangspunktet

for forhandlingene." (...) "Når det gjelder spørsmålet om hvordan regjeringen vil håndtere og omtale WTO-prosessen i landbruksmeldingen, er det for tidlig å gi endelig svar på dette nå. Meldingen vil først foreligge senere i vårsesjonen, og vil da redegjøre for forhandlingene slik de fremstår på det tidspunktet den legges frem." (...) "Våre prioriteringer ligger fast, og det er en klar norsk målsetting å komme frem til en avtale som gir oss handlingsrom til å opprettholde et levedyktig landbruk over hele landet."

Til Aftenposten uttaler utenriksministeren 31. januar d.å. blant annet at:

"Vi åpner i utgangspunktet for å kutte våre tollsatser og internstøtten, samt oppgi våre eksportsubsidier. Vi er altså klare for store strukturendringer på alle disse tre områdene."

Svar:

Jeg forstår representant Flåtten slik at han ønsker en redegjørelse for hvordan Regjeringen vil innrette norsk landbrukspolitikk i lys av de pågående forhandlingene i Verdens handelsorganisasjon (WTO).

Dette vil, som representant Flåtten viser til, bli omtalt i den varslede landbruks- og matmeldingen.

Ettersom forhandlingene i WTO ikke er avsluttet er det ikke mulig å forutsi nøyaktig hva sluttresultatet vil bli. Men forhandlingene på landbruksområdet baserer seg på et avtaleutkast fra desember 2008, som medfører at vi må være forberedt på betydelige reduksjoner i tollsatser og handelsvridende støtte til landbruket, samt avvikling av eksportsubsidiene.

Etter planen skal ny landbruks- og matmelding legges fram i juni 2011. Vi kan ikke nå være sikre på hvordan status vil være for WTO-forhandlingene på det tidspunktet. Det er derfor ikke mulig å forskuttere innholdet i meldingen, heller ikke på dette punkt. Jeg kan imidlertid forsikre om at Regjeringen vil gjøre sitt beste for at meldingen vil være oppdatert i forhold til utviklingen i WTO-forhandlingene på det tidspunktet den blir lagt fram, og at meldingen skal gi et godt grunnlag for en drøfting av landbrukspolitikken i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 796

Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 9. februar 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Den 23.11.2010 svarte statsråden på spørsmål fra undertegnede om arbeid som pågår på E 134 i Austmannali-tunnelen. I svaret fremkommer at entreprenøren avgjør hvor lenge arbeidene skal fortsette utover vinteren I følge Haugesunds Avis 29.01 så medfører stenging til at sjåfører bryter kjøre- og hviletidsbestemmelsene. I tillegg så var omkjøringsveien stengt sist uke.

Vil statsråden nå sørge for at transportnæringen enten får bruke tunellen på samme vilkår som Haukeliekspressen eller åpne for fri ferdsel?»

BEGRUNNELSE:

Det meldes fremdeles om at veiarbeidene i Austmannali-tunnelen skaper store problem. Dette gjelder spesielt for tungtrafikken som også har eget regelverk å forholde seg til i forbindelse med kjøre- og hviletidsbestemmelsene.

Svar:

Statens vegvesen opplyser at gamlevegen nå er stengt. Som omtalt i mitt svar på spørsmål nr. 279, foregår derfor arbeidene i all hovedsak om natten. Dette innebærer at vegen er åpen for trafikk på dagtid (kl. 07-20). Om natten er vegen stengt, men med kolonnekjøring på faste tidspunkter, nærmere bestemt kl. 21.30, 23.00-23.30, 01.10, 03.00 og 04.25. To av disse tidspunktene er tilpasset ekspressbussens rutetider, men alle kjøretøy blir tatt med. Med faste gjenomkjøringstidspunkter blir opplegget forutsigbart, og det bør derfor være mulig å tilpasse kjøringen til kjøre- og hviletidsbestemmelsene.

Som jeg ga uttrykk for i mitt svart på spørsmål nr. 279, mener jeg at Statens vegvesen har utarbeidet et forsvarlig opplegg for trafikkavvikling i anleggsperioden. Det opplegget som nå følges, er i tråd med det planlagte opplegget.

SPØRSMÅL NR. 797**Innlevert 31. januar 2011 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 8. februar 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Arbeidet med å slutføre Doha-runden og få på plass en nye WTO-avtalen har skutt ny fart. Posisjonene for norsk landbruk- og matindustri kan bli enda mer krevende enn dagens foreliggende tekster.

Hvordan vil landbruks- og matministeren arbeide for å ivareta interessene til norsk matindustri og landbruk best mulig, og ser landbruks- og matministeren utfordringer ved å legge fram en ny landbruks- og matmelding før sommeren dersom det synes klart at det blir en WTO-avtale i løpet av året?»

BEGRUNNELSE:

Generalsekretær i WTO, Pacal Lamy, uttalte 30. november at tiden nå var kommet for å intensivere arbeidet med å få på plass en ny WTO-avtale. "Den endelige nedteiling starter nå" var hans formulering, og planene for opptrapping i arbeidet ble presentert.

De tekstene som forelå da forhandlingene mer eller mindre stoppet opp i 2008, innebar vesentlig endringer for de "verkøyene" vi benytter for å utforme landbrukspolitikken. Tollkutt, importkvoter, reduserte muligheter til å velge krone eller prosenttoll, begrensninger i totalt støttenivå til landbruket og avvikling av eksportstøtten er noen eksempler. Muligheten til å benytte såkalte "Sensitive produkter" vil være viktig.

Erfaringer fra tidligere når forhandlingene starter på ny etter et "midlertidige stopp", er at forhandlingene og de nye tekstene "skruer skruen ytterligere en omdreining" i negativ favør for matindustrien og landbruket. Det er interessant for Stortinget å vite hvor mye manøvreringsrom landbruks- og matministeren opplever han har i de videre forhandlingene og hvilke strategier det arbeides etter for å sikre norsk landbruks- og matindustri gode arbeidsvilkår i framtiden.

Landbruks- og matministeren har varslet en ny landbruks- og matmelding før sommeren. Det er signalisert at det skal tas hensyn til arbeidet med en WTO-avtale i meldingen. Konkret hva det innebærer er ikke klart, men jeg antar at det kan ha form av en status av forhandlingssituasjonen og en vurdering av hvordan dette eventuelt vil påvirke norsk landbrukspolitik.

Prosessene i WTO er imidlertid svært parallelle. Leder av landbruksforhandlingene i WTO, David Walker, antyder at modalitetene for landbruk bør

være klare i løpet av mars. Pacal Lamy signaliserer et ministermøte i juni/juli og et nærmere årsskifte.

Dersom WTOs arbeidsplan følges – og det er flere grunner til at den grovt sett skal det - vil dette ha store påvirkningen på utformingen av landbrukspolitikken.

Svar:

Som representanten Eide Andersen viser til, har arbeidet med å få på plass en ny WTO-avtale skutt ny fart. Fra norsk side er vi forberedt på at det vil bli gjort store anstrengelser for å få til et gjennombrudd i 2011. Det er likevel fortsatt uklart om det vil være tilstrekkelig bevegelse i forhandlingene til å få til et slikt gjennombrudd.

Det er også riktig at enkelte land tar til orde for et generelt økt ambisjonsnivå i forhandlingene på flere områder. Fra norsk side har vi ikke tatt til orde for dette. Vårt syn er at forhandlingene bør avsluttes basert på forhandlingstekstene fra desember 2008.

Vi vil holde fast ved våre forhandlingsposisjoner, og for regjeringen er den viktigste prioriteringen i avslutningen av forhandlingene våre interesser på landbruksområdet. Av hensyn til norsk landbruk og norsk næringsmiddelindustri må vi arbeide for å unngå, som representanten Eide Andersen uttrykker det, at nye tekster på landbruksområdet "skruer skruen ytterligere en omdreining".

Forhandlingsteksten fra desember 2008 tar på ulike måter hensyn til de spesielle utfordringene norsk landbruk står overfor. Teksten avklarer likevel ikke alle spørsmål. Det er derfor behov for avklaringer både på teknisk plan og politisk plan før en avtale er klar.

Vi har fulgt en strategi der vi har vært tydelige og åpne på hva vi trenger samtidig som vi har vært konstruktive diskusjonspartnere. Vi har også prioritert hvilke spørsmål som er viktigst på landbruksområdet for å sikre norske interesser. Særlig er det viktig å få gode løsninger på tollvernet for landbruksvarer.

Etter planen skal ny landbruks- og matmelding legges fram i juni 2011. Etter alt å dømme er det på det tidspunktet fortsatt usikkert om det vil bli et gjennombrudd i WTO-forhandlingene i 2011. Vi legger opp til at meldingen skal gi et godt grunnlag for drøfting i Stortinget enten det blir et slikt gjennombrudd i WTO-forhandlingene, eller ikke. Meldingen vil være oppdatert i forhold til utviklingen i WTO-forhandlingene på det tidspunktet den blir lagt fram.

SPØRSMÅL NR. 798**Innlevert 1. februar 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 8. februar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Ventetiden hos NAV er, og har vært, lang. For mange brukere dreier det seg om svært mange måneder eller til og med år. En henvendelse fra en person i Larvik som har søkt om menerstatning fikk den 23.02.10 brev fra NAV om at saken ville bli behandlet senest innen et år. Den 18. januar 2011 fikk han et nytt brev med beskjed om at saksbehandlingstiden ville bli ytterligere opp mot et halvt år.

Mener statsråden det er akseptabelt å utsette brukerne for så lang ventetid og den belastning dette medfører?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom lang tid, omtrent siden NAV-reformen ble innført, har vi mottatt henvendelser fra brukere av NAV som beklager seg over lange behandlingstider. Det virker som om saksbehandlingstiden ved flere NAV-kontor bare øker. I det ovenfor nevnte tilfellet har brukeren ventet i nesten ett år på å få sin søknad om menerstatning behandlet og regner med at han snart får et vedtak. I stedet for et vedtak mottar han et nytt brev fra NAV som sier at han antagelig må vente i nye 6 måneder. Det er ikke urimelig om følelsen av at man kanskje ikke heller om 6 måneder vil motta et svar melder seg. Det er svært uheldig at denne usikkerheten øker og tryggheten for at NAV er i stand til å løse sine oppgaver forsvinner. Det er forståelig at NAV kan ha mange saker å behandle og at pågangen kanskje er stor men det er grense for hva som kan aksepteres av ventetid og uthaling av en sak. Brukerne av NAV trenger de ytelser og tjenester det søkes om og kan som regel ikke vente i årevis uten at det får negative konsekvenser for den enkelte. En ventetid på 1,5 år for å få en erstatningssak behandlet er langt over grensen for hva som er rimelig.

Svar:

I styringen av Arbeids- og velferdsetaten har jeg lagt vekt på at ytelser som ubetales av etaten skal fin-

ne sted til rett tid. I praksis har det vist seg at saksbehandlingstiden for en del ytelser har vært for lang. Dette har i stor grad hatt sammenheng med gjennomføringen av NAV-reformen. Fortsatt mottar jeg informasjon om at det er utfordringer på noen ytelsesområder, men utviklingen har den siste tiden gått i positiv retning. Saksbehandlingstiden har gått ned på flere av de sentrale ytelsene. Innføring av bedre internkontroll på flere stønadsområder bidrar isolert sett til noe økt tidsbruk i saksbehandlingen, men samtidig vil kvaliteten i behandlingen av saker bli bedre.

Jeg har innhentet informasjon fra Arbeids- og velferdsdirektoratet om utviklingen i saksbehandlingstid i menerstatningssaker. Direktoratet opplyser at innenfor dette området har etaten satt et internt krav om at alle søknader skal være behandlet innen 18 måneder. Det er antakelig denne saksbehandlingstiden som er antydnet i den refererte saken fra NAV-kontoret i Larvik. Menerstatningssaker er ofte kompliserte og tidkrevende, og Arbeids- og velferdsetaten må ofte utveksle informasjon med aktører utenfor etaten. For å klarlegge den endelige medisinske invaliditet vil det være nødvendig å innhente supplerende legeopplysninger hos behandlende lege og spesialisterklæring fra én eller flere spesialister. Ofte vil det være ventetid hos ulike spesialistgrupper og sykehusavdelinger. Dette bidrar til lang saksbehandlingstid i menerstatningssaker. Menerstatning kan dessuten ikke tilstås før det er klart hvor stor del av den medisinske skadefølgen som vil bli varig. Dette lar seg ofte ikke gjøre før det er gått en tid etter at skaden eller sykdommen oppsto. Hovedregelen er at vedtak om å innvilge menerstatning ikke kan fattes før det er gått 12 måneder fra skadetidspunktet, jf. forskrift 21.april 1997 nr. 3 om menerstatning ved yrkesskade § 4. Hovedregelen kan fravikes dersom det før 12 måneder er mulig å fastsette den varige invaliditeten.

Direktoratet har opplyst at antall menerstatningssaker med behandlingstid over 18 måneder er betydelig redusert fra 2009 til 2010.

SPØRSMÅL NR. 799**Innlevert 1. februar 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 7. februar 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Ifølge en henvendelse vi har mottatt har AFP-pensjonister som omfattes av ny AFP i privat sektor bedre rettigheter til omsorgspoeng enn andre. "I forbindelse med pensjonsreformen er det innført godskrivning av omsorgsopptjening for barn under 7 år med tilbakevirkning for perioden 1967-1991." Dette skal gjelde for dem som er født i 1954 eller senere. For dem som er omfattet av AFP i privat sektor skal dette gjelde for dem som er født i 1948 eller senere.

Hvorfor har AFP-pensjonister bedre rettigheter enn andre?»

BEGRUNNELSE:

Vi har fått opplyst at det i regelverket - uten at vi vet hvilket regelverk - er anført som nevnt ovenfor at AFP-pensjonister i privat sektor som er født etter 1949 kan få godskrevet omsorgspoeng med tilbakevirkning for perioden 1967 - 1991 mens andre bare har rett til omsorgspoengene dersom de er født etter 1954. Vi har ikke registrert at dette har vært omtalt i forbindelse med behandlingen av pensjonsreformene eller andre steder og ber om opplysninger om hvorfor denne forskjellsbehandlingen som, også på dette området, gir AFP-pensjonister bedre rettigheter enn andre med samme opptjening.

Svar:

I ny alderspensjon tjenes inntektpensjonen opp på grunnlag at alle år med inntekt eller annen opptjening som omsorgsopptjening (alleårsregel). Perioder med mindre tilknytning til arbeidslivet får større konsekvenser for pensjonsopptjeningen enn i dag der pensjonen beregnes på grunnlag av de 20 beste årene. I ny alderspensjon (inntektpensjon) gis det derfor

pensjonsopptjening for år med omsorg for små barn også før 1992, det vil si tilbakevirkende omsorgsopptjening. Den nye opptjeningsmodellen i folketrygden fases gradvis inn for personer født 1954-1962, og gjelder fullt ut for personer født fra og med 1963. Personer født etter 1953 får dermed tilbakevirkende omsorgsopptjening i den delen av pensjonen som beregnes etter ny modell.

Ny AFP i privat sektor er fra 2011 utformet som et livsvarig påslag til folketrygdens alderspensjon. Påslaget blir beregnet, som i ny alderspensjon, på grunnlag av alle år med inntekt eller omsorgsopptjening. I forbindelse med lønnsoppgjøret i 2008 ble partene derfor enige om å gi ordningen med pensjonsopptjening ved omsorg for små barn virkning for år før 1992 ved beregningen av AFP-påslaget.

Ny AFP i privat sektor gjelder fullt ut for personer født i 1948 eller senere. Det innebærer at personer født 1948 eller senere får medregnet omsorgsopptjening for år før 1992 i AFP-påslaget. Hvorvidt de også får tilbakevirkende omsorgsopptjening i alderspensjonen fra folketrygden, er avhengig av hvorvidt de helt eller delvis er omfattet av den nye opptjeningsmodellen. Personer født 1948-1953 får tilbakevirkende omsorgsopptjening i AFP-påslaget, men ikke i alderspensjonen som fullt ut beregnes etter dagens regler (besteårsregel).

Det er altså ikke slik at personer med rett til ny AFP i privat sektor har bedre rettigheter i folketrygdens alderspensjon enn personer som ikke har rett til slik AFP. Men det er riktig at personer med rett til ny AFP i privat sektor, i lys av at denne ordningen base-res på en allårsregel, kan få tatt hensyn til år før 1992 der de har hatt omsorg for små barn ved beregning av AFP-påslaget.

SPØRSMÅL NR. 800

Innlevert 1. februar 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen
Besvart 14. februar 2011 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Eidsiva Energi avregner sine kunder en nettleie basert på fast-, energi- og effektledd. Fra 1.1.11. vil effektleddet for aktiv og reaktiv effekt bli avregnet hver måned basert på høyeste maksimalverdi over en time, registrert de siste 12 måneder. For mange små turistbedrifter med stor tilstrømming til bl.a. utleiehytter på fredag ettermiddag, betyr dette at effektleddet blir en dominerende del av nettleien og belastning blir tung.

Er dette i tråd med lovverket, og vil statsråden i så fall vurdere å endre dette?»

BEGRUNNELSE:

Mange små turistbedrifter har en tøff utfordring med å skape lønnsomhet i et marked som preges av store svingninger i aktiviteten. Måten nettleien beregnes på legger sten på byrden og mange vil oppleve at noen ytterst få topper, bestemmer kostnadsnivået for hele året. Dette øker kostnaden betydelig og det framstår som urimelig.

Svar:

Nettselskapene utformer sine tariffer basert på inntektsramme og prinsippene nedfelt i forskrift av 11. mars 1999 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften).

Det er krav om at alle nettkunder skal avregnes et bruksavhengig tariffledd (energiledd), som varierer med kundens løpende uttak/innmating av energi, og andre tariffledd. Andre tariffledd skal dekke nettkostnader som ikke dekkes gjennom bruksavhengige tariffledd (fastledd og eventuelt effektledd). Dersom det i tillegg til energiledd og fastledd benyttes effektledd, så er det en forutsetning det baseres på kundens faktiske effektuttak i definerte perioder. Eidsiva Nett har definert kundens makseffekt i løpet av de siste 12 måneder som avregningsgrunnlag. Dette er en praksis som benyttes av flere nettselskap og er innenfor regelverket.

Nettkundenes effektforbruk er avgjørende for hvor kraftig nett nettselskapet må bygge. Nettet må være dimensjonert for å kunne tåle belastningen i de timene hvor det overføres mest energi (makslast). Effektleddet er derfor et viktig prissignal på hvor mye kunden belaster nettet.

Videre skal nettselskapene tilby ikke-diskriminerende og objektive tariffer og har således ikke anledning til å behandle en næringsgruppe annerledes enn andre tilsvarende nettkunder.

En eventuell klage på tariffmessige forhold skal i første instans rettes til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Departementet er deretter ankeinstans for NVEs vedtak og kan derfor ikke forhåndsprosedere enkeltsaker.

